

NOVEMBER 11., SZERDA

ELNÖKÖL: BUZEK ÚR

elnök

(A hivatalos ülést 15.05-kor megnyitják)

1. Ünneptélyes ülés - A közép- és kelet-európai demokratikus változások huszadik évfordulója

Elnök. – Mielőtt elkezdjük, el szeretném mondani, hogy beszélgettem Havel elnök úrral, és biztosíthatom önöket arról, hogy ehhez hasonló dolgot 25 évvel ezelőtt még elképzelni sem tudtunk!

(Taps)

Hölgyeim és uraim, ez a hivatalos plenáris ülés a közép-és kelet európai demokratikus változások huszadik évfordulója alkalmából kerül megrendezésre.

Havel elnök úr, soros tanácsi elnök úr, svéd miniszterelnök úr, bizottsági elnök úr, képviselőtársaim, hölgyeim és uraim, tisztelt vendégek, a mai nap rendkívül különleges, mivel az Európai Parlament vendégeként velünk van egy olyan ember, aki rendkívül nagy hatással volt Európa történelmére.

Két nappal ezelőtt másodszor is megnéztük a fal leomlását Berlinben, de ezúttal szimbolikusan, dominók formájában. Ma a Parlament egy olyan embert lát vendégül, aki egyike volt azoknak, akik, húsz évvel ezelőtt, beindították a dominók leomlását – aki író, értelmiségi és egy csodálatos ember. Barátja mindazoknak, akik a szabadságért és az emberi jogokért küzdenek ott, ahol ezek nem léteznek – Václav Havel elnök úr. Kedves Václav, szeretettel üdvözlünk!

(Taps)

Ne feledjük el, hogy a kommunizmust az egyszerű emberek döntötték meg: munkások, akadémikusok, írók; több millió, a vasfüggöny mögött élő olyan ember, aki soha nem engedett az elnyomásnak. A tankok ellen az egyetlen fegyverük az erős szívük és a nagy elhatározásuk volt. A leigázás éve alatt nagyon sok kockázatot vállaltak, de a végén győzedelmeskedtek, mivel az emberek álmai erősebbek a betonfalaknál; a gyilkos politikai rendszereknél. Fontos szerepet játszottak azonban azok is, akik a vasfüggöny másik oldaláról segítették őket, tudatva a Keleten élőkkel, hogy nincsenek egyedül. Ennek a sok embernek köszönhető, hogy lehetővé vált a Kelet és a Nyugat közötti történelmi megbékélés, Európa újraegyesítése. Václav Havel mindegyikük számára hős volt, és az is marad.

1989-ben hazámban a diákok kivonultak az utcára, hogy Václav Havel szabadon bocsátását követeljék. Václav Havel nem sokkal később a szabad Csehszlovákia elnöke lett; mind a csehek, mind a szlovákok elnöke, és mindkét fél számára hős.

Éppen úgy, mint 20 évvel korábban, 1968-ban, a függetlenség megjelenésekor a szlovákok és a csehek közös hőse a szlovák Alexander Dubček volt.

Elnök úr, kedves Václav, 1987-ben, egy földalatti nyomda kinyomtatta két darabodat. A borítólapon, amely egy kicsi, szomorú, reményvesztett, az életre kevésbé felkészült ember vázlatos rajza volt, befészkelte magát az emlékezetembe. Két ujját, a győzelem jeleként, feltartotta. Egy kis, jelentéktelen ember. Ez hangosan és egyértelműen azt üzeni, hogy minden ember szabadnak születik, és joga van a szabad élethez. A Parlamentünk, a szabad európaiakat képviselő parlament számára, ez jelenti a legfőbb kihívást.

Engedjék meg, hogy bevezessek egy rövid előadást. Egy olyan filmről van szó, amelyik emlékeztetni fog bennünket arra, hogy mi történt Európában 20 évvel ezelőtt, és még annál is többre.

Hölgyeim és uraim, itt áll előttünk Václav Havel.

Már fiatal korában elkezdett írni, és soha nem hagyta abba, még a négy alkalommal történő, összesen öt évet kitevő bebörtönzése alatt sem. Az írásai mindig nyíltak és őszinték, érzékenyek és csodálatosak voltak.

A '77-es Charta a csehszlovák és a lengyel, majd a későbbiekben a keleti blokk többi országában működő ellenzéki mozgalmak közötti együttműködés egyik eszközeként jött létre. A mozgalom mögött Václav Havel jelentette a fő mozgatóerőt. Bátran és nagy mérsékletességgel küzdött az igazságért, csak úgy, mint Zbigniew Herbert, a költő, aki szemben állt a rendszerrel, és aki a következőket írta: „Rendelkeztünk a szükséges mértékű bátorsággal, de alapvetően ízlés dolga volt.”

Gratulálok, Václav, hogy soha nem voltál híján a jó ízlésnek!

Hölgyeim és uraim, Václav Havel elnök úr.

(Taps)

Václav Havel, a Cseh Köztársaság korábbi elnöke. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani a meghívásért és azért a lehetőségért, hogy szólhatok önökhöz azokon a napokon, amelyek a lezárt határok drámai áttörésének, a szögesdrót elvágásának és az európai nemzetek közötti falak, illetve Németország esetében az egy és ugyanazon nemzetet megosztó fal lebontásának huszadik évfordulóját jelzik. Ez a kétoldalú megosztottság végét jelezte, nem csak Európa, de jelentős mértékben az egész világ számára. Ez történelmi szempontból olyan fontos pillanat volt, hogy sok ember úgy érezte, hogy ettől kezdve a világ már csak felvirágozhat.

Nem ez történt. A történelem, természetesen, nem ért véget. Rendkívül fontos ennek az évfordulónak a megünneplése nem csak a jelenről való gondolkodás miatt, hanem mindenekelőtt a jövőről való elmerengés végett. Európa egységesítésével kapcsolatos öt megjegyzéssel szeretnék hozzájárulni ehhez a folyamathoz.

A vasfüggöny meglepően gyors leomlására senki sem volt, és nem is lehetett teljes mértékben felkészülve. Természetellenes lett volna. Éppen ezért a sajátos dilemmák, a különböző alternatívák vizsgálatának és a bizonytalanságoknak az időszaka követte. Végül a NATO megtette azt a bátor lépést, hogy engedélyezte új tagok csatlakozását, amivel garantálta a biztonságukat, és lehetővé tette, hogy az európai uniós csatlakozásra való felkészülésre koncentráljanak. Ezt követően az Unió ténylegesen megnyitotta a kapuit Közép- és Kelet-Európa új demokráciái előtt. Időről időre különféle problémák vannak ezekkel az országokkal. Ez teljesen érthető. A demokratikus politikai kultúrát nem lehet egyik napról a másikra létrehozni, illetve feléleszteni. Időbe telik, és útközben sok váratlan problémát kell megoldani. A modern történelmi korszakban történt, hogy a kommunizmus először, és remélhetőleg utoljára uralomra került, és ezért mi voltunk az elsők, akik szembekerültünk a posztkommunizmus jelenségével. Nekünk kellett megbirkózni a félelem hosszan elhúzódó rendszerével és a vagyontárgyak történelmileg példátlan újraelosztásából eredő kockázatokkal. Voltak, és továbbra is vannak akadályok, és a helyzettel kapcsolatos tapasztalataink továbbra is gyerekipőben járnak.

Mégis hiszek abban, hogy a Nyugat helyesen cselekedett. Minden más alternatíva sokkal több problémát eredményezett volna, és sokkal költségesebb lett volna, nem csak a Nyugat, de valószínűleg mindannyiunk számára. Nem csak a befolyásolási övezetek fölött kiújult küzdelemnek, illetve az egyik oldalnak a másik oldal fölötti közvetlen uralmának lehettünk volna a szemtanúi, de a Nyugat által kizárt államok, minden valószínűség szerint, különböző nacionalisták és populisták, és azok felfegyverzett milicistáinak a játékerévé, és esetleg veszélyes helyi konfliktus régiójává váltak volna, ami, az ismert okok miatt, azért lett volna nagyon veszélyes, mert a második világháborút nem követte egy olyan, tényleges békekonferencia, amelyik kötelező, pontos, és tartós formában megteremtette volna a háború utáni európai kapcsolatokat. Véleményem szerint sokan azok közül, akik egészen az utóbbi időig sarló-kalapácsos zászlókat lengettek, hamarosan a nemzeti zászlót fogták volna a kezükbe. Láttuk, hogy ez mire vezetett a volt Jugoszláviában. Közismert tény, természetesen, hogy a démonok újabb démonokat szülnek. Éppen ezért senki sem tudja megmondani, hogy a fertőzés nem terjedt volna-e át Európa nyugati felére is. Olyan korban élünk, melyben – a globalizálódásnak köszönhetően – minden helyi konfliktus gyors ütemben nemzetközi konfliktussá válhat.

Éppen ezért a választott megoldás történelmi értelemben a legtermészetesebb, gyakorlati szempontból meg a legcélszerűbb volt. Ráadásul ez olyan megoldás volt, amelyet a történelmi fejlődésért érzett közös felelősség kifejeződéséként is lehetett értelmezni, amelynek kezdetei a demokratikus világ által folytatott, szűklátókörű megbékélési politikára nyúlnak vissza.

Azzal szeretném összegezni, hogy az EU-ban napjainkban velünk kapcsolatban felmerülő jelentős nehézségekkel érdemes megküzdeni, mivel minden más alternatív lépés egyértelműen sokkal rosszabb és sokkal veszélyesebb lett volna. Ilyen körülmények között csak türelmet és megértést kérhetünk Európától.

Természetesen a kérdés az, hogy mi mit tudunk felajánlani Európának. Azok után, amin átmertünk a totalitárius rendszerben, sokáig azt hittem, hogy – mivel egyértelműen bűnösök vagyunk – meggyőző módon el kellene magyaráznunk másoknak a tapasztalatainkat, átváltoztatva a belőle következő dolgokat konkrét

kezdemenyezésekké. Ez nem egyszerű dolog, és nem vagyok benne biztos, hogy már eljutottunk idáig. A kormányzás totalitárius és tekintélyelvű formái gyakran kevésbé feltűnő módon kezdődnek, és rendkívül kifinomult társadalmi ellenőrzési formákkal bírnak. Sokan közülünk csak most, az idő múltával, jönnek rá arra, hogy időnként milyen okosan rángattak be bennünket a totalitarizmus hálójába. Mindez rendkívül elővigyázatos tesz bennünket. Ez lehet a mi hozzájárulásunk annak a garantálásához, hogy amit átéltünk, soha többé ne történhessen meg.

Mire van szükség? Mindenekelőtt világos és egyértelmű szolidaritásra mindenkivel, aki napjainkban a világ bármely részén szembeszáll a totalitarizmussal, illetve a tekintélyuralmi rendszerekkel. A kérdéses szolidaritást nem akadályozhatják a gazdasági, vagy egyéb speciális érdekek. Még a kicsi, nem szembetűnő és jó szándékú kompromisszumok is – bár közvetetten és némi késedelemmel – fatális következményekkel járhatnak. A gonoszt nem lehet lecsendesíteni, mivel a gonosz természetéből következik, hogy saját előnyére használ fel minden megbékítési kísérletet. Ezenkívül Európának megvan a maga szomorú tapasztalata a politikai megbékélés terén. Az Észak-Koreában, Burmában, Iránban, Tibetben, Fehéroroszországban, Kubában, illetve más országokban élő liberális gondolkodású, illetve az ottani helyzetről őszintén beszélő emberek számára nyújtott támogatásunk sokkal többet jelenthet annál, mint gondoljuk. Saját magunknak is segítünk ezáltal. Segítünk magunknak egy jobb világ építésében, és abban, hogy jobban bánjunk egymással, más szóval abban, hogy hűebbek legyünk azoknak az értékeknek a valós tartalmához, amelyek mellett közösségi szinten elköteleztük magunkat.

Az Európai Parlament nemrégiben ítélte oda a Szaharov-díjat egy orosz szervezetnek, a Memorialnak, amely az emberi jogok tiszteletben tartását figyeli Oroszországban. Véleményem szerint ez fontos cselekedet volt. Emlékszem, hogy mekkora jelentősége volt hazámban annak, amikor a kormány óhaja ellenére, a francia elnök egyszer, egy állami szintű látogatás során meghívott bennünket – ellenzékiet – egy munkareggelire. Ezek a dolgok csak látszólag felszínesek. Totalitárius kormányzás alatt egyszerű tény, hogy egy reggeli, illetve egy elfojtott diákfelvonulás, a megfelelő körülmények között, mozgásba tudja hozni a történelmet.

Minden ember identitását, kivéve az emberekként velünk született dolgokat, a kollektív identitásunkként nevezhető különböző szintek hozzák létre. Mindegyikünk, többé-kevésbé létrehozza a saját hozzátartozás-érzését egy családhoz, közösséghez, régióhoz, vállalathoz, egyházhoz, társadalomhoz vagy politikai párthoz, nemzethez, a civilizált világhoz és végül a bolygó lakosságához. Mindez azt mutatja, hogy mindannyian rendelkezünk egyfajta otthonnal, függetlenül attól, hogy azt földrajzi, ideológiai, nyelvi, etnikai, vagy más módon értelmezzük, és mi magunk közösen hozzuk létre ezeket az otthonokat. A különböző fajtájú hazafiságunk, a céljaink, az affinitásaink, a hajlamaink, a büszkeségünk, a jellemvonásaink, a hagyományaink, a szokásaink, a magatartásunk és a különlegességeink is szerepet játszanak ebben. Röviden, a világ egy „patchwork”, az emberiség egy „patchwork” és mindegyikünk egy „patchwork”.

Természetesen, a kollektív szuverenitás ebből a kollektív összetartozás-érzésből fakad. Identitásunk minden szintjén rendelkezünk a szuverenitás adott szintjével, de egyetlen esetben sincs, és nem is lehet teljes a szuverenitásunk. Egyetlen követelmény van: a szuverenitásoknak ki kell egészíteniük egymást, és ha lehetséges, nem szabad, hogy ellentmondásban legyenek egymással.

Biztos vagyok benne, hogy tudják, miért is vetem fel most ezt a témát, hisz az európai alkotmánnyal és a Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatos viták nagymértékben arra a kérdésre irányulnak, hogy milyen kapcsolatnak kell lennie a nemzeti szuverenitás és az európai szuverenitás között. A válasz egyértelmű: ki kell egészíteniük egymást. Ha európainak érzem magam, az nem jelenti azt, hogy nem vagyok cseh. Valójában pont a fordítottja igaz: csehként európai is vagyok. Kissé költőien úgy szeretek fogalmazni, hogy Európa szülőföldünk szülőföldje.

Ugyanakkor biztos vagyok abban is, hogy a jövőben az európai szuverenitás fokozatosan meg fog erősödni. Azt nem tudom, hogy milyen gyorsan, illetve milyen lassan, és nem tudom azt sem, hogy ennek során milyen kitérők és fordulatok lesznek, de azt tudom, hogy az integrációs folyamatnak folytatódnia kell. Végül is ez lényegi, sőt egzisztenciális érdeke nem csak az európaiaknak, hanem mindenkinek. Ennek az okai egyértelműek: olyan egységes, globális civilizációs térben élünk, ahol egy grönlandi halászati cég tulajdonosa élhet Tajvanon, és lehet egy brazil bank vagy egy cseh bánya résztulajdonosa, és számítógépen keresztül irányíthatja a céget Izlandról. Egy ilyen térben a különböző nemzetek fölötti, államok fölötti vagy kontinentális közösségek egyre fontosabb szerepet fognak játszani. Ez még nem jelenti, és nem is fogja jelenteni a nemzetállamok létezésének a végét, de a nemzetállamok csoportokba szerveződnek, és a jövőben is csoportokba fognak szerveződni, és sok területen együtt fognak fellépni. Önmagában már a műszaki és gazdasági fejlődés is teljes mértékben szükségessé teszi ezt. Másrészt viszont egy olyan időszakban, amikor a világ a fenyegető egységesedés felé halad, a különböző, egymáshoz így vagy úgy közel álló, kisebb állami

és nemzeti közösségek alkotmányai alapvető fontosságúak lehetnek a nemzeti vagy regionális identitás védelme szempontjából.

Az államok fokozatos és békés csoportba szerveződése természetesen megerősíti a békés egymás mellett élést is. Vagy talán nem lenne igaz, hogy az elmúlt évszázadok háborúinak többsége nemzetállamok harca volt? Hogy lehetne sikeresebben megszelídíteni a különböző nemzeti démonokat, mint a nemzetek közötti gyakorlati együttműködéssel? A többszintű szuverenitás elvéhez való csatlakozás természetesen csak civil és politikai támogatás mellett lehetséges. Észrevettem, hogy a saját hazámban – és talán sok más országban is – az emberek gyakran használják a „mi” – az én esetemben a csehek – és az „ők” kifejezéseket, és az utóbbi alatt a Brüsszelben levő gonosz külföldieket értik. Nem vagyunk-e ugyanakkor mi is Brüsszelben? Mindenesetre, ez a megosztás az *a priori* erőnyes „mi”, és a bizonyos értelemben romlott „ők” között, akik mindenáron rosszat akarnak nekünk, egyszerűen arra utal, hogy milyen kevésbé értjük az integráció tényleges elvét. Nagy türelemmel, de ezzel is szembe kell szállni.

Ugyanabban a hajóban evezünk mindannyian, és a hajó a helyes irányba halad. A jövőben is a helyes irányba fog haladni akkor, ha minden utasa közös felelősséget érez, és nem csak a saját érdekében folytatja önös játékait. Egy újonnan létrehozott közösségben nem úgy válhatunk fontossá, illetve egyedivé, ha a még alig meghatározott nemzeti érdekeinkről skandalunk, ami egyszerűen csak a belső önbizalom hiányát hivatott elfedni, hanem úgy, hogy céltudatosan megpróbálunk kijönni egymással, és részt veszünk a közös erőfeszítésekben.

Évszázadokon át, Európa bolygónk legfontosabb civilizációs központja volt, és határozottan ennek is tartotta magát, habár ezt helytelenül tette. Éppen ezért jogosnak tartotta, hogy a kultúráját, a vallását, a találmányait eljuttassa a világ minden részébe, függetlenül attól, hogy azokra bárki igényt tartott-e. A fenti értékek exportját sok esetben erőszak kísérte. Sőt, még azt is állíthatjuk, hogy a modern civilizáció egésze – nem csak a világ által kiemelkedőnek tartott elemek, hanem napjaink szűklátókörűsége is – visszanyúlik Európához. Európának tanulnia kell ezekből, és újra kell értékelnie a szerepét. Vagyis, hogy a jövőben semmit nem fog ráerőszakolni a világra, hanem csak az ösztönzésre tesz kísérletet. Pusztán csak példát mutat, amiből mások átvehetnek valamit, de minden kötelezettség nélkül.

Nehéz lenne még egy olyan régiót találni a Földön, ahol a különböző országokban ilyen sok, különböző nemzet és etnikai csoport, ilyen sok kisebbség és kisebbség a kisebbségeken belül koncentrálódott. Az elmúlt évtizedekben Európának, mindezek ellenére sikerült létrehoznia a világon napjainkban talán legkonzisztensebbnek nevezhető nemzetek feletti csoportosulást. Ugyanakkor a legfontosabb az, hogy a csoportosulás nem az erők által a gyengék ellen elkövetett erőszak eredményeként született, mint ahogy a múltban minden esetben történt. Éppen ellenkezőleg, gyakorlati megállapodások eredményeként jött létre. Következésképpen az integráció átkerült a csatamezőről a konferenciaterembe. Ha semmi másnak, ennek önmagában is nagy kihívást kell jelentenie a világ többi része számára.

Említettem már, hogy a mai világban egyre fontosabbá válik a nemzetek feletti struktúrák szerepe. Véleményem szerint az elkövetkező évtizedek legjobb politikai megoldása a nagy, nemzetek feletti, illetve kontinentális egységek közötti, kreatív partnerségen alapuló együttműködés lenne, amelynek az alapját az inkább erkölcsi, mint politikai jellegű, specifikus, minimális társadalmi normák képezik. A kapcsolatoknak, természetesen csak akkor, ha van értelmük, két alapvetet kell tiszteletben tartaniuk: teljes, kölcsönös egyenlőség és a lehető legteljesebb nyitottság. A kapcsolat nem partnerség, ha gyakorlati okokból, például az olaj-, illetve a gázellátás megszűnésétől való félelem miatt, egyesek szemellenzót használnak, és teljesen megfedkeznek a liberális újságírók meggyilkolásáról, illetve az ehhez hasonló gonoszságokról, vagyis olyan eseményekről, amelyekről más körülmények között szívesen szót ejtenének. Az ilyen kapcsolat hazugságon alapul. A valós partnereknek képesnek kell lenniük arra, hogy mindenről, amire gondolnak és amiről gondolkodnak, más szóval a teljes igazságról, beszélni tudjanak egymással, és képesnek kell lenniük arra is, hogy meghallgassák a teljes igazságot.

Az európai integráció, amelynek köszönhetően kontinensünk legnagyobb része már egy jó ideje békében élhet, valójában egyedi kísérlet az államok demokratikus konföderációjára. Ez még nem teljes föderáció, és még csak nem is hagyományos konföderáció, és rövid időn belül nem is válik azzá. Egyszerűen csak valami új. Bárcsak ez a kísérlet példaként szolgálna mások számára is! De nem is ez a legfontosabb. Hiszek abban, hogy az Európai Uniónak lehetősége van arra, hogy a nemzetek közötti együttműködésre adott modellen kívül még egy ennél mélyrehatóbb dologgal is ösztönözze a világ többi részét. Ez alatt azt a lehetőséget értem, hogy meg kell próbálni megváltoztatni mindazokat a megkérdőjelezhető módozatokat, amelyek alapján Európa meghatározta, illetve befolyásolta napjaink civilizációjának egész jellegét. Talán ez olyan mozgalom, amely már most is kibontakozó félben van.

Itt a profit mindenáron való, a hosszú távú és visszafordíthatatlan következményekre tekintet nélküli kultuszának elutasítására, a mennyiségi növekedés és a még nagyobb növekedés elutasítására, annak a durva elképzelésnek az elutasítására gondolok, hogy érzük utol, és körözzük le Amerikát vagy Kínát, vagy bárki mást, valamint a Föld veszélyes és tervszerűtlen kolonizációjának és a földgolyó esztelen, a környezetet és a jövő generációk érdekeit figyelmen kívül hagyó kirablásának az elutasítására gondolok. Gondolok továbbá az energia-takarékosság barátságos formáira, amikor az egyes államok sikereit nem a fogyasztás növekedésével, hanem, épp ellenkezőleg, a fogyasztás csökkenésével mérik.

Természetesen mindez csak azzal a feltétellel lesz lehetséges, ha változás kezdődik a mai európai ember lelkében. A legújabb kozmológiai felfedezéseket látva csak egy kicsit kell alázatosabbnak lennie, arra kell gondolnia, hogy mi történik a halála után, és tisztelettel fejet kell hajtania az univerzum misztériuma előtt; vagyis röviden, ismét szorosabb kapcsolatot kell kialakítania az örökkévalósággal és a végtelennel, épp úgy, ahogy az európai fejlődés korai időszakában tette. Komolyan el kell gondolkoznunk azon a tényen, hogy amit megtettünk, azt nem lehet semmissé tenni, hogy valahol mindenre emlékeznek – még ha csak egy reptülő fénycsóva formájában is –, és hogy éppen ezért semmi sincs mindörökre megbocsátva.

Visszatérve most Európához mint a többiek partneréhez, az a helyzet, hogy az emberiség nagy családja esetében a legtöbb háború a határok miatt, azaz a területért folyt. Mindebből egy fontos tanulságot lehet levonni, miszerint nem csak a nemzetállamoknak, de a nemzetek feletti közösségeknek is minden esetben pontosan tisztában kell lenniük azzal, hogy hol kezdődnek, és hol végződnek. A bizonytalan, illetve vitatott határok gyakori forrásai katasztrófáknak. Az Európai Uniónak is szem előtt kell ezt tartania, és egyértelműen meg kell határoznia a külső határait. Ha meg akar szüntetni egy határt, akkor először azt kell tudnia, hogy hol húzódik az a határ. Éppen ezért először szélesebb értelemben, vagyis a földgolyó szintjén kell támogatnia a földrajzi önmeghatározás fogalmát. Ily módon is jelentősen és konkrét formában tudna hozzájárulni ahhoz, amire mindannyian vágyunk, vagyis a földgolyó népei és nemzetei közötti megbékéléshez.

A megosztott szuverenitás témája az európai vitákban elsősorban az Unió intézményi szerkezete kapcsán merül fel. Dicséret illeti az Uniót azért, hogy az elmúlt években olyan sok energiát szentelt ennek a témának, és azért a sikerért, amelyet elért. Pontosan emiatt vállalkozom arra, hogy ebben a témában előre tekintsek. Az a parlament, amelyben ülnek, közvetlen formában kerül megválasztásra, és erőfeszítések történnek arra, hogy a különböző államok képviselőinek létszáma arányos legyen a képviselt ország méretével. Véleményem szerint az Európai Parlamentnek, egyetlen olyan szervezet lévén, amelyet az összes európai közvetlenül választ meg, a jelenleginél több hatalommal kellene rendelkeznie. Ennek megfelelően a törvénykezés feladatának határozottabban át kellene kerülnie a végrehajtó hatóságtól a jogalkotó hatósághoz. Nem szabad, hogy az Európai Parlament bárki szemében is csak az Unió költséges ékességének látszódjon.

Véleményem szerint a Parlament mellett még létre lehetne hozni egy olyan, kisebb testületet is, melynek a tagjait a nemzeti parlamentek választanák meg a soraikból, és amelyikbe minden tagállam azonos számú tagot delegálna. Ily módon, vagy ehhez hasonló módon, egyszerre két problémát lehetne megoldani. Egyrészt, ez megszüntetné azt az érzést, amely sok nemzeti parlament esetében megvan, vagyis hogy ki vannak zárva az európai döntéshozatalból. Másrészt, ez biztosíthatná, hogy létezzen legalább egy olyan uniós testület, amely teljes egyenlőséget garantál valamennyi tagállam számára. Ez a testület természetesen csak ritkán ülésezne, csak ha egy megadott számú tag ezt kérné, és csak konszenzust igénylő kérdésekben. Ez a megoldás egyben azt is jelentené, hogy a Bizottságba történő jelöléseket nem kellene ilyen bonyolult módon, az országkvóták alapján lebonyolítani, és az Európai Tanácsban nem lenne ilyen nehézkes a szavazatszámilálási rendszer. Meg kell mondanom, hogy személyes véleményem szerint sokkal fontosabb, hogy olyan biztosaink legyenek, akik a saját területükön valóban élenjáró szakemberek, minthogy mindenáron honfitársaim, avagy párttársaim legyenek a biztosok.

Az Európai Tanács jelenleg a végrehajtói és a képviseleti hatalom furcsa kombinációja. Ennek a pozícióját is tisztázni kell. Szerintem hasonlónak kellene lennie a parlamenti demokráciák államfői pozíciójához, és ezért az államok konföderációinak olyan, részben látható, részben láthatatlan kollektív feje kellene legyen, amelynek a látható képviselője, vagyis az elnöke, mindenki számára érthetően, természetesen egy olyan személy lenne, akinek a létezése már a Lisszaboni Szerződésben is célkitűzésként szerepel, és aki egy nagyon fontos személy, szem előtt tartva, hogy amikor megjelenik egyfajta kollektív államfő, az általában az állam felbomlását jelzi. Nem azt akarom mondani, hogy ennek egy nemzetek feletti közösség esetében is elő kell fordulnia, de ezzel együtt úgy érzem, hogy lennie kellene egy olyan, meghatározott emberi arcnak valahol a csúcson, aki képviselné az egész, bonyolult gépezetet, és akinek köszönhetően az egész érthetőbbé válna.

Már nagyon sokszor elmondtam, hogy kiválónak tartanám, ha valamikor a jövőben lenne egy vékony, érthető és olvasható európai alkotmány, amelyet még az iskolások is megértenének, és ha az összes többi – ami most

több ezer oldalt tesz ki – csak ennek a melléklete lenne. Az Alapjogi Charta, amely megfogalmazza az Unió alapját képező azon értékeket és ideálokat, amelyeknek megpróbál eleget tenni, és amelyeket szem előtt tart a döntéshozatal során, természetesen szerves összetevője, illetve valójában az első része lenne ennek az alkotmánynak.

Hölgyeim, és uraim, még egy utolsó megjegyzést szeretnék tenni, ami bizonyos mértékig visszavisz oda, ahonnan indultam. Távolról, az Európai Unió erőteljesen technokrata szervezetnek tűnik, amelyet csak a gazdaság és a pénz érdekel. A költségvetés, a kvóták, a vámok, az adók, az üzleti szabályok és sok más szabályzat fölötti örökös alkudozásra talán szükség van, és én egyáltalán nem akarom azt elítélni. Még azt is gondolom, hogy a gulyás-főzésről szóló híres javaslatoknak, illetve szabványoknak – melyek az euroszeptikus viccelődések gyakori céltáblái – sokkal inkább valami magyar, illetve cseh dolog védelme, és nem az érintett tagállam és annak identitása elleni támadás a célja.

Ennek ellenére mégis úgy vélem, hogy az Uniónak nagyobb és láthatóbb hangsúlyt kellene fektetnie a ténylegesen legfontosabb dolgokra, vagyis a szellemi és az értékekhez kapcsolódó alapjaira. Az Unió példa nélkül álló kísérletet jelent az emberi szabadságjogok és az emberi méltóság tiszteletben tartásán, valós, és nem csak látszólagos, illetve formális demokrácián nyugvó, a józan észen, mértéktartáson, továbbá a közösségen belül, és mindenki mással egyenlő alapokon folytatott párbeszédén alapuló nagy és eredeti, nemzetek feletti közösség létrehozására. Természetesen ez a közösség az egyes nemzetek, hagyományaik, eredményeik, az általuk elfoglalt terület, otthonaik és azon táj tiszteletben tartásán is alapul, ahol ezek az otthonok találhatóak. És természetesen az emberi jogok és az emberi szolidaritás tiszteletben tartásán is.

Európa gazdag szellemi és történelmi hagyományai – melyek a klasszikus, a zsidó, a keresztény, az iszlám és a későbbiekben a reneszánszkor és a felvilágosodás korabeli elemeken alapulnak – vitathatatlan értéket képviselnek, amelyeket lehet, hogy az Európai Unió szóban támogat, de amelyekre gyakran csak azoknak a dolgoknak a vonzó csomagolásaként tekint, amelyek igazán számítanak. Hisz nem ezek az értékek számítanak igazán, és megfordítva, nem ezek a dolgok szabják meg minden másnak az irányát?

Nem valami forradalmi, korszakalkotó, avagy radikális dolog mellett érvelek. Pusztán csak amellet érvelek, hogy alaposabban el kellene gondolkodnunk az európai egyesítés tényleges alapjain, hogy hangsúlyozottabban kellene ápolnunk az európaiságunkat, és világosabban kellene utalnunk egy olyan morális kódexre, amely túlmutat a konkrét előnyeink világán, azon a világon, amelyik nem vezet sehová, és amely csak mennyiségi mutatókat használ a prosperitás meghatározására.

Immáron húsz éve, hogy behegedt Európa hasadéka. Határozottan hiszem, hogy a kontinens soha többé nem fogja megengedni magának, hogy megosszák, és hogy, épp ellenkezőleg, az egyre elmélyülő szolidaritás és együttműködés tere és forrása lesz. Bár csak Schiller Örömdója több lenne számunkra és az utódaink számára az emberek közötti barátságot dicsőítő versnél, és olyan szimbólummá válna, amely felidézi a humánusabb világ megvalósulása érdekében tett közös erőfeszítéseinket.

(A képviselők felállva tapsolnak)

Elnök. – Hölgyeim és uraim, ha a Szaharov-díj létezett volna harminc évvel ezelőtt, akkor Te, Václav, lettél volna az egyes számú jelöltünk. Szerencsére, Neked ma már nincs szükséged erre a díjra, hisz már nem létezik a régi és az új Európa. Csak egyetlen Európa van. Ma, politikusokként, az a feladatunk, hogy tiszteletben tartsuk a megbékélés és a szolidaritás azon értékeit, amelyekből kinőtt az Unió. Tegyük éppen ezért meg minden lehetőséget annak érdekében, hogy ezek ne merüljenek feledésbe.

Ismét köszönöm, Havel elnök úr. Köszönöm, miniszterelnök úr, miniszter úr, soros tanácsi elnök úr, Barroso elnök úr és biztos asszony, hogy velünk voltak.

Václav, az Európai Parlamentben tett látogatásod nagyon fontos számunkra. Európai hőseink előtt az ajtónk mindig nyitva áll. Nagyon köszönjük, hogy eljöttél. Emlékezni fogunk a címedre. Minden jót kívánunk Neked.

(Hangos és hosszan tartó taps)

ELNÖKÖL: PITTELLA ÚR

alelnök

(Az ülést 15,50-kor megnyitják.)

2. Az ülészak folytatása

Elnök. – Az Európai Parlament 2009. október 22-én, csütörtökön berekesztett ülését ismét megnyitom.

3. Megemlékezés

Elnök. – Nagy szomorúsággal hallottam, hogy korábbi képviselőtársunk, Lady Diana Elles október 17-én elhunyt. Lady Elles 1973 és 1989 között az Európai Parlament tagja, 1982 és 1987 között az Európai Parlament alelnöke és a Jogi Bizottság elnöke volt. Kérem, hogy álljanak fel, és emlékezzenek egy perces csenddel az elhunyt kollégánkra.

(A Ház feláll és egy perces csenddel emlékezik az elhunytakra)

4. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

5. Kérelmek a parlamenti mentelmi jog fenntartására: lásd a jegyzőkönyvet

6. A bizottságok és a küldöttségek tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

7. Szóbeli választ igénylő kérdések és írásbeli nyilatkozatok (benyújtás): lásd a jegyzőkönyvet

8. Megállapodások szövegeinek a Tanács általi továbbítása: lásd a jegyzőkönyvet

9. A Parlament álláspontjaival és állásfoglalásaival kapcsolatos további intézkedések: lásd a jegyzőkönyvet

10. Előirányzatok átcsoportosítása: lásd a jegyzőkönyvet

11. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

12. Ügyrend

Elnök. – Kiosztásra került a végleges napirendtervezet, amelyet az Elnökök Értekezlete 2009. október 22-i ülésén állított össze az eljárási szabályzat 137. cikke szerint. A képviselőcsoportok beleegyezésével az alábbi javasolt módosítást terjesztették elő:

Szerda:

A 2009. november 29-i választások fényében a hondurasi politikai helyzetről szóló bizottsági nyilatkozat címe az alábbiak szerint módosul: „Bizottsági nyilatkozat – Politikai helyzet Hondurasban”.

Ioannis Kasoulides, a PPE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a PPE képviselőcsoport nem ért egyet a Hondurasszal kapcsolatban napirenden levő névváltoztatással és nem ért egyet azzal a javaslattal, hogy a címből kimaradjon a november 29-i választásokra való utalás. A választások dátuma rendkívül fontos része a vitának, ezért szerintünk a cím maradjon úgy, ahogy van.

Ulrike Lunacek, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, én az új javaslat megtartása mellett szeretnék felszólalni, mivel végül is nyilvánvaló, hogy a hondurasi tárgyalások kudarcba fulladtak. Ezzel a választással kapcsolatban nincs közös javaslat. A választás jogellenes, mivel a hivatalban levő elnök államcsíny eredményeként került hatalomra. Ezért arra kérem a Tisztelt Házat, hogy értsen egyet az Elnökség azon javaslatával, hogy hagyjuk ki a választást.

Alojz Peterle. – (SL) Én erőteljesen amellet vagyok, hogy hagyjuk változatlanul a napirendet. Tagja voltam az Európai Néppárt Hondurasba utazó delegációjának, és lehetőségem volt arra, hogy megismertessem őket az ottani helyzettel. Nem igaz az az elképzelés, miszerint a júniusi események miatt kerül sor a november

29-i választásokra. A választásokat az akkori események előtt hat hónappal írták ki, és nincs érdemi kapcsolata az azt követő politikai fejleményekkel, és a fejlemények sem járulhattak hozzá új jelöltek állításához. Azt is gondolom, hogy a november 29-i választások a megoldás, és nem a probléma részét képezik. Minden arra utal, hogy úgy kell hagynunk a napirendet, ahogy van, és hogy a jövőben támogatnunk kell ennek az országnak a demokratikus fejlődését.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Elnök úr, egy ügyrendi kérdést szeretnék felvetni. Nincs nálam a szavazólapom, mert mára nem volt betervezve a szavazás, ezért arra kérem, hogy szíveskedjen tudomásul venni abbéli óhajomat, hogy az ügyrend maradjon változatlan. Ez esetben egy gép nem tud engem helyettesíteni.

Elnök. – Hölgyeim és uraim, mindenkinek, aki ugyanezzel a problémával küzd, a következőt szeretném mondani: köszönöm, de ne kérjenek szót. Rögzíteni tudjuk mindegyikük óhaját, de a szavazás, illetve a szavazatszámolás során a fenti óhajokat nem lehet figyelembe venni. Csak a jegyzőkönyvben szerepelnek, de a szavazatszámáláskor azokat nem veszik figyelembe. Nagyon sajnálom, de a szavazólapokat mindig magukkal kell hozni, mert bármikor sor kerülhet szavazásra.

(A Parlament elutasítja a javaslatot)

(Az ügyrendet elfogadják) ⁽¹⁾

(Az ülést 16.05-kor felfüggesztik és 16.15-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: BUZEK ÚR

elnök

13. A 2009. október 29-30-i Európai Tanács következtetései, beleértve a következőket: az Európai Tanács elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének / a Bizottság alelnökének megbízatása és hatásköre, továbbá az új Bizottság struktúrája (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont az Európai Tanács jelentése és a Bizottság nyilatkozata a 2009. október 29–30-i Európai Tanács következtetéseiről, beleértve a következőket: az Európai Tanács elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének megbízatása és hatásköre, továbbá az új Bizottság struktúrája.

Fredrik Reinfeldt, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr! Örömmre szolgál, hogy újra itt lehetek és beszámolhatok önnek egy igen nehéz és kihívásokkal teli európai tanácsi ülés eredményeiről.

Engedjék meg, hogy elmondjam, mi volt a helyzet az ülés estéjén. Folyamatos kapcsolatban voltunk Prágával és a többi fővárossal. Azon tanakodtunk, hogyan oldhatjuk meg az Alapjogi Chartával kapcsolatos cseh kérést. Számos eltérő nézet került felszínre, és sok más tagállam különböző mentességek és különleges megfontolások alkalmazását kérte.

Az ülés másik fő témájával, az éghajlatváltozással kapcsolatban azonban már egyértelmű üzenetet kaptunk. Számos tagállam kifejtette, hogy még nem tudnak számadatokat mondani az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatban, azaz arról, hogyan finanszírozzák majd az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás elősegítésére, valamint a hatások enyhítésére irányuló intézkedéseket a fejlődő országokban.

Figyelembe véve ezeket a körülményeket, elégedett vagyok az ülés eredményével. Hadd emeljem ki a legfontosabb dolgokat.

Az Európai Tanács ülésének az volt a célja, hogy – a decemberi koppenhágai klímakonferencia előtt – továbbra is utat mutasson az éghajlatváltozás kérdésében. Ne legyenek illúziók. Végül hosszas és nehéz tárgyalások után, megbeszéléseink eredményeként az Európai Tanács jóváhagyta a Bizottság azon becslését, amely szerint a költségek 2020-ra évi 100 milliárd euróra is rúghatnak, továbbá megállapította, hogy a becslések alapján 2020-ra éves szinten 22–50 milliárd EUR összegű nemzetközi közfinanszírozásra lesz szükség.

⁽¹⁾ Az ügyrend további módosításához lásd a jegyzőkönyvet

2020-ig már csak 10 évünk van. Gyorsabban kell tehát cselekednünk. Ezért a Tanács megállapította, hogy – a korábban említettek mellett – 2010 és 2012 között évente összesen 5 milliárd EUR finanszírozásra van szükségünk.

A végleges szám a koppenhágai konferencia fényében kerül meghatározásra. Az EU és tagállamai e téren készen állnak a költségekből méltányos részt vállalni, amennyiben a többi kulcsszereplő is hasonló erőfeszítést tesz. Nagyon örülök, hogy az Európai Tanács ülésén megállapodásra tudtunk jutni a finanszírozás határozott jóváhagyásával kapcsolatban.

Néhány napja tértem vissza az Újdelhiben megrendezett EU-India csúcsról, ahol Singh miniszterelnök úrral folytattam tárgyalásokat, a múlt hét elején pedig Obama elnök úrral tárgyaltam Washingtonban az EU-USA csúcson.

Az Európai Tanács ülésén született megállapodásnak köszönhetően az EU nagyon erős pozícióból tudott tárgyalni. Az, hogy egységes álláspontot képviselünk, hitelessé tette a mások meggyőzésére irányuló erőfeszítéseinket. Be tudtuk mutatni a kötelezettségvállalásainkat és ismertetni tudtuk az elvárásainkat. Ismét vezető szerepet vállalhattunk továbbá egy olyan kérdésben, amely minden polgár számára alapvető fontosságú.

A múlt heti ülés a gazdasági és pénzügyi helyzetről is szólt. Jóllehet vannak már pozitív jelek a világgazdaságban, az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy nincs ok az elégedettségre. Jövőre egy kivételével az összes tagállamot az a veszély fenyegeti, hogy meghaladják a 3%-os hiányküszöböt, a tagállamok együttes GDP-je pedig 2008 eleje óta 4,7%-kal csökkent. Ez két erőteljes indok arra, hogy miért ne vonjuk vissza a támogatási intézkedéseket mindaddig, amíg nem biztosítottuk a fellendülés megtörténtét. Időközben meg kell szilárdítanunk a bizalmat és folytatnunk kell kilábalási stratégiáink kidolgozását.

Az Európai Tanácsban jelentős előrelépést értünk el a pénzügyi felügyelet megerősítésében. Széles körű egyetértés alakult ki az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásával kapcsolatban.

Az elnökség most kezdi majd el a javaslatok megvitatását a Parlamenttel. Megállapodást szeretnénk elérni egy új felügyeleti struktúrával foglalkozó csomagról. Biztosak akarunk lenni abban, hogy nem ismétlődik meg az a pénzügyi válság, amelyet most kénytelenek vagyunk elszenvedni.

Ezekkel az eszközökkel a kezünkben a munkahelyek védelmére kell koncentrálnunk. Már több mint ötmillió európai veszítette el a munkahelyét, és még mindig nagyon sokak fognak munkanélkülivé válni. A mi feladatunk, hogy változtassunk ezen a helyzeten.

Amikor július 15-én felvázoltam önöknek a svéd elnökség prioritásait, azt mondtam, hogy az EU-nak megerősödve kell kikerülnie a válságból. Azt mondtam, hogy a gazdasági és pénzügyi válság kezelése az egyik legfontosabb feladatunk. Még mindig ez a helyzet. Az Európai Tanács decemberi ülésén ezért vissza akarunk térni ezekre a fontos kérdésekre.

Az ülés egy másik lényeges eredménye a balti-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia elfogadása, amely ennek a Parlamentnek a kezdeményezésén alapul. E stratégiával a célunk az, hogy megoldást találjunk a Balti-tengerrel kapcsolatos sürgető környezetvédelmi problémákra és hozzájáruljunk a régió gazdasági sikeréhez. Meggyőződésem, hogy ez a kezdeményezés pozitív hatást gyakorol majd Európa más részeire is, összefogja a régiókat és hozzájárul az egész Európai Unió versenyképességének javításához.

Az ülésen a bel- és igazságügy kérdéséről is beszéltünk. Örömmel fogadtuk, hogy haladás történt a földközi-tengeri régióbeli illegális bevándorlással kapcsolatos intézkedések végrehajtása terén, és számos konkrét területen feladatok elvégzésére szólítottunk fel.

Tudom, ma délután még intézményi kérdéseket is meg szeretnének vitatni. Ezek a kérdések természetesen fontos részei voltak a megbeszéléseknek.

Elmondhatom, hogy az egyik legfontosabb kérdés az volt, hogy biztosítsuk a Lisszaboni Szerződés gyors hatálybalépését, ami alapvető fontosságú ahhoz, hogy meg tudjunk birkózni az előttünk álló kihívásokkal.

Nagyon sok összetett konzultációra került sor, de végül sikerült elfogadtatnunk a Cseh Köztársaság kérését.

A megállapodás létrejötte után Václav Klaus elnök készen állt arra, hogy aláírja a szerződést, és – mint ahogyan önök is tudják – egy hete ez meg is történt. A végső ratifikációs okmányokat a Cseh Köztársaság most juttatja el az olasz hatóságokhoz. Ez azt jelenti, hogy a Lisszaboni Szerződés december 1-jén hatályba lép. Tudom, hogy a jelenlevők nagy többsége hozzám hasonlóan elégedettséget és megkönnyebbülést érez most, hogy végre lezárul az intézményi reform előkészítésének e hosszú fejezete.

Az Európai Tanács ezenkívül értékelte a Szerződés hatálybalépésével kapcsolatos előkészítő munkát. Megállapodás született az Európai Külügyi Szolgálatra vonatkozó iránymutatásokról, és a Tanács felkérte a leendő főképviselőt, hogy terjesszen elő javaslatot a Szolgálat szervezeti felépítéséről és működéséről.

Most pedig a nevek kérdése. Meg kell találnunk a megfelelő személyeket a Lisszaboni Szerződés által létrehozott pozíciókra. Önökkel együtt ki kell neveznünk az új Bizottságot. November 19-én találkozóra szeretném hívni az állam- és kormányfőket, hogy javaslatokat tegyünk az Európai Tanács elnöke, a főképviselő és a Tanács főtitkárának személyére.

Hangsúlyozni szeretném, hogy a főképviselő jelölésének az új Bizottság kinevezése előtt kell megtörténnie, és a jelölés előtt megfelelő konzultációt kell folytatni a Parlamenttel. Mint önök is tudják, mivel ez a személy a következő Bizottság alelnöki tisztjét is betölti majd, a Parlamentnek szavaznia kell a jóváhagyásáról.

Nem kívánok elmélkedni arról, kik lesznek ezek a személyek, de azt el szeretném mondani, hogy nem csak a név a fontos, hanem az is, hogy az érintett személyek mit fognak tenni és hogyan teszik azt.

Az Európai Tanács múlt heti ülésén sikerült jelentős haladást elérni több olyan lényeges kérdésben, amelyek alapvető fontosságúak Európa és bolygónk egészének jövője szempontjából.

Hálával tartozom kollégáimnak, hogy az előttünk álló kihívásokkal szemben pozitív hozzáállást tanúsítanak. De tudjuk, hogy még sok a tennivaló. Biztosíthatom önöket arról, hogy a következő néhány hét igen mozgalmas lesz. Már alig várom, hogy sok fontos témában folytatni tudjuk a Parlamenttel elkezdett szoros együttműködést.

A koppenhágai találkozóig viszont már csak 25 nap van. A gazdasági válság még nem látszik enyhülni, ugyanakkor határozott feladatunk, hogy részt vegyünk a klímátárgyalásokon. Eltökélt célunk, hogy továbbra is együtt dolgozzunk azért, hogy új forrásokat teremtsünk a növekedéshez és a foglalkoztatás növeléséhez.

Hálás vagyok a Parlament nem szűnő támogatásáért. Örömmel válaszolok észrevételeikre.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Elnök úr, engedje meg, hogy kiegészítsem Reinfeldt miniszterelnök úrnak az Európai Tanács üléséről adott értékelését. Két szemponttal, a szakpolitikai és az intézményi kérdéssel kapcsolatban lennének észrevételeim.

Ami a szakpolitikát illeti, a legfontosabb cél az volt, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedéseink terén megállapodásra jussunk. Mindannyian tudjuk, hogy ezek nehéz kérdések. Ha nagy a tét, az út sohasem könnyű. Összintén mondom, hogy az Európai Tanácsban az általam vártnál kedvezőbb eredmény született. Jóváhagytuk a Bizottság által javasolt számokat, szigorú feltételek mellett.

Az üzenet egyértelmű: az Európai Unió készen áll a koppenhágai tárgyalásokra, és kész követni arra irányuló intézkedéseinket, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos tekintélyes ajánlat segítségével csökkentsük a kibocsátásokat – csakúgy, mint a Bizottság szeptemberben javasolta – mind a hosszú távú, mind pedig a gyors elindulást szolgáló finanszírozással.

Ha azt akarjuk, hogy a fejlődő országok az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésével kapcsolatban komoly kötelezettségvállalásokkal érkezzenek a tárgyalásokra, ahhoz azt kell elérnünk, hogy a fejlett országok pénzt tegyenek le az asztalra. Becslésünk szerint 2020-ra a fejlődő országoknak körülbelül további évi 100 milliárd euróra lesz szükségük az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez. Ezt az Európai Tanács teljes mértékben támogatta, mint ahogyan azt is, hogy ebben várhatóan mekkora lesz a nemzetközi közfinanszírozás mértéke, továbbá megállapodás jött létre arról, hogy az Európai Unió ebben méltányos részt vállal.

Az is egyértelmű, hogy a többi partnernek bizonyítania kell, hogy ugyanilyen komolyak a szándékaik. Célunk nem az, hogy az Európai Unió gyors előrelépést tegyen abban a reményben, hogy a többiek majd követik. Inkább arról van szó, hogy befolyásunkkal élve a lehető legtöbbet hozzuk ki a kibocsátások csökkentését célzó globális erőfeszítésből.

Múlt héten, amikor Washingtonban és Újdelhiben voltam, látnom kellett, hogy e két partner milyen sokat lépett előre az elmúlt évben. Ez más országokra, például Kínára is igaz. Természetesen továbbra is tiszteletben tartjuk az éghajlatváltozással kapcsolatos közös, de eltérő felelősséget, ugyanakkor – mint ahogyan mostanában már sokszor elmondtam – ez mindannyiunk problémája, és mi, itt az Európai Unióban mindent meg fogunk tenni azért, hogy a többi érintett is valódi hozzájárulásokat tegyen. Folyamatosan szem előtt kell tartanunk a végső célt – a kibocsátások nagymértékű, valódi és igazolható csökkentését – annak biztosítása érdekében, hogy célkitűzésünknek megfelelően 2 °C alatt tartsuk a hőmérséklet-növekedés mértékét.

Mik a koppenhágai tárgyalások kilátásai? Valószínűnek tűnik, hogy Koppenhágában nem születik megállapodás arról a részletesen kidolgozott szerződésről, amit mi támogatunk és amit továbbra is támogatni fogunk. Ez azonban nem ok arra, hogy belemenjünk bármi olyanba, ami kevésbé határozott áttörést jelent ezekben a tárgyalásokban. Végső soron a tartalom fontosabb, mint a forma. Véleményem szerint törekednünk kell egy teljesen működőképes megállapodás elfogadására, amely valódi politikai kötelezettségvállalásokon alapul, gyorsan hatályba léphet, és amely minden érintett szereplő számára előrelépést jelent a kibocsátás-csökkentés és a finanszírozás tekintetében. Emellett továbbra is küzdenünk kell a szerződés végleges elfogadásáért, hogy a szerződés kötelező érvényűvé váljon. Ehhez egyesíteni kell erőinket most, a Koppenhágát megelőző hetekben.

Sikerült megmutatnunk, hogy határozott, együttes fellépéssel meg tudunk állapodni egy szerződésről, amely sokáig olyan nehezen megfogható volt. Ez volt az Európai Tanács ülésének másik nagy eredménye: megszüntette a Lisszaboni Szerződés végső ratifikációja előtt álló utolsó politikai akadályt. Most már bizakodóan nézhetünk előre, ahogyan Reinfeldt miniszterelnök úr is mondta, a Lisszaboni Szerződés a következő hónap elején hatályba lép. A Bizottság már dolgozik a végrehajtásán. Ma a Bizottság első, konkrét lépésként konzultációt indított az európai polgári kezdeményezésről.

Köszönetet szeretnék mondani Reinfeldt miniszterelnök úrnak alapos munkájáért, ami lehetővé tette célunk elérését. A svéd elnökség elismerést érdemel azért, hogy ezt a végső konszenzust az Európai Tanács elé terjesztette. Nekünk még meg kell valósítanunk az átmenetet, de először természetesen az új tisztségek betöltésével kell foglalkoznunk.

Nem feladatom, hogy észrevételeket tegyek az Európai Tanács elnöki tisztjének jelöltjeiről, de a Bizottság elnökeként és az intézményi ügyeket szem előtt tartva nagyon remélem, hogy az állam- és kormányfők olyan személyt választanak, aki sikeres vezetője lesz az Európai Tanácsnak. Olyan elnök, aki erőteljesen elkötelezett Európa mellett, és aki következetességet tud vinni az Európai Tanács tevékenységébe – egyrészt belülről, hogy tágabb időtartamokra lehessen prioritásokat megállapítani, ne csak hat hónapra, másrészt kívülről, hogy a közös kül- és biztonságpolitikáról egységes üzeneteket küldhessünk nemzetközi partnereinknek.

Elkötelezett vagyok amellest, hogy partnerként együtt dolgozzak az Európai Tanács elnökével, mert ez a partnerség lesz az, ami számít. Az állam- és kormányfők szintjén meg kell határoznunk azt a közös kül- és biztonságpolitikát, amely alapján az Európai Tanács elnöke ezen a szinten képviselni fogja az Európai Uniót. Ezenkívül össze kell szednünk azokat a közösségi kompetenciákat – a gazdaságtól a kereskedelemig, a bővítéstől a fejlesztésig, az energiaügytől az igazságügyig –, amelyek terén a szerződés értelmében az Európai Bizottság elnöke képviseli az Európai Uniót. Mindent meg fogok tenni azért, hogy ez a partnerség működni tudjon, egy európai és nemzetközi szinten is erős és eredményes Unió megvalósítása érdekében.

Ez természetesen a főképvisezőre is igaz. Be kell vallanom, hogy a főképvisező személye különösen érdekel, mivel ő az Európai Bizottság egyik alelnöke is lesz. Gyakorlati szempontból azért, mert az alelnök, illetve a főképvisező jelölése, valamint a tagállamok által javasolt többi biztosjelölt meglete lehetővé teszi számomra, hogy továbblépjek a következő bizottsági testület véglegesítéséhez és a portfóliók kiosztásához. Ha politikai szempontból nézzük a dolgot, akkor pedig azért érdekel, mert meggyőződésem, hogy a főképvisező, illetve az alelnök – akit egy erős külügyi szolgálat támogat, amely egyesíti a kormányközi diplomácia terén meglévő európai szakértelmet és a közösségi kompetenciákat – valódi változást hozhat külső tevékenységeink hatékonyságában.

Ezt követően összeállhat a Bizottság. Olyan Bizottságot szeretnék látni, amely hozzáértő és elkötelezett európaiakból áll, és amely kész élni kezdeményezési jogával. A tagállamokkal már a tárgyalások végén járok, hogy biztosítsam, hogy így legyen. Arra kértem a tagállamokat, nevezzék meg jelöltjeiket, és a jelöltek között legyenek nők is. Azután majd dönthetek a portfóliókról. A portfóliókat nem országok kapják, hanem az európai projekt iránt elkötelezett személyek.

Emellett azt is szeretném, hogy a Bizottság erős, demokratikus mandátummal rendelkezzen. Ezért is határozott célom, hogy minden tekintetben tiszteletben tartsam a parlamenti meghallgatási eljárást. A szerződés miatti késlekedés közös kihívás számunkra. Nem késleltethetjük az új Bizottság felállítását, de a meghallgatásokat sem rövidíthetjük le. Már várom, hogy a jövő heti elnökök értekezletén megvitassuk, hogyan kezeljük ezt a kérdést.

A Lisszaboni Szerződés lehetővé teszi majd számunkra, hogy jobban megfeleljünk a polgárok elvárásainak – de az, hogy kihasználjuk-e a szerződés által kínált lehetőségeket, elsősorban politikai akarat kérdése. A szerződés képessé tesz minket a cselekvésre, de akarnunk is kell a közös fellépést.

Ezzel visszakanyarodtam oda, ahol már korábban voltunk a délután folyamán. Az az Európa, amelyet ma itt képviselünk – a szabadság és a szolidaritás mentén egyesült Európa – nem jött volna létre azoknak az embereknek az elkötelezettsége és lelkesedése nélkül, akik 20 éve rendkívüli dolgokat tettek. Újra kell élesztenünk ezt a lángot. Újra át kell élnünk 1989 szellemét. Ugyanazzal az eltökéltséggel és elkötelezettséggel csak sikert érhetünk el.

Joseph Daul, a PPE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a Lisszaboni Szerződést mind a 27 európai tagállam ratifikálta, és mostantól eredményekkel kell szolgálnia.

Kötelessége, hogy eredményekkel szolgáljon az intézmények, és különösen a felelős pozíciók gyors létrehozása tekintetében. Eredményekkel kell szolgálnia az éghajlatváltozás és az energiaügy tekintetében. És végül, de nem utolsósorban eredményekkel kell szolgálnia a gazdasági fellendülés tekintetében.

A cseh elnök aláírásával lezárult a Lisszaboni Szerződés ratifikációs folyamata. Köszönöm önnek, Reinfeldt úr.

Az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselőcsoportja, amely igen nagy hatással volt erre a szerződésre, természetesen elégedett ezzel a fejleménnyel, de most már itt az idő, hogy véget vessünk annak, hogy az európai nyilvános vita csak az intézményekről szóljon, mivel az intézmények pusztán politikai célokat szolgáló eszközök. Ehelyett ezekre a politikai célokra kellene koncentrálnunk.

A képviselőcsoportom ezért azt kéri öntől, Reinfeldt úr, hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a lehető legrövidebb időn belül megállapodás jöjjön létre a Tanács elnökének és a főképviseelőnek a személyéről, és képviselőcsoportom ezért kéri öntől, Barroso úr, hogy amint a tagállamok előállnak jelöltjeikkel, a lehető leggyorsabban határozza meg felelősségi köreiket, hogy sor kerüljön az európai parlamenti meghallgatásokra, amelyeket a lehető legalaposabban szeretnénk lefolytatni.

Nem mondok semmi újat, Reinfeldt úr, Barroso úr, amikor azt mondom, hogy a jelöltek alkalmasságáról szóló vita csak a brüsszeli mikrokozmoszt érdekli.

Mert mit is akarnak polgáraink? Azt akarják, hogy megoldódjanak a munkanélküliséggel, a hitelezéssel és a képzéssel kapcsolatos problémák; kellemes meglepetéseket várnak a koppenhágai klímacsúcs tárgyalásaitól; és azt várják tőlünk, hogy biztosítsuk, hogy 2009/2010 telén ne kelljen a fél kontinenst lehetetlen helyzetbe hozó gázhiánnyal küzdeni.

Ezért nekünk, az európai intézményeknek – itt, nekünk, és különösen önnek, Reinfeldt úr – kötelességünk, hogy az európai vonatot nagy sebességre gyorsítsuk, és ne engedjük, hogy továbbra is minden állomásnál megálljon!

Ebben a Házban mindenki tudja, milyen nehézségekkel jár ez a feladat, milyen nehéz egyensúlyt találni a jelöltek politikai irányultsága, földrajzi származása, az egyetlenség iránti figyelme és nyitottsága között. Mindazonáltal az önök feladata az, hogy a Tanácsban a lehető leggyorsabban megállapodásra jussanak, éppúgy, ahogyan a Parlament és a parlamenti képviselőcsoportok feladata, hogy felelősen és az európai közérdeknek megfelelően ítéletet mondjanak ezekről a döntésekről. Ismételten elmondom, hogy remélem, hogy ez a svéd elnökség egyik sikertörténete lesz, de ahhoz, hogy így legyen, gyorsan kell cselekednünk, nagyon gyorsan.

Elnök urak, hölgyeim és uraim, még az intézmények kérdésénél is fontosabb az éghajlatváltozás kérdése, most, hogy csak néhány hét van hátra a koppenhágai csúcstalálkozóig. Mindenekelőtt elismerésemet szeretném kifejezni az Európai Tanács felelős hozzáállásáért: a Tanács mellett, hogy megerősíti az iránti kötelezettségvállalását, hogy az éghajlatváltozás és a szén-dioxid-kibocsátások elleni küzdelmet számszerűsített és tervezett célkitűzéssé teszi, partnereinktől is elvárja, hogy ugyanilyen eltökélten vállaljanak részt a küzdelemben.

A lehető legrosszabb taktika lenne, ha Európa már a koppenhágai csúcs előtt kiterítené a kártyáit, és hagyná, hogy amerikai, kínai, indiai és egyéb partnerei kerüljenek vezető szerepbe. Az Egyesült Államok, Kína és India globális nagyhatalmak, amelyeknek szintén felelősséget kell vállalniuk. Európa vállalja a maga részét, de egymaga nem vállalhat felelősséget az egész Földért. Egy politikai megállapodás nem lesz elegendő Koppenhágában; az államok által tett számszerűsített kötelezettségvállalások hozhatnak csak valódi előrelépést.

Hölgyeim és uraim, felszólalásomat azzal kezdtem, hogy kötelességünk eredményekkel szolgálni. Ez a kötelesség elsősorban a gazdasági fellendülésre és a foglalkoztatás növelésére vonatkozik. A kettő összefügg.

Még ha kezdünk is látni kismértékű növekedést, a lényeg az, hogy a gazdasági fellendülést új munkahelyek is kísérik-e, és hogy a fellendülés szilárd alapokon áll-e, olyan piac-e az alapja, amely egyben nyitott, szabályozott és nem protekcionista.

Ezek érdeklik valójában az európai embereket, és Európának és tagállamainak elsősorban ezzel kell foglalkoznia a napi igazgatási problémákon túl. 20 évvel ezelőtt eltökélt embereknek sikerült ledönteniük a berlini falat. Ugyanezt kérem öntől, Reinfeldt úr: rázza fel az állam- és kormányfőket!

Hannes Swoboda, az S&D képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Reinfeldt úr, Barroso úr, talán csak véletlen egybeesés – szerencsés egybeesés –, hogy erre a vitára közvetlenül Václav Havel úr beszéde után kerül sor, egy olyan ember beszéde után, aki emlékeztetett bennünket arra, hogy húsz éve milyen fontos volt ez a folyamat. Én csak néhány kilométerre nyugatra születtem a vasfüggönytől, de akár a másik oldalon is születhettem volna. Akkoriban a szovjetek által megszállt övezetben voltam, és – Libor Rouček képviselőtársamhoz hasonlóan – láttam az 1956-os magyar menekülteket és az 1968-as prágai tavasz menekültjeit. A Lisszaboni Szerződésben ennek az Európát egyesítő folyamatnak a meghosszabbítását látom.

Valószínűleg Václav Klaus úrnak nem volt szándéka, hogy a ratifikációt pontosan abban a hónapban zárja le, amelyben a berlini fal leomlásának 20. évfordulóját ünnepeljük. Ugyanakkor szerencsés egybeesés, hogy ez a szerződés most szerez valódi érvényességet, bár jogi érvényességet még nem szerzett.

Most személyi döntéseket kell hoznunk. Nem irigylem a feladatot, Reinfeldt úr. Viszont lenne egy kérésem vagy kérdésem önhöz: felkészült arra, hogy az elkövetkező napokban az állam- és kormányfőkkel folytatott tárgyalásai során biztosítsa, hogy ebben az Európában körülbelül olyan földrajzi egyensúlyt sikerüljön elérni, amely az új Európát jellemzi? Készen áll annak biztosítására is, hogy a nők erőteljesebben képviselthessék magukat? Ezt nem csak Malmström és Wallström asszony miatt mondom, akik itt ülnek közöttünk. Megengedheti-e ma Európa magának – most a saját képviselőcsoportomhoz is szólok –, hogy a legmagasabb pozíciókat betöltők között olyan kevés nő legyen? Ez az a kép, amely Európát képviseli polgárai számára? A Parlament elnöke már említette ezt. Természetesen nem hibáztathatjuk önt, ha ez nem történik meg, de arra kérem, hogy – legalább a tárgyalások során – hangsúlyozza, hogy Európában jobb földrajzi és mindenekelőtt jobb nemek szerinti egyensúlyra van szükségünk, hogy megmutassuk, hogy az összes európai polgárt képviseljük.

Említést tett a főképviseletről. Reinfeldt úr, készen áll annak biztosítására, hogy világos legyen, hogy a főképviselel kinevezésekor az illető személy nem léphet hivatalba a ratifikáció megtörténteig vagy ameddig a Parlament döntést nem hoz? Tudom, hogy lesz időbeni eltérés, de világosnak kell lennie, hogy a főképviselelnek a Bizottság alelnökeként betöltött másik szerepében meg kell szereznie a Parlament jóváhagyását. E jóváhagyás megadásakor nagyon gondosan és lelkiismeretesen kell eljárunk. Egyértelművé kell tennünk, hogy – különösen ezen a területen – kötelességünk szerint járunk el, és Barroso úr, azt hiszem, megígérhetjük önnek, hogy bár megfelelően és gondosan akarunk eljárni e meghallgatásokon, döntésünket a lehető leggyorsabban szeretnénk meghozni. Ezt várják tőlünk az európai polgárok, azt, hogy gyorsan végezzük a munkánkat és gyorsan döntsünk, ne töltsünk hónapokat azzal, hogy különböző emberek alkalmasságáról vitatkozunk.

Végül a pénzügyi válságról szeretnék beszélni, amit ön is említett, mert van valami, ami komoly fejtörést okoz számunkra. Ön nagyon helyesen említette a munkanélküliséget, amely tovább fog növekedni. Azt is elmondta, hogy ilyen mértékű munkanélküliség mellett nem vonhatjuk vissza a támogatási intézkedéseket, mivel a polgárok azt várják tőlünk, hogy ne fogadjuk el egy olyan magas munkanélküliségi rátát, mint amilyennel ma, ebben az új Európában szembe kell néznünk.

A pénzügyi tranzakciókra vonatkozó adókról is mondanék néhány szót. Tudom, hogy erről már sok szó esett, de valószínűleg ez is fontos vita, amellyel bizonyíthatjuk, hogy komolyan gondoljuk az ellenőrzést, de nem azért, mert most magasabb adóterheket akarunk. Ugyanakkor egyértelművé kell tennünk, hogy minden eszközzel gátat akarunk szabni a spekulációknak, és hogy egy új válság kialakulásának megakadályozása érdekében források állnak rendelkezésre azon bankok megsegítésére, amelyek – mindezek ellenére – nehéz helyzetbe kerülnek. Egyértelmű üzenetet kell erről közvetítenünk.

A Goldman Sachs vezetője nemrégiben azt mondta – ezeknek a szavaknak még üledniük kell –, tehát azt mondta, hogy „Csak egy bankár vagyok, aki az Isten által rábízott munkát végzi”. Ez egy különösen cinikus megnyilvánulás, talán istenkáromlásnak is tekinthető, de világosan kifejezi azt a mentalitást, amellyel a bankárok közül sokan rendelkeznek. Nyersen fogalmazva, Isten nevében végeznek spekulációkat. Nem azt akarjuk állítani, hogy Isten által ránk bízott munka az, amit a pénzügyi szabályozással kapcsolatban végzünk – inkább az emberekért végzett munka, amelynek célja az, hogy megvédje az európaiakat a munkanélküliségtől

és a spekulációtól. Ez az, amit tennünk kell. Remélem, hogy a svéd elnökség fennmaradó részében képesek lesznek ezt egyértelműen kommunikálni az emberek felé.

Guy Verhofstadt, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, először is gratulálni szeretnék Reinfeldt úrnak – és természetesen Malmström asszonynak is – a Lisszaboni Szerződés ratifikálása alkalmából. Hangsúlyozni szeretném, hogy mindez nem valószínű, hogy meg az önök elszántsága nélkül. Az önök kompromisszumkészsége nagy szerepet játszott abban, hogy végül sikerrel jártunk. Sokan voltak olyanok, ebben az ülésteremben is, akik pesszimistán gondolkodtak, akik úgy vélték, meg kell várnunk az egyesült királyságbeli választásokat vagy akár egyáltalán nem szabad tovább várnunk a szerződés ratifikálására. Önöknek köszönhető, és mindannyiunk nevében köszönöm munkájukat. Az elért siker csaknem 10 évnyi munka megkoronázása.

Szeretnék köszönetet mondani továbbá a mai vitáért, azért, hogy a képviselőcsoportok vezetőivel sikerült megállapodni arról, hogy vitát folytassunk a főképviselő és a Tanács elnökének személyéről, valamint a Bizottság felépítéséről, mert ebben a kérdésben ez lesz az egyetlen vita. Meg kell mondanom, semmi más nem történik átláthatóan! Sok mindent olvashatunk a sajtóban, és végül is jó, hogy még ott van nekünk a sajtó, amiből megtudhatunk valamit arról, hogy mi is történik, de véleményem szerint a jövőben el kell gondolkodnunk arról, hogyan tudunk némi átláthatóságot vinni ebbe az Európai Unió számára rendkívül fontos folyamatba.

Véleményt szeretnék mondani a különböző jelöltekről, de kicsit más sorrendben beszélnek a dolgokról.

Barroso úr, a Bizottság felépítésével szeretném kezdeni, mivel ami a Parlamentet illeti, az a legfontosabb kérdés. Ez a mi felelősségünk, vagyis az ön felelőssége, de önnel együttműködve kell döntéseket hoznunk. Mi vagyunk azok, akik felügyeljük a munkát, míg a Tanács elnöke esetében nem ez a helyzet.

Először azt kérjük öntől, hogy javaslataiban alkalmazzon csoportokat a felelősségi körök megosztásakor. Azt javasoljuk, hogy a bizottsági portfóliók tekintetében hozzon létre négy csoportot: az első a természetesen a külső fellépés, aztán az innováció, az éghajlatváltozás és a fenntarthatóság, majd ezután minden olyan dolog, ami a pénzügyi és gazdasági igazságszállítással kapcsolatos, és végül a belügyek.

Erre mindenképpen szükség van. Miért nem iktatnak be olyan alelnököket, akik valódi vezető szerepet vállalnának, akik felelősséget vállalnának ezekért a területekért, amelyek a jelek szerint a Bizottságon belüli józan ítélőképesség eredményei? Ennek a szervezési stílusnak az lenne az előnye, hogy tovább javítaná a Bizottság munkáját az ön elnöksége alatt. Másrésztől egyensúlyt kell kialakítani a Bizottságon belül a nők képviseletét illetően. Úgy hiszem, önt is foglalkoztatja ez a kérdés, hogy legyenek olyan jelöltek, akikkel ez megvalósítható lenne.

Ami a második pontot, azaz a főképviselői tisztséget illeti, tisztelt elnök úr, a legfontosabb dolog az, hogy legyen egy olyan személy, akiben megvan a hajlandóság arra, hogy következetes kül- és biztonságpolitikát és következetes közösségi politikákat folytasson. Olyan valaki, aki kiáll az emberi jogok mellett és aki ezt minden általa végrehajtott feladat részének tekinti. Végül, olyan személyre van szükségünk, aki hisz egy erőteljes Európai Külügyi Szolgálatban. Ez a három legfontosabb jellemző, amivel ennek a személynek rendelkeznie kell. Olyasvalakire van szükségünk, aki valóban hisz abban, hogy a közös kül- és biztonságpolitikát és a közösségi politikákat integrálni kell – ami teljesen logikus, mivel ez a személy a Bizottság alelnöke is lesz egyben.

Most pedig a harmadik pozícióról szeretnék beszélni, amiről a legtöbb szó esik, amely mind közül a legvonzóbbnak tekinthető: a Tanács elnöki tisztjéről. Reinfeldt úr, a képviselőcsoportom három véleményt szeretne hangoztatni ebben a kérdésben. Ezek pusztán vélemények, mivel a Tanács fogja a döntést meghozni. Szerencsére azonban a Parlament szabadon elmondhatja a véleményét.

Először is, ennek a szerepnek egy vezetői testület elnöki szerepének kell lenni, nem egy átfogó elnöki szerepkörnek. Másodszor, ezt a feladatot olyan személynek kell ellátnia, aki hisz az európai integrációban. Hiszen ahhoz, hogy valakit pápának válasszanak, az illetőnek katolikusnak kell lennie! Tehát, ha most megválasztjuk a Tanács elnökét, olyasvalakit kell választanunk, aki hisz az európai integrációban, és nem euroszeptikus, amint az esetenként előfordul.

Végül, ahhoz, hogy biztosak legyünk az adott személynek az európai integráció iránti elkötelezettségében, az illetőnek hinnie kell a közösségi módszerben. A közösségi módszer az, ami Európát előre viszi, nem a kormányzati berendezkedés! A kormányzati berendezkedés nagy országok által létrehozott fogalom, jöllehet vannak szerencsére olyan nagy országok is, amelyek nem hisznek ebben a kormányközi módszerben. A Tanács elnökének a közösségi módszer mellett kell kiállnia.

Van még egy dolog, amiről beszélni szeretnék, tisztelt elnök úr: természetesen azt szeretném, hogy Reinfeldt úr teremtsen konszenzust a Tanácsban, továbbá hogy a jelölésekben és a különböző kiosztott szerepekben tükröződjön a Parlamentben meglévő Európa-párti koalíció. Tehát nem akarunk mást, mint kompromisszumot, olyan kompromisszumot, amely magában foglalja annak az Európa-párti szövetségnek a jellemvonásait is, amely előre viszi Európát ebben az Európai Parlamentben.

Rebecca Harms, a *Verts/ALE képviselőcsoport nevében*. – (DE) Elnök úr, Reinfeldt úr, Barroso úr, úgy vélem, hogy pontosan a 20 évvel ezelőtti történelmi események felidézése teszi lehetővé számunkra, hogy kritikusan nézzük, milyen civakodás folyik arról, hogy a Lisszaboni Szerződés ratifikálása után a lehetőségeket hogyan ültessük át gyakorlatba. Václav Havel úr nagyszerű szavai és Európával kapcsolatos gondolatai, illetve a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos kicsinyes viták, amelyek a legutóbbi tanácsi ülésen folytak a színpalak mögött, valahogy nem férnek össze.

Jelenleg úgy tűnik, mintha a Lisszaboni Szerződés csaknem tíz év elteltével történt ratifikálása utáni megkönnyebbülés aggodalomba fordulna át, az iránti félelemből, hogy a tagállamok kormányai nem fogják-e aláírni a szerződést. Most azonban arra kell törekednünk – különösen azután, hogy olyan lelkesen megtapsoltuk Havel úr beszédét –, most azt kell elérnünk, hogy megegyezés jöjjön létre arról, hogy erős nőket és férfiakat jelöljünk az Európai Unió legmagasabb politikai pozícióiba, és hogy az egyéni érdekeknek – ideértve azon országok érdekeit, amelyek valójában ellenezik a szorosabb integrációt – háttérbe kell szorulniuk.

Reinfeldt úr, még nem tudok gratulálni önnek, mert még nincsenek meggyőző jelei ezeknek az európai politika élén álló erős nőknek és férfiaknak.

Sajnos ugyancsak nem tudok egyetérteni azokkal, akik lelkesen méltatták, hogy mi mindent értünk el a koppenhágai klímacsúcs előtti hajrában. Nemrég tértem vissza a Barcelonában megrendezett utolsó előkészítő ENSZ-konferenciáról, és – amint azt a brüsszeli csúcs is megerősítette – egyre kisebb elvárásokkal nézünk Koppenhága elébe.

Nem helyes, hogy az európaiak azt az álláspontot hangoztatják, hogy mi már minden tőlünk telhetőt megtettünk, és most másokon van a sor. Ha megnézzük, hogy az európaiak tulajdonképpen mit tettek a szén-dioxid-kibocsátások csökkentését célzó, hatékony éghajlati politika gyanánt, hogy valójában mit értünk el, milyen csökkentési célokat határoztunk meg, milyen jogszabályaink vannak a klímacsomagunkban, láthatjuk, hogy mindez nem elegendő ahhoz, hogy elérjük a folyamatosan emlegetett 2°C-os célt. Ez mindenki előtt ismert, még nemzetközi szinten is.

Ha mi, itt Európában most elkezdjük megkérdőjelezni azt, hogy valóban akarunk-e egy jogilag kötelező érvényű megállapodást, az kérdésessé teszi azt a folyamatot, amelyet – az ENSZ égisze alatt – sok európai sok éven át támogatott. Úgy vélem, gondosan végig kell gondolni, milyen kijelentéseket akarunk tenni Koppenhágában. Van egy dolog, amely nem hagy nyugodni: gyakran elhangzik itt a Parlamentben, hogy a fenntarthatósági stratégiáknak, az erőforrás-hatékonyságnak és az éghajlatvédelemnek kell alkotnia az európai gazdasági és iparpolitika új paradigmáit. Havel úr is nagy tapsot kapott ezért. Az a benyomásom, hogy az európaiak – bármilyen gyakran hangsúlyozzák ezt, és bármennyire is szeretik megtapsolni – a gazdasági válság alatt minden hitüket elveszítették ezekben a jövőorientált munkahelyekben, és hogy ezért (pontosan a gazdasági válság idején) félrelik a sikeres munkahelyteremtő és a jövő piacait létrehozó stratégiákat. Ez komoly aggodalmat kelt bennem. A gazdasági válság a legrosszabb indok arra, hogy ne tegyenek határozott intézkedéseket az éghajlatváltozás megakadályozása érdekében. Az éghajlatvédelem és a gazdasági fejlődés ugyanazon érem két oldala. Ez azonban egyáltalán nem nyilvánvaló az Európai Tanácsban meghozott európai döntésekből.

Timothy Kirkhope, az *ECR képviselőcsoport nevében*. – Elnök úr, engedje meg, hogy először gratuláljak a svéd elnökségnek ahhoz, hogy a legutóbbi csúcson előrelépést sikerült elérni az éghajlatváltozással kapcsolatos uniós álláspont kidolgozásában. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem az egyik legfontosabb feladatunk, és ez olyan terület, ahol erőteljes vezető szerepet várunk az Európai Uniótól. A finanszírozási megállapodásokra vonatkozó kiegyensúlyozott és átgondolt megállapodások nagyon üdvözlendők, és erős helyzetbe hozzák az Uniót most, a koppenhágai csúcsra való felkészülésben.

Említést kell azonban tennem arról a vitáról, amely jelenleg az európai napirendet uralja: az Európai Tanács elnöke és a főképvisező kinevezéséről folytatott vitáról. Először pontosan meg kell határoznunk e tisztségek jellegét és az ezekkel járó feladatköröket, majd meg kell határoznunk, milyen képességekkel és tapasztalattal kell rendelkezniük azoknak, akik ezeket a tisztségeket betöltik majd. Természetesen logikus lépés az Európai

Tanács részéről, hogy hivatalos jelöléseket kér és meg akarja hallgatni a jelöltek – talán Verhofstadt urat is – a végső döntés előtt.

Ehelyett viszont az eszmecsere kormányzati vezetők közötti színvonalatlan vitává alacsonyodott, akiket úgy tűnik csak az érdekel, hogy kiösszák egymás között a pozíciókat, legyenek kis vagy nagy, északi, déli, nyugati vagy keleti országok képviselői, a jobb vagy a baloldal részéről, vagy akár olyanok, akik valójában a legjobb jelöltek lennének a pozíciók betöltésére.

És ami a legrosszabb, egyesek megpróbálták megosztani az Európai Uniót a polgárok két osztálya szerint, mondván, hogy csak a schengeni térségbe és az euróövezetbe tartozó tagállamokból származó személyek lennének választhatók. Ez nem más, mint megkülönböztetés, ami viszont elfogadhatatlan – mindez pedig azon a történelmi jelentőségű napon történik, amikor a háborúban elesettekre emlékezünk, azon a héten, amikor megemlékezünk a kristályéjszaka és azt követő időszak borzalmairól, és amikor ünnepeljük mindazok vívmányát, akik Lengyelországban, Magyarországon, a balti államokban, Közép- és Kelet-Európa országaiban és természetesen elsősorban Berlinben hozzájárultak a kommunizmus bukásához.

A helyes út az, ha a szabadságért és értékekért harcolunk mindenki számára, nem pedig jövedelmező munkahelyekért a szerencsés kevesek számára.

Lothar Bisky, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, a Lisszaboni Szerződést mind a 27 tagállam ratifikálta. Sok tagállam ezt komoly sikerként fogja elkönyvelni, de képviselőcsoportom nem fog velük együtt ünnepelni. Ennek az okát már több alkalommal elmondtam itt, a Parlamentben, ezért most nem kívánom még egyszer elmondani.

Sajnálatos módon az a tény, hogy az Alapjogi Charta három tagállam polgáira nem fog vonatkozni, kétségeket ébreszt bennem azzal kapcsolatban, hogy az EU olyan nagy haladást ért volna el az alapvető jogok védelme terén. Ezt különösen a mai ünnepélyes ülés és Václav Havel úr beszéde kapcsán mondom. Azonban pontosan azért, mert az európai baloldal egy szociális, békés és környezeti szempontból fenntartható európai integrációt akar elérni, mi továbbra a szerződés által e célra biztosított keretet fogjuk alkalmazni. Eddig is ezt tettük, és a jövőben is ezt fogjuk tenni.

Ennek kapcsán csak üdvözölni tudom azt a tényt, hogy az Európai Parlamentnek mostantól több joga lesz. Az öröendezés közepette tanácsos lett volna, ha az állam- és kormányfők legutóbbi találkozójukat kézzelfoghatóbb politikák kidolgozására használják fel. A világ számára az éghajlatváltozás jelenti a legnagyobb kihívást. Mostanra, hogy itt állunk a koppenhágai klímakonferencia előtt, az Európai Unió sajnos elveszítette azt a vezető szerepet, amit magának kijelölt. Először is azért, mert a szén-dioxid-kibocsátások csökkentése terén vállalt kötelezettségvállalások lényege nincs összhangban azzal, amire valójában szükség van. Ezenkívül elfogadhatatlan, hogy az uniós tagállamok elég nyilvánvaló módon ki akarnak bújni a pénzügyi felelősségvállalás alól, jóllehet a jelenlegi helyzetben nem engedhetjük meg magunknak a cselekvés halogatását.

Nem arról van szó, hogy a közeljövőben Svédország jelentős bortermelő vidékké válik-e – bár ezt nem sajnálom önkéntől. Egészen egyszerűen a túlélésről van szó, és mellékesen a világbékéről. Az éghajlatváltozás már most is szegénységet és éhezést okoz, és emberek millióit kényszeríti szülőföldjük elhagyására. Itt, ebben az ülésteremben már szinte mindenki beszélt valamikor a globális kihívásokról, amelyek nemzeti szinten nem oldhatók meg. Az éghajlatváltozás, a béke, valamint a szegénység elleni küzdelem pontosan ilyen kihívások. Ha az Európai Unió ezekben a kérdésekben nem lép fel következetesen és példamutató módon, nem fogják többé nemzetközi szereplőnek tekinteni.

William (The Earl of) Dartmouth, az EFD képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a Tanács elnöki tisztje, ez az új pozíció, ami mindenkit rendkívüli módon foglalkoztat, mindössze két és fél évre szóló megbízatást jelent, és nagyon kevés konkrétan meghatározott hatáskör tartozik hozzá. Megmondaná végre valaki Tony Blairnek, hogy ne keseredjen el túlzottan, ha nem őt nevezik ki?

Lisszabon után, a 21. század igazi szent római császára – korunk Nagy Károlya –, akinek parancsa messzebb elér, mint az imént említett császáré valaha is elért, természetesen a Bizottság elnöke, a mi Barroso urunk. És ezt Barroso úrnak a partnerségről tett észrevételei ellenére mondom.

Az új főképvisező helyzete azonban teljesen más. Komoly költségvetés áll rendelkezésre új diplomáciai küldetésekhez, és hangsúlyoznom kell, Daul úr, hogy az uniós főképvisező tisztségének megléte fenyegető az Egyesült Királyságnak és Franciaországnak az ENSZ Biztonsági Tanácsában betöltött állandó helyére nézve is.

Az európai nemzetállamokban azonban nem a túl kevés diplomáciai küldetés jelenti a nagy problémát, hanem a túl sok munkanélküli. A képviselők a berlini fal leomlásának 20. évfordulóját ünnepelték, nagyon helyénvaló módon. De mára új berlini falunk van: nem az országhatárokon, hanem a nemzeteken belül. Ez a fal a politikai rendszer hivatásos politikusai és az emberek között áll.

Kicsit késő már, Verhostadt úr, hogy most átláthatóság biztosítására szólítsunk fel. Vannak itt olyanok, akik továbbra is az embereket képviselik majd és felszólalnak ezen intézmények ellen, amelyek – amint ahogyan arra az EFD képviselőcsoport már többször felhívta a figyelmet és újra meg fogja tenni – nem rendelkeznek demokratikus legitimitációval.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Elnök úr, a demokráciának forradalomra van szüksége, és Dartmouth úr, sohasem helytelen az átláthatóság mellett érvelni, Verhoftadt úr. Ön, a svéd elnökségben, különösen ragyogó példája lehetne ennek és fel tudna bennünket világosítani arról, hogy mi is folyik a legmagasabb pozíciókért folyó alkudozásban, amely abszolút méltatlan az európai projekthez, és Barroso úr is ugyanezt megtehetné a biztosok kinevezésével kapcsolatban. Németország és Ausztria nem jó példa ebben a tekintetben, de sajnos mások sem.

Ebben az ülésteremben ülnek rátermett emberek, de nincs esélyük arra, hogy megfelelően találják őket. Most, hogy megtörtént a Lisszaboni Szerződés elfogadása, kérem, legyünk bátrak és őszinték, és ismerjük be, hogy sokkal világosabb, átlátható döntéshozatali struktúrákra van szükség a Bizottság és a legmagasabb tisztségek tekintetében. Annyi tapasztalat van itt az Európai Parlamentben, hogy biztosan lehetne megfelelő személyeket találni itt is, ahelyett, hogy innen-onnan kívülről szedjük össze őket.

Fredrik Reinfeldt, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, nagyon köszönöm a tisztelt képviselőknek a sok értékes észrevételt és kérdést.

Valaki említette, hogy elég sok időbe telt, amíg mind a 27 tagállam részéről megtörtént a ratifikáció. Évekig vitatkoztunk erről a szerződésről, és mindig meglepődöm, amikor ezután kérdéseket tesznek fel arról, meddig létezhetünk még ezután az alkotmány után, mert a munkámat a szerződések alapján kell végezni. Ennek értelmében a Tanács elnöke számára az európai miniszterelnökök és államfők alkotják a legfontosabb testületet. A szerződések pontosan ezt mondják.

Ehhez jön még egy másik probléma, ami nyilvánvaló számomra, hogy eddig főként különböző európai országok miniszterelnökeinek nevei merültek fel. Bizonyosan nem feszültségektől mentes, ha jelöltként indulunk egy olyan állásért, amelyet lehet, hogy nem kapunk meg; olyan jelzéseket küldünk az emberek felé, hogy elhagyjuk az országot, aztán meg hazamegyünk és azt mondjuk: „Hahó, újra itt vagyok!”. Azt hiszem, el kell fogadnunk, hogy ebben a kérdésben ez is egy tényező.

A főképviselel kapcsolatban sokkal nagyobb lesz az átláthatóság, sokkal több eszmecserére kerül sor, mivel a főképviselelő a Bizottságnak is része lesz, része lesz a meghallgatások után a Parlamentben hozott döntésnek. Swoboda úr kérdésére válaszolva, bár a december 1-jén hatályba lépő szerződésben egyértelműen le van írva, hogy a főképviselelő azonnal elfoglalja pozícióját, ugyanakkor a Bizottságnak is részévé kell válnia, amit a Parlament hagy jóvá.

Ez persze elég bonyolult, de – amint a legutóbbi alkalommal már egyértelművé tettem – nem a terveink szerint mentek a dolgok. Eredeti szándékunk szerint már a svéd elnökség előtt hatályba kellett volna lépnie. Sokkal hosszadalmasabb folyamat volt, mint amit bárki elképzelt.

Ami a kiegyensúlyozottságot illeti, mivel ez olyan dolog, amiről én is hallok, 26 kollégámmal épp ma tartottuk az első konzultációt. A gond az, hogy túl sok szempontot kell mérlegelnünk mindössze két személy tekintetében. Említették a fölrajzi származás és a nem kérdését, de számomra a balközép és a jobbközép közötti egyensúly kérdése a legfontosabb. Az egyensúly terén sok a tennivaló, és több tisztségre lett volna szükség ahhoz, hogy az önök által említett feltételek mindegyikének meg tudjunk felelni. Természetesen nem arról van szó, hogy nem próbáljuk megtalálni a lehető legjobb egyensúlyt.

Mint már elmondtam, a jövő hét csütörtökön megrendezésre kerülő – egy korai vacsorával egybekötött – ülésünkön fogjuk az önök kérésének megfelelően a lehető leggyorsabb eljárást lefolytatni. Erre törekszünk. Volt néhány arra vonatkozó észrevétel, hogy ki hozza meg ezt a döntést. Időbe telik, amíg mindenkivel konzultálni tudunk. Az EU ma már 27 tagból áll. A kollégáimmal folytatott teljes körű konzultáció kétnapi munkát jelent – mindez nagyszerű, de időre van szükség.

Az éghajlatváltozás kérdésével kapcsolatban egyetérttek Rebecca Harms képviselő asszonnyal abban, hogy Európa nem tesz eleget. Emellett emlékeztetni kívánom önöket arra, hogy előrevetítettünk egy olyan helyzetet,

amikor a jogilag kötelező érvényű célkitűzések keretében fokoznunk kell az Európában tett erőfeszítéseinket, de feltételek mellett. Ez számos kollégám nézetét tükrözi. Nagyon pontosan meghatározták, hogy ahhoz, hogy továbblépjünk Európában, a világ más országaitól is hasonló kötelezettségvállalásokra van szükség.

Üdvözlöm azokat a nemzeti döntéseket, amelyek továbblépést jelentenek. Számos példa van erre. Sok ország, például Svédország 2020-ig 40%-os csökkentési célt határozott meg magának, és ugyanez igaz Németországra is.

Többet kell tennünk, és nem azok vagyunk, akik a Koppenhágában szükségszerűen meghozandó döntések felhívását kérjük: sokat kell tenni azért, hogy a többiek is megmozduljanak. Mint már említettem, nemrég érkeztem vissza Indiából és az Egyesült Államokból, és még ebben a hónapban Kínába fogok utazni, és meg kell állapodnunk a vezetésről ahhoz, a dolgokat mozgásba lendítsük. Ez a legnehezebb. Globális kihívással van dolgunk egy olyan világban, ahol nem rendelkezünk olyan globális vezetéssel vagy döntéshozattal mint az Európai Unió esetében. Ezért sokkal nehezebb eredményeket elérni, de mindenképpen sikerrel kell járnunk.

Az Európai Unió, mint tudjuk, a globális kibocsátások mindössze 13%-ért felelős. A problémát nem tudjuk egyedül megoldani: mások elkötelezettségére is szükség van, különösen a nagy kibocsátókéra, viszont ők azok, akik azt mondják, hogy ki szeretnének maradni a megállapodásból. Ez nem lehetséges, mert akkor sohasem tudjuk megvalósítani a 2 °C-os célt.

Végül, a svéd elnökség alatt megpróbáljuk megvalósítani a pénzügyi piacok hatékonyabb felügyeletét, ami szükséges ahhoz, hogy a jövőben jobban működő pénzügyi piacaink legyenek.

Emellett a spanyol elnökség idejére is átnyúló eszmecsereket is elindítunk a versenyképességről, arról, hogyan hozhatunk létre jobban működő munkaerőpiacokat, és hogy miként állhatunk talpra a válságból, ha már egyértelmű jeleit látjuk a fellendülésnek. Ez egyensúlyt teremt a nehézségekből levont tanulságok és a hatékonyabban működő pénzügyi piacok létrehozása között, de a nagyobb versenyképesség és a hatékonyabban működő munkaerőpiacok megvalósításához szükséges megbeszélések és döntések között is.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Elnök úr, szeretnék röviden reagálni néhány kérdésre, amely a vita során közvetlenül felmerült.

Először is, ami az éghajlatváltozást illeti, beszéljünk világosan. Az Európai Bizottság elkötelezett egy kötelező erejű szerződés mellett. Elköteleztünk voltunk a kiotói jegyzőkönyv mellett, és ratifikáltuk is. Valamennyi tagállamunk ratifikálta a kiotói jegyzőkönyvet, és a jövőre nézve egy kötelező erejű szerződés mellett tesszük le voksunkat. Ha van olyan fél, amely nem akar kötelező erejű szerződést, az nem az Európai Unió.

A valóság azonban az, hogy legfontosabb partnereink között vannak olyanok, akik egyszerűen még állnak készen erre, tehát két lehetőség van. Az egyik az, hogy ragaszkodunk egy olyan dologhoz, amiről tudjuk, hogy nem fog működni, a másik az, hogy Koppenhágában megpróbáljuk a legjobb és leginkább nagyra törő eredményt elérni. Hiszem, hogy ez még lehetséges, és harcolni fogunk ezért. Annak érdekében, hogy Koppenhágában a lehető leginkább nagyra törő megállapodást érjük el – legalábbis az Európai Bizottság számára, és biztos vagyok abban, hogy ezzel az állam- és kormányfők is egyetértenek –, továbbra is elköteleztünk maradunk egy kötelező erejű megállapodás mellett, amely világos célokat határoz meg a fejlett országok, illetve egyértelmű intézkedéseket a fejlődő országok tekintetében, ideértve a gyorsan növekvő, nagy feltörekvő gazdaságokat, amelyeknek szintén részt kell vállalniuk az erőfeszítésekben. Ezenkívül finanszírozást kell nyújtanunk a fejlődő országoknak – különös tekintettel a legszegényebb országokra és a legkevésbé fejlett országokra –, mert nagyon jól tudjuk, hogy e támogatás nélkül nem lesznek képesek végrehajtani az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz, valamint a hatások enyhítéséhez szükséges intézkedéseket.

a Bizottság elnöke. – (FR) Az intézményi kérdéssel kapcsolatban legyünk őszinték magunkhoz. Egy új és rendkívül sokat követelő rendszer hatálybalépése előtt állunk.

Sokan közülünk éveken keresztül – legalább kilenc évig – keményen küzdött ezért a szerződésért. Nizza után egy nagyra törőbb szerződést szerettünk volna, most pedig a végrehajtáson a sor. Összetett feladat, mert az Unió is összetett – ez az Unió a tagállamok és a polgárok Uniója is.

A legfontosabb dolog azonban pontosan a szerződések tiszteletben tartása. A Közösség a jogállamiságon alapul, és az a nap, amikor ígéretünk ellenére nem tartjuk maradéktalanul tiszteletben a szerződést, az bizonyosan az a nap lesz, amikor munkánkban kudarcot vallunk.

Ezért is alapvető fontosságú ebben az átmenetben – és az új szerződés végrehajtásakor –, hogy tisztetben tartsuk a szerződéseket és az egyes intézmények hatásköreit: a Parlament hatásköreit, természetesen, a Tanács hatásköreit és a Bizottság hatásköreit.

Azok egyike vagyok, akik szerint Európa mozdulatlanul áll, amikor az egyik intézmény erejét és hatalmát a többi intézmény ellen fordítja. Úgy vélem, hiba így cselekedni. Szerintem az intézmények közötti féltékenység középszerű egyének jellemvonása. Ezzel szemben úgy gondolom, hogy erősebbek leszünk, ha erősítjük egymást. Véleményem szerint mindenképpen az érdekünket szolgálja, ha erős Európai Parlamenttel rendelkezünk – és a Lisszaboni Szerződés biztosítja is számára a nagyobb hatáskört –, ugyanakkor az is érdekünk, hogy erős Bizottságunk és egy olyan Európai Tanácsunk legyen, amelynek élén következetes és kiegyensúlyozott vezetés áll.

Mindezekén túl, a szerződésekkel összhangban, és most a Lisszaboni Szerződést szeretném idézni, mert állandóan csak beszélünk róla, de néha bele is kell olvasnunk, tehát a Lisszaboni Szerződés 17. cikke szerint a Bizottság az, amely „előmozdítja az Unió általános érdekeit, és ennek érdekében megteszi a megfelelő kezdeményezéseket. A Bizottság gondoskodik a Szerződések, valamint az intézmények által a Szerződések alapján elfogadott intézkedéseknek az alkalmazásáról.” Más szóval a Bizottság feladata annak ellenőrzése, hogy a szerződéseket végrehajtották-e vagy sem, ideértve ezt az átmeneti időszakot is. Ezt a hatáskört a szerződés ruházza a Bizottságra, és e hatáskört a Bizottság természetesen gyakorolni fogja saját feladatkörén belül.

Miután ezt tisztáztuk, az európai intézmények erősítése érdekében fontos, hogy kialakítsunk egy partnerségi alapot. Ha nincsenek működő intézményeink, mi fog történni? A tagállamok – különösen egyes tagállamok – afelé hajlanak majd, hogy az intézményeken kívül meghozzák a saját döntéseiket. Ezt akarjuk? Nem. Azt akarjuk, hogy az intézményi keretrendszeren belül, ennek a jogállamiságon alapuló Közösségnek a keretein belül születessenek meg a döntések, és ez az, amit nagyon nyíltan és őszintén mondani szeretnék önöknek: kölcsönösen erősítsük intézményeinket!

Ma meghallgathattuk Václav Havel úr rendkívüli beszédét. Rendkívüli, de ahogyan Jean Monnet mondta, emberek nélkül semmi sem lehetséges, intézmények nélkül semmi sem tartós. Most erős intézményekről kell gondoskodnunk, és ez csak a partnerség szellemében valósítható meg. Többek között ezért is szeretném megköszönni a Bizottság szervezetével és felépítésével kapcsolatos javaslataikat. Önökhöz hasonlóan én is nagyon ragaszkodom a közösségi módszerhez és a szerződéshez, amely a hatáskörök egyértelmű szétválasztását írja elő. A szerződés értelmében a Bizottság szervezetének meghatározása az elnök feladata, és erről nincs szándékomban lemondani.

Ezért amikor a Bizottságot képviselem, azt fogom tenni, amit minden szerény szerző tesz: köszönetet mondok mindazoknak, akik tanácsot adtak, ugyanakkor teljes felelősséget vállalok a végtermékért. Ma hallottam néhány jó és érdekes javaslatot, de a legfontosabb az, hogy megértsük: mindannyiunknak a többi intézménnyel összhangban kell a feladatunkat végeznie, közben természetesen a lehető legjobban szem előtt tartva az európai közérdeket.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Elnök úr, az Európai Bizottság elnöke gratulált Reinfeldt úrnak azért, hogy a hajót révbe vezette, a hajón itt természetesen a Lisszaboni Szerződést érte.

Két éve, e Házban azt mondtam, attól félek, hogy a Lisszaboni Szerződés úgy végzi mint a hal Hemingway *Az öreg halász és a tenger* című elbeszélésében, amikor hosszú küzdelem után szinte csontvázként kerül a partra. Nos, a Lisszaboni Szerződésből nem lett pusztá csonthalmaz, a lényege is megmaradt. Köszönöm, Reinfeldt úr; köszönöm, Cecilia.

El kell azonban mondanom, hogy amit ön tett, amikor megállapodásra törekedett a Cseh Köztársaság elnökével, helyes volt. Itt, ebben a Házban sokan értetlenül álltunk a Cseh Köztársaság elnökének magatartása előtt. Egy spanyol költő így fogalmaz: „minden után a minden is semmi”; végül a legfontosabb dolog az, hogy szerződés hatályba lépett, és hogy most már a végrehajtásáról beszélünk.

Barroso úr, nekem sem áll szándékomban tanácsot adni önnek arra vonatkozóan, hogyan hozza létre a Bizottságát, részben azért, mert tisztetben tartom a Bizottság elnökének függetlenségét, akit jelentős számú képviselő kért fel szavazatával arra, hogy ezt a feladatot elvégezze. Amikor bemutatja a biztosok testületét és a portfóliók elosztását, akkor majd elmondjuk önnek, hogy egyetértünk-e vagy sem, de addig is mindenben támogatjuk önt.

A Tanács soros elnökének sem szándékozom tanácsokkal szolgálni, de – ha megengedi – szeretném felhívni a figyelmét valamire, ami az alkotmányos szerződéssel kapcsolatos munka alatt esett meg. Az első tervezetben,

amely létrehozta a Tanács elnökének tisztjét, volt egy olyan javaslat, amely szerint a Tanács elnöke egy olyan miniszterelnök legyen, aki legalább két és fél évet töltött el hivatalában (viccesen, Reinfeldt úr, ezt „Bruton-záradék”-nak hívtuk, John Bruton után, mert John azt mondta nekünk, hogy két év és hét hónapig volt miniszterelnök, tehát választható lenne a tisztségre). Később azonban kivettük ezt a feltételt – erre Duff úr is emlékszik –, és azért vettük ki a szövegből, mert ebben a Parlamentben azt kérdezték tőlünk, hogy mi van a miniszterelnök DNS-ében, ami nincs meg más halandókéban? Miért kell a Tanács elnökének miniszterelnöknek lennie?

Reinfeldt úr, inkább azt a személyt kellene megtalálnia, aki legjobban tudja képviselni az erkölcsi tekintélyt, aki megállapodásokat tud összehozni Európában. Ehhez adtunk önnek egy eszközt, Reinfeldt úr: azt, hogy a Tanács elnökét nem egyhangú többséggel kell megválasztani, hanem a minősített többség is elegendő.

Ezért konszenzusra lenne szükség, ha lehetséges; ha nem, alkalmazza a minősített többséget ahhoz, hogy megtalálja a legjobb személyt a Tanács elnöki tisztjére.

ELNÖKÖL: PITTELLA ÚR

alelnök

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Elnök úr, örülök, hogy a svéd elnökség felhagyott azzal a szándékával, hogy gyors menekülési stratégiákat szorgalmazzon, ami azzal a veszéllyel járna, hogy állandósítaná a magas szintű európai munkanélküliséget. Ugyanakkor aggasztónak tartom, hogy egyre többen figyelmeztetnek arra, hogy a koppenhágai klímacsúcs nem váltja majd be a hozzá fűzött reményeket – ezt több felszólaló is említette ebben a vitában és a Reinfeldt úrnak feltett kérdésekben.

Ez a pesszimizmus a legutóbbi tanácsi ülés következtetéseiből is kitűnik. A Tanács megerősíti, hogy a fejlett világnak 2050-ig 80–95%-kal kell csökkentenie kibocsátásait, de ahhoz, hogy ezt el tudjuk érni, rövid időn belül komoly kötelezettségvállalásokat kell tenni. Ehhez megoldást kell találnunk arra, hogyan történjen az intézkedések finanszírozása a fejlődő országokban. Azok az országok fogják leginkább megérezni az éghajlatváltozás hatásait, amelyek a legkisebb mértékben járulnak hozzá az éghajlatváltozás csökkentéséhez, és ha nem oldjuk meg a finanszírozás kérdését, az éghajlatváltozásról megállapodás sem lesz.

Mit ígér tehát a Tanács? Ahogyan Reinfeldt úr ma elmondta, az EU méltányos összegű hozzájárulást ígér. Véleményem szerint ez már nagy csalódás. Lehetett volna úgy dönteni, hogy az EU nem tesz méltányos hozzájárulást? Ez olyan, mintha elkezdenénk kötni egy kesztyűt, de nem jutnánk tovább a hüvelykujjnál. A Bizottság 5–7 milliárd EUR összegű támogatást javasolt a régióban az első három évben. A Tanács ezt figyelembe kívánja venni, és szerintem ez nagyon nehezen tekinthető értékes kötelezettségvállalásnak.

Mindezt aggasztónak tartom. Bizonyos, hogy vannak problémák az USA-val és Kínával, valamint más országok céljaival, de még nagyobb problémák vannak az EU helyzetével és saját céljaival. Ezt biztosan helyre lehetne hozni, és ha Reinfeldt úr jónak látta volna, hogy itt maradjon, megkérdeztem volna tőle, hogy a svéd elnökség miként szándékozik erősebb felhatalmazásra szert tenni a koppenhágai csúcs előtt, mert nem lehet, hogy végül kudarcot valljunk.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Elnök úr, a Lisszaboni Szerződés, amely szerencsére hatályba lépett, több demokratikus jogot biztosít számunka, és a szerződés értelmében sor kerül majd a főképvisező meghallgatására is. Az összes biztos el fog jönni, hogy meghallgassuk a mondanivalójukat, majd alaposan kielemezzük őket, és mindez így van rendjén. A Tanács elnökének azonban nem lesz parlamenti meghallgatása, és sem mi, sem pedig a nemzeti parlamentek nem fogják kielemezni őt.

Demokratikus szempontból az ő tisztségét rosszul alakították ki. Nem lehet Európa politikai elnöke, szerepe nem lehet több, mint hogy tisztességesen közvetítsen a Tanácsban a különböző tagállami érdekek között, és a kinevezéséhez a minimális követelmény az, hogy a Tanácsban konszenzus jöjjön létre. Amint Verhofstadt úr az imént említette, amikor pápát választanak, katolikus embert választanak, tehát amikor megválasztjuk az Európai Tanács elnökét, európai embert kell választanunk, más szóval olyan személyt, aki hisz az európai eszmében. Ezt tartom egyedül helyesnek. Olyan emberre van szükségünk, aki az Európai Tanácsba vissza tudja vezetni az európaiságot.

Ha erre a vitára – amelyet a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport kért – nem került volna sor a Parlamentben, ez a kérdést csak a médiában és a folyosókon vitathattuk volna meg. Úgy vélem, hogy az előttünk álló kinevezések kapcsán átláthatóságra van szükség.

Reinfeldt úrnak a következőket szeretném mondani:

. – Nem pusztán a balközép és a jobbközép kiegyensúlyozásáról van szó, hanem a baloldal, a jobboldal és a közép közötti egyensúly megteremtéséről.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Elnök úr, az éghajlatváltozás már 300 000 ember halálát okozta, és a téltenségünk emberiség elleni bűn.

Tudjuk, hogy vészhelyzet van, tudjuk, hogy nincs „B” terv, és a tárgyalások ennek ellenére holtponton vannak. Könnyű azt mondani, hogy mindez az Egyesült Államok hibája, de szerintünk ebben Európának is nagy felelőssége van.

Európa sajnos már nem tölt be vezető szerepet az éghajlatváltozási tárgyalásokon, amint ezt a miniszterelnök úr mondta. Ha Európa jelenlegi kötelezettségvállalásait a Föld egészére kiterjesztenénk, az az évszázad végére 4 fokos globális melegedést eredményezne. 4 fokos globális melegedést! Ez elfogadhatatlan, és – ahogyan Barroso elnök úr is mondja – a jövőben már nem lehet e kötelezettségvállalás jogalkotási jellege mögé bújni.

Független tanulmányok szerint Japán, Norvégia és Svájc ma készül arra, hogy Európánál nagyobb erőfeszítéseket tegyen. Ami a felemelkedőben lévő országokat illeti – Kínát, Dél-Afrikát, Brazíliát és Indonéziát –, ezen országok belföldi kötelezettségvállalásai szintén meghaladják azt a mértéket, amit a tudományos közösség elvár tőlük.

Ha levonhatunk egy tanulságot Havel úr beszédéből, az az, hogyan legyünk szerények, hogyan legyünk reálisak. Ne keltsük tovább azt a látszatot, hogy Európán kívül minden változatlan, hogy a világ nem változott Kiotó óta, és hogy Európa mindig mérföldekkel a nemzetközi közösség előtt áll. Azzal, hogy a Tanács nem hajlandó figyelembe venni az Európai Parlament, és különösen a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság kéréseit, valami nagyon komoly dologért vállal felelősséget: a koppenhágai csúcs sikertelenségéért.

Még nem túl késő; Európa ismét vezető lehet, ha haladéktalanul 30%-ra növeli kibocsátás-csökkentési célkitűzését, és ha legalább 30 milliárd EUR összegű támogatást nyújt a déli országoknak. Így mi fogjuk vezetni a déli országokat, és megállapodás aláírására kényszeríthetjük az amerikaiakat.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Elnök úr, az októberi tanácsi ülés következtetései jó alapot szolgáltatnak ahhoz, hogy korlátozzák azokat a teljesen irreális intézkedéseket, amelyeket Európától az éghajlatváltozás terén elvárnak.

Az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedéseinket függővé kellene tenni a Kína, Amerika, India és Brazília által tett erőfeszítésektől. Nem támogathatjuk a fejlődő országokban a tiszta technológiákat a saját gazdaságunk kárára. Ne feledjük el, hogy a gazdasági növekedés révén finanszírozni tudjuk azokat a technológiai változásokat, amelyek a környezet védelme érdekében alapvető fontosságúak.

Magának az Európai Unió általi hozzájárulásnak az elakadása nem idézhet elő olyan helyzetet, hogy azok az országok, amelyek nagy mennyiségű szénat használnak fel energiatermelés céljából, kétszer fizessenek ugyanazon kibocsátásokért – egyszer a kibocsátás-kereskedelmi rendszerben, másodszor pedig a tiszta technológiák világszerte történő támogatása révén. Ha nem vesszük figyelembe ezt a szempontot, azzal gyengítjük Európa pozícióját ebben a vitában.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, néhány napja a strasbourgi bíróság szigorú ítélete – amelyről az Európai Bizottság túlzottan óvatosan nyilatkozott – nagyon mély sebet ejtett, amikor megtiltotta az olasz államnak, hogy az osztálytermekben feszületeket helyezzenek ki. A probléma kevésbé érint vallási elveket, mint inkább a szabadság elvét: az ítélet nem más, mint a szubszidiaritás elvének súlyos megsértése.

Ha ez most annak az előjele, hogy a jövőben mire számíthatunk, okkal tarthatunk attól, hogy ez a probléma csak fokozódni fog a Lisszaboni Szerződés elfogadásával: biztosak vagyunk abban, hogy senki sem fogja követni ezt a veszélyes utat, egy olyan európai jogszabályt, amely felülírja és lábbal tiporja a tagállamok törvényeit? Óvakodnunk kell ettől a veszélytől. A Bizottságnak sokkal határozottabban kellett volna reagálnia, elsősorban az egyhangú tiltakozás miatt – ma például az Európai Parlamentben képviselt olasz politikai pártok közös ülést tartottak –, amely a polgáraink e tárggyal kapcsolatos nézetét és mély érzéseit tükrözi. Ezek politikán és valláson felüli, illetve kulturális természetű dolgok, és ennek kapcsán hadd idézzek egy nagy gondolkodót, aki azokat a fontos szavakat tanította nekünk: „nem mondhatjuk, hogy nem vagyunk keresztények”.

A jelölések kérdése rendkívül fontos. Ma viszont a sajtóban olvashatunk találkozóról szóló pletykákat; még azt sem tudjuk, hogy kell-e majd rendkívüli ülést tartani Brüsszelben. Egy dolog azonban nem hagy nyugodni: az eddig felmerült neveket végignézve – például Jan Peter Balkenende, David Miliband és Herman Van Rompuy, csak hogy hármat említsek – lehetséges-e, hogy senkinek sem tűnt fel, hogy mindhárman rendszeres résztvevői a Bilderberg csoport és a Háromoldalú Bizottság üléseinek? Átláthatósági elveket kell létrehozunk, amelyekről az intézményeink oly sokat beszélnek, és világosan fel kell tennünk ezeknek az embereknek azt a kérdést, hogy vajon jelöltként országukat és politikai pártjukat képviselik vagy titkos csoportokat, amelyek zárt ajtók mögött üléseznek és hoznak döntéseket az emberek sorsáról.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Elnök úr, most, hogy már túl vagyunk a Lisszaboni Szerződés jóváhagyása körüli aggodalmakon, úgy vélem, itt az ideje elgondolkodni arról, hogy a jövőben hogyan kellene kezelni az európai integrációt nagymértékben hátráltató nacionalista megnyilvánulásokat. Nézetem szerint ezeknek az akadályoknak megvan az ára. Itt az idő, hogy hideg fejjel végiggondoljuk, milyen lehetséges intézkedéseket kell tennünk az elkövetkező napokban és években.

Ez az egyszerű európai parlamenti képviselő olyan elnököt szeretne a Tanács élére, olyan férfit vagy inkább nőt, aki támogatja az európai föderalizmust, használja az eurót, a schengeni térségből jön, továbbá azonosul és egyetért az Európai Unió Alapjogi Chartájával.

14. Köszöntés

Elnök. – Hölgyeim és uraim, tájékoztatni szeretném önöket arról, hogy a karzaton jelen van a Maláj Föderáció szenátusának delegációja, amelynek tagjait melegen üdvözljük. A küldöttséget ömeltósága Datuk Wong Foon Meng, a szenátus elnöke vezeti.

Hadd jegyezzem meg, hogy az Európai Parlament és a malajziai parlament rendszeres és eredményes kapcsolatot ápol egymással. Malajzia sokszínű társadalommal és jól fejlődő gazdasággal rendelkezik, továbbá fontos szerepet tölt be a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségében (ASEAN). Ezért ismételtlen megragadom az alkalmat, hogy magam és az egész képviselőház nevében üdvözljem barátainkat és kollégáinkat a szenátusból. Reméljük, hogy látogatásuk nagyon eredményes lesz.

15. A 2009. október 29-30-i Európai Tanács következtetései, beleértve a következőket: az Európai Tanács elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének / a Bizottság alelnökének megbízatása és hatásköre, továbbá az új Bizottság struktúrája (a vita folytatása)

Elnök. – A következő napirendi pontban folytatjuk a vitát, amelynek témája: az Európai Tanács jelentése és a Bizottság nyilatkozata a 2009. október 29-30-i Európai Tanács következtetéseiről, beleértve a következőket: az Európai Tanács elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének megbízatása és hatásköre, továbbá az új Bizottság struktúrája.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Elnök úr, tisztelt Bizottság, soros tanácsi elnök asszony, Borghezio úr beszéde tipikus volt – az euroszeptikusok nem tudnak különbséget tenni az Európa Tanács és az Európai Unió között –, mivel a feszületekről az Emberi Jogok Európai Bírósága hozott ítéletet, amely az Európa Tanács szerve. Ez az Alapjogi Charta értelmében nem történhet meg.

Mindazonáltal engedjék meg, hogy tegyek néhány észrevételt a jelenlegi vitával kapcsolatban. Úgy vélem, a svéd elnökség rendkívüli érzékenységgel és célzottan bonyolította le a ratifikációs folyamatot, tudván, hogy hivatali ideje alatt a ratifikációt még négy országnak kell teljesítenie. Hálámat szeretném kifejezni azért, hogy ez a kilenc évig tartó folyamat így módon lezárult. Úgy vélem, ez lehetőséget nyújt számunkra ahhoz, hogy mindezt most, az első alkalommal a gyakorlatban is megvalósítsuk, hiszen ami a gyakorlatban történik, az az alkotmányos valóságot is meghatározza. Ezért világossá kell tenni, hogy az Európai Tanács elnöke csak az állam- és kormányfők felhatalmazásával rendelkezik, és minden alkotmányban, minden olyan hivatalban levő elnököt, aki nem felel a Parlamentnek, az emberek közvetlenül választanak meg. Így kell lennie az Európai Tanács elnökének esetében is. Csak a Bizottság elnöke rendelkezik teljes felhatalmazással.

Barroso úrhoz hasonlóan, aki Jean Monnet-t idézte, szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy mennyire fontosak az intézmények a tartós fennmaradásunkhoz. Ami a főképviselőt, illetve a Bizottság alelnökét illeti, világossá kell tenni, hogy amikor ez a személy hivatalba lép, azonnal mindkét feladatkört átveszi. Nem lehet,

hogyan december 1-jén csak mint főképviselő lép hivatalba, aztán később alelnök is lesz. Csak úgy foglalhatja el hivatalát, mint az alelnök, azaz miután az Európai Parlament jóváhagyását adta. Ezt egyértelművé kell tenni, máskülönben jogi nehézségeink lesznek.

Ezenkívül meg szeretném jegyezni, hogy az Európai Parlament gyakorolni fogja jogait az Európai Külügyi Szolgálatkal kapcsolatban. Nem szeretném, ha a Lisszaboni Szerződést Európa „kormányközívé tételére” használnák fel. Ez nem követi a szerződés szellemét. Az Európai Külügyi Szolgálat e tekintetben döntő szerepet fog játszani. Arra kérem önöket, vegyék komolyan a Parlament ezzel kapcsolatos álláspontját, amelyet – természetesen – jól ismernek, és ne tegyenek ezzel kapcsolatban olyan kijelentéseket, hogy el fogjuk pusztítani önöket, mert ehhez megvan a hatalmunk.

Adrian Severin (S&D). – Elnök úr, a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése történelmi jelentőségű esemény. Üdvözlünk kellene. Örülünk kellene neki. Gratulálnunk kellene magunknak és feltétlenül gratulálnunk kellene a svéd elnökségnek ahhoz, hogy elérték ezt az eredményt.

Egy szerződés azonban nem elegendő. Önmagában még a legtekélyesebb szerződés sem tudná megoldani az összes problémát. Elhivatott és rátermett emberekre van szükség a megvalósításához. A Lisszaboni Szerződés esetében ez még inkább fontos, mivel ez a szerződés végtelen kompromisszumok, hosszú eszmecserek és viták eredménye. Ezért a szöveg elkerülhetetlen módon sok félreérthető dolgot és hiányosságot tartalmaz.

A jövő döntéshozóinak a feladata, hogy tisztázzák a dolgokat, kiigazítsák a szabályokat, formálják az intézményeket, megadják a szerződés valamennyi rendelkezésének helyes értelmezését, és hogy részletezzék a munkaköri leírásokat. A következő mandátum, a következő jogalkotói testület döntő fontosságú lesz az Európai Unió jövőbeni felépítése szempontjából. Ahhoz, hogy ez a szerkezet működőképes legyen, össze kell fognia az összes európai régió és az összes európai polgár történelmi tapasztalatait, kulturális szempontjait és politikai tradícióit.

Tehát az Európai Unió három legfontosabb pozícióját, azaz a Tanács elnöki tisztjét, a Bizottság elnöki tisztjét és a főképviselő tisztjét betöltő személyek csapatának figyelembe kell venniük minden politikai szempontot, minden régiót, valamint minden geopolitikai, kulturális és földrajzi régiót Európában. Úgy vélem, ez megvalósításra kerül, és hiszek abban, hogy ha ez valóra válik, polgáraink szemében jótékony hatása lesz a szervezet életképességére és az intézmény hatékonyságára, valamint az Unió hitelességére.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Elnök úr, engedje meg, hogy most az egyszer köszönetet mondjak a médiának. A szabad és szemfüles média nélkül az emberek semmit sem tudnának az EU vezető tisztségeinek jelöltjeiről. Viszont szerencsére ott van a média, amely beszámol a lobbifolyamatokról, és bemutatja az EU elnöki és főképviselői tisztjének valószínű és kevésbé valószínű jelöltjeit. Tulajdonképpen még ebben a vitában is kevés szó esett a nevekről, és csak néhány került említésre. Ennek ellenére mi megpróbálunk iránymutatást adni másoknak, az EU-n kívül, a demokratikus választások fontosságáról.

Egyszer lehetőségem volt Törökországba látogatni, és amikor a Lisszaboni Szerződés után meghozandó döntésekről beszélünk, a török parlament egyik képviselője megkérdezte, mikor kell a döntéseket meghozni. Az Európai Unió küldöttsége azt válaszolta, hogy fogalma sincs, kik a jelöltek vagy hogy mikor születik döntés, mivel minden zárt ajtó mögött történik. Az EU-nak még sokat kell fejlődnie ezen a téren, hogy az ilyen ügyekben átláthatóbban járassunk el.

Ashley Fox (ECR). – Elnök úr, szeretnék néhány észrevételt tenni a nem hivatalos megbeszélésekkel kapcsolatban, amelyekről mindannyian tudjuk, hogy meghatározó szerepük volt az Európai Tanács legutóbbi ülésén. Most természetesen a Tanács következő elnökének kiválasztásáról beszélek, és az e személy által betöltött szerepről.

Véleményem szerint az elnöknek a Tanácsot kell szolgálnia – egy vezető testület elnökeként, nem pedig végrehajtó szerepet betöltő elnökként. Ezért fontos, hogy az elnök egy irányító testület tagja legyen és egyben olyan személy, akiben bíznak az emberek. Nos, ezt a két szempontot figyelembe véve a legrosszabb személy Tony Blair lenne. Megértem Merkel kancellárt, hogy attól retteg, hogy az elkövetkező öt évben ne hogy Flash urat kelljen hallgatnia, ahogyan gépjárműkonvojával végigcikázik a világon.

A bizalom kérdése szintén nagyon fontos, és túl sokszor fordult már elő, hogy Blair úr tökéletesen hiteltelennek bizonyult. Blair úr nem megfelelő személy közfeladat ellátására, és nyomatékosan kérem a Tanácsot, hogy ne nevezze ki őt.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Elnök úr, nagy érdeklődéssel olvastam a svéd elnökségnek az Európai Külügyi Szolgálatról szóló dokumentumát. A projekttel kapcsolatos kételkedésem mégsem csökkent. Mindenesetre úgy vélem, hogy a svéd elnökség részéről ésszerű lépés, hogy több időt ad az új tisztségek megfelelő jelöltjeinek megtalálására, tekintve, hogy a főképviselőnek olyan kiemelkedő képességű személynek kell lennie, amilyen nem sok van Európában.

Elnök úr, még mindig nagyon aggaszt, hogy milyen hatással lesznek az új tisztségek a intézményközi egyensúlyra. Lehetetlen, hogy képviselőtársaim ne osztozzanak véleményemben. Tőlük eltérően én örülök annak, hogy a külügyi szolgálat a Bizottság hatáskörén kívül marad. A külpolitika elsősorban a tagállamok felelőssége, de ha mégis „európaivá” teszik, akkor inkább a Tanács, mint a Bizottság köreit preferálnám. Pontosan ez történik most, minden jó szándékú állásfoglalásunk ellenére.

Philip Claeys (NI). – (NL) Elnök úr, az Európai Tanács elnökének kinevezése kapcsán folyó alkudozás nem túlzottan felemelő. Például Belgiumban most azt láthatjuk, hogy miniszterelnökünk, Herman Van Rompuy jelölését olyan érvekkel támasztják alá, hogy ő „feltűnésmentes, viszonylag kevés ellenfele van és jó a kompromisszumkészsége”. Mindezek mögött a valódi érv az, hogy egy olyan személy, aki irányítani tud egy olyan mesterséges országot mint Belgium, Európát is irányítani tudja.

Ugyanakkor Európában senkinek sem érdeke, hogy az Európai Unió egy nagy Belgiummá váljon. Azonkívül Herman Van Rompuyról nem kifejezetten mondható el, hogy miniszterelnökként kormányoz. A belga modell nem irányítható, ezen azt értem, hogy Van Rompuy úr inkább a fennálló helyzetet felügyelő személy, aki tulajdonképpen nem tesz mást, mint intézi a napi dolgokat.

Nincs szükségünk egy színtelen, íztelen, szagtalan alakra, aki úgy táncol, ahogyan az Európai Bizottság fűtүүл. Amire valóban szükségünk van, az egy erős hang, amely a tagállamokat és nem mellesleg a polgárokat képviseli, akiket sajnálatos módon egyáltalán nem vesznek figyelembe ebben a kérdésben.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, húsz éve történt, hogy békésen véget vetettünk Európa erőszakos kettéosztottságának, amely az egyik oldalon szabadságot, a másik oldalon diktatúrát eredményezett. Az Európai Unió az a politikai projekt, amely lehetővé tette kontinensünk újraegyesülését. Az Európai Unió az a politikai projekt, amely célul tűzi ki a béke, a szabadság, a demokrácia és a stabilitás térségének kiterjesztését Európában. Felelősek vagyunk az értékeken és a jogon alapuló közösség megszilárdításáért. Minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk már itt és most, hogy az elért eredmények feletti örömből erőt és elszántságot merítsünk annak biztosítása érdekében, hogy soha többé ne épülhessenek falak vagy szögesdrót-kerítések kontinensünk népei és a világ többi része között.

A Lisszaboni Szerződés a harminc évvel ezelőtti első közvetlen választások óta a demokrácia terén a legnagyobb lépés, amely biztosítja az Európai Unió és az intézmények számára azt a lehetőséget és azt a képességet, hogy a kontinens hangjának szerepét töltsék be. Meg kell ragadnunk ezt a lehetőséget! Meg kell lennie a politikai akaratnak a szerződés átültetéséhez és végrehajtásához. Ha rendelkezünk ezzel a politikai akarattal, az azt is jelenti majd, hogy fel kell hagyunk azzal, hogy mindig a legkisebb közös nevező megtalálására törekszünk. A mentesség minden lehetősége gyengíti a Közösséget. Csak akkor vethetünk véget a válságnak, ha a munkanélküliség már folyamatosan csökken, és ha óriási költségvetési hiányt okozó, milliárdos tőkeinjekciók nélkül ismét fenntartható növekedéssel rendelkezünk.

Az utolsó dolog, amiről beszélni szeretnék, szintén egyértelmű: az európai gondolkodás lényege az, hogy félúton találkozunk a többiekkel és megtaláljuk a legjobb megoldásokat. Az elmúlt néhány napban a kinevezésekről szóló viták aggodalommal töltöttek el, hogy nem a legjobb, európai megoldásokat keressük, hanem azokat, amelyek a tagállamok és a politikai pártok számára a legkönnyebbnek bizonyulnak. Nem ez a jó válasz az elmúlt néhány év fejleményeire és a Lisszaboni Szerződésre.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Elnök úr, két észrevételt szeretnék tenni: mindkettő az Európai Tanács következtetéseivel kapcsolatos, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság elnökének szemszögéből, tehát az észrevételek kapcsolódnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséghez.

Először a bevándorlás kérdéséről szeretnék szólni: üdvözlöm, hogy a Tanács következtetéseiben a bevándorlás kérdése nagy szerepet kapott. Véleményem szerint fontos, hogy a bevándorlási politika – most először – közösségi politika lesz, és hogy e politikáról a spanyol elnökség ideje alatt előzetes értékelés készül, amely foglalkozik majd az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek szerepével. Ugyanakkor mivel a migrációs mozgások kezelése kapcsán utalás történt a szolidaritásra, sajnálom, hogy ez az utalás nem a kötelező erejű szolidaritási záradék keretében történt, mivel annak pénzügyi vonatkozásai lettek volna.

Másodsorban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség intézményi szempontjairól szeretnék beszélni, mivel ez azt vonja majd maga után, hogy a Parlament tevékenységeiben lesz egy „szerződés előtti” és egy „szerződés utáni” szempont. Végül lennie kell egy közösségi politikának; és végeredményben az Európai Parlament fog erről döntést hozni.

Az európai polgárok jogosan remélnék sokat az Európai Tanács következtetéseitől, amely a svéd elnökség december 10-i lezárulását jelzi, és amelyben a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget végre olyan nagy jelentőségű intézkedési területként azonosítják, amely – a stockholmi program elfogadásával – valóban európai és valóban emberközpontú területté vált. Az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság az ezen a héten elfogadásra kerülő jelentésével ebben döntő szerepet vállalt.

Andrew Duff (ALDE). – Elnök úr, nagyszerű dolog, hogy végre lezárhatjuk a szerződés sagájának utolsó fejezetét. Ugyanakkor sajnálattal tölt el, hogy meg kellett fizetnünk annak az árát, hogy a Chartáról szóló brit jegyzőkönyv rendkívül rossz precedensét a csehekre is kiterjesztettük.

A sajtó a Charta hatálya alóli kibúvásként számol be a jegyzőkönyvről. Hálás lennék, ha az elnökség a vita lezárultával megerősítené, hogy egyáltalán nem ez a helyzet, és hogy a Charta kötelező érvényű lesz a csehekre és a kastélyában üldögélő elnökökre nézve.

A jegyzőkönyv alkalmazásának célja, hogy korlátozzák a bíróságok ítélkezési gyakorlatát a Charta belföldi peres eljárásokban történő alkalmazása során, ami jelentéktelennek és mellékesnek – és a saga lezárásaként – lényegtelennek mondható.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Elnök úr, az arról szóló nagyszerű kijelentések ellenére, hogy a Lisszaboni Szerződés javítani fogja az Európai Unió működését, kiderült, hogy a szerződéssel kinyitottuk Pandóra szelencéjét: a benne foglalt rendelkezések pontatlanok, és amellett, hogy vitát váltanak ki, már most megosztják az EU vezetőit.

A szerződés nem határozza meg az Európai Tanács jövőbeni elnökének az előjogait és az e tisztségre történő megválasztás demokratikus eljárását sem, továbbá az elnök valódi tekintélye személyiségének erejétől és a korábban betöltött tisztségétől függ majd. Az is nehezen átlátható, hogy megmarad-e a nemzeti szinten betöltött elnöki funkció klasszikus modellje, ami megadja az uniós politikák alaphangját. Hasonló a dolgok állása az Európai Unió külügyminiszteri posztját illetően.

Európa polgárainak többsége választ vár arra kérdésre, hogy a nemzetek szuverenitásának árán egy erős európai föderális állam létrehozása felé haladunk-e, vagy hogy egy erős tanácsi elnök nem akar-e majd visszatérni a 20. századi Európa antidemokratikus hagyományaihoz.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, ezer köszönet a svéd elnökségnek azokért a döntő fontosságú eredményekért, amelyeket a rendelkezésükre álló hathónapos időszak alatt elértek. Most a svéd elnökséghez szeretnék szólni: engedjék meg, hogy egy ajándékot nyújtsak át. Ez egy üres papírlap, amelyet az elkövetkező néhány napban különleges eszközként használhatnak fel azon nehézségek megoldására, amelyek az Európai Tanács elnöki tisztsége és a külpolitikáért felelős uniós főképviseleti tisztség jelöltjeinek azonosításakor felmerülnek.

Az pedig, ha sikerül meggyőzniük az állam- és kormányfőket arról, hogy e papírra ne az újságokból és a televízióból ismert neveket írják le, hanem az Európai Unió külpolitikájával kapcsolatos elképzeléseiket, komoly előrelépést jelentene, mert ha egyértelművé tesszük számunkra, hogy hisznek-e például az erősebb koordinációban vagy egy hitelt érdemlő külpolitikában, akkor már könnyű lesz megnevezni azt a személyt, akinek képviselnie kell bennünket a világban. Ez a valódi átláthatóság, amire szükségünk van: az, hogy megértjük, mi is az Európáról és az európai uniós külpolitikáról alkotott elképzelésünk, mi az, amihez leginkább ragaszkodunk.

Ezért alapvető fontosságú, hogy a kiválasztott személyek olyanok legyenek, aki megtestesítik az európai projekt szellemét és értékeit, akik garantálhatják Európa vezető szerepét a nemzetközi kapcsolatokban, és akiknek – az eredményesség érdekében – meg kell erősíteniük az alapító atyáinkra jellemző ideálokat, az egyedüli igazi egyesítő és ezáltal robbanékony elemet a világ színpadán. Az Európai Unió nem monolitikus egész, hanem férfiak és nők cselekedeteinek terméke, és ekképpen lépést kell tartania az idővel ahhoz, hogy fennmaradjon. Röviden, Európának új kezdetre van szüksége a létrehozásának alapjául szolgáló értékek, az eddig elért szép eredményeink, valamint – higgyenek nekem – egy jó adag realizmus mentén.

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani a svéd elnökségnek munkájáért és azért, hogy sikerült megteremtienie a feltételeket a Lisszaboni Szerződés végső

ratifikálásához. Nagy szükségünk van az új szerződésre, mert lehetőséget kínál számunkra a megerősödéssel, a hatáskörök – például a Parlament hatáskörének, valamint a politikai és intézményi egységet képviselő, két új tisztséget betöltő személy hatáskörének – kiterjesztésére. Ezért reméljük, hogy a Tanács képes lesz bölcsen értelmezni a nagy európai politikai csoportosulások kéréseit, hogy a következő ülésen határozott és erőteljesen támogatott döntés születhessen a szerződés által létrehozott új intézményi pozíciók betöltésére felkért személyek kinevezéséről.

Mire van szükségünk? Szükségünk van a Tanács elnökére, akik garantálni tudja a következetességet és a folytonosságot. Szükségünk van egy főképviselőre, aki – tapasztalata és tekintélye révén – képes vezető szerepet biztosítani Európa számára egy többpólusú világban, és aki ugyanakkor kapocs az Unió kormányközi és közösségi dimenziója között. Ezenkívül szükségünk van a biztosok testületére, amely erős, egységes, és amely politikai és földrajzi szempontból, illetve a nemek szempontjából is kiegyensúlyozott. Különösen jelentőségteljes, hogy ezekre az eseményekre 20 évvel a berlini fal, az Európát kettéosztó fal leomlása után kerül sor. Mindez újjáélesztheti az egységes és erős Európa iránti reményt, ami továbbra is alapja lesz a szolidaritás és a jog érvényesülése iránti igénynek.

Louis Michel (ALDE). – (FR) Elnök úr, soros tanácsi elnök asszony, először is szeretnék köszönetet mondani és gratulálni a svéd elnökségnek kiváló munkájukhoz.

Mindazonáltal megragadnám az alkalmat, hogy egy harmadik félen keresztül szóljak Barroso úrhoz: Malmström asszony bizonyosan közli vele észrevételeimet, amelyeket Barroso úr azon felszólalásával kapcsolatban szeretnék tenni, amellyel Verhofstadt úr beszédére reagált.

Mi mindannyian hatékony és hitelt érdemlő Bizottságot szeretnénk, amely teljes mértékben kihasználja kezdeményezési hatáskörét, és amely nem fél alkalmazni a közösségi módszert. De ha ezt a Bizottságot akarjuk – és én úgy érzem, hogy Barroso úr is ezt akarja –, akkor úgy vélem, a Bizottságnak négy vagy öt pillérbe szervezett hatáskörök mentén kellene működését folytatnia, oly módon, hogy az egyes pillérek egy adott alelnök politikai felelőssége alá tartoznak, aki rendelkezik felhatalmazással és képességgel, valamint a szükséges hatáskörrel ahhoz, hogy biztosítsa a saját pillére alá tartozó teljes politika összhangját.

A Bizottság jelenlegi hatáskörmegosztása – van rálátásom a kérdésre, hiszen öt évig biztos voltam –, tehát a Bizottság jelenlegi hatáskörmegosztása aláássa a közösségi módszert, akadályozza a kezdeményezési jogkört és árt magának az intézménynek. Kérem, ezt mondja el Barroso úrnak a nevemben.

Az érthető, hogy nehéz volt azonnal újraszervezni a hatáskörök struktúráját, amelyek a múlt időnként furcsa, ha nem megalkuvó megállapodásaiból hagyományozódtak tovább, de azt nem érteném meg, ha a jelenlegi elnök nem állapítaná meg azt a sorrendet, amit ezen intézmény új célja kiérdemel.

Michel Barnier (PPE). – (FR) Elnök úr, köszönetet mondok a svéd elnökségnek állhatatosságáért, és köszönetet mondok a Lisszaboni Szerződésért. Mindazonáltal egy ilyen szerződés nem projekt, hanem eszköz, az európai projektet szolgáló eszközkészlet. Ezért az intézmények irányításáért felelős nők és férfiak feladata – a Bizottságé, a Bizottság elnökéé, a Tanácsé – és a mi feladatunk, hogy a jövőben jól alkalmazzuk ezeket az eszközöket az átmeneti időszak lezárultával, amely hosszú volt, túlságosan hosszú.

Mostantól több eszköz áll rendelkezésünkre, hogy szembenézzünk három nagy kihívással. E kihívások leküzdése érdekében – hölgyeim és uraim – nem csak az Európai Unió hitelességért fogunk cselekedni, hanem a szuverenitásáért is, hogy Havel urat idézzem.

Az első kihívást a válság jelenti, amiből nem jöhetünk ki úgy, ahogyan belementünk, mintha semmi sem történt volna. Le kell vonni az Egyesült Államokkal folytatott párbeszéd tanulságait, különösen ami a kormányzást, a szolidaritást, az átláthatóságot és a világgazdaság szabályozását illeti. Nekünk, európaiaknak, le kell vonnunk a tanulságokat a belső piac konszolidációjának védelme tekintetében – szándékosan használtam ezt a szót –, a „piac és a társadalom összeegyeztetése” során, hogy egy olyan kifejezést használjak, amelyet Mario Monti úrtól hallottam, akire Barroso elnök úr nagyon bölcsen feladatot bízott ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

A második kihívást a zöld növekedés jelenti. Kiotóban vezető szerepet vállaltunk az Európai Bizottságnak köszönhetően. Fenn kell tartanunk ezt a pozíciónkat, de közben biztosítanunk kell, hogy partnereink, a többi nagy ország és a nagy régiók hozzánk hasonlóan cselekszik.

A harmadik kihívást azt jelenti számunkra, hogy az ott legyünk azoknak a tárgyalóasztalnál, akik dönteni fognak az elkövetkező 20 év világrendjéről vagy a világ zűrzavaráról, és ne csak messziről nézzük őket. Ez nem könnyű, amikor Uniónknak már 27 tagállama van, mindenestre döntő fontosságú, hacsak nem bánjuk,

hogy alvállalkozók vagyunk, vagy más országok kiterjesztik ránk befolyásukat, amit én személyesen nem szeretnék.

Ezért is van nagy bizodalunk a főképviselő jövőbeni munkájában, akinek az lesz a feladata, hogy egy valódi közös diplomáciai és stratégiai kultúrát hozzon létre. Elnök úr, soros tanácsi elnök asszony, minél hamarabb állunk készen, annál jobb lesz az európai polgároknak. Ezért várjuk olyan nagyon és olyan bizakodóan az önök döntését.

Kinga Gőncz (S&D). – (HU) Én kivételesen nem a Lisszaboni Szerződésről szeretnék szólni, hanem az európai tanácsi következtetéseknek a gazdasági, pénzügyi és szociális fejezetével kapcsolatban mondanám el, hogy egyrészt örömmel látjuk, hogy a pénzügyi stabilizálódás jelei megjelennek ebben a dokumentumban is. Mi magunk is így látjuk ezt, de közben az is egyértelmű, hogy az emberek tartalékai kimerülőben vannak Európában.

A vállalkozások nehezen jutnak pénzügyi segítséghez, bankkölcsönhöz, nő a munkanélküliség. Ez szintén megjelenik ebben a dokumentumban, és fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy nem lehet tartós a gazdasági növekedés, nem beszélhetünk arról, hogy Európa erősebben kerül ki a válságból, mint ahogy belépett addig, amíg nem tudjuk egyértelműen biztosítani azt, hogy a társadalmi kohézió jelenlegi szintje fennmaradjon, illetőleg erősödjön, amíg nem tudjuk növelni a foglalkoztatottságot és nem tudjuk megakadályozni a társadalmi kirekesztődést.

A szociálpolitikai koordináció módszerei, a nyitott koordináció, meglehetősen gyenge eszköz a kezünkben, erősíteniünk kell a koordinációs módszereket, hatékonyabb eszközökre van szükségünk. A társadalmi kohézió és a szociális Európa vívmányai azok a tényezők, amelyet az emberek a legfontosabbnak tekintenek. Ezt kell hangsúlyoznunk és ez közös felelősségünk.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Elnök úr, a politika és a pszichológia együtt jár, és jelenleg sokan megpróbálják lehűteni a várakozásokat a néhány hét múlva Koppenhágában megrendezésre kerülő klímátárgyalások előtt. Pontosan ez történt, amikor az éghajlatváltozási célokról tárgyaltunk. Azokat az éghajlatváltozási célokat, amelyeket mi, itt a Parlamentben javasoltunk, és amelyekért dolgoztunk, nem egyszer, de talán már tízszer is soha meg nem valósulónak nyilvánították, mire megszületett a végső döntés.

Ugyanez a helyzet a klímacsomaggal. Soha meg nem valósulónak nyilvánították azok, akik tulajdonképpen ellenzik az éghajlatváltozási célokat. Ezért felszólítom a svéd elnökséget, hogy folytassa a tárgyalások kapcsán végzett jótékony munkáját és építő jellegű tevékenységét, mert ha nem tűzünk ki célul egy kötelező erejű megállapodást Koppenhágában, nem is fogjuk elérni. Ugyanakkor a két fókusz cél rendkívül fontos, és ezért most minden tőlünk telhetőt meg kell tennünk. Seneca mondta egyszer, hogy az emberiség két csoportba sorolható: azok, akik előre mennek és tesznek valamit, és azok, akik utánuk járnak és kritizálnak.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Elnök úr, az elnökséggel ugyanazt mondjunk a gazdasági válságról, de az világos, hogy egy ország kivételével egyetlen ország sem alkalmazhatja a stabilitási paktumot. Ezenkívül a gazdasági válság nem fordulhat át az értékek és az elvek válságába.

Az éghajlatváltozás kérdésével kapcsolatban az elnökség pontosan azt tette, amit tennie kellett. Azonban nem csak a fejlődő országokat kell meggyőznie, hanem az Amerikai Egyesült Államokat is, ha változtatni akar a helyzeten. Koppenhágában valódi kezdeményező szerepet kell vállalnia.

A harmadik kérdéssel, a Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatban elégedettek vagyunk. Kilenc évvel a Nizzai Szerződéssel kapcsolatos válság után, illetve azután, hogy képtelenek voltunk választ adni az intézményi kérdésre, olyan szerződés van előttünk, amellyel kapcsolatban több oldal is nyaggatott bennünket az aláírás előtt. De nem csak az intézmény és a szerződés fontos. A szerződést alkalmazó emberek is fontosak, és ebben az értelemben az elnökség is felelős – az Európai Bizottság szintjén – annak biztosításáért, hogy az illetékes személyek – elsősorban a külügyminiszterek – egy jól felépített Unió összes érdekét kifejezzék.

Másrészről a Tanács szintjén, és most konkrétan a Tanács elnöki tisztjére gondolok, ez olyan kérdés, amit sokunk nem fogadott el. Az Európai Konvent tagjaként tudom, hogy sokan közülünk inkább azt támogattuk volna, hogy a Tanács elnökének tisztjét a Bizottság elnöke töltsen be, mint a múltban, mivel lényegében a Bizottság elnökének feladata a Tanáccsal folytatott koordináció és a bomlasztó nézeteltérések elkerülése.

Bízom benne, hogy az Európai Bizottság elnöke és – ami még fontosabb – a Tanács elnöke egyaránt megfelelő ajánlásokat tesz a tagállamoknak, tehát a két intézmény működési módja nem nagyon tér el a Közösség működési módjától, valamint Európa sikeres múltjától, amely oly sok évi jólétet biztosított számunkra.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Elnök úr, véleményem szerint a cseh probléma kapcsán létrejött megállapodás ésszerű megoldás volt. Nem volt tökéletes, de ez volt a legjobb megoldás, és szükségszerű volt egy ilyen súlyos probléma megoldásához.

2010 nagy év lesz Európa számára: új biztosi testület, az Európai Unió irányításának új szervezeti felépítése, és új jogállás. Az Európai Unió mostantól egységes jogalany, amit Európai Uniónak hívnak. Saját jogi személyiséggel rendelkezik, nem csak különböző nemzetek összessége. Most – mint korábban már elhangzott – lehetőségünk van a cselekvésre, de ehhez a szándékra is szükség van. Úgy vélem, hogy Európának felül kell kerekednie azokon a komoly nacionalista tendenciákon, amelyek megakadályozzák az előrehaladást.

Mérlegelnünk kell, mennyit haladtunk volna előre – tíz éve – az eurót használó Európai Unió felé, ha nem adtuk volna fel a frankot, a márkát, a pezetát stb. Valami újat kell létrehoznunk ebből a megközelítésből az európai szellemben, ahogyan Barroso úr is mondta.

Két dologról szeretnék említést tenni, amelyeket alapvető fontosságúnak tartok. Az egyik sürgős ügy: a biztosok testületét decemberben jóvá kell hagyni Strasbourgban. Nagyon fontos, hogy januárban a következő elnökség úgy kezdje meg mandátumát ezen az új úton, hogy az év végén már létrejön a biztosok új testülete.

Másodszor, szeretném újból meghatározni az Európai Unió alapjául szolgáló okot – hogy az Európai Unió minek a megvalósítására törekszik. Úgy vélem, hogy a világ legjelentősebb vitafórumain nagyon fontos kérdésekről döntenek, és Európának egységes véleményt hangoztatva és hangosan kell megszólalnia ahhoz, hogy támogathassa projektünk különleges jellemzőit: egy szociális modellt és egy új jogi, gazdasági és politikai struktúrát egy olyan világ számára, amelyben az állam fontosabb szerepet tölt be, és amelyben jobb a piac működése. Európának hangosabban, egységesebben és erőteljesebben kell hallatnia a hangját.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Elnök úr, gratulálnunk kell a svéd elnökségnek. Az a makacs ember Prágában végül aláírta a szerződést, és mi végre elérkeztünk utunk végére. Remélhetőleg az elkövetkező évtizedben nem intézményi kérdésekkel fogunk időnk nagy részében foglalkozni, jöllehet Václav Havel, egy igazi európai hős, készen állt arra, hogy azonnal további lépéseket tegyen. Az a tény, hogy a Cseh Köztársaság mentességet kapott az Alapjogi Charta alól, véleményem szerint csalódást keltő. Ahogyan Duff úr is rámutatott, az is elég, hogy Lengyelország és az Egyesült Királyság mentességet kapott.

Koppenhágában globális megállapodást kell elérni, amelynek keretében a világ gazdag nemzetei nagyobb felelősséget vállalnak. A világ szegény országai nem felelősek bolygónk felmelegedéséért. Ugyanakkor természetesen a felemelkedőben lévő gazdaságoknak is ki kell venniük részüket az intézkedésekből. Végül, miniszter úr, meg szeretném jegyezni, hogy nagyobb átláthatóság közepette kellett volna lebonyolítani azt az eljárást, amely megelőzte a jövő heti csúcstalálkozót, amikor megnevezik az elnököt és a külügyminisztert. A jelenlegi titokzatoskodás kínos a demokratikus Európa számára, és úgy vélem, véleményemmel nem vagyok egyedül.

Tunne Kelam (PPE). – Elnök úr, három észrevételt szeretnék tenni. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével az EU-nak az eddigieknél sokkal nagyobb szüksége lesz a szolidaritáson alapuló, hatékony közös biztonságpolitikára és energiapolitikára. Csak ilyen politikák akadályozhatják meg, hogy megismétlődhessenek a Schröder-Putin ügyletek.

Másodszor, fel kell ismerünk, hogy az új helyzetben mennyire fontos egy folyamatosan erős Bizottság megléte, amely felelősséget tud vállalni a Lisszaboni Szerződés végrehajtásáért.

Harmadszor, ami az új pozíciókat illeti, mindenekelőtt bátorságra van szükségünk ahhoz, hogy portfóliók helyett személyeket jelöljünk és támogassunk, olyan személyeket, akik hosszú távú jövőképpel bírnak és elkötelezettek az európai értékek folytonosságának biztosítása mellett.

Tehát a hatalmas új kihívások kezeléséhez az EU-nak két kiemelkedő európai politikusra van szüksége, Adenauer, Schuman vagy De Gasperi mintájára. Előítélet nélkül kell keresnünk e két személyt. Ezek a politikusok az új tagállamokban is megtalálhatók, amelyeket okvetlenül képviselni kellene az új trojkában. Václav Havel ma azt mondta nekünk, hogy Európa szülőföldünk szülőföldje. E meglátás alapján úgy vélem, sikeresek lehetünk a Lisszaboni Szerződés végrehajtásában.

Sandra Kalniete (PPE). – (LV) El szeretném mondani, mekkora öröm, hogy a Lisszaboni Szerződés végre hatályba lépett, és hogy arról beszélhetünk, ki legyen Európa elnöke. Az Európai Tanácsban való elnöklés nem jelenti azt, hogy az elnök Európa elnöke. Inkább azt jelenti, hogy az elnök együtt van az Európai Unió tagállamaival, a tagállamok vezetőivel, valamint az Európai Unió által a holnap vezető globális államai között betöltött szerep megerősítése érdekében támogatja és bátorítja őket. El szeretném mondani, hogy Vaira

Vike-Freiberga, Lettország korábbi elnöke rendelkezik minden személyes vezetői képességgel és politikusi vezetői tapasztalattal, ami az Európai Tanács sikeres elnökévé teheti. Sorsa megosztott kontinensünk történelmét szimbolizálja – a második világháború után menekültté vált, majd miután országunk ismét szabad lett, visszatért Lettországra és elnökké választották. Elnökségének nyolc éve alatt Lettország az Európai Unió tagállama és a NATO tagja lett. Vaira Vike-Freiberga elvhű európai polgár. Magasan képzett és befolyásos személyiség, aki jól átlátja az Európa jövője előtt álló kihívásokat. Ő bizonyosan képes arra, hogy ha a szükség úgy kívánja, népszerűtlen döntéseket hozzon.

ELNÖKÖL: KRATSA-TSAGAROPOULOU ASSZONY

alelnök

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Tisztelt elnök asszony! A Lisszaboni Szerződést elsőként ratifikáló tagállam, Magyarország nevében szeretnék gratulálni a svéd elnökségnek. Kiváló munkát végeztek és láttunk itt Hável elnök úr személyében egy Európa-barát csehet, és elég sok gondot okozott Klaus cseh elnök, aki nem mutatkozott Európa-barátnak.

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével, az új Bizottság felállításával, a struktúrák felállításával minél előbb végeznünk kellene, hogy az érdemi munkára koncentráljunk.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a Lisszaboni Szerződés először tartalmazza a kisebbségekhez tartozó személyek jogait. Kérem Wallström asszonyt, aki igen kisebbségbarát, jelezze Barroso elnök úrnak, hogy ígéretet tesz, hogy az alapjogi leendő biztos foglalkozni fog a kisebbségek jogaival, az őshonos kisebbségek, mint a számik, a bevándorló kisebbségek és a romák jogaival.

Mairead McGuinness (PPE). – Elnök asszony, Írországban azt kérdezik tőlünk, hogy nagy-e az izgalom most, hogy megtörtént a Lisszaboni Szerződés ratifikálása. Igazság szerint azt szoktam válaszolni, hogy nincs nagy izgalom, mert idáig olyan sok idő telt, és a szülés is nagyon nehéz volt. Van megkönnyebbülés és öröm, de ott a felismerés is – mint ebben a vitában –, hogy a valódi munka csak most kezdődik, és nehéz feladat a megfelelő emberek kiválasztása. Nem hétköznapi embereket keresünk, a leginkább megfelelő személyeket kell kijelölnünk a szerződés által létrehozott rendkívül fontos pozíciókra. Sajnálom, hogy ez a vártnál tovább tart, mert valóban késlelteti az intézmények végső felállítását. Sok a tennivalónk, de talán jobb is, hogy kicsit késésben vagyunk, ha megtaláljuk a megfelelő embereket a pozíciókhoz.

A legmagasabb pozíciók, ahogyan utalni szoktunk rájuk, fontosak. Olyan személyeknek kell betölteni ezeket, akiket nem csak a pozíció érdekel, hanem elkötelezettek, elhivatottak és vágyat éreznek az Európai Unió jobbá tételére.

Végül, az erős intézményekkel kapcsolatban Barroso úrnak teljesen igaza van. Hallani kell, hogy miről beszélünk itt a Parlamentben. Hallgassunk figyelmesen. Mi vagyunk legközelebb a választóinkhoz. Bennünket közvetlenül választottak meg.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Nagyra értékelem a Reinfeldt úr által elmondottakat, és különösen azt a tényt üdvözlöm, hogy az Európai Tanács októberi ülésén az Európai Unió a koppenhágai konferenciáról közös álláspontot alakított ki.

Az Európai Unió – saját kezdeményezésre – már erőteljes intézkedéseket fogantatosított az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, hogy haladást érjen el az üvegházhatású gázok csökkentése terén. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy az Európai Unió erőfeszítései önmagukban nem tudnak teljes sikert garantálni a nemzetközi tárgyalásokon.

Véleményem szerint az Európai Unió számára rendkívül fontos, hogy csak bizonyos feltételek mellett váltson át a 20% feletti csökkentési célra, mivel szerintünk e feltételek nélkül az EU túlságosan nagy erőfeszítést vállalna.

A feltételeknek különösen a jövőbeni megállapodás kötelező erejére kell vonatkozniuk. Ezenkívül a fejlett országoknak konkrét kibocsátás-csökkentési célokat kell elfogadniuk az EU céljaihoz hasonlóan, a fejlődő országok kapcsolódó hozzájárulásai mellett.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Elnök asszony, jelenleg nagyon érdekes helyzet áll fenn e Házban, mivel mind a három intézményt nő képviseli: Malmström asszony Svédországot, az EU soros elnökségét, Wallström asszony a Bizottságot, és ön, elnök asszony a Parlamentet. Azt szeretném, ha a jövőben rendszeresen láthatnánk nőket a legmagasabb pozíciókban, sokkal többet, mint most. Tudom, hogy Wallström asszony

és Wallis asszony, az Európai Parlament alelnöke érdekes kezdeményezést terjesztett elő, és minket, a Parlamentben és a Bizottságban vezető szerepet betöltő nőket is bevont a folyamatba.

Levelet írtam a Bizottság elnökének, Barroso úrnak, amelyben közöltem vele, hogy változásokat szeretnénk: azt akarjuk, hogy a Bizottságban és más magas tisztségekben kiegyensúlyozottabb legyen a nők és a férfiak aránya. Remélem, hogy most megragadhatjuk a lehetőséget, mert – bár az Európai Bizottság elnöke teljes mértékben támogatja elképzeléseinket – az állam- és kormányfők sajnos semmit sem tesznek e szomorú helyzet megváltoztatása érdekében. Nem engedhetjük meg, hogy az EU-t folyamatosan csak férfi arcok képviseljék.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Először is támogatásomat szeretném kifejezni Klaus elnök úr és a Cseh Köztársaság álláspontja iránt. Elképzelem, hogy ahogyan Németországnak meg kellett hallgatnia az alkotmánybíróság ítéletét, úgy Klaus úrnak is várnia kellett az alkotmánybíróság ítéletére.

Ami Klaus úr szemléletmódját illeti, tetteit egy államférfi felelős tetteinek tekintem, aki mivel jogi bizonytalanságot érzett, megvárta az illetékes intézmény – jelen esetben a bíróság – véleményét.

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésekor gazdasági válság uralkodik Európában. A kormányok által a válság megoldása érdekében tett lépések nem voltak eredményesek, nem voltak hatékonyak. Ezért úgy vélem, hogy a jövőben összehangottabban kell cselekednünk, nem szabad ad hoc döntéseket hoznunk, amelyek a foglalkoztatás támogatása és a gazdasági fejlődés terén nem hozzák meg a kellő eredményt.

Ezért úgy vélem, hogy az új Bizottság kinevezésekor gondoskodnunk kell arról, hogy a biztosok szakértők, szakemberek legyenek.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Meggyőződésem, hogy a Lisszaboni Szerződés révén Európa kétségtől bízhatóbb alapokon, ésszerűbben és a polgárok mindennapi életét érintő problémákra jobban koncentrálna működhet majd.

Azonban arról is kell szólnunk, hogy ezt milyen áron értük el. Az ár ugyanis az volt, hogy értékeinket arcul csaptuk, a pragmatizmust hagytuk diadalmaskodni az értékek felett. Mire gondolok? A cseh elnök abszurd kérését teljesítette az Európai Unió, méghozzá a cseh elnök arra hivatkozott, hogy a Benes-dekrétumok miatt van szükség a cseh opt-out-ra. Emlékeztetőül: a Benes-dekrétumok nevében jogfosztottá tettek, kitelepítettek sok millió magyart és németet, és én azt gondolom, hogy az Unió jogi, politikai és erkölcsi szempontból is vállalhatatlant tett.

Jogi szempontból belerúgtunk a cseh alkotmányos rendbe, felülbíráltuk a cseh parlament véleményét, politikai szempontból a dokumentumot hozzákötjük egy majdani következő csatlakozáshoz, esetlegesen büntetve egy olyan országot, amelyik erről nem tehet - Horvátországra gondolok. Erkölcsi szempontból pont opt-out-ot adni ilyen témában, vállalhatatlan.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Üdvözlöm, hogy az Európai Tanács elfogadta a balti-tengeri régió fejlesztésére irányuló stratégiát. Ez olyan modell, amelyet az Európai Uniónak a Duna régió tekintetében is alkalmaznia kell, ezzel hozzájárulva e régió gazdasági fejlődéséhez, gazdasági és társadalmi kohéziójához és – végül de nem utolsósorban – az Európai Unió versenyképességéhez.

Az Európai Unió az éghajlatváltozás elleni küzdelem élharcosként fog részt venni a koppenhágai konferencián. Az Európai unió már egyhangúlag jóváhagyta a „20–20–20”-as célt. Az energetikai és klímacsomag a közösségi jog része, és végrehajtása folyamatban van.

Nyomatékosan kérem az EU-t, hogy minél előbb hozzon létre egy hatékony és innovatív keretet az ökológiailag hatékony gazdaság finanszírozására.

Ezenkívül az EU-nak az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást segítő, megfelelő intézkedések finanszírozására is kell koncentrálnia.

Végül, de nem utolsósorban az Európai Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy a munkahelyek védelme érdekében beruházásokat generáljon az iparban és a közigazgatásban.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Tisztelt elnök asszony, Malmström asszony, Wallström asszony! Két évtized telt el azóta, hogy a vasfüggönyöket átvágták, mégis egyes új tagállamokban a rendszerváltás a jogi keretek tekintetében, államszervezetben megtörtént, de a politikai gondolkodásban, a hatalom reflexeiben kiélezett helyzetekben kísért a múlt. Gondoljunk csak a Budapesten történetekre 2006 őszén, ahol a mai napig nem kapták meg igazságukat és jogukat azok, akiknek legalapvetőbb szabadságjogait és emberi jogait akkor lábbal

tiporták. Vagy a nemzeti kisebbséghez tartozókra az új tagállamokban, akik mai napig bőrükön érzik a diszkriminációt, mind jogaikban, esélyeikben.

Az Európai Bizottságnak éppen a Lisszaboni Szerződésben foglaltak miatt is készülnie kell, hogy a portfóliók kialakításakor az Unión belüli emberjogi, szabadságjogi kérdések megfelelő hangsúlyt kapjanak. Ugyanakkor egy ilyen portfóliónak ki kell terjednie a hagyományos nemzeti kisebbségek, a nyelvi kisebbségek jogainak védelmére is, hiszen azt tapasztaljuk, ezen a területen még sok a tennivaló. Ezen őshonos közösségek megoldatlan problémái pedig akár tetszik, akár nem, itt vannak benn az Unióban. Foglalkozni kell velük, és az Uniónak pedig kötelessége segíteni a jogaik érvényesítéséért küzdő állampolgároknak.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Elnök asszony, megtörtént a Lisszaboni Szerződés elfogadása, amire már régóta vártunk, és ami a jövőben bizonyosan erősebbé és jobbá teszi az Európai Uniót.

A szerződés bevezetéséhez számos döntést kell meghozni a felhatalmazásra, személyekre és mindenekelőtt az új vezetők közötti együttműködési forma kialakítására vonatkozóan – ezeknek a vezetőknek pedig valóra kell váltaniuk Európa új jövőképét. A szerződéssel kapcsolatos kérdések nem akadályozhatnak meg bennünket abban, hogy meglássuk a sürgető problémákat, azaz hogy tevékenyen kell fellépniük a gazdasági válsággal szemben, intézkedéseket kell tennünk a munkanélküliség növekedésének megállítására, továbbá meg kell szerveznünk a pénzügyi intézmények felügyeletét.

Fontos és szükségszerű, hogy Koppenhágában megállapodás szülessen, de egy válság nem a legmegfelelőbb idő ahhoz, hogy arról döntsünk, melyik ország és melyik nemzetközi szervezet mekkora összeget jelöljön ki erre a célja, és milyen kötelezettségvállalásokat tegyen. Ma az EU és tagállamai számára a legfontosabb feladat a gazdasági és társadalmi problémák megoldása.

Seán Kelly (PPE). – Elnök asszony, nagy megtiszteltetés számomra, hogy – csakúgy mint kollégám, McGuinness asszony – itt lehetek ma a berlini fal leomlásának 20. évfordulóján és a Lisszaboni Szerződés megszületésének előestéjén. Nagy öröm ez nekem, különösen azután, hogy Írországból a szavazók 67%-a a Lisszaboni Szerződés mellett tette le voksát, ami az Európai Unió sokéves munkájának támogatását jelzi.

A jövőben, ha az emberek megvizsgálják a Szovjetunió széthullását, láthatják, hogy nem volt gyakori a polgárháború, mint ahogyan oly sok országban történt. Az én hazámban is ez történt: először béke és szabadság köszöntött az országra, de később polgárháború bontakozott ki.

A történészek hangsúlyozni fogják az Európai Unió szerepét abban, hogy támogatást és iránymutatást nyújtott ezeknek az országoknak, így jellemzően sehol sem alakult ki polgárháborús helyzet.

Végül, sok szó esik arról, hogy ki töltsen be az elnök és a főképviselő tisztjét. Azt hiszem, meg kellene vizsgálnunk az elnöki cím kérdését. Ha az elnök tulajdonképpen nem elnök (angolul „president”), akkor mondjuk azt, hogy ő a Tanács testületi elnöke (azaz angolul „chairman”). Miért nem hívjuk így? Három elnök („president”) elég zavaró az emberek számára.

Gay Mitchell (PPE). – Elnök asszony, először is el szeretném mondani, mennyire örültem, hogy részt vehettem a Stockholmban megrendezett Európai Fejlesztési Napokon, és gratulálni szeretnék az elnökségnek az esemény megszervezéséhez.

Nemrég részt vettem egy vitában az RTÉ ír közszolgálati rádióban egy hölggyel, aki aggasztónak tartotta, hogy csökkentjük az egészségügyi kiadásokat és nem teszünk eleget azért, hogy visszafogjuk a fejlesztési segélyeket. El kellett magyaráznom, hogy ez nem vagy-vagy kérdése, hanem a kettő együtt jár. Mindkettőt meg tudjuk tenni. Hangsúlyozni szeretném, hogy miközben annyira erősen koncentrálnunk az európai fellendülés megvalósítására és arra, hogy kezelni tudjuk a válságot – természetesen ezekkel kiemelten kell foglalkozni az Unióban –, nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy évente 11 millió gyermek hal meg a fejlődő világban, köztük ötmillióan olyan betegségekben, amelyekre mi már 30 éve gyógyszerekkel rendelkezünk.

Ezért kérem, hogy ezt a szempontot kiemelten kezeljék és gondoskodjanak arról, hogy amikor kinevezik a külkapcsolatokért felelős új tisztviselőt, a kérdés kezelése továbbra is az egyik legfontosabb célunk maradjon. Gratulálok az eddigi teljesítményükhöz.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a lehető legjobb egybeesés, hogy a Lisszaboni Szerződés ratifikálása és a Tanács tagjainak kinevezése a berlini fal leomlása után 20 évvel történik. A berlini fal leomlása a valódi Európa kezdetét jelentette. Húsz éve ledöntötték ezt a falat, ezt a betonfalat, amely a Kelet sok polgára számára elítéleteket, elnyomást és éhezést jelentett. Ma a fal leomlásának ünneplése

helyett inkább fel kellene tenni magunknak a kérdést, hogy mit kell tennünk most, hogy a fal már nincs többé. A valóság az, hogy időközben más falak jelentek meg: a Föld északi és déli országai között, a gazdagabb és a szegényebb országok között, vagy azon országok között, amelyek árut, és amelyek gondolatokat hoznak létre. Ezek a falak sokkal magasabbak és ezeket sokkal nehezebb lebontani. Súlyos problémákat okoznak az emberiség egészének, és esetenként háborút is kiváltanak.

Ezért nem szabad, hogy a Lisszaboni Szerződés után az Európai Tanács jelöltjeit zárt ajtók mögött, egy kis csoport nevezze meg. Azoknak, akik ebben részt kívánnak venni, és akik jelöltként szeretnének indulni, az Európai Parlament és egész Európa előtt világossá kell tenniük, hogy mit szándékoznak és mit tudnak megtenni. Ha ledöntjük a „jelölésnek” ezt a falát, ami azt okozza, hogy a jelöltek a nemzetek közötti egyensúly és nem személyes képességeik alapján kerülnek kiválasztásra, akkor elmondhatjuk majd, hogy felépítettük Európa nemzetét.

Andrew Henry William Brons (NI). – Elnök asszony, a brit ellenzék vezetője bejelentette azon szándékát, hogy újratárgyalja a Lisszaboni Szerződés egyes részeit. Ehhez természetesen szükség van mind a 27 tagállam jóváhagyására. Emellett bejelentette a szuverenitási törvényjavaslat benyújtását, amely az újabb szerződések esetében népszavazás megtartását írja elő. Ezt a következő kormányok természetesen könnyen hatályon kívül helyezhetik.

A Tanács és a Bizottság egyetért-e azzal, hogy a konzervatív vezető tervei mindössze üres szófordulatok? Pártjának döntenie kell, vagy elfogadja a Lisszaboni Szerződést vagy – véleményem szerint még jobb, ha – az Egyesült Királyságot teljesen kiléptetik az Európai Unióból.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, nagyon érdekes vitán vagyunk túl, és köszönöm felszólalásait.

A svéd elnökség osztozik afeletti örömeinkben, hogy a Lisszaboni Szerződést végre mind a 27 tagállam ratifikálta. Ezzel Európa hatékonyabbá, demokratikusabbá válik, és nemzetközi szinten erősebb szerepet tölthet be. Ennek nagyon örülök.

Azokkal is egyetérték, akik azt mondták, hogy – bár talán véletlen egybeesés volt, de – Klaus elnök nagyon jól megválasztotta, melyik héten írja alá a szerződést: ugyanazon a héten, amikor a berlini fal leomlását, a kommunista diktatúra végét, az európai egység kezdetét, illetve azt ünnepeljük, hogy Robert Schuman eszméi diadalmaskodtak Joszip Sztálin eszméi felett.

(Taps)

, a Tanács soros elnöke. – Ha már a Cseh Köztársaságról beszélünk, szeretnék reagálni Duff úr kérdésére: a csehek nem kaptak átfogó mentességet az Alapjogi Charta alól. A 30. jegyzőkönyv nem függeszti fel a Charta kötelező erejét az Egyesült Királyság, Lengyelország és a Cseh Köztársaság tekintetében. Mindössze korlátozza a Bíróság általi alkalmazását, és vita esetén a Bizottság és a Bíróság feladata lesz az értelmezés.

Ahogy azt távozása előtt a miniszterelnök úr mondta, a konzultáció már folyamatban van mind a 26 kollégájával. Nehéz lesz, de ez a célja. Már meghívta őket jövő csütörtökre, egy munkavacsorára.

Még korai nevekről beszélni. Én is olvastam az újságokat. Hallottam olyan személyek neveit, akiket önök nem támogatnak. Hallottam olyan személyek neveit is, akiket támogatnak. Azt hiszem, láttam, hogy a tisztségre a Parlamentből is érkezett egy-két jelentkezés. Önök természetesen benyújthatják jelentkezésüket az elnökséghez, meg fogjuk vizsgálni azokat. Csütörtökig még van egy hetünk. És természetesen halljuk, hogy aggódnak a regionális egyensúly és a nemek közötti egyensúly miatt – ezt magam is rendkívül fontosnak tartom. Meg kell tudnunk mutatni az európai polgároknak, hogy Európát nem csak férfiak vezetik. De ahogyan a miniszterelnök úr is mondta, csak két új tisztség jön létre. Nagyon nehéz lesz megfelelni az összes követelménynek, de minden tőlünk telhetőt megteszünk, és meghallgattuk tanácsait.

Ami a főképviselet illeti, ő lesz az, aki kialakítja és végső formába önti azt a keretet, amelyet az Európai Külügyi Szolgálatban most elfogadtunk. A főképviselet fogja ezt a munkát elvégezni a Parlamenttel együttműködésben, majd legkésőbb jövő áprilisig a Tanács elé terjeszti.

Amint már többször elhangzott, a főképviseletnek szintén kérdésekre kell válaszolnia és meghallgatáson kell részt vennie itt, a Parlamentben, ami lehetőséget nyújt számára, hogy kifejtse és körvonalazza a külpolitikáról vallott nézeteit.

A gazdasággal kapcsolatban azt szerettem volna mondani Marita Ulvskog képviselő asszonynak, aki talán már nincs jelen, hogy a svéd elnökség egyáltalán nem hagyott fel azzal, hogy menekülési stratégiákat találjon. Ellenkezőleg, rendkívül fontos, hogy ragaszkodjunk – ne most, de kicsit később – két menekülési stratégiához. Mert ha nem tesszük, ha hagyjuk, hogy gazdaságaink tovább növeljék költségvetési hiányukat, az a társadalom leginkább kiszolgáltatott részét fogja súlyosan érinteni, ezt pedig nem akarjuk.

Látjuk a fényt az alagút végén. A gazdasági fellendülés már elkezdődött, de a legtöbb országban továbbra is magas lesz a munkanélküliség, és ezért még túl korai lenne menekülési stratégiákat alkalmazni. Mindazonáltal beszélnünk kell ezekről, és kell, hogy tervünk legyen ezzel kapcsolatban, ha azt akarjuk, hogy a jövő nemzedékeire fenntartható gazdaságot hagyjunk.

Végül, az éghajlatváltozás kérdésében nem vettünk vissza a céljainkból. A svéd elnökség, a Bizottság és sokan mások éjjel-nappal dolgoznak ezen. Meggyőzünk partnereket, tárgyalunk, érvelünk, megpróbáljuk megragadni és magunk mellé állítani őket. Már számtalan találkozón vagyunk túl, és még mindig lesznek találkozók, jöllehet már csak 25 napunk maradt Koppenhágáig.

Igaz, hogy világszerte már nőtt a tudatosság az éghajlatváltozás problémájával kapcsolatban, és a világ számos országában intézkedésekre kerül sor. Ez reményt keltő, de nem elegendő, ha meg akarjuk valósítani a 2 °C-os célt.

Nem rendelkezünk a kirakójáték összes darabjával ahhoz, hogy egy kötelező erejű megállapodást érjünk el: ez tény. Nagyon sajnálom, de ez tény. Mondhatjuk, hogy még küzdünk érte, mert még ezt tesszük, de ez a célunk nem fog megvalósulni, mivel számos partnerünk egyértelművé tette, még nem állnak készen a lépés megtételére. Európa még mindig élen jár. Még mindig folyamatosan dolgozunk egy nagyra törő megállapodásért, amely világos keretben magában foglalja a partnereket és a tárgyalások lefolytatásának ütemtervét. A cél az, hogy a kiotói jegyzőkönyvet egy kötelező erejű megállapodással váltsuk fel. Szeretnék köszönetet mondani a Parlamentnek azért a munkáért, amit ebben a kérdésben most folytat, és amit Koppenhága után fog végezni.

Európa még mindig vezető szerepet tölt be. Továbbra is élen fogunk járni. Eddig nekünk vannak a legambiciózusabb céljaink. Megerősítettük a Bizottság becsléseit és támogatjuk azokat. Készek vagyunk arra, hogy kivegyük a részünket a küzdelemből. Lesz majd egy globális elosztási kulcs, amelynek alapját a kibocsátások és a fizetési képesség alkotja majd. Egy munkacsoportunk már vizsgálja a belső tehermegosztást. Ugyanakkor a tagállamok még nem álltak készen arra, hogy felfedjék, pontosan milyen összegű hozzájárulást tesznek. Ennek az az oka, hogy folyamatosan nyomást akarunk gyakorolni a többi országra, mert – érdekeikkel összhangban – nekik is fizetniük kell.

Tehát minden ébren töltött percet ezzel a munkával fogunk tölteni. Köszönjük a bátorítást, és örömmel várjuk, hogy együtt dolgozhassunk a Parlamenttel e témában és más témákban is.

Margot Wallström, a Bizottság alelnöke. – (FR) Mivel a svéd miniszter francia és angol nyelven szólalt fel, nekem svédül kellene beszélnem.

, a Bizottság alelnöke. – (SV) Elnök asszony, megpróbálok svéd nyelven felszólalni, és egy, a mai nap során felvetett kérdésről kívánok szólni, egészen pontosan arról, hogy miként kapcsolódik az új szerződés szövege az általunk megváltoztatni kívánt valósághoz, hogy miként mutat számunkra utat az új Lisszaboni Szerződés szövege, illetve hogyan biztosítja számunkra az azzal kapcsolatos döntés meghozatalához szükséges eszközöket, hogy hogyan küzdhetünk az éghajlatváltozás ellen, hogyan foglalkozhatunk a gazdasági válsággal és azzal, ami a válsággal jár, azaz a munkanélküliséggel és a szociális problémákkal, továbbá hogy miként küzdhetjük le a migrációs problémákat, valamint a napirendünkön előkelő helyet elfoglaló további problémákat.

Ez az, ahogyan az említettek összekapcsolódnak egymással, amint azt korábban Barnier úr is mondta. Ez természetesen a megvalósításhoz és a végrehajtáshoz kapcsolódik, és ahhoz, kiket nevezünk ki bizottsági képviselőinknek, valamint – természetesen – a most betöltésre váró legfelsőbb pozíciókra. Amint azt önök is tudják ez az, amikor – legalábbis svéd nyelven mondva – „a megfelelő ember a megfelelő helyen gyakran egy nő”, és én úgy gondolom, ez vonatkozik erre az esetre is. Szerencsére tudom, hogy magaménak tudhatom a Bizottság elnökének támogatását, amikor azt mondom, hogy a most következő eljárás természetesen nagyon fontos demokratikus szempontból. Lehetőség ez a tagállamok számára is, hogy megmutassák, nem csak szép szavakat hallatnak erről, de ténylegesen vannak hozzáértő és rátermett jelöltjeik, akik nők, és akiket felkészítettek a jelöltségre.

Egyébként azok közülünk, akik az EU népességének többségét alkotják, kisebbségé válnak akkor, amikor a demokratikus döntések meghozatalára kerül sor. Ahogyan azt Václav Havel is oly sokszor leírta és elmondta, a demokrácia nem olyasvalami, amely egyszer és mindenkorra, visszavonhatatlanul hullott alá az égből: a demokrácia olyasvalami, amelyet folyamatosan fenn kell tartanunk, és amelyért újra és újra meg kell küzdenünk. Természetesen szorosan együttműködünk a svéd elnökséggel, és szeretnék ismételtén úgy a magam, mint a Bizottság részéről köszönetet mondani azért a kemény munkáért, amelyet a svéd elnökség végzett, és annak előkészítéséért is, amelynek végrehajtására most kerül sor.

Ahogyan azt Barroso úr korábban már elmondta, a Bizottság ma döntést hozott azokról az első intézkedésekről, amelyekért mi vagyunk a felelősek, nevezetesen a polgári kezdeményezésről. Egy széles körű konzultációval kezdünk, amint közzétesszük a tíz kérdést tartalmazó zöld könyvet. Ha január végéig elegendő számú választ kapunk erre, akkor – egy gyors, itt a Parlamentben is lefolytatott vita után – reményeink szerint képesek leszünk bevezetni az új polgári kezdeményezést, amely készen áll majd arra, hogy a jövő év végére végrehajtsuk. Ez természetesen jó példája annak, hogy miként használhatjuk a Lisszaboni Szerződés új szakaszait és az általa biztosított új lehetőségeket arra, hogy a polgárok erősebben hallathassák hangjukat, és véleményük nagyobb súllyal essen a latba.

Az éghajlat kérdését és az éghajlatról folyó tárgyalásokat már itt is többen említették, és megemlítette az európai ügyekért felelős miniszter is. Természetesen erőnk javát az adja, ha egy hangon szólunk, és ha továbbra is erős és természetesen kötelező érvényű megállapodáshoz ragaszkodunk. Természetesen akkor vizsgálhatjuk majd a megállapodás formájának kérdését, ha tudjuk, milyen ajánlatokat és ellenajánlatokat tesznek le az asztalra partnereink. Végezetül természetesen azt remélem, hogy a Lisszaboni Szerződés végrehajtása terén a továbbiakban is szorosan együttműködünk. E munkának most kell elkezdődnie, itt is és a Bizottságban is, én pedig örömmel ismertetem Barroso úrral a Parlament azzal kapcsolatos nézeteit, hogy miként kellene megszervezni a Bizottság munkáját. Ismételtén elmondom, mi vagyunk a Szerződés őrei, és természetesen biztosítani fogjuk, hogy a szerződés betűje szerint járjunk el.

(Taps)

Elnök. – A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Elena Oana Antonescu (PPE), írásban. – (RO) A szennyezőanyag-kibocsátási tanúsítványok kereskedelméről szóló jogszabály végrehajtása olyan költségekkel jár, amelyeket országonként más-más módon, az adott ország gazdasági modelljének megfelelően határoznak meg. Egyes országok már több olyan lehetőséggel is rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra a kibocsátásoknak az energiaárak jelentős növekedése nélkül való csökkentését. Azok az országok, amelyekben még most zajlanak az energiaágazat szerkezetátalakítási folyamatai, a változások költségeinek kiegyenlítésére való lehetőségeikkel kapcsolatban fogyasztói szinten aránytalanul jobban megérzik az intézkedések hatását. Az olyan ország, amelynek esetében a szélenergia az energiahordozó-összetétel jelentős részét adja, megengedhette magának, hogy a megújuló energiaforrásokba fektessen be akkor, amikor már fejlett volt, a szennyezés pedig e folyamat során keletkezett. Másfelől pedig az az ország, amely még mindig jelentős mértékben függ a szén alapú energiatermeléstől, olyan technológiai szakadék előtt áll, amelyet neki kell áthidalnia, miközben a szennyezőanyag-kibocsátását is csökkentenie kell. A kelet-európai országok az utóbbi helyzetben vannak. Ezért azt gondolom, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról szóló határozatnak ezt a tényezőt is figyelembe kell vennie, és mentesítenie kell az utolsó bővítési körben csatlakozó országokat az e gazdaságokra túlzott terhet róvó adók megfizetése alól.

Elena Băsescu (PPE), írásban. – (RO) Az Európai Tanács jelenleg különös figyelmet fordít az Európai Unió gazdasági és pénzügyi helyzetére. A globális pénzügyi válság rendkívül súlyosan érintette az európai államokat, polgárokat és üzleti vállalkozásokat. Mivel a helyzet az európai munkanélküliséget illetően várhatóan tovább romlik, a dinamikus munkaerő-piaci szakpolitikák melletti folyamatos politikai elkötelezettségre van szükség. Az Európai Bizottság 10,25%-os munkanélküliségi arányt jelzett előre a 27 tagállamra vonatkozóan. A Tanácsnak és a Bizottságnak az Európai Parlamenttel és a tagállamokkal együttműködésben, az európai gazdasági fellendülési terv végrehajtásával kell folytatniuk a helyreállítási stratégiák kialakítására tett erőfeszítéseiket.

Amikor a válságellenes stratégiáik leállítására határidőket szabunk meg a kormányoknak, akkor az egyes tagállamok helyzetét és kötelezettségvállalásait külön-külön kell figyelembe venni. Románia esetében az Európai Unióval és a Nemzetközi Valutaalappal kötött megállapodások a tervek szerint a 2009-es és a 2010-es évre terjednek ki. Következésképpen e pénzügyi támogatás esetleges leállítása romba döntené a

Románia által elindított válságellenes programot. Sajnálatos, hogy a romániai parlamenti többség (PSD (Szociáldemokrata Párt) + PC (Konzervatív Párt), PNL (Nemzeti Liberális Párt), UDMR (Romániai Magyar Demokrata Szövetség)) blokkolása által okozott instabilitás készségeket ébreszt az IMF-től származó harmadik részlet beérkezésével kapcsolatban.

Dominique Baudis (PPE), írásban. – (FR) Az Európai Tanács október 29-i és 30-i tárgyalásait és a cseh alkotmánybíróság november 3-i határozatát követően a Cseh Köztársaság elnöke, Václav Klaus aláírta a Lisszaboni Szerződést.

A szerződés így már hatályba léphet, két és fél évre külügyi főképviselőt biztosítva az intézményeknek és stabil helyzetben lévő elnököt a Tanácsnak. Az új Bizottság összetétele, ahogyan a Tanács elnökének és a külügyi főképviselő posztját elfoglaló személyeknek a kiválasztása is, alapvető fontosságú.

A Tanács elnökének kiválasztása azért kulcsfontosságú, mert két és fél éven keresztül ő testesíti majd meg Európát. Ráadásul a globalizáció és a kontinensek között folyó hatalmi harcok idején a külügyi főképviselő személyének kiválasztása tagadhatatlanul stratégiai jelentőségű.

November 19-én összeül a rendkívüli Európai Tanács, hogy megvitassa a jelöléseket. Az európai történelem fordulópontjához érkeztünk. Az, hogy önök, állam- és kormányfők kit választanak, határozza meg, hogy milyen Európát akarnak a jövőben. Ezért legyenek ambiciózusak, mert Európának dinamikusnak, kezdeményezőnek, hatékonynak és politikusnak kell lennie, ha azt akarjuk, hogy folytassa az előrehaladást.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), írásban. – (PT) Üdvözlöm az európai uniós állam- és kormányfők múlt hónapi Európai Tanács során mutatott, az éghajlatváltozás elleni küzdelem vezetésének folytatása iránti elkötelezettségét.

Az európai vezetők azt a becslést fogadták el, amely szerint 2020-ra a fejlődő országokban való mérséklés és kiigazítás teljes költsége évente körülbelül 100 milliárd EUR lehet. Az EU azzal erősítette meg tárgyalási pozícióját, hogy megállapodásra jutott a fejlődő országok és különösen a legszegényebb országok megsegítéséhez szükséges finanszírozásról. Aggaszt azonban, hogy nincsen egyértelmű határozat az EU hozzájárulásáról és az egyes tagállamoknak a teljes terhekből való, az egyes országok fizetőképességét figyelembe vevő részesedéséről. Ahhoz, hogy a koppenhágai konferencia sikeres lehessen, alapvető fontosságú, hogy olyan politikai megállapodás szülessen, amely még megfelelőbben terjed ki a legfontosabb pontokra, különös tekintettel a valamennyi érintett által elvállalandó kötelezettségvállalásokra.

Nessa Childers (S&D), írásban. – Európai vezetőinknek a koppenhágai konferenciáról folyó tárgyalások során nem sikerült túljutniuk a holtpontra. Természetesen a csúcstalálkozót sikerként tálták a médiában, noha a valóságban az üres beszédnél egyéb nem hangzott el. Európai vezetőinknek megvolt a lehetősége arra, hogy igazságos és hiteles finanszírozási ajánlatot tegyenek a fejlődő országoknak, amely fedezte volna annak az éghajlatváltozásnak a költségeit, amely a fejlődő országokat sújtja a leginkább, ám amelyeket mi, a fejlett világban élők okozunk. A csúcstalálkozó nem felelt meg a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a világ civil társadalma által felállított elvárásoknak, amely nem kevesebb mint 30 milliárd EUR összegnek az EU általi felajánlására és arra a határozott kötelezettségvállalásra szólított fel, hogy ez a meglévő tengerentúli fejlesztési támogatás melletti újabb, további összeg.

Koppenhága ide, Koppenhága oda, az éghajlatváltozás velünk lesz az elkövetkezendő évtizedekben. Eddig ez a 21. század legnagyobb próbatétele. Jogilag kötelező érvényű megállapodásra kell jutnunk Koppenhágában, és ehhez több valódi politikai bátorságot várunk európai vezetőinktől, és kevesebb üres halandzsát.

Diogo Feio (PPE), írásban. – (PT) Amikor Európának végre sikerült legyőznie azt a szerződéses válságot, amelybe belekeveredett, és a Lisszaboni Szerződést végre ratifikálta a 27 tagállam, akkor én üdvözlöm azt a tényt, hogy olyan új jogi és intézményi keretrendszer áll rendelkezésünkre, amely lehetővé teszi, hogy az Unió működésének módját az Unió aktuális méretéhez szabjuk a Parlament felelősségi köreinek konszolidálásával és különösen a nemzeti parlamenteknek az európai integrációban betöltött szerepére összpontosítva.

Ez az a pillanat, amelyre vártunk, és miután a Lisszaboni Szerződést jóváhagyták, lehetőség az Unió számára, hogy miután az új intézményi keretrendszere rendelkezésre áll, azokra a fő feladatokra összpontosítson, amelyeket a közeljövőben kell végrehajtania. Ennél a pontnál kell rámutatnom arra, hogy az Európai Uniótól a válság leküzdése, a gazdaság ösztönzése, a piaci bizalom megerősítése tekintetében elvárt fellépésnek különös hangsúlyt kell fektetnie az európai munkanélküliség helyzetének javítására. Most, hogy már látjuk a gazdasági fellendülés egyelőre bizonytalan jeleit, erőfeszítéseinket az európai gazdaság ösztönzésére kell

összpontosítanunk, külön figyelmet fordítva a válság által súlyosan érintett elsődleges és a másodlagos ágazatokra – külön hangsúlyt fektetve a mezőgazdaságra – és az európai felügyeleti rendszer létrehozására.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (PT) Ismételtelen elmondom, hogy ezen Európai Tanács során az elsődleges prioritást sajnálatos módon az úgynevezett Lisszaboni Szerződés 2009 végéig való hatálybalépését szavatoló feltételek elfogadása, más szóval a Cseh Köztársaság általi gyors ratifikációt lehetővé tevő álláspontok elfogadása jelentette. Az Európai Unió vezetői számára a fő problémát azok az intézményi kérdések jelentik, amelyek az Európai Unió kapitalista, föderalista és katonai integrációjának gyorsabb előrehaladását teszik lehetővé.

A gazdasági, pénzügyi és szociális válsággal kapcsolatos kérdések éppen ezért csak másodlagos szerepet élveznek. Az elért apró előrehaladás a különböző tagállamok fontosabb ágazatai által gyakorolt nyomás – jó példa erre a tejipari válság – eredménye. És a Tanács még itt is csak annyit tett, hogy a 2010-es költségvetést mindössze 280 millió euróval megemelte.

Ugyanakkor a Tanács iránymutatásait követően az Európai Bizottság által most előterjesztett javaslatok nagyon aggasztóak, mind a túlzott hiány, mind pedig a nyugdíjkorhatár emelésének bejelentése tekintetében. A szegénység és a munkanélküliség súlyos szociális problémáira adott válaszok helyett olyan intézkedéseket javasolnak, amelyek tovább rontják a szociális helyzetet és a már fennálló, kirívó mértékű egyenlőtlenségeket.

Zita Gurmai (S&D), írásban. – A Tanács ülése kulcsfontosságú volt az Európai Unió szempontjából, mivel felszámolta a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt álló utolsó akadályt. Ugyanakkor arra figyelmeztetnek mindenkit, ezt önmagában véve ne tekintse eredménynek. Félúton járunk: most hozzá kell szoknunk az új intézményi keretrendszerhez. Ha kiigazításra kerül sor, a Parlament jó úton jár, mivel már foglalkozott eljárási szabályzatával és megvitatta az új intézmények, például az európai külügyi szolgálat létrehozásának kérdését. A következő lépés egy olyan Bizottság felállítása, amely vezető szerepünket és értékeinket tükrözi. Ezért arra ösztönzőm a tagállamokat, hogy hozzáértő, szakértelemmel rendelkező embereket jelöljenek, és tegyenek erőfeszítéseket a nemek eloszlása tekintetében kiegyensúlyozott összetételű Bizottság létrehozására. Ugyanilyen fontos, hogy a felső szintű vezetőket is a lehető leghamarabb válasszuk meg, ne vesztegessük az időt. Nincs idő a szerencsétlenkedésre. Ha az univerzális értékek hordozóinak tekintjük magunkat, akkor olyan vezetőkre van szükségünk, akik alkalmasak arra, hogy hitelt érdemlően képviseljék ezeket az értékeket – például Koppenhágában, ahol a nemzetek az emberiség közeljövőjét vitatják meg, és Európának minden tehetségére, felelősségére és nagylelkűségére szüksége lesz a megállapodáshoz.

Marian-Jean Marinescu (PPE), írásban. – (RO) Először is üdvözlöm a Lisszaboni Szerződésnek a Cseh Köztársaság által való ratifikálását. A Lisszaboni Szerződés december 1-jei hatálybalépése és az általa előírt új intézményközi kapcsolatok lehetővé teszik az Európai Unió képviselői számára, hogy hatékonyabban kezeljék mind a gazdasági és pénzügyi válság kihatásait, mind pedig az éghajlatváltozás elleni küzdelemről szóló koppenhágai tárgyalásokat. A gazdasági fellendülés első jeleire nem kell azonnal visszavonni a támogatási szakpolitikákat, mivel egy ilyen lépés hosszú távon káros hatással lehet a gazdaságra nézve. Remélem azt is, hogy a tagállamok megállapodásra tudnak majd jutni az ösztönző intézkedések visszavonására szolgáló összehangolt stratégia kialakításáról, ha elérkezik a megfelelő pillanat. Várakozással tekintünk az Európai Unió új pénzügyi felügyeleti struktúrájának létrehozására irányuló javaslatcsomagról szóló jövőbeni megállapodás elé is. Végül, de nem utolsósorban: nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az európai polgárok egyre jobban számítanak a konszolidált Európára, és azt várják az EU-tól, hogy az elkövetkezendő években javulni fog a foglalkoztatási helyzet. Ezért kell az európai intézményeknek a lehető leghamarabb előmozdítaniuk az új, dinamikus munkaerő-piaci szakpolitikákat.

Iosif Matula (PPE), írásban. – (RO) Támogatásomnak szeretnék hangot adni az Európai Bizottság és az Európai Tanács által elfogadott, az előterjesztett dokumentumokban kiemelt állásfoglalásokkal kapcsolatban. A koppenhágai konferencia időpontja közeleg, és az EU-nak meghatározó szerepet kell játszania az éghajlatváltozás leküzdésére szolgáló, átfogó és ambiciózus globális megállapodás tárgyalása során.

Az Európai Tanács következtetései megemlítik az éghajlatváltozás káros hatásainak – így az évente oly sok halálos áldozatot követelő és oly nagy anyagi veszteséggel járó szárazságoknak, tüzeknek és áradásoknak – a leküzdéséhez globális és európai szinten is szükséges finanszírozást.

Hiszem, hogy az EU-nak a lehető legkövetkezetesebb módon kell pénzügyi támogatást biztosítania a tagállamai által az öntözés, gátépítés, erdősítés és a megújuló energiaforrások, például a napenergia, a szélenergia, a bioüzemanyagok és a vízenergia előállításának ösztönzése tekintetében hozott intézkedések vonatkozásában. Tudomásunk van arról is, hogy az EU által nyújtott pénzügyi támogatásra nagy szükség van a helyi hatóságok és a magánszemélyek szintjén is, ahol nem állnak rendelkezésre az épületek energiahatékonyságának

növeléséhez szükséges összegek. Az EU-nak továbbra is nagyobb figyelmet kell fordítania erre a szempontra, hogy a polgárok megmaradhassanak az európai szakpolitikák középpontjában.

Franz Obermayr (NI), írásban. – (DE) Ami néhány napja az Európai Tanács csúcstalálkozóján történt, az felháborító, és alapjaiban rázza meg az EU által oly gyakran hangoztatott közös értékekbe vetett hitet. Az EU minden áron rá akarta venni Klaus elnök urat az aláírásra, akár úgy is, hogy közvetett módon jóváhagyását adja egy történelmi igazságtalanságra. A Beneš-dekrétum alapján 1947-ig 2,9 millió embert nyilvánítottak az állam ellenségének, és üzték el csupán a nemzetisége alapján. Ennek eredményeként közel 230 000 ember tragikus halált halt. A dekrétum az embereket nem az általuk elkövetett konkrét bűnök alapján ítéli meg; a kiindulási pont maga az etnikai származás. Ma ezt etnikai tisztogatásnak neveznénk, ami olyasmi, amelyet valamennyi tagállamnak határozottan el kell utasítania. Jogi szempontból nézve: az elűzöttektől megtagadták az ártatlanság védelmét, a tisztességes tárgyalást és a vagyonuk kisajátítása miatti megfelelő ellentételezést. Felix Ermacora, a nemzetközi jog professzora és az ENSZ egykori szakértője arra a következtetésre is eljutott 1991-es jogi jelentésében, hogy a kitelepítés felért a népirtással. Mindezek ellenére, és mindennemű objektív indokolás nélkül, Klaus elnök úr eltérést kapott azért, hogy biztosítsák: eltekintenek az EU Alapjogi Chartájának alkalmazásától. Ez a „lábjegyzet” azonban addig nem lép hatályba, míg Izland vagy Horvátország nem ratifikálja a szerződést. Ez lehetőséget teremt a kártérítési igények benyújtására.

Rovana Plumb (S&D), írásban. – (RO) Az EU egyoldalú fellépése akkor sem elégséges, ha az éghajlatváltozás elleni küzdelem előterében kerül rá sor.

A fejlődő országok, és különösen közülük a legfejlettebbek bevonása nélkül nem lesz lehetséges a kibocsátás csökkentéséről és az éghajlatváltozás hatásaihoz való igazodásról szóló globális megállapodás elfogadása. Az éghajlatváltozás hatásai – a szárazság, az áradások, a természeti katasztrófák, az elszivatagosodás, valamint az ezekkel járó gazdasági és szociális következmények – már most is hatást gyakorolnak ezen államok fejlődésére.

A hatások mérséklésére és a helyzethez való igazodásra irányuló valamennyi intézkedés robusztus, a fejlemények mérésére, a róluk való jelentéstételre és igazolására szolgáló mechanizmust tesz szükségessé, amelyhez állami és magánfinanszírozásból álló, megfelelően irányított pénzügyi alap társul.

Ezek a kombinált erőfeszítések hozzásegítenek majd az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését, a fenntartható gazdaság kialakítását és a környezetbarát munkahelyek megteremtését jelentő célkitűzések eléréséhez.

Joanna Senyszyn (S&D), írásban. – (PL) Barroso úr hamarosan meghatározza az új biztosok feladatkörét. Remélem, nem követ el akkora baklövést, mint a legutóbbi parlamenti ciklusban, amikor egy 19. századi mentalitású, katolikus fundamentalista, hímsoviniszta, homofób jelöltet javasolt igazságügyi biztosnak. Akkor az Európai Parlament nem engedte meg a Bizottságnak, hogy ilyen módon kompromittálja magát. Bízom benne, hogy a Parlamentnek nem kell ismételtén beavatkoznia.

Barroso úr nyilatkozataival összhangban a feladatköröket az arany középút megtartása mellett kell meghatározni. A Bizottságnak határozottan szociálisabbnak, a biztosoknak pedig hozzáértőknek kell lenniük. Barroso úrnak már nem kell aggódnia újraválasztása miatt, így erőfeszítéseit a válság kezelésére és programjának szociális aspektusaira összpontosíthatja. Emiatt alapvető fontosságú, hogy a gazdasági és a szociális portfólió a mi szocialista politikai csoportosulásunkból származó biztosokhoz kerüljön.

Ha a Bizottság nem kiegyensúlyozott a nemek tekintetében, akkor az annak a jele, hogy nincs valódi egyenlőség. Éppen itt az ideje, hogy a férfiak és nők egyenlőségének rendre beteljesületlenül maradó ideálja tényleges valósággá váljon. Férfiakat választottak az Európai Unió legmagasabb pozícióiba (az Európai Parlament elnökévé és az Európai Bizottság elnökévé). Ez sajnos a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés nyílt hirdetése. Itt az ideje, hogy ezt megváltoztassuk, és végre valósággá váljon a megkülönböztetés valamennyi válfaját tiltó európai uniós jog. Eljött a nők ideje! Könnyen találhatunk alkalmas jelölteket az Európai Unió 250 millió dinamikus, merész és erős nőnemű állampolgára között, többek között az Európai Tanács elnökének és a közös külpolitika főképviselőjének posztjára is.

16. EU-Oroszország csúcstalálkozó (Stockholm, 2009. november 18.) (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozata a 2009. november 18-án, Stockholmban megrendezésre kerülő EU-Oroszország csúcstalálkozóról.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök asszony, amint éppen most elmondta, az EU és Oroszország közötti csúcstalálkozó megrendezésére november 18-án, Stockholmban kerül sor. Ez jó lehetőséget biztosít az EU számára, hogy értékelje a köztünk és Oroszország között fennálló kapcsolatokat. Tisztában vagyok vele, hogy itt a Parlamentben sok képviselő követi nyomon az oroszországi eseményeket. Ezért azokat a legfontosabb eseményeket szeretném bemutatni, amelyeket a csúcstalálkozó során meg kívánunk vitatni, és biztos vagyok abban, hogy a biztos asszony még további részleteket kíván közölni a Bizottság hatáskörébe tartozó területekkel kapcsolatban.

Általánosságban egyértelműen arra akarjuk felhasználni a csúcstalálkozót, hogy stratégiai partnerséget alakítsunk ki az EU és Oroszország között. Minden területen nagyon sokat tudunk profitálni az Oroszországgal való együttműködésből. Ha a globális kihívásokkal hatékonyan akarunk szembenézni, akkor szükségünk van Oroszországra. Világossá kell azonban tennünk Oroszország számára azt is, hogy a partnerségünknek a közös elkötelezettségek és a közös értékek tiszteletben tartásán kell alapulnia. Ez az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartását jelenti. A csúcstalálkozó lehetőséget ad számunkra arra is, hogy nyomást gyakoroljunk Oroszországra a fenti és más egyéb területeken vállalt szerződéses kötelezettségeinek a betartása érdekében.

Az egyik legfontosabb téma az éghajlatváltozás lesz. A Tanács hangsúlyozni fogja, hogy az EU és Oroszország közötti szoros együttműködés azért fontos számunkra, hogy eredményt érhessünk el Koppenhágában. Oroszországnak meg kell ígérnie, hogy a G8-ak által L'Aquila-ban megállapodott kétlépcsős célkitűzések szerint kézzelfogható és összehasonlítható csökkenést ér el az üvegházhatású gázok kibocsátása terén.

Az energiakérdés ehhez kapcsolódik – ez az energiahatékonyság és energiabiztonság kérdése. Ami Oroszországnak mint az EU energia terén legfontosabb partnerének a helyzetét illeti, a csúcstalálkozó lehetőséget biztosít számunkra, hogy hangsúlyozzuk a bizalom és az átláthatóság helyreállításának fontosságát az EU és Oroszország között az energia területén. Csalódottságunknak is hangot fogunk adni amiatt, hogy nemrégiben Oroszországból kivonult az Energia Charta Egyezményből.

Reméljük, hogy a csúcstalálkozón egy hathatósabb korai előrejelző rendszert hoznak létre és hagynak jóvá. Ezt Oroszországnak és tőle függetlenül más, fontos harmadik országoknak egyértelmű garanciákkal kell kiegészíteniük arra nézve, hogy az EU-ba irányuló gáz tranzitszállítása, illetve exportja nem fog csökkenni, illetve megszűnni a jövőbeni esetleges gázviták következtében.

Természetesen meg fogjuk vitatni a gazdasági és pénzügyi válságot is. A Tanács a csúcstalálkozón megállapodást szeretne arról, hogy a válságra történő reagálás érdekében folytatólagos és összehangolt erőfeszítésekre van szükség, és meg fogja erősíteni, hogy továbbra is ragaszkodni fogunk a gazdaságaink nyitottságához és a protekcionista intézkedések elkerülésének szükségességéhez. A csúcstalálkozó arra is lehetőséget biztosít számunkra, hogy a négy közös területtel kapcsolatos munkák eredményét értékeljük. Kihasználjuk a lehetőséget arra is, hogy hangsúlyozzuk az előrelépés fontosságát azokon a területeken, ahol erre szükség van, illetve ahol problémák merültek fel.

Oroszország megváltozott álláspontja a Világkereskedelmi Szervezettel kapcsolatban új helyzetet teremtett, amelyet most elemzünk. Oroszország Világkereskedelmi Szervezethez való csatlakozása terén előálló késlekedés kihatással lesz a kétoldalú kapcsolatainkra, beleértve az EU és Oroszország közötti új megállapodásról folytatott tárgyalásokat is. Ismét hangsúlyozni fogjuk, hogy támogatjuk Oroszország csatlakozását a Világkereskedelmi Szervezethez, és hogy ez Oroszország világ gazdaságba való integrációja miatt fontos.

Időközben munkálkodnunk kell a fennmaradó kereskedelmi és gazdasági problémák megoldásán, például a Szibéria fölötti átrepülés díjának kérdésén, a határon foganasítottnak, a kereskedelmi járművek Oroszországba történő behozatalát gátló intézkedéseken, a diszkriminatív közúti adókon, a közúton szállított konténerek importjának korlátozására vonatkozó terveken, a fára kivetett kiviteli vámokon és az Oroszország által a közelmúltban bevezetett protekcionista intézkedéseken is.

Tökéletesen tisztában vagyok az Európai Parlamentnek az oroszországi emberi jogi helyzet miatti aggodalmával. Ennek ékes bizonyítéka mindenekelőtt az a döntés, hogy az idei Szaharov-díjat oroszországi emberi jogvédőknek ítélték oda. A svéd elnökség osztja az aggodalmukat, és gondoskodni fogunk arról, hogy az emberi jogi kérdések fontos helyet kapjanak a csúcstalálkozón folyó tárgyalások során. Természetesen örömmel üdvözljük Medvegyev elnök úr emberi jogokkal, demokráciával és jogállamisággal kapcsolatos kijelentéseit, de ezeket konkrét cselekedeteknek kell követniük. Oroszországban nyugtalanító az emberi jogi helyzet. Különösen az utóbbi időben az Észak-Kaukázusban lezajló eseményeket fogjuk hangsúlyozni, amely az emberi jogvédők, az erőszak megelőzésért felelős személyek, a hatóságok képviselői, és általában

a lakosság elleni erőszak színhelye volt. Különös aggodalomra ad okot, hogy emberi jogvédőket és újságírókat gyilkoltak meg, nem csak Észak-Kaukázusban, de Oroszország más részein is. Éppen ezért ismételten hangsúlyozni fogjuk Oroszország felé azt a kérésünket, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak érdekében, hogy az emberi jogvédők az erőszaktól, a zaklatástól, illetve a fenyegetésről való félelem nélkül folytathassák a munkájukat.

Ami a külpolitikai és biztonsági kérdéseket illeti, hangsúlyozni fogjuk a közeli szomszédsággal kapcsolatos párbeszéd fenntartásának és javításának fontosságát. Ha a régóta húzódó konfliktusok békés megoldása terén előrelépést akarunk elérni, akkor ezen a téren együtt kell működnünk Oroszországgal. Természetesen az alapelveinktől nem fogunk eltérni.

Fel fogjuk vetni Grúzia kérdését, és ismét hangsúlyozni fogjuk, hogy Oroszországnak tiszteletben kell tartania a 2008. augusztus 12-én készített hatpontos tervben és az ezt követő, szeptember 8-i megállapodásban vállalt kötelezettségeit. Vissza kell szerezniük a szükséges bizalmat Akhalkori, Felső-Kodori és a Perevi-ben levő ellenőrzőpont kapcsán. Felhívást intézünk továbbá Oroszországhoz, hogy használja fel a befolyását annak érdekében, hogy az egész országra kiterjedő mandátumuk alapján az EU Megfigyelő Missziója bejuthasson a Grúzia területén fekvő Dél-Oszétia és Abháziába is. A csúcstalálkozó lehetőséget ad számunkra arra is, hogy értékeljük a genfi megbeszélések során elért eredményeket, és ebből a szempontból Oroszországtól azt várjuk, hogy továbbra is elkötelezett megközelítést tanúsítson.

Felismertük, hogy a Transznisztria és a Hegyi-Karabahi Örmény Köztársaság kapcsán felmerülő, úgynevezett befagyott konfliktusok terén is együtt kell működnünk Oroszországgal. Hangsúlyozni fogjuk a konfliktusmegoldó mechanizmusok, nevezetesen a Minszk csoport és a transznisztriai „5+2” formáció iránti további elkötelezettség fontosságát is.

Természetesen üdvözljük Oroszország aktív elkötelezettségét az örmény és az azerbajdzsáni elnökök között a Hegyi-Karabahi Örmény Köztársaság kérdésében folytatott párbeszéd elősegítése iránt. Oroszország vonatkozásában azonban arra is rá fogunk mutatni, hogy rendkívül fontos a Minszk csoport bevonása a folyamat minden szakaszába. Az EU készen áll arra, hogy a minszki folyamatban részt vegyen és támogassa azt, egyebek mellett a bizalmat erősítő intézkedések révén. A csúcstalálkozóknak kifejezésre kell juttatnia, hogy támogatja az Örményország és Törökország közötti új jegyzőkönyvek ratifikálást és végrehajtását. Ezen a területen a további témák az euro-atlanti biztonsági partnerséghez és a keleti partnerséghez kapcsolódnak.

Ami az euro-atlanti biztonságot illeti, arra fogjuk buzdítani Oroszországot, hogy az Athénban meghozandó, előretekintő döntést megelőzően vállaljon aktív szerepet a korfui folyamatban. A csúcstalálkozóknak fel kell hívnia Oroszországot annak a megerősítésére is, hogy támogatja a folyamat alapelveit, más szóval, hogy teljes mértékig tiszteletben tartja és végrehajtja az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) rendeleteit, hogy elismeri, hogy az EBESZ a korfui folyamatról folyó vita legfőbb fóruma, és hogy a mindent átívelő biztonsági stratégia valamennyi aspektusával kiegyensúlyozott formában kell foglalkozni.

Ami az EU-t illeti, készen állunk rá, hogy Oroszországot a keleti partnerséggel kapcsolatos valamennyi eseményről értesítsük, és hangsúlyozzuk, hogy a 2009 májusában, Prágában létrejött közös nyilatkozat szerint, eseti alapon, harmadik országok is jogosultak lehetnek a részvételre. A csúcstalálkozó lehetőséget biztosít számunkra arra is, hogy felvessünk egy sor nemzetközi és regionális kérdést. Véleményem szerint nagyon valószínű, hogy az olyan témák, mint Irán, Afganisztán/Pakisztán, a Dél-Kaukázus és természetesen a Közel-Kelet, napirendre fognak kerülni.

Elnök asszony, tisztelt képviselők, elég hosszú ideig beszéltem, de tisztában vagyok azzal, hogy önök rendkívül elkötelezettek ez iránt a téma iránt. Ez fontos csúcstalálkozó lesz, sok napirendi ponttal, és szeretném hallani az önök véleményét és javaslatait a fenti találkozóra való végső felkészülés előtt.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, pont egy évvel ezelőtt áttekintettük az EU-Oroszország közötti kapcsolatokat, és úgy döntöttünk, hogy az Európai Uniónak – a grúzai konfliktus kapcsán fennálló alapvető nézeteltéréseink ellenére – törekednie kell az együttműködésre ezzel a fontos szomszédunkkal, beleértve az új megállapodással kapcsolatos tárgyalásokat is. Eljutottunk arra a következtetésre is, hogy kapcsolatainkat a saját érdekeink értékelésére kell alapozni. A jövő héten megrendezésre kerülő stockholmi csúcstalálkozó ezért – amint már elhangzott – azokra a területekre fog koncentrálni, ahol közösek az érdekeink, így például az éghajlatváltozásra és az energiára, továbbá a globális gazdasági válságra.

A pénzügyi válság erőteljes hatással volt Oroszországra, és ez pontosan az a szakpolitikai terület, ahol az Európai Uniónak is világos érdeke fűződik a közös politikai megközelítés kereséséhez. A G20-ak kötelezettségvállalása a helyes irányba megtett fontos lépés volt. Véleményem szerint most már az a fontos, hogy ezt minden fél betartsa. Az is döntő fontosságú, hogy Oroszország ne engedjen a protekcionizmus kísértésének. A protekcionista gyakorlatra való hajlam már most is sérti az EU üzleti vállalkozásait.

Egyértelműen úgy véljük, hogy a legjobb előrevívő út az, ha szabályozott multilaterális formában együtt dolgozunk. A csúcstalálkozó lehetőséget ad arra, hogy ismét hangsúlyozzuk Oroszország csatlakozásának a fontosságát a Világkereskedelmi Szervezethez. Oroszország abbéli szándéka, hogy Fehéroroszországgal és Kazahsztánnal, amelyekkel vámuniót tervez, párhuzamosan zárja le a tárgyalásokat, továbbra is sok kérdést hagy megválaszolatlanul. Ugyanakkor azt reméljük, hogy a csúcstalálkozón jobban megértjük Oroszország új megközelítését. Ez fontos, nem utolsó sorban az új megállapodásról a Bizottsággal folyó tárgyalások miatt, mely megállapodásnak egyértelmű, és jogilag kötelező érvényű rendelkezéseket kell tartalmaznia a kereskedelemről és a beruházásokról, továbbá az energiáról.

A csúcstalálkozón továbbá, a vámunió új, közös külső tarifarendszere keretében egyértelművé kell tenni a 2010. január 1-je utáni bilaterális kereskedelem feltételeit is.

Rátérve az éghajlatváltozásra, kollégám már elmondta, hogy a csúcstalálkozónak hangsúlyoznia kell azt a vezető szerepet, amit Oroszország és az Európai Unió együttesen játszhat a koppenhágai találkozó eredményessé tétele érdekében. Oroszország rendelkezik a lényegi hozzájáruláshoz szükséges méretekkel, mivel az energiahatékonyság javítása révén jelentősen tudja csökkenteni a kibocsátását. Ezért fel fogjuk hívjuk Oroszországot, hogy vállaljon kötelezettséget az üvegházhatású gázok kibocsátásának a jelenleginél ambiciózusabb, az Unióban általunk vállalt célkitűzésekhez hasonló mértékű csökkentésére.

Ami az energiabiztonságot illeti, a fejlettebb korai előrejelző rendszerrel kapcsolatos munkálatok folytatódnak. Sajnáljuk, hogy Oroszország kivonult az Energia Charta Egyezményből, de felidézük, hogy az Energia Charta Egyezmény elvei az orosz G8-as elnökség alatt kerültek jóváhagyásra, egyebek mellett a Szentpétervári Nyilatkozatban. Következésképpen az új EU-Oroszország egyezményben ezeknek kell képezniük az energiabiztonsággal kapcsolatos munkálataink alapját. Miközben készen kell állnunk arra, hogy megvitassuk Oroszországnak a nemzetközi energiabiztonsági felépítményről szélesebb körben lefolytatott megbeszélések iránti óhaját, szerintem, mindenekelőtt a bilaterális energia-kapcsolatunk lényegi feltételeit is szeretnénk megteremtteni.

Miközben Oroszországgal a nemzetközi kapcsolatok sok területén jó az együttműködésünk, nagyobb előrehaladást kell elérnünk a közös szomszédsággal kapcsolatos együttműködés terén. Ezért továbbra is hangsúlyozzuk nézetünket, miszerint a keleti partnerség által bátorított politikai és gazdasági stabilitás végül is az összes érintett fél érdekeit szolgálja. Továbbra is bátorítani fogjuk Oroszországot, hogy folytassa a konstruktív munkát a fennmaradó kérdések és konfliktusok megoldása érdekében, függetlenül attól, hogy Transznisztria, vagy a Hegyi-Karabahi Örmény Köztársaságról van-e szó, és munkálkodjon a genfi folyamaton is.

A Medvegyev elnök által az euro-atlanti biztonság szélesebb körben történő megvizsgálására tett javaslat vezetett el az EBESZ égisze alatt folyó új tárgyalássorozathoz. Véleményem szerint most az a fontos, hogy a viták ne vonják el a figyelmünket attól az azonnali feladattól, hogy megoldjuk napjaink befagyott konfliktusait. Az EU-Oroszország közötti stratégiai partnerségnek – amint korábban is elhangzott – az emberi jogokhoz és a demokráciához kötődő közös kötelezettségvállalásokon kell alapulnia. Oroszország, az ENSZ, az EBESZ és az Európa Tanács tagjaként kötelezettségeket vállalt, és ezeket be is kell tartania.

Véleményem szerint az is fontos, hogy az összes többi téma vonatkozásában is továbblépjünk és együttműködjünk. Tisztában vagyunk azzal, hogy az EU és Oroszország közötti kapcsolatok bonyolultak, de tele vannak lehetőségekkel is. Ezért tovább fogjuk folytatni a kritikus, de egyben konstruktív elvek alapján folyó megbeszéléseket a szomszédunkkal, bízva abban, hogy Oroszország is tisztában van azzal, hogy az érdekei megkívánják a valós stratégiai partnerség fenntartását velünk.

Michael Gahler, a PPE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, jó, hogy rendszeres csúcstalálkozók vannak az EU és Oroszország között, mivel természetesen, sok a megvitatásra váró kérdés. Az átfogó napirenden levő legfontosabb kérdések között szerepel a tervezett együttműködési szerződés, az energiaszállítások biztosítása, Oroszország csatlakozása a Világkereskedelmi Szervezethez, az éghajlatváltozás, a kaukázusi helyzet, és, mindenekelőtt, az oroszországi demokrácia és jogállamiság helyzete.

A napirenden szerepel még a leszerelés, a fegyverzetellenőrzés és egy esetleges rakétaelhárító pajzs létrehozása is. Minket is fenyeget a nemzetközi terrorizmus és fundamentalizmus. Egy olyan ország, mint Irán, kihívást jelent mind az EU, mind Oroszország számára. Mind a ketten a Közel-Kelettel foglalkozó kvartetthez tartozunk, és az Egyesült Államokkal együtt kötelességünk, hogy mindent megtegyünk a megoldás megtalálása érdekében ebben a régióban.

Reméljük, az EU és Oroszország közötti, vízummentes utazás feltételei hamarosan megvalósulnak. Biztos vagyok abban, hogy az akadálytalan személyes kapcsolat a legjobb módszer arra, hogy elsősorban a fiatal oroszok valós képet kapjanak az európaiak életéről és elképzeléseiről és az Oroszországgal kapcsolatos szándékainkról.

A fenti napirend megvalósításához szükséges előfeltétel, véleményem szerint, az Európai Unión belüli megállapodás és a külvilág számára általunk küldött üzenet egyértelműsége. Habár közhelynek számít, túl gyakran adtunk hangot a megosztottságunknak, illetve hagytuk, hogy semmiségek okán megosszanak bennünket. Ebből a szempontból az EU egyetlen kormánya sem gondolhatja, hogy hosszú távon és Oroszországgal egyenlő feltételek mellett, egyedül jobban tud tárgyalni, mint amilyen eredményeket az EU összesített súlyával el tudunk érni.

Az értékek közösségeként az emberi jogok és a jogállamiság helyzetéről Oroszországban közös nézetet alakítottunk ki, és ennek hangot is kell adnunk. Sajnálatos módon a Szaharov-díjat egy orosz szervezetnek kellett odaítélnünk. Köszönetet szeretnék mondani az Elnökségnek az ügyben tanúsított egyértelműségéért.

Mivel egyformán függünk az energiaellátástól, biztosítanunk kell, hogy az Oroszország, Ukrajna és az EU közötti, háromoldalú kapcsolatok terén megvalósuló megállapodások úgy alakulnak, hogy minden télen megakadályozhassák a gáznyomás csökkenését az EU egyes részeiben. A Kaukázus vonatkozásában együttesen kell követelnünk az uniós megfigyelők korlátozásmentes bejutását a területre.

Ami a leszerelést, illetve a rakétaelhárító pajzsot illeti, az EU-nak egyértelművé kell tennie az Oroszországgal és az Amerikai Egyesült Államokkal kapcsolatos álláspontját. Ha mindezt elérjük, akkor Oroszország komolyan fog venni bennünket, és jó lesz az együttélésünk.

Adrian Severin, az S&D képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, az Oroszországgal kapcsolatos viták gyakorta idealistákra és pragmatistákra, konfrontációs geo-stratégiákra és megbékéléspártiakra, hidegháborús veteránokra és új, haszonelvű opportunistákra osztanak bennünket. Szerintem itt az ideje, hogy elmozduljunk a parttalan manicheus vitáktól, és világossá tegyünk abbéli óhajunkat, hogy építő jellegű és hatékony párbeszédet kívánunk folytatni Oroszországgal.

Véleményem szerint az Oroszországgal való kapcsolatunk terén stratégiai szempontból minden esetben határozottnak, de taktikai szempontból rugalmasnak kell lennünk. Minden esetben meg kell védenünk az értekeinket és az érdekeinket, de empátiát és tiszteletet kell tanúsítanunk Oroszország törekvései és érdekei iránt is.

Csak ezen az alapon tudjuk megteremteni a bizonyosságot és a kölcsönös bizalmat, és tudjuk megtalálni a kölcsönösen hatékony és elfogadható megoldásokat.

Konkrétabban, keleti szomszédságunkat a rivalizálás területe helyett a közös stratégiák és a közös projektek területévé kell átalakítani. A Fekete-tengerrel kapcsolatos közös stratégia talán lassanként kiegészítheti a szinergiáinkat, és értelmesebbé teheti a jelenlegi megközelítésünket.

Ebben az összefüggésben, a befagyott konfliktusokhoz tisztességesen és nyitottan kell közelítenünk, és a tabukat félretéve, pragmatikus alapon kell megtalálni a megoldásokat.

Segítenünk kell Oroszországot abbéli, objektív igényének a kielégítésében is, hogy elkerülhesse az esetleges olaj- és gázfüggő hatalommá válás csapdáját, miközben nekünk el kell érniünk az energiától való függetlenségünket.

Az eddiginél kreatívabb dologra van szükség ahhoz, hogy valós együttműködést, műszaki együttműködést, és az ásványkincsek kiaknázása terén megvalósuló együttműködést hozzunk létre, megnyitva az energiapiacokat.

Oroszországgal együtt kell megkeresnünk az új, globális biztonsági megoldást, illetve megállapodást. Véleményem szerint a Medvegyev-kezdemenyezést nem szabad azonnal elutasítani. Néhányan úgy vélik, hogy a fenti kezdeményezés mögött egy olyan program áll, amelyet nem fogadhatunk el. Mások azt gondolják, hogy ilyen nincs, és ez pusztán csak a reakcióink tesztelését szolgálja. Bármilyen is álljon mögötte, a jelenlegi

biztonsági megoldásaink eltérő időszakokban gyökereznek, és naprakésszé kell tennünk azokat. Meg kell vizsgálnunk, hogy mi az, ami továbbra is érvényes, és új dolgokkal kell kiegészítenünk.

Végül szeretném kiemelni, hogy előnyt kell kovácsolnunk az új transzatlanti kapcsolatokból ahhoz, hogy esetleg meg tudjunk teremteni egy háromoldalú, Oroszország-Amerikai Egyesült Államok-Európa párbeszédet. Ebben a háromoldalú megközelítésben kell gondolkodnunk ahhoz is, hogy legalább abban biztosak lehessünk, hogy Oroszország és az Amerikai Egyesült Államok a mi részvételünk nélkül nem szakítják meg a kapcsolatot.

Kristiina Ojula, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (ET) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért nevében felszólaló Ferrero-Waldner asszony, egyértelműen szeretném hangsúlyozni, az Oroszország és az Európai Unió közötti jószomszédi és kölcsönösen előnyös kapcsolatok nagyon fontosak. Az ilyen kapcsolathoz azonban mindkét fél részéről jóindulatra van szükség, valami olyanra, amire Havel elnök úr a mai beszédében utalt.

Hölgyeim és uraim, mindannyian tudjuk, hogy Oroszország mindig nagyra értékelte az erős partnerséget. A mai készülődés az egy hét múlva kezdődő csúcstalálkozóra valójában arra utal, hogy legalábbis ami az Európai Uniót illeti, hogy ha akarunk, akkor tudunk egy nyelvet beszélni. És ez rendkívül fontos – amint azt az általunk készített állásfoglalás is mutatja –, és ezért a Tanács és a Bizottság képviselőit hallgatva nagyon jó érzés töltött el ezzel kapcsolatban. Mondanom sem kell, hogy a Lisszaboni Szerződés ratifikálása ehhez nagyobb és szélesebb alapot teremtet.

Most viszont nézzük meg mindezt Oroszország szempontjából. Valójában Oroszországnak a jövő héten nagyon jó lehetősége lesz arra, hogy kimutassa őszinte óhaját a velünk való együttműködésre, többek között az energiabiztonság, az Európai Unió és Oroszország közötti új keretegyezmény elkészítése vagy például Oroszországnak a Világkereskedelmi Szervezethez való csatlakozásával kapcsolatos elképzelésekre vonatkozó irányvonalak terén. Való igaz, hogy jelenleg a hozzáállás ambivalens: Medvegyev elnök és Putyin miniszterelnök egymástól eltérő jelzéseket adtak. Én őszintén remélem, hogy a jövő héten az Európai Unió számára világossá válik, hogy Oroszország milyen hozzáállást fog tanúsítani a Világkereskedelmi Szervezethez. Úgy vélem továbbá, hogy az Európai Uniónak támogatnia kell Oroszország közeledését a Világkereskedelmi Szervezethez.

Az is nyilvánvaló azonban, hogy az egyik legfontosabb kérdés, ahol Oroszország kimutathatja a velünk való együttműködésre irányuló szándékait, az éghajlatváltozás területén való együttműködés és megállapodás. Ez egy nagyon konkrét dolog, amelyre hamarosan sor kerül – decemberben, a koppenhágai csúcstalálkozón –, és ez valóban olyan téma, ahol mindent mérlegelnünk kell, és ahol meg kell vizsgálnunk, hogy ez az együttműködés az Európai Unió és Oroszország között lehetséges-e vagy sem.

Hölgyeim és uraim, a múlt év során nagyon gyakran elhangzott, hogy az Európai Unió és Oroszország közötti kapcsolatokat pragmatikusabbá kell tenni, és még én is hallottam olyan hangokat, amelyek ezt megkérdőjelezték: vajon az Európai Unió ennek érdekében félreteszi az emberi jogokat, az alapvető értékeket és a demokráciát? Szerintem ezt semmi esetre sem tehetjük, mivel ha így járunk el, akkor teljes mértékben leértékeljük magunkat és az Európai Unió egészét is. És az emberi jogok témájának felvetése semmi esetre sem jelenti Oroszország zaklatását, sarokba szorítását avagy kioktatását; az emberi jogok témakörének felvetése mindenekelőtt az Oroszországban élő emberekkel való törődést, vagyis az egyszerű állampolgárok védelmét jelenti.

Valójában Moszkvában a fekete fellegek ismét gyülekeznek az emberi jogok felett, mivel – ahogy tegnap hallották – az alkotmánybíróság megvitatta a halálbüntetés esetleges visszaállítását a jövő évtől, és a liberálisok számára ez mindenképpen kemény téma. Hölgyeim és uraim, ezzel a témával kapcsolatban most nem mondhatok többet, de ami a konfliktusokat illeti, azokat vitára kívánjuk bocsátani, és egész biztosan meg is fogjuk vitatni.

Werner Schulz, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, idén nem csak a berlini fal leomlásának és a békés forradalomnak a 20. évfordulóját ünnepeljük, hisz 1989-ben halt meg Andrej Szaharov, aki fontos szerepet játszott a keleti blokk totalitárius rendszereinek az összeomlásában. Andrej Szaharov azt a jó tanácsot hagyta ránk, hogy hazájának megértésre és nyomásra – empatikus nyomásra – van szüksége. Én azonban a *davlenyije* szót nem nyomásként fordítanám napjainkban, hanem inkább empatikus támogatásként, sőt, valójában minden olyan területen nyújtott empatikus támogatásként, ahol Oroszország elindult a modernizáció irányába, és ahol a szociális piacgazdaság, a demokrácia és a jogállamiság kezdenek kialakulni.

Oroszország elnöke, Medvegyev, nemrégiben aggodalmát fejezte ki országa stagnálása és problémái miatt, és támogatást kért a reformok megvalósítása érdekében tett erőfeszítéseivel. Nekünk ezt meg kell adni, feltéve, ha valós kérésről van szó. Ebbe beletartozik Oroszország bevonása az olyan, nemzetközi szabályozással foglalkozó keretekbe, mint a Világkereskedelmi Szervezet és az Energia Charta. Ezért nem szabad szükségtelen akadályokat állítanunk. Oroszországnak is el kell ismernie, hogy egyedül nem képes megbirkózni ezzel a válsággal.

Ugyanakkor, ahogy Václav Havel is elmondta az előbb, a partnerség azt is megköveteli, hogy elmondjuk egymásnak a teljes igazságot. Ezért a következőt szeretném mondani: ahol meghamisítják a választási eredményeket, ott önmagában már az irányított demokrácia koncepciója is cinizmust kelt, és ezért rendkívül fontos a választások ellenőrzése. Ahol meggyilkolják a kritikus újságírókat, ott meghal az igazság is. A „kereskedelem által megvalósuló változás” koncepciója révén nem érünk el előrehaladást. Ehelyett szilárd értékeken nyugvó alapokra kell helyeznünk az Oroszországgal fennálló kapcsolatunkat.

ELNÖKÖL: WALLIS ASSZONY

alelnök

Charles Tannock, az ECR képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, az ECR képviselőcsoport elfogadja, hogy Oroszország fontos gazdasági partner és globális diplomáciai nagyhatalom, de ezzel a pozícióval együtt jár a felelősség is. Az első ilyen felelősség a területileg szomszédos országok, így Ukrajna és Grúzia területi integritásának a tiszteletben tartása és felhagyás a sértő „közeli külföld” koncepcióval.

Oroszországnak konkrét lépéseket kell tennie az emberi jogok és a jogállamiság védelme érdekében is, tekintettel az újságírók és emberi jogi aktivisták meggyilkolásának megoldatlan kérdésére. A Memorial nevű emberi jogi csoportnak odaítélt Szakarov-díj mutatja, hogy mi, ebben a Parlamentben, mennyire súlyosnak tartjuk ezt a kérdést.

Oroszországnak együtt kell tovább működnie a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása terén is, különösen Irán vonatkozásában, és nem szabad Iránnak eladnia az S300-as rakétákat akkor, ha bizonyítani akarja, hogy a fenti veszélyes rendszerrel szemben szolidáris a Nyugattal.

Aggodalomra ad okot továbbá az egyre növekvő nosztalgia a Szovjetunió és Sztálin iránt.

Végezetül, mivel közeleg a tél, nem engedhető meg Oroszországnak, hogy ismét diplomáciai fegyverként használja Európa ellen a gázszállítások terén ténylegesen meglévő monopóliumát. Az EU abbéli elkötelezettsége, hogy egy közös, külső energiabiztonsági politika segítségével diverzifikálja a forrásokat és az ellátást, minden bizonnyal meg fog bennünket erősíteni az Oroszországgal folytatott tárgyalások során.

Vladimír Remek, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (CS) Hölgyeim és uraim, nem tudom elképzelni, hogy az Európai Unió azon képviselői, akik az Európai Parlament által megszövegezett állásfoglalás szerint járnak el, eredményeket tudjanak elérni Stockholmban. Ha az orosz delegáció a fentihez hasonló javaslattal áll elő, akkor a csúcstalálkozó kudarcra van ítélve. Azt akarjuk, hogy a tárgyalások elősegítsék az EU és Oroszország közötti együttműködést? Természetesen. A dokumentum Oroszországot gyakran az EU kulcsfontosságú partnereként említi. Ugyanakkor szinte minden követelés és feltétel, nem pedig javaslat formájában kerül megfogalmazásra. Például Oroszországot terheli a felelősség a koppenhágai klímakonferencia sikeréért. Ugyanakkor Oroszország mentette meg a Kiotói Jegyzőkönyvet, miközben az Egyesült Államok elutasította a ratifikálását. Ugyanakkor az Oroszországgal kapcsolatban kialakított irreális álláspontok között szerepel a média szabadságára vonatkozó problémák megoldása. A helyzet egyértelműen távol van az ideálistól. Ugyanakkor hölgyeim és uraim, Olaszország esetében az utolsó plenáris ülésen úgy döntöttünk, hogy ez belső ügy. Olaszország az Unió tagállama. Akkor mit akarunk elérni Oroszországban? Ha Oroszországot kulcsfontosságú partnernek tartjuk, akkor ilyen alapokon kell vele tárgyalni.

Fiorello Provera, az EFD képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, ezzel az állásfoglalási indítvánnyal kapcsolatban tartózkodni fogok a szavazástól, mert némiképp ellentmondásosnak tartom. Az állásfoglalás valóban elismeri, hogy az elmúlt 10 év során erőteljesen javult az EU és Oroszország közötti gazdasági együttműködés. Elismeri, hogy Oroszország megerősítette a kapcsolatait az energia, a kereskedelem, a vízum-liberalizáció, az illegális bevándorlás ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem, az éghajlatváltozás és a külpolitika terén, valamint olyan kérdésekben, mint az iráni nukleáris fegyverek, valamint a kaukázusi és a közel-keleti béke megteremtése.

Miközben felhívást intézünk a fenti dolgok iránt, ugyanabban az állásfoglalásban erőteljesen kritizáljuk Oroszország belföldi helyzetét. Oroszországgal szemben erőteljes az averzió és a bizalmatlanság, ami nem teremt szilárd alapot az általunk kért együttműködésre. Ez nem jelenti azt, hogy szemet kellene hunynunk a demokrácia és az emberi jogok területén az országban uralkodó helyzet felett, de úgy vélem, hogy jelenleg inkább támogatásra és bizalomra, mint kritikára van szükség, pontosan azért, hogy Oroszországban javuljon az emberi jogi helyzet.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) EU és az Oroszország kapcsolatokról szólva utalnom kell a mai ünnepi ülésre is.

Igen, 20 éve annak, hogy leomlott a berlini fal és véget ért a szovjet kommunista diktatúra. Ennek a diktatúrának legnagyobb elszenvedői közé tartoztak a magyarok. Hozzá kell tennem mindehhez két tény. Az egyik, azért állhatott fenn évtizedekig a status quo, ez az állapot, mert a világháború utáni helyzetet a nyugati hatalmak is így kívánták megtartani. A másik, a Szovjetunió akkor sem volt azonos az orosz néppel, amely szintén szenvedett a kommunista diktatúrától. Oroszország természetesen kiemelten fontos gazdasági, stratégiai partnerünk.

Az Unió felemeli a szavát az emberi jogsértések kapcsán. Helyesen teszi, de van-e erkölcsi alapja azok után, hogy Vaclav Klaus aláírását a Lisszaboni Szerződéshez azzal vásárolta meg, hogy élni hagyta továbbra is a Benes-dekrétumokat és ezzel elvállalta azt, hogy változatlanul következményeiben népeket tekint kollektíven bűnösnek.

A múlt ülésen az USA-EU csúccsal foglalkoztunk. A hangnem a következő volt: mit tegyünk, hogy elfogadjon minket az Egyesült Államok jó partnerének? Most viszont azt a hangnemet érzem: mit írunk elő Oroszországnak, hogy mi elfogadjuk őt megbízható partnernek? Úgy gondolom, hogy ennél sokkal kiegyensúlyozottabb együttműködést kell keresnünk e két társal, amennyiben annak tekintjük őket

Paweł Zalewski (PPE). – (PL) Elnök asszony, az elkövetkező EU-Oroszország csúcstalálkozó alá fogja húzni azt, hogy az Európai Unió mekkora jelentőséget tulajdonít az Oroszországgal fennálló kapcsolatoknak. Ebből a szempontból két olyan kérdésre szeretném felhívni a figyelmet, amelyek alapvető fontosságúak Oroszország és az Európai Unió érdekei szempontjából. A fenti kérdések befolyásolják a kapcsolatokat, és valójában meg is határozzák azokat.

Az energia és a biztonság területén való együttműködéssel kapcsolatos problémákra utalok. Ha az Európai Unió és Oroszország együttesen sikereket akarnak elérni, és a mi célunk minden bizonnyal ez, akkor nagyon világosan kell megfogalmaznunk az álláspontunkat. Orosz partnerünk mindezt kiválóan, kétértelműségek nélkül teszi, hisz a kétértelműség félreértéseket szül. Fontos, hogy az Európai Unió is pontosan így fogalmazza meg az álláspontját.

Az Európai Parlament legnagyobb képviselőcsoportjai által elért közös és valójában rendkívül jó állásfoglalási indítványról szóló megállapodás egy olyan lépés, amelyet nagyon nagyra értékelek. Úgy vélem azonban, hogy még jobb lenne, ha belevettünk volna egy harmadik, az EU és Oroszország között, az energia terén megvalósuló együttműködés jelentőségét hangsúlyozó és egyben az együttműködés alapját is kijelölő módosítást is. Ez azt jelenti, hogy ennek az együttműködésnek, különösen a gazdasági és pénzügyi krízis idején, a pénzügyi költségek minimalizálásán kell alapulnia, de meg kell határozni az energiaszállítások valamennyi feltételét is.

Az utolsó téma a biztonsággal kapcsolatos. Néhány szót szeretnék szólni képviselőcsoportom, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselőcsoportja által azokról az orosz-belarusz hadgyakorlatokról tartandó vitára vonatkozó javaslatról, amelyekre a feltételezések szerint Nyugat-Európából, vagyis az Európai Unióhoz és NATO-hoz tartozó országokból jövő esetleges támadás elhárítása érdekében volt szükség. Nagyon sajnálatos, hogy azt az információt kaptam, hogy ezt a vitát nem tudták beilleszteni az ügyrendi kérdések közé, és ezért nem kerül megvitatásra.

Knut Fleckenstein (S&D). – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az előttem szólók már sok témára és problémára, így az emberi jogi helyzetre is rávilágítottak. Fontos számunkra, hogy a fenti témákat egyértelművé tegyük, mert csak ezt követően folytathatunk nyílt és őszinte vitát. Ha Oroszország most ismét komolyan fontolgatja a halálbüntetés bevezetését az amerikai modell szerint, akkor nem mulaszthatjuk el a lehetőséget, hogy ezzel kapcsolatban kifejtjük a véleményünket.

Két rövid témát szeretnék felvetni. Az első Oroszországnak a Világkereskedelmi Szervezethez való csatlakozásával kapcsolatos, és őszintén azt kérem mind a Tanácstól, mind a Bizottságtól, hogy ezzel

kapcsolatban adjon meg minden lehetséges támogatást. Természetesen Oroszországnak is ki kell venni ebben a részét, de ettől mindketten függünk, és mindkettőnknek jó lenne, ha az ezzel kapcsolatos fejlemények pozitív irányba mennének. Az a tény, hogy Oroszország csatlakozni akar a Világkereskedelmi Szervezethez, és nem csak vámuniót akar létrehozni Belorussziával és Kazahsztánnal, már egy lépés a jó irányba.

A második témám őszinte kérdés mindegyikünkhöz arra, hogy ne veszítsük szem elől a tudomány és a kutatás, továbbá a civil társadalom terén való együttműködésünk fejlesztését. A kulturális és az ifjúsági csereprogramok terén új lökésre van szükségünk, és nem csak egy irányban, ahogy Gahler úr mondta, hanem mindkét irányban. Minden olyan fiatal, aki ebben részt vesz, jobban meg fog érteni másokat, és a kapcsolataink pozitív fejlesztésének hírnöke lesz. Remélem, hogy a közös érdekekről többet fogunk beszélni, és hogy a fenti szempontok is nagyobb jelentőséget kapnak.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Elnök asszony, nagyon röviden három dologról szeretnék beszélni. Oroszország jobban tenné, ha megértené végre, hogy a jogállamiságnak állami szinten kell jelen lennie. Nagyon nehéz elképzelni, hogy Oroszország hogyan fejlődhet gazdaságilag vagy társadalmilag, anélkül, hogy rendelkezne független bírói testülettel. Lehetetlen elképzelni, hogy a külföldi vállalatok biztonságban tudják a beruházásaikat egy olyan országban, ahol nincs független bírói testület.

Másodszor, szeretném hangsúlyozni annak a fontosságát, hogy Oroszországot meg kell győzni a nemzetközi szabályok betartásának fontosságáról. Az Európai Tanácsban gondjaink vannak azzal, hogy Oroszország még nem ratifikálta a 14. számú jegyzőkönyvet, ami javítaná az Emberi Jogok Európai Bíróságának a hatékonyságát. Mi, a Balti-tenger övezetében azt is el akarjuk érni, hogy Oroszország csatlakozzon a nemzetközi projektek környezeti hatását értékelő Espoo Egyezményhez.

Harmadszor, az emberi jogok önmagukban fontosak. Nagyon bátorítónak találtam, amikor Malmström asszony azt mondta, hogy a mostani szándékok szerint az emberi jogi kérdéseket fel kívánják vetni a csúcstalálkozón. Kérjük, hogy érjenek el eredményeket az emberi jogi párbeszéd terén, és ráadásul tegyék ezt minél nyilvánosabban.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Elnök asszony, az EU-Oroszország csúcstalálkozó megtartására egy hét múlva kerül sor. Erről azon a napon óhajtok szólni, amely hazám számára különösen fontos, azon a napon, amelyiken Lengyelország visszanyerte a függetlenségét. A szovjet, majd az orosz imperializmus mindig fenyegette nem csak Lengyelországot, de a régió többi országának a függetlenségét is.

Napjainkban végre biztonságban akarjuk tudni magunkat a szabad nemzetek Európájának struktúrájában, és ezért még kevésbé szabad megfélemlenünk arról, hogy Oroszország hogyan akarja újjáépíteni a birodalmát, és hogy soha nem tudott megbékélni a birodalma elvesztésével. Oroszország ezért támadta meg Grúziát. Ezért hajtja végre azt, ami szándékaiban és céljaiban Dél-Osztétia és Abházia esetében *Anschluss*, ezért fenyegeti Ukrajnát, ezért avatkozik bele Lengyelországban és a Cseh Köztársaságban a rakétaelhárító pajzsba, és ezért használja fel az energiaforrásait zsarolásra. Ezért egyszerre szimbolikus és fenyegető az a tény, hogy közvetlenül az EU-Oroszország csúcstalálkozó előtt az ország, amelyik jelenleg betölti az Európai Unió elnökségét, és amelyik a csúcstalálkozó vendéglátója – Svédország – visszavonta az Északi Áramlat projektre vonatkozó projekttel kapcsolatos ökológiai vétőjét. Az Északi Áramlatnak nincs gazdasági haszna, és az egyedüli célja az energia-szolidaritás elvének gyakorlati megszüntetése, amely elv viszont a Lisszaboni Szerződés egyik alapelve és ideálja.

Egy, a hazámban népszerű kifejezést használva felhívom az EU régi országait: ne menjenek el ebbe az irányba! Ne kössenek olyan ügyleteket Oroszországgal, amelyek az új tagállamokkal szemben politikailag motiváltak, mert ez összeomlással fenyegeti a közös Európa létrehozásának gondolatát.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Elnök asszony, Oroszországban csak névlegesen, és nem a gyakorlatban van sajtószabadság. A kritikus újságírókat zaklatják, meghurcolják és meggyilkolják. Oroszország a 153. helyet foglalja el a nemzetközi sajtószabadság indexen – más szóval, a sajtószabadság helyzete Oroszországban rosszabb, mint Fehéroroszországban, Szudánban és Zimbabwében. Ezt tényleg meg kell jutalmazni? És itt még nincs is vége. Itt van az európai állampolgárok számára szolgáltatott gáz kérdése. Ebben az évben is azt tapasztaljuk, hogy Oroszország a gázellátás megszüntetésével fenyegetőzik, és több jel utal arra, hogy a jövőben minden télen fel kell készülnünk erre a lehetőségre. Helyes vajon az, hogy Oroszországot megjutalmazzuk ezért?

A Tanácsnak és a Bizottságnak azt szeretném javasolni, hogy ahelyett, hogy egész egyszerűen szépen beszélnek az oroszokkal, helyesebben tennék, ha őszintén beszélnének és elmondanák, hogy ez egyszerűen elfogadhatatlan. Valójában mit szándékoznak tenni az Oroszország és az EU közötti kapcsolatok negatív

fejleményeivel? Vagy egyszerűen csak hagyják, hogy a dolgok továbbra is így folytatódjanak? Valóban meg akarják jutalmazni ezt a negatív fejleményt?

Nick Griffin (NI). – Elnök asszony, itt véget nem érő ékesszólással beszélnek barátságról és együttműködésről a Föld valamennyi országával, kivéve Oroszországgal. Kína népiirtást követ el Tibetben. Törökország tagadja az örményországi holocaustot. Az Amerikai Egyesült Államok tönkreteszi Irakot, és ez a hely megalázódik előtte. Oroszország esetében azonban csak fontoskodó és hipokrita kioktatás folyik. Szégyenteljes módon ez a konfrontációs orosz fóbia csak az amerikai, háborús uszító, neokolonializmus pártiak új hidegháborús lobbiját erősíti.

Természetesen vannak helyi nézeteltérések Oroszország és a szomszédos országok között, de nem értünk-e egyet azzal, hogy a jövő heti csúcstalálkozót a civilizációnk keleti és nyugati fele közötti hídépítésre és együttműködésre kellene felhasználni? Történelmi és kulturális okokból ez sokkal gyakorlatiasabb és biztonságosabb, mint a Törökországgal, Európa ősi és örök ellenségével való egység megteremtésére tett kísérlet.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Elnök asszony, az Oroszországgal fenntartott kapcsolatok nagyon fontosak: a Biztonsági Tanács állandó tagja és katonai nagyhatalom; szükség van az együttműködésére ahhoz, hogy kezelni tudjuk az iráni nukleáris kihívást, a közel-keleti kérdést, a leszerelést, az éghajlatváltozást stb.

Ráadásul Oroszország Európa szomszédos országa, mellyel az Európai Unió több tagállama szoros gazdasági kapcsolatot ápol, és erőteljes energia-függőségben van tőle. Olyan ország, amelyikkel évente kétszer, rendszeres csúcstalálkozót tartunk (amelyek egyértelműen jó lehetőséget biztosítanak a kapcsolatok helyzetének értékelésére).

Jelenleg egy új partnerségi megállapodásról tárgyalunk, amely növelni fogja az együttműködést az úgynevezett négy „közös területen”. Véleményem szerint ezek közül a területek közül a legfontosabb a gazdasági és az energetikai terület: nyitottságra, világos szabályokra, beruházási garanciákra és mindenekelőtt arra van szükségünk, hogy Oroszország csatlakozzon a Világkereskedelmi Szervezethez.

Ezért a jövő heti csúcstalálkozón lehetőség lesz Oroszország Világkereskedelmi Szervezettel kapcsolatos szándékainak a tisztázására és annak biztosítására, hogy ne tegyen ezzel ellentétes kezdeményezéseket. Ráadásul nem engedhetjük meg, hogy megismétlődjön az elmúlt évek gázellátási válsága, és az új megállapodásnak tartalmaznia kell az Energia Charta elveit, amely, amint már elhangzott, olyan szerződés, amelyből Moszkva sajnálatos módon kivonult.

Tovább kell folytatnunk a munkát a másik három terület vonatkozásában is. Már említettem Oroszországnak mint globális szereplőnek a fontosságát.

Hölgyeim és uraim, Oroszországgal közösen nagyon sok mindent meg tudunk tenni, de, amint már elhangzott, a kapcsolatnak van egy olyan aspektusa, amelyről nem szabad megfeledkeznünk, mivel Oroszország európai és szomszédos ország. Ezért kell tiszteletben tartania az emberi jogokat és azokat a kötelezettségeket, amelyek ebből a szempontból az európai tanácsbeli tagsága révén ráhárulnak.

Az EU külpolitikájában az egyik legnyilvánvalóbb kudarc az Oroszországgal kapcsolatos közös politika hiánya. A Lisszaboni Szerződés által biztosított eszközök révén egyszerűbb lesz megteremteni ezt a közös politikát, de számunkra, tagállamok számára fontos az is, hogy meglegyen a valós akarat egy ilyen egységes politika létrehozására, és hogy ne részesítsük a jövőben is előnyben a Moszkvával fenntartott bilaterális kapcsolatokat, amelyek időnként nyilvánvalóan eltérnek egymástól.

Kristian Vigenin (S&D). – (BG) Elnök asszony, Ferrero-Waldner asszony, Malmström asszony, nem kezdhetek hozzá a beszédemhez annak megemlézése nélkül, hogy a mai napon ebben az ülésteremben a berlini fal leomlásának 20. évfordulóját ünnepeljük.

Úgy tűnt, hogy különös hangsúly helyeződött az elmúlt évek alatt elért eredményeinkre, arra a tényre, hogy Európa egyesült, hála a húsz évvel ezelőtti eseményeknek, és hogy valamilyen okból az egyik ország, nevezetesen a Szovjetunió, amelyik, ha őszinték vagyunk, ha akarta volna, megállíthatta volna a változásokat, nem került említésre.

Ezt azért mondom, mert véleményem szerint ezek a változások pontosan azért voltak lehetségesek, mert a Nyugat együttműködési politikát kezdeményezett a Szovjetunióval. Azt szeretném mondani, anélkül, hogy párhuzamot kívánnék vonni a Szovjetunió és a jelenlegi Oroszország között, hogy amit Ferrero-Waldner

asszonytól és Malmström asszonytól hallottam, jóleső érzéssel töltött el, mert folytatódni látszik a pragmatikus partnerség politikája Oroszországgal, hangsúlyozva, hogy vannak olyan kérdések, amelyek terén az Európai Unió Oroszország részvétele nélkül nem tud sikereket elérni.

Azt is szeretném hangsúlyozni természetesen, hogy bennünket nyilvánvalóan aggodalommal tölt el az emberi jogi helyzet és az egyéb problémák, mint például az a tény, hogy az Amnesty International értékelése szerint a helyzet rosszabbodik: meghamisították a helyhatósági választások eredményeit, és gondok vannak a civil szervezetek működésével is. Mindenesetre egységesnek kell lennünk Oroszországgal kapcsolatos megközelítésünkben.

Az elmúlt évek tapasztalataiból ezt a következtetést kell levonni. Azt is el szeretném még mondani, hogy a Parlamentünk által javasolt állásfoglalásból hiányzó egyik téma a keleti partnerség. Azt szeretném, ha a következő csúcstalálkozón különös figyelmet szentelnénk a keleti partnerség kérdésének, mert csak ezáltal tudjuk garantálni az új politikánk sikerét.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Elnök asszony, Oroszország megérdemli, hogy komolyan vegyük. Úgy vélem, hogy ha a kremlbeli partnereink meghallgatták volna a biztos asszony beszédét, akkor nagyon meglepődtek volna az általa az EU-Oroszország közötti kapcsolatokról adott értékelésen.

A következő EU-Oroszország csúcstalálkozóval kapcsolatos megközelítésünkben hiányzik az a bátorság és az őszinteség, amelyre a jelenleg az EU és Oroszország között feszülő alapvető kérdések komolyan vételéhez szükség lenne. Ha az Európai Unión belül nincs őszinteség, ha mindössze pár nappal a Lisszaboni Szerződés Cseh Köztársaság általi végleges ratifikálását követően az energia-szolidaritással kapcsolatos szavaknak nincs értelme, és további lépések folynak az északi gázvezeték megépítése érdekében; ha a kapcsolatainkban nem vesszük komolyan az Energia Chartát, illetve a Sarkozy-tervet, vagy a Lengyelország keleti határán nemrégiben végrehajtott orosz katonai manővert, akkor nem fogunk semmit sem elérni.

Arra szeretném kérni a biztos asszonyt, hogy mondja el nekünk őszintén: véleménye szerint az EU-Oroszország közötti kapcsolatok melyik elemét könyveli el személyes sikerként? Ezen a területen hol van lehetőségünk a sikerre? Őszinteség nélkül nem fogunk semmit sem létrehozni.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Elnök asszony, biztos asszony, a Grúziában folyó háborúnak, a gázvitának és az Európai Unión belül Oroszországgal kapcsolatban kialakítandó egységes álláspont lehetetlenségének megvannak a következményei.

Ugyanakkor Oroszország, minden kétséget kizáróan, fontos stratégiai partner Európa számára, nem csak az energiaellátás területén. Hamarosan, de legalábbis a következő gázvita alkalmával meglátjuk, hogy az energiaválság megelőzését szolgáló új memorandum és az európai korai előrejelző rendszer leírásra érdemes dokumentumok-e. A tény az, hogy az orosz gáztól való függőségünket nem lehet egy könnyen megszüntetni, és még a Nabucco projekt sem fog túl sokat javítani a helyzeten. Naivság lenne azt hinni, hogy Teherán nem lenne képes nyomást gyakorolni Európára.

Úgy vélem, hogy az Európai Uniónak hathatós és reális politikát kell folytatnia Oroszországgal kapcsolatban. Meg kell találnia az egyensúlyt az európai és az orosz érdekek között, és tiszteletet kell tanúsítania Oroszországnak a geopolitikai témák kapcsán megmutatkozó érzékenysége iránt. Különben hamarosan nem csak a bilaterális jégkorszak, de a gázvita miatt fagyoskodó európaiak miatt is aggódunk kell.

Vytautas Landsbergis (PPE). – (LT) Támogatom Zalewski úr álláspontját, pontosabban az 1. módosítást, mivel két olyan kérdésre hívja fel a figyelmet, amelyek nagyon fontosak az Európai Unió számára. Először, nem értünk egyet azzal a módszerrel, ahogy egy harmadik ország arrogánsan figyelmen kívül hagyja és elutasítja az Európai Uniót mint egyenlő és tiszteletet érdemlő partnert a külső energiabiztonság kérdésében, amely az Európai Unió számára fontos. Másodszor, nem értünk egyet az Európa-ellenes megosztással, amelyet természetesen a harmadik ország alkalmaz az „Északi Áramlat” elnevezésű gázvezetékprojekt esetében. Elleneznünk kell Európa lobbierdekeit szolgáló és időnként korrupt megosztását, és nem szabad megbocsátónak lenni Oroszország velünk, vagyis az Európai Parlamenttel szemben tanúsított arroganciája kapcsán. Nem engedhetjük meg, hogy a Gazprom – az „Északi Áramlat” legfőbb részvényese – teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a gázvezeték által a környezetre kifejtett veszélyekről szóló parlamenti állásfoglalásunkat.

A problémát nem csak a Balti-tenger tragikus ökológiai állapota jelenti, hanem intézményünk morálja is. Amikor tavaly itt szavaztunk, akkor követeltük, hogy a környezeti hatásokról független és nem előre megvásárolt értékelés készüljön, és hogy a Balti-tenger mentén fekvő országok kapjanak garanciát az esetleges

katasztrófa bekövetkezte esetére. A Gazprom még csak nem is válaszolt Európának. Ez olyan, mintha a Parlamentet arcul köpték volna, és mi nem válaszolhatunk azzal, hogy „Igen, uram, nagy örömünkre szolgál”. Méltóságot és tiszteletet kell tanúsítanunk, anélkül hogy manipulálnánk, illetve megakadályoznánk a parlamenti képviselők által a Balti-tenger élővilágával kapcsolatban most kezdeményezett speciális vitát. Ha elkap a félelem, és beleegyezésünket adjuk a Balti-tenger elpusztításába és egy olyan, új Moszkva-Berlin határvonal létrehozásába a tengeren, ahol orosz hadihajók védik a vezetéket, akkor elássuk a szabad jövőnket. Valójában miközben az energiáról beszélgetünk, kiárúsítjuk a jövőnket.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Elnök asszony, való igaz, hogy Oroszországot komolyan kell vennünk, ahogy Kowal úr is mondta, különösen a Lisszaboni Szerződés aláírása után, amellyel kapcsolatban érdekes, hogy az elnök, Václav Klaus, aki sokáig elutasította a szerződés aláírását, különösen kritikátlan távolságtartó magatartást tanúsít Oroszországgal szemben. Oroszország komolyan vétele azt jelenti, hogy józan kapcsolatot és pragmatikus gazdasági kapcsolatot kell kialakítanunk Oroszországgal, de nem jelenti azt, hogy nem kell kritikusnak lennünk az oroszországi politikai fejleményekkel, különösen az emberi jogi kérdésekkel kapcsolatban.

Nagy sajnálattal vettük tudomásul, hogy mi történt az utolsó választások során, hogy a dolgok egyértelműen nem úgy zajlottak, ahogy kellett volna. Természetesen minket különös aggodalommal töltenek el az emberi jogvédők ellen elkövetett támadások. A fenti támadásokért nem akarom az orosz kormányt hibáztatni. Azt akarom, és azt követeljük ebben a nagyon kiegyensúlyozott állásfoglalásban, hogy Oroszország vegye komolyan az emberi jogi aktivisták védelmét. Nem ez történik, vagy legalábbis nem a kellő mértékben. Ebből a szempontból jobban kell Medvegyev elnökre, mint Putyin miniszterelnökre fókuszálnunk. A közöttük levő különbségek talán nem túl nagyok, de ha kettőjük közül bármelyik is tett elfogadhatóan felvilágosult, pozitív lépést, akkor az Medvegyev elnök volt, és ebben támogatnunk és erősíteniünk kell őt.

Ami az energiakérdést illeti: ezen a területen is nyugodt, ésszerű kapcsolatot kell ápolnunk. Nincs semmi kifogásom az Északi Áramlat, illetve a Déli Áramlat ellen, de senkitől, egyetlen országtól sem akarok függni a gázellátás terén. Éppen ezért erőteljesen támogatom a Nabucco vezetéket. A sokoldalúság, a diverzifikálás – ezek a fontos tényezők a gázellátás terén, függetlenül attól, hogy más vezetéken, például a Nabucco-vezetéken vagy az LNG (cseppfolyósított földgáz)-portokon keresztül érkezik. Ez nem azért van így, mert a kérdéses ország Oroszország, hanem azért, mert Európának nem szabad függnie senkitől.

Ha most még Ukrajnát is belekeverjük, akkor szeretném látni azt az ukrán politikust, aki teljes felelősséget vállal, és végrehajtja azokat a beruházásokat, amelyekkel kapcsolatban megállapodás született Európával. Tisztában vagyok azzal, hogy Oroszország gyakran kihasználja a helyzetet, de ha Ukrajna betartja az ígéretét, akkor Oroszország már nem fogja tudni kihasználni a helyzetet, mivel a kérdéses beruházásokat Ukrajnában valósítják meg.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Gratulálni szeretnék az állásfoglalás szerzőinek, mert nagyon jól összehangolták a különböző politikai képviselőcsoportok nézeteit. A stockholmi csúcstalálkozó jó lehetőséget kínál, hogy bebizonyítsuk a tagállamoknak, tudunk egységesek lenni. Habár 23 nyelvet beszélünk, egy nyelven is tudunk beszélni, ha arról van szó, hogy meg kell fogalmaznunk a gazdasági, politikai és energetikai érdekeinket.

Az Európai Uniónak különös figyelmet kell szentelnie az energiabiztonságnak, mind az oroszországi ellátás állandó biztosítása, mind az olyan alternatív projektek, mint a Nabucco és a páneurópai Konstanca-Trieszt olajvezeték révén.

Számunkra, románok számára, az energiabiztonság a fekete-tengeri régió biztonságát jelenti. Európa energiapolitikáját befolyásolhatják a régió megoldatlan konfliktusai.

Ugyanakkor, a befolyásolási övezeteken alapuló gondolkodásmódunkat fel kell váltani a bizalmi övezeten alapuló gondolkodásmóddal. Oroszországnak együtt kell működnie az Európai Unióval ebben a maximális érdekeket képviselő övezetben. Az Európai Unió fejlődése szempontjából létfontosságú projektek előrehaladása szintén az energiabiztonságtól függ.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Tisztelt elnök asszony! Nagy szükség lenne az EU és Oroszország közötti új partnerségi együttműködés megkötésére, jelenleg azonban ezt fékezi több uniós tagállam és Oroszország közötti történelmi vita. Az EU-orosz viszony nem lehet foglya ezeknek a történelmi vitáknak.

Energetikai téren kölcsönös a függőség, ahogyan erre Hannes Swoboda úr is utalt. Energetikai téren fontos lenne, hogy az Energetikai Chartából való kilépést követően állapodjon meg az Unió és Oroszország. Fontos

lenne egy energia forródrót felállítására, hogy a közép-európai uniós tagállamok ne szenvedjenek az orosz-ukrán viták következtében.

S végezetül teljes joggal bíráljuk a jogállamisági és az emberi jogok csorbítását Oroszországban, ugyanakkor föl kell hívni a figyelmet azokra a jogsértésekre, mint a lettországi 400000 orosz állampolgárságának megtagadására, hogy az Uniónak a saját háza táján is vannak tennivalói.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Támogatom a Malmström asszony és Ferrero-Waldner asszony által képviselt álláspontot. Ilyen menetrenddel szerintem az Oroszország és az Európai Unió közötti párbeszéd mindkét fél számára előnyös lesz.

A mai nap ünnepélyes volt számunkra: a berlini fal leomlását ünnepeljük. Elfelejtettünk azonban megemlékezni arról, hogy egyidejűleg Oroszországban leomlott egy másik fontos fal is, és elkezdődött az átmenet folyamata, amely még most is tart. Napjainkban Oroszország jobb ország, mint a berlini fal elomlása előtt volt, és időnként emlékeztetni kell magunkat erre. Időnként meg is kell becsülnünk Oroszországot, fontos partnerünket, és nem engedhetjük meg, hogy csak a saját történelmünk által keltett érzelmek ragadjanak el bennünket.

Szükségünk van Oroszországra mint globális partnerre a világpolitikában és mint partnerre az Európai Unió és Oroszország közötti kapcsolatokban. Ez azonban nem jelenti azt, ahogy a más képviselők javasolták, hogy felhagyunk az alapértékeinkkel. Az ilyen beszédre kár az időt pazarolni.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Elnök asszony, mindenképp Ferrero-Waldner asszonynak szeretnék valamit mondani. Talán nem volt jelen ma délután, amikor Havel elnök beszélt. Ojuland asszonyhoz és Schulz úrhoz hasonlóan Havel elnök úr azon kijelentésére szeretnék utalni, miszerint az Európai Unió kötelessége a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának elterjesztése.

Malmström asszony is utalt erre, amiért köszönetet mondok neki. Úgy beszélt, mintha az Európai Unió Svájjal tartana csúcstalálkozót. Beszélt a kereskedelemről, az üzletről, a klímacsomagról, és teljes mértékben megfeledezett a fontos dolgokról, arról, ami talán a legfontosabb az Európai Unió számára. Mindenképp kívánom önnek, mindegyikünknek, az Orosz Föderáció állampolgárainak, hogy az EU gyakrabban képviselje a mai napon Malmström asszony által előadott álláspontot, az ön által képviselt helyett.

Andrew Henry William Brons (NI). – Elnök asszony, mielőtt még kritizálnánk Oroszországot az emberi jogok területén elkövetett jogsértésekért, meg kellene vizsgálnunk a hasonló jogsértéseket az Európai Unióhoz tartozó országokban is; olyan országokban, ahol az ellenzéki pártokat fizikai támadás éri, mint például Magyarországon, vagy ahol a kormányzó párt hadereje megtámadja őket, mint például az Egyesült Királyságban, avagy olyan országokban, ahol nem erőszakos véleménynyilvánításért bebörtönzik az embereket vagy politikai pártokat tiltanak be, mint például Belgiumban.

Az Oroszországgal fennálló kapcsolatainkat a saját tagállamaink érdekei alapján, és nem hipokrita kitörések alapján kell ápolnunk.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök asszony, köszönöm a konstruktív vitát. Szerintem a többség egyetért azzal, hogy Oroszország az EU számára stratégiai partner, és hogy ezen országgal fennálló kapcsolatunk nagyon fontos. Az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság elvei tekintetében egymással, a kötelezettségvállalásainkkal és az Európai Unió alapját képező értékekkel szemben tanúsított tiszteleten kell alapulnia.

Ebből a szempontból nagyon egyértelműnek kell lennünk, és én úgy vélem, hogy akik engem kritizáltak, például Rosbach asszony, talán nem figyeltek oda bevezetőmre, mert abban világosan elmondtam, hogy az oroszországi emberi jogi helyzet terén bekövetkezett fejlemények aggodalommal töltenek el bennünket. Oroszország fontos szomszédunk. Természetesen sok a megoldatlan kérdés, és talán egyikünk sem hiszi, hogy a stockholmi csúcstalálkozón mindegyiket meg fogjunk oldani. Ugyanakkor ez értékes lehetőséget ad a találkozásra és a beszélgetésre.

Vannak közös problémáink, amelyek terén talán egy kicsit közelebb kerülünk a megoldáshoz. Itt van a közel-keleti és az afganisztáni kérdés, és most természetesen a koppenhágai klímacsúcs igen releváns. Itt van továbbá a pénzügyi és gazdasági válság és az ezzel kapcsolatban vállalt közös kötelezettségeink, valamint az energiával, a Világkereskedelmi Szervezethez való csatlakozással és a kül- és biztonságpolitikával kapcsolatos számtalan kérdés. A közös térben fennálló konfliktusok megoldása terén együtt kell működnünk. Ez azt jelenti, hogy meg kell határoznunk bizonyos, konkrét kérdéseket, amelyek kapcsán mindkét fél számára

előnyös az együttműködés. Korrekt és tiszteletteljes formában, értékeink figyelmen kívül hagyása nélkül kell ezt megtennünk.

Remélem, hogy a csúcstalálkozó segíteni fog a stratégiai partnerség megerősítésében is, és megnyitja az utat az építő jellegű együttműködés előtt. Ez pozitív dolog lenne. Elolvastam azt az állásfoglalást, amelyre önök közül többen utaltak, és amiről, ha jól tudom, holnap fognak szavazni. Szerintem ez nagyon jó állásfoglalás, és azt is gondolom, hogy kiváló dolog, hogy mindent összevetve, a fenti témákkal kapcsolatban erős konszenzus alakult ki a Bizottságban, a Tanácsban és az Európai Parlamentben.

Amint önök közül sokan elmondták, amikor Oroszországgal tárgyalunk, azonos véleményen kell lennünk. Ha egyetértünk, és ha világos és építő jellegű párbeszédet folytatunk, akkor jó lesz Oroszországnak, jó lesz az Európai Uniónak, és jót tesz majd az európai és globális szintéren fennálló kérdéseknek is.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, Oroszország egyrészt stratégiai partner, de egyben szomszédos ország is, és ebbéli minőségében jóval bonyolultabb. Ugyanakkor, különösen a gazdasági bizonytalanság időszakában, úgy vélem, hogy a korábbiaknál még sokkal fontosabb annak biztosítása, hogy az Európa és Oroszország közötti kapcsolatok a lehető leghatékonyabban működjenek, és biztonságot, stabilitást és prosperitást eredményezzenek polgáraink és Oroszország polgárai számára is. Éppen ezért meg kell sokszoroznunk az erőfeszítéseinket annak érdekében, hogy közös nevezőre jussunk azokon a területeken, ahol eltérőek a nézeteink – például az emberi jogokkal kapcsolatos kérdések, illetve a közös szomszédsággal kapcsolatos nézetek terén –, ugyanakkor nyitva kell hagynunk az ajtót az olyan párbeszéd és vita előtt, amely tiszteletben tartja a különbségünket, de tiszteletben tartja a közös kötelezettségvállalásainkat is. Úgy is mondhatnám, hogy ez az általános irányvonal.

Most pedig néhány szót szeretnék szólni egy pár konkrét dologról. Oroszország tagsága a Világkereskedelmi Szervezetben számunkra kulcsfontosságú célkitűzés, és az is marad. Ezt előrebocsátva, itt az ideje, hogy megoldjunk egy sor, a fent nevezett kereskedelmi kapcsolat terén megoldatlan kérdést. Ezek közül néhány, mint például a Transznisztria feletti átrepülés díja, már több éve szerepel a napirendünkön. A számtalan csúcstalálkozón, ahol részt vettem, minden alkalommal említésre kerültek. Mások, mint például a konténerek közötti szállításának korlátozására vonatkozó rendelet, csak nemrégiben születtek, és e kérdéseket én személyesen – és a Bizottság minden szolgálata – az Oroszországgal való tárgyalások során minden alkalommal felvetjük. Valójában éppen most volt egy állandó partnerségi tanácsülés, de persze ismét felhozhatjuk.

A második téma, amelyet meg szeretnék említeni, az energia. Az Európai Unió és Oroszország, amint mondtam, fontos partnerek az energia területén is. A kapcsolat függőségi jellegű, ami mindkét fél számára erős motivációt jelent arra, hogy az energetikai kapcsolatainkat előrelátható és konkrét alapokra helyezzük. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy biztosítsuk az Európai Unió számára az akadálytalan és folyamatos energiaellátást, megelőzve és megoldva ily módon a szükséghelyzeteket. Többek között ezt szeretnénk elérni a korai előrejelző rendszer létrehozásával, amelyen jelenleg is dolgozunk, és ahol nagyon fontos az Orosz Föderáció Energiaügyi Minisztériumával való együttműködés. Erről a kérdésről már beszéltünk, és remélem, hogy előre tudunk lépni.

Ami Ukrajnát és különösen a gáz tranzitszállítását illeti, a Bizottságban együttműködtünk az ukrán hatóságokkal és a nemzetközi pénzügyi intézményekkel is egy olyan hitelcsomag kidolgozásán, amely megoldaná mind az Oroszországból érkező gáz tárolási díjával kapcsolatos fizetési problémákat, mind pedig az ukrán gázszektor reformjának és modernizációjának kérdését.

Július végén megállapodás született, egyengetve ily módon a nemzetközi pénzügyi intézmények által egy sor feltétel teljesülése esetén nyújtott pénzügyi segítségnyújtást. Reméljük, hogy tényleg működőképes lesz, és azt is biztosítanunk kell, hogy az energetikai kapcsolatok világos és átlátható jogi alapokkal rendelkezzenek. Ez a célunk, különösen az új megállapodásban.

Ami az emberi jogokat illeti, az emberi jogokról beszéltem. Amikor csak jelen voltunk a csúcstalálkozón, mindig beszéltünk az emberi jogokról. A halálbüntetéssel kapcsolatban szeretnék néhány szót szólni, mert ez természetesen, közösségi értékeink alapján elfogadhatatlan számunkra. Igen, Oroszországban az Alkotmánybíróság jelenleg vitát folytat a kérdésről, de nekünk azt mondták, hogy egyes jelek szerint a bíróság arra a következtetésre fog jutni, hogy Oroszországot köti az általa aláírt, az emberi jogokról szóló európai egyezmény 6. jegyzőkönyve, és ezért minden valószínűség szerint nem vezeti be a halálbüntetést. Reméljük, hogy így lesz.

Amint már korábban is említettem, Oroszország, az ENSZ, az EBESZ és az Európa Tanács tagjaként komoly kötelezettségeket vállalt az emberi jogok terén. Ezeket az EU és Oroszország között az emberi jogokról folyó megbeszélések során minden alkalommal megvitatjuk. Mivel erre éppen most, november 5-én került sor Stockholmban, nem mentem bele a részletekbe, de minden jól értesült fél tud róla.

Az utolsó témám valójában pozitív: a fiatalok közötti együttműködés a tudomány és a technológia terén. Igen, ahogy Fleckenstein úr is említette, az Európai Unió és Oroszország fiataljai közötti együttműködés ösztönzése az egyik legfontosabb dolog számunkra, és a programjainkat ennek a célnak szenteljük. Ezek, például a TEMPUS és az Erasmus Mundus hasznosnak bizonyultak magán az Európai Unión belül is, és ez is egyike azoknak a lehetőségeknek, amelyeket ki kellene aknázunk.

Szintén ezzel összefüggésben, tárgyalásokat folytatunk Oroszországnak az Európai Közösségek kutatási és technológiafejlesztési keretprogramjához való csatlakozásáról. Ez a terület is hatalmas gazdasági potenciállal bír.

Ismét úgy gondolom, hogy a kapcsolatunk terjedelme hatalmas. Sok a megbeszélnivaló, és nem minden esetben értünk egyet Oroszországgal, de minden alkalommal beszélhetünk minden kérdésről, és ezt is tesszük.

Elnök. – Hat állásfoglalási indítványt⁽²⁾ terjesztettek elő az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

A vitát lezárom.

A szavazásra holnap, 2009. november 12-én, csütörtökön kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), írásban. – (RO) A tél kezdetén Európát gázválság fenyegeti, ez év elejéhez hasonlóan, amikor az orosz gáztól való függőség minden korábbinál nyilvánvalóbbá vált. Megvan az esélye annak, hogy idén megismétlődik a tavaly téli forgatókönyv, amire Putyin miniszterelnök úr nemrégiben felhívta a figyelmet, ismételten az Ukrajnával való félreértés miatt. Ebben az összefüggésben az orosz gáz alternatívája, a Nabucco projekt, abszolút szükségszerűséggé válik. Európa gázellátása nem függhet az Oroszország és Ukrajna közötti konfliktustól. A Nabucco projektnek – az Európai Tanács márciusi döntésének megfelelően – az EU összes intézménye esetében prioritást kell élveznie. Az EU-nak azonos véleményt kell képviselnie a Nabucco projekttel kapcsolatban. Oroszország érdeke, hogy hozzáférése legyen a kaszpi gázhoz, és egy határozott és egységes európai álláspont révén Oroszország a tárgyalóasztalhoz ültethető. Nem veszünk részt a projektek közötti versenyben. Nem az Északi Áramlatot állítjuk szembe a Déli Áramlattal. Arról a közös érdekről beszélünk, amely a gáz alternatív forrásának biztosításában nyilvánul meg. Végül, de nem utolsó sorban, az európai intézményeknek határozott kéréssel kell fordulniuk Oroszországhoz és Ukrajnához annak érdekében, hogy ne engedjék meg maguknak azt, hogy a geopolitikai, illetve választási érdekek által motivált büszkeség kihatással legyen az EU lakosságának és gazdaságának a biztonságára.

András Gyürk (PPE), írásban. – (HU) Az EU-orosz együttműködési megállapodás újratárgyalása jó alkalmat ad arra, hogy a két fél áttekintse a kapcsolatokat leginkább meghatározó kérdéseket. Az elmúlt évek történései nyomán nem véletlen, hogy a tárgyalások napirendje tükrözi az energiakereskedelem felértékelődő szerepét. A sajtóhíreket szemlélve korántsem lehetünk bizonyosak abban, hogy idén megússzuk a menetrendszerűvé váló gázválságot. A még el nem fogadott uniós gázellátási irányelv pedig sajnos mit sem ér, ha az uniós tagállamok újra elzárt csapokra ébrednek. Éppen ezért az EU-nak arra kell törekednie, hogy az Oroszország által eddig nem ratifikált Energia Charta alapelvei szerves részét képezzék az új együttműködési megállapodásnak. Ma még mind az energiatranzitot, mind a piacokhoz való hozzáférést ellentmondások terhelik. Ugyanis miközben Oroszország a piac nyitottságát kihasználva már a legtöbb uniós tagállamban jelen van befektetőként, addig saját piacát következetesen lezárja a nyugati vállalatok elől. Az Energia Charta feloldhatja ezt az ellentmondást. A piaci elvek írásban történő rögzítése jó alapot jelenthet a jövőbeni hosszú távú gázszállítási szerződések tárgyalása során is. Az átlátható viszonyok megteremtése nélkül a tagállamok a jövőben is kijátszhatóak lesznek egymás ellen és továbbra is eltérő árat fizetnek majd a gázszállításokért.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE), írásban. – Elnök asszony, manapság Oroszországban a hatóságok zaklatják a civil szervezeteket. Azokat a szervezeteket, amelyek egyedüli szerepe az alapvető polgári szabadságjogok

⁽²⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.

és emberi jogok védelme, kilakoltatási paranccsal, a hatósági engedélyek kiadásának megtagadásával és Oroszország egyes helyein tagjaik meggyilkolásával kergetik el.

Éppen ezen a héten olvastunk olyan jelentéseket, melyek szerint az Emberi Jogi Központot és a Moszkvai Helsinki Csoportot, Oroszország legrégebbi emberi jogi szervezeteit, elűzték a helyükről.

Mivel mi, az Európai Parlament, hamarosan oda akarjuk ítélni az ez évi Szaharov-díjat a „Memorial” Alapítványnak, és ezzel a Moszkvai Helsinki Csoport egyik alapítójának, Ljudmila Mikhailovna Alexeyevának, hangsúlyoznunk kell, hogy ez a Parlament, ez az Unió az üzletnél és a lehető legolcsóbb gáz beszerzésénél többről szól. Az értékek uniója vagyunk, beleértve a polgári szabadságjogokat, a demokráciát, az emberi jogokat és az emberi méltóságot. A jövő héten, a csúcstalálkozón, az európai vezetőknek a vezetéseknél és a szabad kereskedelemnél többről is kell beszélniük. Még nem jött el az orosz civil társadalom leáldozásának ideje. Köszönöm.

Krzysztof Lisek (PPE), írásban. – (PL) Számunkra nagyon fontos, hogy jó kapcsolatokat és jó partneri viszonyt ápoljunk Oroszországgal. Erőfeszítések történnek ugyanakkor a keleti partnerség létrehozására is, aminek célja, hogy aktívabbá váljon az EU kapcsolata Belorussziával, Ukrajnával, Moldáviával, Grúziával, Azerbajdzsánnal és Örményországgal. Annak ellenére, hogy az Európai Unió és Lengyelország számtalan nyilatkozatot tett közzé az Orosz Föderációval való együttműködésről, én azért aggódok, mert szeptemberben több ezer orosz katona vett részt a „Nyugat 2009” elnevezésű, Fehéroroszországban tartott hadgyakorlaton. A hadgyakorlat célja a lengyel etnikai kisebbség képzeletbeli lázadásnak leverése volt. Rendkívül zavaró az a tény, hogy olyan, közös orosz-belarusz hadgyakorlat megtartására került sor, melynek során az agresszor az Európai Unió egyik tagállama volt. Ráadásul engem az is meglep, hogy mindezen sem az Európai Bizottság, sem az EU közös kül- és biztonságpolitikai főképviselője nem reagált. Remélem, hogy ez a téma a közelgő, november 18-án, Stockholmban sorra kerülő Európai Unió-Oroszország csúcstalálkozón napirendre kerül.

17. A szolgáltatási irányelv alkalmazása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a következők tárgyalása:

– a Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyne Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi, Heide Rühle, Adam Bielan, Kyriacos Triantaphyllides és Matteo Salvini által, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság nevében, a 2006/123/EK irányelv végrehajtása tárgyában a Tanácshoz intézett szóbeli választ igénylő kérdés (O-0107/2009 – B7-0216/2009), valamint

– a Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyne Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi, Heide Rühle, Adam Bielan, Kyriacos Triantaphyllides és Matteo Salvini által, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság nevében, a 2006/123/EK irányelv végrehajtása tárgyában a Bizottsághoz intézett szóbeli választ igénylő kérdés (O-0114/2009 – B7-0219/2009).

Malcolm Harbour, szerző. – Elnök asszony, különleges megtiszteltetés a számomra, hogy a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság elnökévé történt megválasztásom óta először szólalhatok fel a Tisztelt Házban, és a bizottságban részt vevő valamennyi képviselőcsoport és a koordinátorok nevében is feltehetem ezt a kérdést. Nagyon örülök, hogy a bizottság számos új tagja itt van ma délután, hogy alátámassza szavaimat, és hozzászóljon a vitához.

Nem hiszem, hogy az ülésteremben bárkit emlékeztetni kellene a szolgáltatási irányelv jelentőségére. Az egységes piac erejének felszabadítására egy olyan ágazatban, amely az európai gazdaságnak mintegy 70%-át alkotja, az általa létrejövő munkahelyek és gazdaságserkentő hatása okán égetően szükség volt a jelenlegi gazdasági pangás körülményei között.

Ez egy igen széles hatókörű, számos új vonással bíró irányelv. Sok területen bonyolult rendelkezéseket tartalmaz, kialakítása nagy odafigyelést igényelt. Az irányelv hatékony működése szempontjából annak következetes és teljes körű átültetése létfontosságú. Az irányelv magját az alkotja, hogy a tagállamok megszüntetik az üzleti vállalkozást folytatni kívánó szolgáltató társaságok elé a saját nemzeti jogszabályaikban foglalt intézkedésekkel gördített akadályokat. Hiszik-e vagy sem, e javaslat nyomán a különböző országokban szó szerint több száz jogalkotási javaslat vagy jogszabály szorult módosításra. Hacsak nem minden képviselő és nem minden ország lép együttesen ennek érdekében, a megkülönböztetés továbbra is fennmarad. Összehangoltan és következetesen kell fellépni, különben megmaradnak az akadályok.

Ezért mindenekelőtt különösen a Bizottság előtt kívánok tisztelegni, amiért vezető szerepet játszott annak a folyamatnak az irányításában és összehangolásában, amely ennek a jogszabálynak a tagállamok általi

végrehajtását és átültetését célozta. Szeretnék köszönetet mondani a Tanácsnak is – tulajdonképpen a Tanács egymást követő elnökségeinek, hiszen a javaslat még 2006-ból származik –, amely az európai csúcstalálkozókon az általunk is tapasztalt módon irányította az irányelv következetes átültetését célzó folyamatot.

Különösen Cecilia Malmströmnek, a ma este itt jelen lévő miniszternek szeretném elmondani, hogy szeptemberi svédországi kiküldetésünk során milyen nagy hatást tett a bizottságra Svédország e téren kifejtett tevékenysége. Úgy vélem, Svédország egyértelműen példát mutat sokan másoknak főként annak aprólékos biztosításával, hogy a svéd hatóságok minden szinten megértsék az európai jogszabály által rájuk rótt, az Európai Unió más részeiről jövő szolgáltató vállalkozások engedélyezésével összefüggő kötelezettségeiket, és képesek legyenek ezeknek eleget tenni.

Ma esti kérdésünk különösen az általunk legfontosabbnak tartott, mihamarabb megvalósítandó elemekre összpontosít. A tagállamok felkérést kaptak, hogy világítsák át jogszabályi környezetüket, és keressék meg az általam említett diszkriminatív pontokat. De a december 28-i átültetés csak az akadálylebontó folyamat kezdete, mivel most majd minden egyes tagállam a többi tagállammal szembeni megkülönböztető javaslatlistával fog előállni, melyet meggyőződésük szerint a közérdekkel tudnak megindokolni. Ez a kölcsönös értékelési folyamat – amely egy teljesen újfajta eljárás – a tagállamok hatóságaitól azt követeli, hogy összevessék magukat a többi tagállammal, egymás között vessék össze diszkriminatív javasataikat. Nemsokára döntő szakaszba lépünk, amelyet élénk érdeklődéssel kísérünk. Ma este szeretnénk megtudni, hogy a Bizottság miként szándékozik megközelíteni ezt a folyamatot. Szeretnénk hallani, hogy a Tanács milyen támogatást kíván ehhez nyújtani. Biztosítékokat is szeretnénk arra nézve, hogy a folyamat nem zárt ajtók mögött fog lefolytatódni, a fogyasztók, a vállalkozások és más érdekcsoportok ugyanis tudni akarják majd, hogy a folyamat miként valósul meg. Látni akarjuk a listát, látni akarjuk azon rendelkezések és belső szabályzatok listáját, amelyeket a tagállamok meg kívánnak őrizni.

A másik dolog az elektronikus úton való információszerzés és az eljárásokhoz történő hozzáférés. Az egyablakos ügyintézési pontok felállítása szintén úttörő javaslat, bármely európai irányelvet vesszük is. A tagállamok kötelesek odahatni, hogy a vállalkozások számára szükséges információkhoz és eljárásokhoz való hozzáférés megvalósuljon annak érdekében, hogy a vállalkozások e rendszereken keresztül üzleti tevékenységet tudjanak folytatni. Döntő jelentőségű, hogy teljes és tökéletes rendszereket alakítsunk ki.

Ez tehát a ma esti kérdésünk. Várakozással tekintünk az elé, hogy Ferrero-Waldner asszony – akinek e terület talán kevésbé ismerős – kimerítő válaszokkal szolgáljon. Tudjuk, hogy mindannyiunk részéről át fogja adni legjobb kívánságainkat Charlie McCreevy-nek.

Ámde úgy vélem, fontos megérteni az általam képviselt bizottság nézőpontját is. Számunkra ez az elkövetkező ötéves nyomon követési folyamat kezdete is, melynek során fenn kell majd tartanunk valamennyi tagállam politikai érdeklődését az irányelv végrehajtása iránt, és evégett politikai nyomást kell gyakorolnunk rájuk. Meg kell vallanom Cecilia Malmströmnek, hogy csalódást okozott – ez a legenyhébb szó rá – a jelentésnek az a kitétele, hogy a Versenyképességi Tanács még egyik szeptemberi ülésén megvitatta a Bizottság egyik feljegyzését, mely szerint úgy tűnik, hogy egyes tagállamokban a teljes és időben történő bevezetésre tett politikai kötelezettségvállalás sajnálatos módon nem öltött testet megfelelő intézkedésekben. Ez nem elég. Akarjuk az irányelv kínálta előnyöket, mégpedig azonnal.

Cecilia Malmström a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök asszony, szeretném megköszönni Harbour úrnak, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságnak, hogy felvetették ezt a fontos kérdést. Miként Harbour úr is mondotta, a szolgáltatások szabad mozgása a belső piac sarkköve. A szolgáltatások az EU gazdaságának és a munkahelyeknek a 60-70%-át teszik ki, és részesedésük egyre nő. Igen jelentős szerepet fognak játszani az EU gazdasági növekedésében, ám miként elhangzott, a szolgáltatások szabad mozgása eddig nem úgy működött, ahogyan kellett volna. Még sokat kell tenni a kereskedelem előtti akadályok lebontásáért és a szolgáltatások kereskedelméért, ezért felettébb örömdetes, hogy van szolgáltatási irányelvünk, melyet december 28-ig át kell ültetni.

A végső felelősség azért, hogy a tagállamok megteszik azt, amit elvárnak tőlük, a Bizottságé, és biztos vagyok abban, hogy a Bizottság is szólni fog erről, mégis ejtenék néhány szót az elnökség nevében abból a kérdésből kiindulva, melyet a bizottság feltett nekem. Először is a jogszabályi környezet átvilágításáról, és arról kívánok szólni, hogy ez miként járult hozzá a végrehajtáshoz. Az átvilágítás a szolgáltatások letelepedése és szabad mozgása előtt álló akadályok beazonosítását és lebontását célozza. A szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos, a tagállamok által megőrzendő előírásoknak meg kell felelniük a megkülönböztetésmentességre, a szükségességre és az arányosságra vonatkozó követelményeknek.

Ez hatalmas feladat, de amikor befejeződik a megvalósítása, a szolgáltatási ágazat számára előnyös lesz a szolgáltatást nyújtó vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek csökkenése. A Bizottsághoz benyújtandó erről szóló végleges jelentésnek december 28-ára el kell készülnie.

A nemzeti ügyintézési pontok rendeltetése az, hogy összegyűjtsék a szolgáltatásnyújtók és a szolgáltatásokat igénybe vevők számára a szolgáltatási ágazatban érvényes jogokra és előírásokra vonatkozó információkat. Az ügyintézési pontoknak lehetőséget kell kínálniuk a szolgáltatásnyújtók számára az engedélykérelmek valós idejű beadására, valamint az engedélyező hatósággal való kommunikálásra. Persze ezt a tagállamoknak igen nehéz megszervezniük. Ez arra az elképzelésünkre épül, hogy egy korszerűbb, minőségi e-kormányzati rendszert kell kialakítani. A jövő héten a svéd elnökség éppen az e-kormányzat témájáról tart miniszteri szintű találkozót Malmőben. Ezen a tagállamok támogatást fognak kapni a Bizottságtól, és sok szemináriumra kerül majd sor annak érdekében, hogy tanulhassunk egymástól, és a felhasználóbarát jelleget helyezhessük a középpontba.

A másik fontos kérdés az internetes portálok nyelve, és az a lehetőség, hogy a tagállam nyelvtől eltérő nyelven is használhassuk ezt a szolgáltatást. Ezt nem írja elő az irányelv, de remélhetőleg a legtöbb tagállam az ügyintézési pontokon több nyelven is közzéteszi majd az információkat. Ez jobb lehetőséget kínál majd a szolgáltatók számára a különböző piacok összehasonlításához, valamint a tevékenységük bővítéséhez szükséges áttekintés beszerzéséhez.

A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság azt kérdezi, hogy a tagállamok képesek lesznek-e időben bevezetni az irányelvet; én azt remélem, hogy igen. Erre a Bizottságnak kell válaszolnia, ámde a Versenyképességi Tanácsban minden tagállam úgy nyilatkozott, hogy időben készen fog állni. Ehhez persze nagyon fontos a politikai támogatás.

Szóval mik a legnagyobb kihívások? Az irányelv, mint olyan, természetesen rendkívül széles kört ölel fel, és a tagállamok által foganatosítandó intézkedések sorát igényli nemcsak jogszabályi vonatkozásban, hanem az együttműködést előmozdító különböző intézkedések tekintetében is. A remélhetőleg létrejövő struktúrák hatékonyabbá és naprakészebbé teszik majd az igazgatást. Létrehozásuk azonban időbe fog telni. Az e hatalmas területre vonatkozó jogszabályok átvilágítása és a jogszabályi megoldások megtalálása nem megy máról holnapra. A hatóságokat új feladataikra ki kell képezni, ehhez pedig forrásokra van szükség.

Így a legnagyobb kihívásokat firtató kérdésre a válasz természetesen: az egyablakos ügyintézési pontok felállítása, valamint működésük biztosítása. Végül a Parlament azt kérdezi, hogy az érdekelteket miképpen vonták be a folyamatba. Ez fontos kérdés, mert a különböző érdekelt szervezetek számára a folyamatnak alapvető része az, hogy bevonják őket a szolgáltatási irányelv megértésébe, előnyeinek a polgárok és a vállalkozások felé történő kommunikálásába, de az érdekeltek álláspontjának és igényeinek feltárásába is.

E párbeszéd kulcstényező volt. Már a tárgyalási szakaszban sok érdekelt vett részt referenciacsoportokban, és ezek a hálózatok sok esetben megmaradtak. A különféle információk és nézetek összegyűjtése véget a megvalósításra irányuló javaslatokról számos országban széles körű társadalmi párbeszéd folyt.

Elnök asszony, végezetül szeretnék köszönetet mondani a Parlamentnek a szolgáltatási irányelv végrehajtási folyamata iránt tanúsított folyamatos érdeklődéséért. A megállapodás kialakításában játszott óriási szerepére figyelemmel üdvözlendő, hogy az Európai Parlamentet továbbra is érdekli az ügy, és önök ellenőrzik azt és megbizonyosodnak arról, hogy a tagállamokban megtesszük, ami ránk hárul. Egyetértünk azzal, hogy különösen most, a gazdasági válság idején, rendkívül fontos gyorsan és megfelelően bevezetni a szolgáltatási irányelvet, amely jelentős eszköz lesz a kezünkben a kilábaláshoz, és újra lehetővé teszi majd számunkra, hogy a gazdasági növekedésre koncentrálhassunk, és reményeink szerint munkahelyeket teremthessünk.

Benita Ferrero-Waldner a Bizottság tagja. – Elnök asszony, szeretnék köszönetet mondani az Európai Parlamentnek, és különösen kollégám, Charlie McCreevy köszönetét is tolmácsolni az Európai Parlament felé, amiért a testület benyújtotta a szolgáltatási irányelv végrehajtásának jelenlegi állására vonatkozó ezen időszaki, szóbeli választ igénylő kérdését.

Kevesebb mint két hónap van hátra a bevezetés határidejéig, ezért épp ideje, hogy visszatekintsünk az elvégzett munkára, valamint leltárt készítsünk a dolgok jelenlegi állásáról.

A szolgáltatási irányelv az elmúlt években elfogadott egyik legjelentősebb kezdeményezés. Óriási lehetőségeket rejt a belső piacon a kereskedelem előtt tornyosuló akadályok lebontására és a tagállamok közigazgatásának korszerűsítésére, megfelelő végrehajtása pedig a jelenlegi gazdasági környezetben még sürgetőbb. Ennek nagyon is tudatában vagyunk, és az Európai Parlament, valamint a Parlament Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottsága nemcsak kulcsszerepet játszott az irányelv elfogadásának lehetővé tételében, hanem a Bizottság

azt is különösen nagyra értékelte, hogy önök folyamatosan érdeklődnek a tagállamok által az irányelv bevezetése érdekében végzett munka nyomon követése iránt.

Ami minket illet, a Bizottság eleget tett a végrehajtási folyamat előmozdítására vállalt kötelezettségének. Ez már elhangzott. A tagállamok szakmai segítségnyújtásra vonatkozó kéréseit komolyan vettük, és példátlan erőfeszítéseket tettünk, valamint soha nem látott forrásokat vetettünk be munkájuk megsegítésére. Valamennyi tagállammal több mint 80 kétoldali megbeszélésre került sor, és a szakértői csoportok az elmúlt három év alatt több mint 30 alkalommal találkoztak Brüsszelben.

A Bizottság azonban nemzeti szinten nem tudja megvalósítani a bevezetést. Ez a tagállamokra hárul, melyek számára a szolgáltatási irányelv átültetése kihívást jelentő feladat volt.

Kihívást jelentett, mert több nagyszabású projekt megvalósításával, mint például az „egyablakos ügyintézési rendszer” felállításával, valamint a szolgáltatásokkal kapcsolatos jogszabályok felülvizsgálatával és egyszerűsítésével járt. Azért is volt kihívás, mert a közigazgatás valamennyi szintje közötti intenzív koordinációt feltételezett, lett légyen szó nemzeti, regionális vagy helyi szintről.

Tehát hogy állunk ma? És a tagállamok fogják-e teljesíteni a vállalásaikat?

A jelek szerint a tagállamoknak épp csak több mint a fele van olyan helyzetben, hogy a szolgáltatási irányelv végrehajtását a 2009. végi határidőre vagy 2010 elejére meg tudja valósítani. Elképzelhető, hogy egyes tagállamok késésben lesznek. Ez nem teljesen kielégítő főként azon polgárok és vállalkozások számára, akik és amelyek a belső piacon élni kívánnak a jogaikkal. Jóllehet a helyzet más belső piaci irányelvekkel összehasonlítva nem szokatlan, mégis némi aggodalomra ad okot.

Viszont azt is figyelembe kell venni, hogy ebben az esetben a tagállamoknak, talán minden más irányelvnel jobban, hatalmas mennyiségű nehéz jogi és gyakorlati kérdést kellett kezelniük. És ha ezt vesszük, a jövő év elejére elérni remélt eredmény akár egészen jónak is tekinthető.

Most hadd válaszoljak részletesebben a kérdésekre.

Tehát majdnem minden tagállam befejezte vonatkozó nemzeti jogi szabályozása „átvilágításának” a folyamatát. Egyes tagállamokban ez még folyik. Ezen a ponton természetesen még eléggé nehéz megítélni, hogy az átvilágítás mennyire járult hozzá az irányelv hatékony átültetéséhez. Az átültetésre megszabott határidő még nem járt le, és a tagállamok még nem nyújtották be a Bizottsághoz az általuk eszközölt jogszabályi változtatásokat.

Az azonban világos, hogy egy nagyszabású és alapos átvilágítási folyamat döntő jelentőségű annak biztosításához, hogy a nemzeti jogi szabályozás minden egyes tagállamban „belső piaci felhasználóbarát jellegű” legyen. És szolgáltatási ágazatunk versenyképessége szempontjából is döntő jelentőséggel bír.

Az egyablakos ügyintézési pontokat illetően egyértelműnek látszik, hogy a legtöbb tagállamnak 2009 végére lesznek legalább alapszinten felállított praktikus egyablakos ügyintézési pontokat szolgáló megoldásai. Ezek megint nem lesznek teljesen tökéletesek, de szilárd alapot kell, hogy jelentsenek. A tagállamoknak folytatniuk kell az egyablakos ügyintézési pontok fejlesztését és korszerűsítését, melyeknek hosszú távon teljes értékű e-kormányzati központokká kell kinőniük magukat.

Ebben az összefüggésben a Bizottság egyetért az egyablakos ügyintézési pontokon keresztül történő olyan további információ- és eljárásnyújtás fontosságával, mint például a munkavállalók jogaira és adózására vonatkozó információk és eljárások. A vállalkozásoknak és a fogyasztóknak ismerniük kell az alkalmazandó szabályokat. De miként önök is tudják, ezt az irányelv nem írja elő kötelező módon.

Azt várjuk, hogy az egyablakos ügyintézési pontok megszilárdulásával és fejlődésével az ügyintézési pontok az ilyen információk nyújtására is alkalmasak lesznek majd. Néhány tagállam ugyanis már ezt tervezi.

Ami az irányelvnek a szociális szolgáltatások terén történő alkalmazását illeti – amennyiben ezekre kiterjed az irányelv hatálya –, úgy tűnik, hogy különös probléma itt nem merült fel. Maga az irányelv tartalmaz olyan mechanizmusokat, melyek biztosítják e szolgáltatások sajátosságainak a figyelembevételét.

Végül úgy gondolom, hogy az érdekelttek egyértelműen végig meghatározó szerepet játszottak a bevezetés folyamatában. Szorosan figyelemmel követték a tagállamok erőfeszítéseit, és különféle módokon közrejátottak a bevezetésben, mi pedig szavazoljuk, hogy jövő évben a végrehajtás eredményeinek az értékelésekor az érdekelttek véleményét is megkérdezzük.

Ezért módszert kell találnunk arra, hogy ez a konzultáció célzott és nagyon konkrét legyen.

Végezetül a jogalkotási folyamat során sok tagállam tartott nyílt konzultációt a végrehajtási jogszabálytervezetéről. Egyes érdekelt szervezetek a bevezetés előrehaladásáról tagjaiknál még rendszeres felméréseket is végeztek. Szögezzük le: fontos, hogy a folyamat jelenlegi szakaszában realisták és őszinték legyünk. A végrehajtás területén ugyanis még sok tennivaló akad, és a késésben lévő tagállamoknak újabb erőfeszítéseket kell tenniük.

Mégis továbbra is meg vagyok győződve arról, hogy a pohár már több mint a feléig tele van. De jobban tesszük, ha továbbra is töltögetjük, mégpedig minél gyorsabban.

ELNÖKÖL: MR SCHMITT

alelnök

Andreas Schwab a PPE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, amit az imént a Bizottságtól és a Tanácstól hallottunk, kissé elkedvetlenítő.

Európának nemzetközi versennyel, globális versennyel kell szembenéznie, amelyben az európai szolgáltatóknak szintén meg kell találniuk a helyüket, és sikereknek kell lenniük. Ha az irányelv történetét nézzük, amely a Parlamentben jelentős számú képviselő részvételével látott napvilágot, véleményem szerint meglehetősen kiábrándító, ha az ember azt hallja, hogy – Ferrero-Waldner asszony szavaival élve – a pohár félig tele van, avagy félig üres. A Tanács soros elnökéhez fordulok: a Parlament nemcsak a múltban játszott szerepet, hanem a jövőben is be kívánja tölteni a szerepét. A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságban ezért elhatároztuk, hogy ellenőrzésképpen még a bevezetési határidő előtt jóval feltesszük önöknek azt a kérdést, hogy önök, mint az Európai Unió tagállamai, eleget tesznek-e az eredetileg önök által javasolt és az irányelv ez év végéig történő bevezetésére vonatkozó kötelezettségeiknek, és vajon képesek-e elérni ezt a célt. Legalábbis ami az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) Képviselőcsoportját illeti, még mindig azt vélelmezem, hogy minden önöktől telhetőt megtesznek azért, hogy az elkövetkezendő hónapokban betartsák az állításukat.

Az irányelvet és annak bevezetését az európai polgárok, a szolgáltatók és a munkavállalók szemszögéből fogjuk értékelni, és ebben a kontextusban közelről meg fogjuk vizsgálni, hogy a tagállamok miként viszonyulnak egymáshoz, az irányelv egyes elemeiről szóló eszmecsere – miként azt az elnök is említette – mennyire átláthatóan valósul meg, és a tagállamok a saját rendelkezéseiket mennyire hatékonyan világítják át abból a szempontból, hogy megfelelnek-e a szolgáltatók belső piaci működésének. Ugyanez vonatkozik az irányelv alkalmazási körére. Itt is, miként a múltban, közelről megvizsgáljuk, hogy az Európai Bíróság milyen mértékben értelmezheti az EU-Szerződést annak érdekében, hogy elsőbbséget biztosítson a polgárok jogainak, és annak érdekében, hogy – miként ez a Tanácsban néha a jelek szerint történik – ne mindig a tagállamok érdekei élvezzenek prioritást.

Másodszorban nagyon örülünk annak, amit a folyamat elektronikus irányításáról mondott, de véleményünk szerint a fő kérdés az, hogy a szolgáltatók végül is az eljárás által megkövetelt minden feladatot egyszerűen és hatékonyan meg tudják-e oldani online, és hogy a sok honlap mögött tulajdonképpen találnak-e majd olyan embereket, akikkel az ügyüket intézni tudják, és akikkel egyeztetni tudják a tagállamokban fennálló előírásokat, vagy pedig ezzel csak újabb falakat és akadályokat emelünk.

Tisztelt képviselőtársaim, az elnök kérésére gyorsan befejezem. Elérkeztem az utolsó ponthoz. Az előző vitában a Parlament különösen arra szólított fel, hogy a belső piaci információs rendszer oldja fel mindazokat a problémákat, melyekkel a tagállamok közigazgatása az irányelv átültetésével összefüggésben egyáltalán szembe kerülhet. Ezért remélem, Malmström asszony, hogy minden erőfeszítést meg fog tenni annak érdekében, hogy az irányelv ez év december 31-én hatályba léphessen.

Evelyne Gebhardt az S&D képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hálás vagyok, hogy ezt a témát ma megvitathatjuk, hiszen számottevő ügyről van szó. Egy dolgot szeretnék teljesen világosan leszögezni: jogalkotóként nemcsak szerepet játszottunk a szolgáltatási irányelv elfogadásában, hanem odahatottunk, hogy egy nagyon előremutató, építő jellegű kompromisszum alakuljon ki. E kompromisszum különösen a munkavállalói és szociális jogok szavatolására, valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatások különleges kezelésére és a szövegből való kihagyására támaszkodik. A szolgáltatási irányelv elsősorban ezért jöhetett létre.

Ugyanakkor van egypár dolog, amivel kapcsolatban ebben a vonatkozásban bizonytalan vagyok, mert az általunk felvetett kérdésekre nem kaptunk választ. Például nagy csalódást okozna, ha kiderülne, hogy igaz

az, amit különböző forrásokból hallottam, nevezetesen, hogy egyes tagállamok a szolgáltatási irányelv átültetését azon egyensúly megbontására használják fel, melyet mi jogalkotóként kialakítottunk, és nem teljesen tartják tiszteletben a munkavállalói jogokat, amit pedig mi a szolgáltatási irányelvben előírnyoztunk. Ez nemcsak a munkakörülményekre vonatkozik, melyeket jelenleg megkérdőjeleznek, hanem számos tagállamban a meghatározásokat is újraírják, vagy szűkítik. Vannak olyan tagállamok is, ahol a szociális szolgáltatásokat gyenge lábakon álló indokolással nem veszik ki azon szolgáltatások köréből, melyekre az átültetés vonatkozik.

Ebben a tekintetben az Európai Bizottság Kézikönyve nem sokat segített, mert a benne foglalt iránymutatások részben tévesek voltak, és megítélésünk szerint helytelen értelmezést tartalmaztak. Az általam felhozott példák mutatják, mennyire fontos számunkra is, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra jogi keretet alkossunk annak érdekében, hogy az olyan szociális jogokat, mint a munkavállalói jogok, újra teljes mértékben és tökéletesen be lehessen tartatni. Bármilyen más megoldás nem lenne kielégítő.

Azt is szeretném megkérdezni a tagállamoktól, hogy az érdekelteket, és különösen a szakszervezeteket és a szociális szolgáltatókat milyen mértékben vonták be az átültetésbe. Ezt a kérdést feltettük, de választ még nem hallottam, márpedig erre nagyon szeretnék pozitív választ kapni.

Jürgen Creutzmann az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, tisztelt képviselőtársaim, a Bizottság válasza nemcsak elkedvetlenítő, miként Schwab úr mondta, hanem elkésérítő is. Az átültetés kapcsán rá kell döbennünk arra, hogy ha az hangzik el, hogy a tagállamoknak körülbelül 50%-a tartja az ütemtervet, akkor azt kell feltételeznünk, hogy a maradék 50% még nagyon távol van a teljesítéstől.

Ha például saját hazámat, Németországot nézzük: az egyes szövetségi tartományi kormányzatok jelenleg ültetik át az irányelvet. Rajna-vidék-Pfalz tartományban, ahol lakom, szeptember 2-án részt vehettem a szolgáltatási irányelv e szövetségi tartományban történő átültetésének első olvasatán. Elképzelhetik, hogy lehetetlen lesz időben teljesíteni az átültetést, és azt hiszem, hogy a többi szövetségi tartományi kormányzat is hasonló cipőben jár.

A döntő számunkra természetesen az, hogy miképpen valósul meg az átültetés. Ha a 13. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy „az engedélyezési eljárások és az alaki követelmények nem lehetnek visszatartó erejűek, és nem nehezíthetik meg vagy késleltethetik indokolatlanul a szolgáltatás nyújtását”, akkor nagyon oda kell figyelünk, és biztosítanunk kell, hogy a gyakorlatban ez ne következék be. Meghatározó tényező lesz például az, hogy az egyablakos ügyintézési pontok hogyan lesznek felszerelve. Többnyelvűek lesznek-e? Elégge szorosan együtt fognak-e dolgozni a közigazgatási szervekkel ahhoz, hogy az eléjük kerülő kérdéseket el is tudják intézni? Ebben erősen kételkedünk. A bizottságnak most tulajdonképpen meg kellene kérdeznie, hogy mely országok vannak lemaradva az ütemtervtől, melyek alkotják az 50%-ot, és várhatóan mikorra teljesítenek. Ha ez kiderül, az érintett országok számára jobb lenne moratóriumot vagy valami hasonlót hirdetni.

Biztos vagyok abban, hogy az irányelv átültetése a legtöbb tagállamban nem fog 2010. január 1-jéig megvalósulni, holott ezeknek az országoknak több mint négy év állt erre a rendelkezésükre. Ez a fő probléma, ami felettébb elkésérítő.

Tadeusz Cymański az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, a most folyó vita során szeretném megtudni, hogy a válság milyen hatással van a szolgáltatási irányelvnek az uniós országokban történő bevezetésére.

Hazámban, Lengyelországban, a válság és az átültetés okozta nehézségek dacára meg tudtunk alkotni egy, a vállalkozások bejegyzésének és működtetésének magas szintű liberalizálásán alapuló szolgáltatási törvényt. Az olyan ágazatokban, mint a kézműves és kisipar, kereskedelem, turizmus, szálloda- és vendéglátóipar, csak kivételes esetben vannak érvényben korlátozások. Az egyenlő esélyek, valamint az egészséges verseny elvének védelme nevében járunk el így.

A 2006-os kompromisszum azt feltételezte, hogy bizonyos területek kikerülnek az irányelv szabályozása alól. Szeretném tudni, hogy e döntéseket miképpen értékeli ma. Annak idején azzal a feltételezéssel éltünk, hogy a későbbiekben további jogalkotási munkára kerül sor a közüzemi szolgáltatások kérdéskörében. A biztos asszony metaforájánál maradva: a már félig telt pohár teletöltése után lesz-e másik pohár, és mi lesz a következő lépés?

Eva-Britt Svensson a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, a 2006-ban kialakított kompromisszumban az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportja visszavonta azon követeléseit,

hogy a szociális megfontolásokat részesítsük előnyben a szolgáltató társaságoknak nyújtandó szabadsággal szemben. Máskülönben, ahogy azt Harbour úr írta egy sajtóközleményben, nem jött volna létre kompromisszum. A „származási ország elve” kifejezést töröltük, de ezt felváltotta egy bizottsági kollíziós rendelet, mely világosan kimondja, hogy a különböző tagállamok munkaerő-piaci jogszabályainak kollíziója esetén a gazdasági társaság származási országának jogszabályai alkalmazandók.

Az irányelvet úgy is lehetett volna értelmezni, miszerint az EU nem avatkozik bele a nemzeti munkajogokba. A Bizottság azonban sietve iránymutatásokat fogalmazott meg, melyek kimondják, hogy a szolgáltató társaságoknak nem kell állandó képviselővel rendelkezniük abban az országban, ahol működnek, következésképpen a szakszervezeteknek nincs tárgyalópartnerük. A Vaxholm-szabály is egyértelműen rögzítette, hogy az EK joga magasabb rendű a svéd munkajognál, ami annyit tesz, hogy Svédország kénytelen volt leszállítani munkajogi szabályozásának a szintjét. Én, valamint az Egységes Európai Baloldal/az Északi Zöld Baloldal Képviselőcsoportja, nem látunk más alternatívát a munkavállalói jogok biztosítására, mint azt, hogy a Szerződéshez egyértelmű jogi jegyzőkönyvet kell csatolni, mely megállapítja, hogy a szakszervezeti jogok elsőbbséget élveznek a piaci szabadságokkal szemben.

Lara Comi (PPE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a szolgáltatási irányelv először is és legfőképpen egy utazás végét jelent Európa számára, egy olyan utazását, melynek végállomása pontosan a belső piac teljes megvalósítása az Európai Unión belüli kereskedelem előmozdítása, a hatóságok erőfeszítései összehangolásának lehetővé tétele érdekében, és a végcélt mindenekelőtt a különböző ágazatokban és különböző tagállamokban folytatott különböző gazdasági tevékenységek közötti ügyleti költségek minimalizálása jelenti.

Az eltérő közigazgatási eljárások tartalmi közelítése és a szolgáltatók más tagállamokban való működésének megkönnyítése automatikusan a növekedés fokozását, következésképpen a mostani rendkívüli válság időszakában a növekedés ösztönzését jelenti. Az Európai Parlament és a Tanács által 2006. december 12-én elfogadott szolgáltatási irányelv az időközben felülvizsgált, és az elmúlt kilenc év során Európában előfordult különböző helyzetekhez igazított lisszaboni stratégia szerves részét képezi; fő céljának mindenképpen annak kell lennie, hogy az európai gazdaságot a világ legversenyképesebb, egyúttal tudásalapú gazdaságává tegye.

Az általunk jelenleg átélt gazdasági válság, melyet az Európai Unió az egyes tagállamok által egyénileg is hozott intézkedéseinek ügyes összefűzése útján, intézményi szinten kezel, megköveteli, hogy a szolgáltatási irányelvet az elfogadásának idején szükségesnél még jobban és gyorsabban alkalmazzuk. A szolgáltatási irányelv átültetésére megszabott 2009. december 28-i határidő ezért nemcsak az irányelv ratifikálásától az irányelvvel kapcsolatos jogalkotási folyamatig való továbblépésre meghatározott irányadó dátum, hanem mindenekelőtt jelentős lépést is képvisel egy olyan Európa felé, mely egyre inkább tudatában van erőforrásainak, és amely egyre inkább képes a legtöbbet kihozni ezekből az erőforrásokból.

Bernadette Vergnaud (S&D). – (FR) Elnök úr, miniszter asszony, biztos asszony, hölgyeim és uraim, a szolgáltatási irányelv az elfogadása és a körülötte kialakult szenvedélyes viták óta bizonyos értelemben feledésbe merült, de most, az átültetés döntő szakaszában, különösen oda kell figyelnünk rá.

Kérdésem számomra az irányelv 2. cikke azon rendelkezéseinek az értelmezése, melyek kimondják, hogy a szociális szolgáltatások nem tartoznak az irányelv hatálya alá. Olyan fogalmak, mint „a rászorulókat támogatása” és „megbízott szolgáltatók”, túl szűknek tűnnek a szociális szolgáltatásokra egyes tagállamokban használt definíciókhoz képest, és aggodom amiatt, hogy egy szándékosan szűk értelmezés e szolgáltatások egész sorának az irányelv alkalmazási körébe történő beemelésének az indoklására szolgálhat.

E szolgáltatások kizárása a szöveg kulcseleme, és garancia a polgárok számára az európai szociális modell megvédésére.

Remélem, hogy egyes tagállamok, köztük Franciaország, az európai törvényekhez való alkalmazkodás csálóka ürügyével az irányelv átültetését nem fogják a szociális szolgáltatások liberalizálására felhasználni. Az általános érdekű szolgáltatások figyelembevételének e problémája bizonyítja, hogy szükség van egy ezekkel foglalkozó önálló európai jogi szabályozásra ahelyett, hogy az üzleti szolgáltatásokra vonatkozó irányelvben szereplő negatív meghatározáshoz tartanánk magunkat.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (PL) Elnök úr, a belső piaci szolgáltatási irányelv megfelelő bevezetése nemcsak az ezen a piacon működő európai vállalkozások, hanem a fogyasztók számára is fontos. A szolgáltatási irányelv jó példa. Bevezetésére három évet hagytunk. Ami hosszú idő, ám még így sem fogja tudni minden ország a megszabott három éven belül átültetni az irányelvet. Ez a példa ékesen bizonyítja,

hogy az átültetésnek minden tagállamban időben történő megvalósításához a tagállamok és az európai intézmények közötti ideális együttműködés szükségeltetik.

Márpedig a Bizottság által idén júniusban kiadott, a belső piac működésének javítására szolgáló eszközökről szóló ajánlások ebbe az irányba mutatnak. Úgy vélem, hogy a bevezetési folyamatban ennél egy kicsit tovább kell mennünk. Ezért azt javaslom, hogy a belső piaci eredmények összefoglaló táblázatáról szóló jelentésben kezdeményezzük egy belső piaci fórum megrendezését, amely az európai intézmények, a tagállamok és más érdekelt csoportok képviselőit gyűjtené egybe azzal a céllal, hogy kifejezettebben kötelezzék el magukat az átültetés mellett annak érdekében, hogy képesek legyünk alkalmazni és végrehajtani a belső piaci jogszabályokat, ideértve ezt a rendkívül fontos irányelvet is. Szeretném, ha ez a fórum olyan tapasztalatcserének adna helyet, melyben a tagállamok és az uniós intézmények kicserélhetnék az átültetés terén szerzett tapasztalataikat. Szeretném, ha ez a fórum felhívná a társadalom figyelmét a belső piaccal összefüggő kérdésekre. Fokoznunk kell polgáraink érdeklődését és felelősségérzetét a piac működése iránt. Ekkor fogunk teljes sikert elérni.

A szolgáltatási irányelv átültetésének az előbb hallott problémáival kapcsolatban megkérdezném, hogy a tagállamok igyekeztek-e együttműködni a Bizottsággal, és elmondható-e, hogy a bevezetési folyamatban sikerült bármely bizottsági ajánlást alkalmazniuk? A Bizottság továbbra is törekszik-e új megoldások keresésére? A Bizottság felhasználna-e minden lehetőséget és eszközt különösen az átültetéssel küszködő országok mozgósítására és támogatására? Vannak-e új elképzelések ezzel kapcsolatban?

Louis Grech (S&D). – (MT) Aggasztó, hogy a helyi hatóságokkal fennálló rendszeres kapcsolataink, legalábbis saját hazámban, azt erősítik meg, hogy sok hatóság még mindig sötétben tapogatózik, és nem tudja, mi vár rá az irányelv hatálybalépését követően. És általánosságban is, keveset tudnak a négy szabadságra vonatkozó jelenlegi jogszabályokról. Ezenkívül láthatólag információhiányban szenvednek a pénzügyi szolgáltatásokkal, az e-kommunikációval és a szállítási szolgáltatásokkal összefüggő törvények és rendeletek tekintetében is. Ráadásul úgy tűnik, hogy a hatóságoknak problémát okozhat az ügyintézési folyamat egyszerűsítése, valamint a kereskedelmi és egyéb engedélyezési rendelkezések közelítése. A Bizottságnak ezért további kezdeményezéseket kell elfogadnia a helyi és regionális hatóságoknak történő azonnali és közvetlen segítségnyújtás érdekében. Ezen túlmenően, ha tényleg azt akarjuk, hogy a bevezetési folyamat teljes mértékben azt tükrözze, amiben a Parlamentben megállapodtunk, az Európai Parlamentnek még az irányelv hatálybalépése után is kötelezően részt kell vennie a folyamatban.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Elnök úr, recessziós körülmények között rendszerint új munkahelyek teremtésére, a versenyképesség javítására, az árak leszorítására, avagy röviden a fogyasztók számára nyújtott előnyök fokozására kell törekednünk. Ezt például az autóipari ágazat pénzügyi támogatásával tesszük. Most olyan foglalkozásokról beszélünk, mint a fodrász, vízvezeték-szerelő vagy kőműves, akiknek nincs szükségük pénzügyi támogatásra. Nekik viszont arra van szükségük, hogy szabadon gyakorolhassák a szakmájukat. Rendeletek és valóság – bárcsak egybeesnének!

Itt van egy példa: egy szomszédos országban építettek egy pékséget. Amíg csak az építési engedélyről volt szó, minden rendben volt. Amikor viszont megkezdődött a termelés, a kormány és a helyi hatóságok visszavonták az engedélyt. Vajon miért? Azért, mert a helyi pékek egyesülete tiltakozott. Bárcsak soha senki sem folyamodna ehhez a gyakorlathoz!

Biztos asszony, adjuk beleegyezésünket az országok azon 50%-ának megnevezéséhez, melyek alkalmazzák ezt a jogszabályt. Melyek ezek? Szeretném kérni azt is, hogy januárban kapjunk egy javaslatot az irányelv egyes tagállamokban való átültetésének pontos nyomon követéséről.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Elnök úr, biztos asszony, egyetértek a biztossal abban, hogy a szolgáltatási irányelv az elmúlt évek egyik legfontosabb elfogadott jogszabálya, melynek megfelelő bevezetése rendkívüli jelentőséggel bír.

Az előző parlamenti ciklusban volt alkalmam a szolgáltatási irányelv rendelkezésein dolgozni. Még emlékszem, hogy milyen óriási erőfeszítésbe került mindannyiunknak itt az Európai Parlamentben a rendelkezések megszövegezése. Én a szolgáltatási irányelv lelkes támogatója vagyok, és mélyen meg vagyok győződve arról – amit gyakran hangoztatok is a vállalkozókkal szervezett találkozókra –, hogy az irányelv hatalmas lehetőséget jelent számukra és Európa egész gazdasága számára egyaránt.

Ezt a lehetőséget azonban csak akkor lehet konkrét eredményekre váltani, ha a tagállamok a kapcsolódó jogszabályokat megfelelően és időben meghozzák. Ezért csatlakozom a nemzeti hatóságok általi végrehajtási folyamat gyorsítását sürgetőkhöz, a hatóságok ugyanis még nem végeztek el a lényegi munkát ezen a területen,

konkrétan a szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének megfelelő megvalósítása, valamint az egyablakos ügyintézési pontok felállítása területén. Gondosan követem a szolgáltatási irányelvnek az egyes tagországokban való bevezetését, miként nyomon követem ezt a folyamatot hazámban, Lengyelországban is, ahol az irányelv rendelkezései megfelelő végrehajtásával kapcsolatos munka még folyamatban van. Remélem, hogy az erőfeszítések eredménye kielégítőnek bizonyul majd.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Elnök úr, a skandináv munkaerő-piaci modell a szociális partnerek közötti megállapodásokon nyugszik. Ez a modell nem működik akkor, ha az egyik partnernek, jelen esetben a szolgáltatónak, nincs helybeli képviselője, akivel tárgyalni lehetne. Ezért nagyon örvendtünk a szolgáltatási irányelvről hozott döntésnek, amely megítélésünk szerint azt jelenti, hogy a tárgyalási jog, a kollektív megállapodások megkötésének és alkalmazásának joga, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban történő szervezett fellépés joga nem csorbul majd.

Ugyanakkor a szolgáltatási irányelv svédországi bevezetése során vita kerekedett arról, hogy megengedhető-e vagy sem előírni, hogy a gazdasági társaságnak rendelkeznie kell hatáskörrel rendelkező képviselővel. A kérdésem ezért a következő: az irányelv meggátolja-e bármilyen módon a fogadó országot abban, hogy előírja a szolgáltató társaság felé, hogy ennek tárgyalási és megállapodás-kötési joggal megbízott helyi képviselője legyen?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) A vita során nem szabad megfeledkeznünk azokról a súlyos következményekről, melyeket a szolgáltatások liberalizációjáról szóló irányelv átültetése számos országban magával von, gondolok itt különösen a felettebb ingtag szociális helyzetekkel jellemezhető országokra, melyekben a maihoz hasonló válsághelyzetet ez tovább fogja mélyíteni. Még az ebben a vonatkozásban a különböző tagállamokban hozott intézkedések mellett is, hacsak nem fogantatosítunk azonnali intézkedéseket a szociális és a munkavállalói jogok, valamint a legsebezhetőbb ágazatok védelmére, ideértve a közüzemi szolgáltatások területét is, még súlyosabb problémákkal kerülhetünk szembe. A liberalizáció fokozhatja a legkiszolgáltatottabb rétegek munkanélküliségét, szegénységét és egyenlőtlenségét, és elsősorban a leggazdagabb országok nagy szolgáltató társaságainak és gazdasági csoportjainak kedvezne.

Ezért most, a válság idején, létfontosságú intézkedés lenne a szolgáltatások liberalizációjáról szóló irányelv átültetését elhalasztani, és megfelelően tanulmányozni az irányelv bevezetésének lehetséges szociális következményeit.

Seán Kelly (PPE). – Elnök úr, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot köszönet illeti e fontos kérdés, a szolgáltatási irányelv bevezetésének az előtérbe helyezéséért. Nem szabad hagyni, hogy a gazdasági válságot, amelyben vagyunk, egyes országok, vállalkozások vagy bárki más arra használja fel, hogy visszavessen bennünket a protekcionizmusba, ami az ismert körülmények között katasztrófa lenne.

A szolgáltatások kereskedelme szélesebb értelemben a gazdasági talpra állás motorja lehet, hiszen Írországból például azóta virágzik a gazdaság, amióta beindítottuk a külkereskedelmet. Az új válság sokkal mélyebben sújtaná Írországot, ha a gazdaság nem a nemzetközi kereskedelem szélesebb alapján nyugodna, melyet a belső piac könnyít meg.

Az, hogy megnyitottuk határainkat a külföldi verseny előtt, semmilyen hátrányos következménnyel nem járt a hazai szolgáltatásokra nézve. Sőt, fokozta a versenyt és az innovációt. Így aztán a mai javaslatot száz százalékosan támogatom.

Végül csak annyit tennék hozzá, hogy jó volt hallani, hogy valaki elismerően szól az ír biztosról, Charlie McCreevy-ről, akit barátomnak tekintek, noha eltérő politikai csoportosulásokhoz tartozunk.

Josefa Andrés Barea (S&D). – (ES) Elnök úr, biztos asszony, a szolgáltatási irányelvről beszélünk. Miután ma évfordulókat emlegetünk, az irányelv az európai integráció negyedik alapvető szabadságának a gyakorlati megvalósítását célozta. Három évvel ezelőtt került elfogadásra, és a tagállamok számára megszabott időszak, amely alatt nemzeti jogszabályaikat hozzá kellett igazítaniuk, és az akadályokat le kellett bontaniuk, a végére jár. Most, hogy ez az időszak elmúlt, ideje értékelni, hogy hol tartunk, ki ültette át a jogszabályt és ki nem, és milyen feltételek mentén.

Kérdésem azonban az, hogy a Bizottság mit gondol, szükség van-e fokozottabb harmonizációra, és ha igen, a Bizottság fontolgat-e rendkívül fontos szolgáltatási irányelv kapcsán a piacok, valamint a fogyasztók, polgárok és munkavállalók jogainak harmonizálását célzó jogalkotási kezdeményezést.

Cecilia Malmström a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, még egyszer köszönöm, hogy felvetette ezt az igen fontos kérdést. Úgy vélem, általános egyetértés van abban a tekintetben, hogy a szolgáltatási irányelv nagyon jelentős jogszabály, és tényleg sürgősen meg kell próbálnunk a lehető leghamarabb bevezetni.

A svéd elnökség, miként az előző elnökségek is, minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ez simán és gyorsan menjen végbe. Különböző tanácsi formációkban több alkalommal tárgyaltunk erről. A témáról szemináriumokat és megbeszéléseket szerveztünk, és napirendre tűztük a témában való tényleges előrehaladás ösztönzését.

Ugyanakkor még majdnem két hónap van hátra, és még változhat a válasz arra a kérdésre, hogy ki van lemaradva. Még van idő. Célkitűzésünk egyértelmű – és tudom, hogy ez a Bizottság célkitűzése is –: 2009. december 28-ig minden tagállamnak be kell vezetnie az irányelvet. Lehetnek lemaradások, amit természetesen sajnálunk, de tudom, hogy minden tagállam olyan gyorsan és sebesen dolgozik rajta, ahogy csak tud.

Felmerült a kérdés, hogy miként fognak működni az ügyintézési pontok. Nos, ezek még nem léteznek, de a cél az, hogy felhasználóbarát módon és hatékonyan működjenek, és tartalmazzák mind a szolgáltatók, mind a fogyasztók által igényelt vonatkozó információkat. A tagállamok a Bizottsággal együttműködve polgárok és a fogyasztók információkhoz történő hozzáféréseinek megkönnyítésére minden nyelven kiadtak egy tájékoztató füzetet. Számos tagállam saját erőfeszítéseket tesz az irányelvvel összefüggő megfelelő információk terjesztésére. Megállapodás született egy közös logó használatáról is, amely megkönnyíti a felhasználók számára a különböző webhelyek és ügyintézési pontok közötti navigálást.

Egyes tagállamok – jóllehet ez nem kötelező – ügyintézési pontjaikon információkkal fognak szolgálni a munkavállalói jogokról és a munkajogi szabályozásról. A szolgáltatási irányelv hatálya nem terjed ki a munkajogra, és a munkavállalók kiküldetésére sem. A svéd kollégáim által feltett kérdés svéd téma. Tanulmányozzuk a kérdést, amely némiképp a jelen vitán kívül esik. Nemzeti kontextusban örömmel térünk majd vissza rá.

A szolgáltatási irányelv jelentős jogszabály. Meg fogja könnyíteni a szolgáltatók életét, hozzá fog járulni a szabad mozgáshoz, és jótékony hatással lesz a befektetésekre, a növekedésre, a munkahelyteremtésre, és nagyon jó hatással lesz a polgárokra. A polgárok azt várják tőlünk, hogy biztosítsuk az irányelv mihamarabbi bevezetését, mert ez meg fogja könnyíteni az életüket. A mi felelősségünk annak biztosítása, hogy minden tőlünk telhetőt megtegyünk ennek érdekében.

Szeretném még egyszer köszönetemet kifejezni a Parlamentnek nemcsak a szolgáltatási irányelv megszavazásához és elfogadásához való hozzájárulásáért, hanem azért is, hogy ellenőrző szervként működik, és folyamatosan sarkallja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyünk meg minden tőlünk telhetőt az irányelv végrehajtásáért. De maradt még egy kis idő, és lehetséges, hogy jövőre, a spanyol elnökség alatt még visszatérünk erre a vitára. A Bizottság nagyon szorosan figyelemmel fogja követni ezt a kérdést.

Benita Ferrero-Waldner a Bizottság tagja. – Elnök úr, miként ez előzőleg elhangzott, megvitattuk az irányelv valamennyi különböző társadalmi és egyéb területével összefüggő összes kérdést. Nem hiszem, hogy újra vitát kellene nyitnunk erről, azt viszont igenis meg kell néznünk, hogy a tagállamok miként hajtották végre, vagy fogják végrehajtani az irányelvet. A már rendelkezésre álló információk alapján nagyon úgy tűnik, hogy a tagállamok többsége az év végére vagy talán 2010 elejére végezz az irányelv végrehajtásával.

Ezért úgy gondolom, hogy azt is mondhatjuk, hogy a legtöbb tagállam addigra legalább az alap egyblakos ügyintézési pontot felállította, következésképpen készen fog állni a közigazgatási együttműködési megállapodások és kötelezettségek teljesítésére.

Egyes esetekben azonban elképzelhető lemaradás, mégpedig a jogi keretekben történő változások tekintetében.

A felülvizsgálati folyamatot illetően: egyes tagállamok a felülvizsgálat kínálta lehetőséget jogszabályaik és eljárásaik egyszerűsítésére használták fel, és számos változtatást eszközöltek. Más tagállamok csak néhány módosítást fogantatosítottak; a változtatások száma természetesen több tényezőtől függ, köztük a létező jogszabályi környezettől és a tagállamok belső szervezetétől is, hiszen a szövetségi államokban ez bonyolultabb, mint másutt.

Persze ez a tagállamnak a saját jogszabályai és eljárásai egyszerűsítése iránti hajlandóságától is függ.

A megfelelő végrehajtás kérdését illetően: kollégám, Charlie McCreevy, számos alkalommal felhívta a tagállami kormányok tagjainak figyelmét a végrehajtás fontosságára, és ő, valamint munkatársai nagyon szorosan nyomon követték a végrehajtási folyamatot.

Miként már említettem, az elmúlt három év folyamán valamennyi tagállammal több mint 80 kétoldali megbeszélésre került sor, és szakértői csoportok több mint 30 alkalommal találkoztak Brüsszelben. Tehát nagyon aktívak voltunk. Továbbra is figyelemmel fogjuk kísérni a tagállamok munkáját, és ha a tagállamok igényt tartanak rá, továbbra is fogunk szakmai segítséget nyújtani nekik. Ám a munkát végső soron egyértelműen a tagállamoknak kell elvégezniük, és szintén nekik kell a szükséges forrásokat is elosztaniuk.

Ami a jövő évet illeti, úgy hiszem meghatározó jelentőségű lesz annak szavazatolása, hogy az irányelvben írt kölcsönös értékelés folyamatára építő jelleggel kerüljön sor. A kérdésnek megfelelően a jogszabály bevezetésének a minőségét is értékelnünk kell, nyomon kell követnünk az egyablakos ügyintézési pontok működését, valamint a vállalkozásoktól és a fogyasztóktól is visszajelzéseket kell szereznünk.

Végül, de nem utolsósorban, elképzelhető, hogy más végrehajtási mechanizmusokhoz is folyamodnunk kell – időnként talán jogsértési keresetekhez is, de erről most még túl korai lenne nyilatkozni.

A kis- és középvállalkozásokat illetően: természetesen önökkel egy véleményen vagyunk. Ezek az EU gazdaságának gerincét alkotják, és az ő problémáik képezik a szolgáltatási irányelv magvát.

Az irányelv tehát minden vállalkozás számára előnyökkel jár majd, de elsősorban a kkv-k számára; márpedig a kkv-k egyelőre nagyon gyakran úgy döntenek, hogy a jogi útvesztők és az átlátható információk hiánya miatt sem mozdulnak ki otthonról. Ezért a szolgáltatási irányelvnek sok ilyen útvesztőt kell felszámolnia, és mindannyiunk meggyőződése szerint fel kell lendítenie a kkv-k tevékenységét.

A Bizottság tudomása szerint egyetlen tagállam sem használja a szolgáltatási irányelv bevezetését a munkavállalók jogainak csorbítására, ezt nagyon egyértelműen le kívánom szögezni. A szolgáltatási irányelv nem érinti a munkavállalók jogait mint olyat, és nem is foglalkozik ezekkel. Ez a Parlament és a Tanács által kialakított gyakorlati és politikai kompromisszum egyértelmű eredménye volt.

Végezetül szeretném megismételni, hogy a Parlament a szolgáltatási irányelv egész története alatt kulcsfontosságú partnernek bizonyult. Az elmúlt három év során a Bizottság fontosnak tartotta, hogy önöket folyamatosan bevonja a végrehajtási folyamatba, és tájékoztassa önöket a tagállamokkal folyó munkánkról, és miként már elhangzott, ez továbbra is kulcsfontosságú fellépés lesz a belső piac jobb működtetése, a szükséges növekedés serkentése, valamint a munkahelyteremtés szempontjából. Ezért a legsürgősebb kérdés a megfelelő végrehajtás, főként a jelenlegi nehéz gazdasági válság közepette.

Elnök. – Ezzel a napirendi pontot lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D) írásban. – (LT) Európának versenyképesnek kell lennie. Az Európai Parlament erőfeszítéseinek köszönhetően a szolgáltatási irányelv segíteni fog a mostanáig nem teljesen szabályozott szolgáltatások szabad mozgásának megvalósításában az Európai Unió belső piacán. A szolgáltatási irányelv szabályozza az engedélyezési eljárásokat, megjelölve a tiltott előírásokat, és megerősíti, hogy 2010-től fogva a szolgáltatóktól megkövetelt minden új, jelentős társadalmi érdekek által diktált előírás csak megkülönböztetésmentes lehet, valamint szabályozza a mostanában létrehozandó ügyintézési pontok fő feladatait. Ami még ennél is fontosabb, az az, hogy a szolgáltatásnyújtás költsége államközi szinten csökken, ami a gazdasági visszaesés időszakában különösen fontos. Litvánia csatlakozik azon tagállamok listájához, amelyek készek időben végrehajtani a szolgáltatási irányelv rendelkezéseit. A Bizottság számára igen fontos a tagállamokkal való szoros és hatékony együttműködés, mivel egyes országokban hiányosak az információk, és az irányelv végrehajtása tekintetében nem kielégítő a készségi fok. Jelenleg a tagállamoknak csak 50%-a áll készen a szolgáltatási irányelv rendelkezéseinek a nemzeti jogba történő átültetésére.

Herczog Edit (S&D) írásban. – (HU) Tisztelt Elnök Úr! A tagállamoknak 2009. december 28-ig teljes körűen be kell vezetniük a szolgáltatási irányelvet, ami, csakisúgy mint az áruk és termékek esetében, a szolgáltatások piacát is megnyitná magánszemélyek és cégek számára.

Ez az irányelv nagymértékben segítené a kis- és középvállalkozásokat, hozzájárulna a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedéshez, a fogyasztók érdekeinek szem előtt tartásával. Néhány tagállam azonban úgy határozott, hogy korlátozza a 2004-ben, illetve 2007-ben csatlakozott új tagállamok polgárainak munkavállalását. Németország és Ausztria 2011-ig kívánja fenntartani ezt a korlátozást, minden komolyabb gazdasági és szociális indok nélkül. Franciaország és Belgium hasonló szabályozást tart érvényben Romániával és Bulgáriával szemben.

Ma már azonban világos, hogy a közismert „lengyel vízvezeték-szerelő” által megtestesített félelmek alaptalanok. A Franciaországban dolgozó kelet- és közép-európaiak száma jóval elmarad például az Egyesült Királyságban munkát vállalókéétól, még úgy is, hogy Párizs három éve úgy határozott: fokozatosan megszünteti a korlátozásokat azokban a szakmákban, amelyekben munkaerőhiány van.

Ezek az intézkedések nagymértékben hátráltatják a szolgáltatási irányelv alkalmazását, amelynek egyik alappillére a gazdasági és nemzetiségi alapon történő diszkrimináció teljes eltörlése a tagállamokban. 20 évvel a berlini fal lebontása után, amely eltörölte a határokat Kelet és Nyugat között, elmondhatjuk: a szolgáltatási irányelv is hasonló célt szolgál. Az irányelv sikeres alkalmazása végleg fölszámolná a „lengyel vízvezeték-szerelőről” ápolt hamis képet.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL) írásban. – (FR) Az irányelv bármiféle alkalmazása előtt az Európai Parlamentnek ellenértékelést kellene készítenie a végrehajtás emberi és társadalmi hatásairól, különös figyelemmel a jelenlegi válság következményeire. Minden jel arra mutat ugyanis, hogy az irányelv az uniós vállalkozások, kisiparosok és munkavállalók versenyéhez fog vezetni. A közelmúltban egy mezőgazdasági szakmai szervezet nyilvánosságra hozta a francia hatóságok azon javaslatát, hogy a szervezet telepítsen a kelet-európai országokba munkaerő ügynökségeket a francia munkásoknál rosszabbul fizetett és kisebb szociális védelemmel rendelkező mezőgazdasági munkások toborzására. A szolgáltatási irányelv átültetésének nem szabad ilyen gyakorlatokhoz vezetnie, melyek a szociális Európa színvonalromlását eredményezik. Egyébiránt pedig az Európai Bíróság joggyakorlata miatt nagyon nyugtalanít bennünket az általános érdekű szolgáltatásokat fenyegető veszély. Ezért továbbra is különösen a közüzemi szolgáltatásokat előtérbe helyező és fejlesztő másik európai jogszabályi keretet kívánunk.

Czesław Adam Siekierski (PPE) írásban. – (PL) A szolgáltatási irányelvet (2006/123/EK) a szolgáltatások Európai Unión belüli áramlásának részleges liberalizációja jellemzi. Egy ilyen irányelv meghozatala a gazdasági tartalékok felszabadítását célozza. Az irányelv sok lehetőséget tárt fel mind a fogyasztók, mind a vállalkozók előtt. Lehetővé vált az egységes piac jobb kiaknázása. A szolgáltatási piac liberalizációjának legfőbb nyertesei között vannak a kis- és középvállalkozások, melyek számára a korábban létező akadályok a legnagyobb nehézségeket okozták. Az Európai Bizottság szerint az uniós tagállamok GDP-jének mintegy 70%-a származik szolgáltatásokból. Hasonló számadat jellemzi a szolgáltatásnyújtásban foglalkoztatott munkaerő arányát is. Az irányelv hatálybalépítésének egyik előnye a belső piaci versenyképesség ebből következő javulása. Az irányelv alkalmazása kedvező lehetőség az európai gazdaság fejlődése számára, és lehetővé tette munkahelyek teremtését. Hozzá kell fűzni, hogy ezzel a lisszaboni stratégia egyik célját, mégpedig az európai gazdaság versenyképessége növelésének célját is kiteljesítette. Ezenfelül a kínált szolgáltatások skálájának szélesítésével is járt. A kiváltott hatások ösztönzőleg hatnak az irányelv kiterjedtebb liberalizációját célzó további munkára.

18. A neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelemre irányuló kutatás közös programozása (vita)

Elnök. – A következő pont a Tanácshoz intézett szóbeli kérdés tárgyalása

– A neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelemre irányuló kutatás közös programozása (O-0112/2009 - B7-0218/2009)

A szerző, Herbert Reul úr jelezte, hogy késik, talán a végén szót kap, ha megérkezik.

Françoise Grossetête, helyettes szerző. – (FR) Elnök úr, Reul úr távollétében én fogom ismét feltenni azt a kérdést, amit a Bizottsághoz intéztünk. Összhangban a szerződés 165. cikkével, a neurodegeneratív betegségek elleni küzdelemre vonatkozó tanácsi ajánlás felszólítja a Parlamentet a téma megtárgyalására.

Azt szeretnénk megtudni, hogy a Tanács meg tudja-e erősíteni abbéli szándékát, hogy a 2009. december 3-án esedékes Versenyképességi Tanács alkalmával elfogadják a téma következtetéseit. Mi több, mivel a Parlament megvitatta a Bizottság javaslatát, a Tanács kész-e figyelembe venni a Parlament álláspontját a tervezet készítésekor?

Továbbá a Tanács meg tudja-e erősíteni azt a véleményét, hogy a lehetséges jövőbeli kutatási tevékenységek közös programozásakor a kezdeményezéseket elvben ugyanezen jogalap alapján fogadják el?

Szeretnék rámutatni, hogy megfogalmaztunk egy állásfoglalást. Az állásfoglalást az összes képviselőcsoport támogatja, ami egyszerűen azért fontos, mert felhívja a figyelmet az öregedő társadalom kihívásaira – mely

kihívás abban áll, hogy a mai Európában több mint hétmillió ember szenved Alzheimer-kórban, mely adat becslések szerint kétszeresére nő a következő 20 évben.

Ezért döntő az együttműködés és a befektetés megtervezése ezen a területen annak érdekében, hogy szabályozhassuk a betegségek szociális költségeit és hogy reményt, méltóságot és egészségesebb életet biztosíthassunk a szenvedők millióinak és családjaiknak. Ezek az egész Európát érintő egészségügyi és szociális problémák olyan koordinált intézkedéseket igényelnek, melyek hatékony megelőzést, diagnózist, kezelést és gondozást biztosítanak az érintett emberek számára.

A köz- és magánüzemeltetők e betegségek kialakulásának megelőzése és az új gyógymódok kialakítása érdekében végzett kutatási és fejlesztési tevékenységei támogatására különös figyelmet kell fordítani. Az egészségügyi kutatás európai szinten igen szétaprózódott, valamint az állami- és magánszféra közötti együttműködések száma is növelendő. A 2008 februárjában indított, innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés példája nem maradhat egyszeri próbálkozás.

Azzal kell befejeznem, hogy versenyt futunk az idővel, mivel a legjobb tudásunk szerint kell gátat vetnünk ezeknek a betegségeknek. A mai kutatások azt mutatják, hogy már léteznek kezdeményezések az előzetes diagnózis felállítására. Polgártársaink ezekben a konkrét kérdésekben várnak jelzéseket az „Európa az egészségért” projekttről, melynek garanciát kell nyújtania és ösztönöznie kell az öregkori megbetegedések elleni fejlesztéseket.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr, a Bizottság által július 22-én elfogadott, a neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelemről szóló tanácsi ajánlás jogalapja a szerződés 165. cikke. Ez a cikk a Közösség és a tagállamok közötti kutatási és a technológiafejlesztési tevékenységek összehangolásáról szól, pontosan azért hogy a nemzeti és a közösségi politikák összhangja biztosított legyen.

A 165. cikk összhangban áll a közös programozásra irányuló kezdeményezések céljaival. Ezek a célok a tagállamok együttes kihívásainak közös megállapításán alapulnak, amelyekre közösen vagy összehangoltan tudunk reagálni saját döntésünk alapján, ami a tagállamok nagyobb politikai elkötelezettségén keresztül valósítható meg. A cél természetesen az, hogy az európai kutatások közfinanszírozása hatékonyabbá váljon.

Úgy vélem azonban, hogy a kérdés által felvetett probléma és annak nyitja abban rejlik, hogy a 165. cikk nem biztosít a Tanácsnak intézkedési hatáskört. Ez a cikk ad jogalapot a Bizottság számára ahhoz, hogy lehetséges kezdeményezéseket indítson a tagállamok és a Közösség politikáinak jobb összehangolására. A kutatás cím alatt semmi más nem biztosít jogalapot a Bizottság számára a szerződésben, ami alapján intézkedéseket indítványozhatna a közös programozásra irányuló kezdeményezésekhez.

A Bizottságon belül természetesen nagyon erős a politikai elkötelezettség a kísérleti projektek minél korábbi elindítására, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelem közös programozásának területén. Ennek fényében az elnökség úgy gondolja, hogy a Tanácsnak a Bizottság által benyújtott szöveg alapján el kellene fogadnia a közös programozási kezdeményezés következtetéseit.

Tudom, hogy az Európai Parlament kiemelt figyelmet szentel az Alzheimer-kór elleni küzdelemnek. Egy februárban benyújtott nyilatkozatban a Parlament felszólította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tekintsék ezt a küzdelmet az európai közegészségügy prioritásaként. Természetesen ismerik a Bizottság javaslatát. Az elnökség, amennyire lehetséges, megpróbálja majd biztosítani, hogy a Versenyképességi Tanács ez év december 3-án esedékes ülésén, a következtetések elfogadásánál vegye figyelembe a Parlament álláspontját.

A lehetséges jövőbeni közös programozási kezdeményezések tekintetében a Tanács és a tagállamok egyetértenek abban, hogy közös megközelítést kellene alkalmazni a kutatási fejezetben foglalt kezdeményezések elfogadásánál. Sajnos jelenleg mindössze egy módszer áll rendelkezésre, ami pedig a Tanács következtetéseinek elfogadását jelenti minden egyes kezdeményezés alkalmával. Ez azért van így, mert a szerződés nem tartalmaz megfelelő jogalapot más intézkedések elfogadására.

Elena Oana Antonescu, a PPE képviselőcsoport nevében. – (RO) Decemberben, a svéd elnökség anélkül szeretné elfogadni a neurodegeneratív betegségek elleni küzdelemről szóló intézkedések következtetéseit, hogy megvárná a Parlament e témában kialakított álláspontját.

Én voltam a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményének előadója ebben a témában, és az adott körülmények között támogatom a Parlament álláspontját kifejező állásfoglalás elfogadását a kutatási tevékenységek közös programozása révén a neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelemre irányuló intézkedésekről.

A neurodegeneratív betegségek komoly egészségügyi problémát jelentenek Európa számára. Az orvostudomány fejlődése és a fejlett országok életszínvonala olyan körülményeket biztosított, melynek eredményeként megnőtt a várható élettartam, de a neurodegeneratív betegségekben szenvedők száma is megemelkedett.

Ez a probléma rengetegféleképpen megközelíthető. Néhányuk az e betegségekben szenvedők életminősége, a betegségnek a betegek közeli hozzátartozóira vagy a róluk gondoskodókra gyakorolt hatása szempontjából közelíti meg a problémát. Ugyanakkor ez a probléma az egészségügyi rendszerek fenntarthatóságára is hatással van, melyeknek nagyobb számú beteg ellátásával kell számolniuk akkor, amikor a népesség előregedése miatt nő a már nem dolgozó emberek aránya.

A Bizottság javaslata a kutatásközpontú megközelítésre koncentrál. Az általunk javasolt állásfoglalás egyformán hangsúlyozza a kutatási tevékenységek összehangolásával elérhető eredményeket és azt, hogy ezek milyen mértékben segítenék a jelenlegi helyzet javítását. Ezért azt javaslom, hogy erőfeszítéseinket két fő területre összpontosítsuk: a tudományos kutatásokra és annak biztosítására, hogy az erőfeszítések tükröződjének a betegek által igénybe vehető gondozás minőségében elért eredményekben.

Szem előtt tartva a Parlament által tanúsított érdeklődést és az ügy fontosságát, mely a kutatási tevékenységek közös programozásának kísérleti projektje, lényeges hogy a Parlament álláspontját is vegyék figyelembe a Tanács következtetéseinek megfogalmazásakor.

A kutatások közös programozásával kapcsolatos jövőbeni kezdeményezések kialakításába a Parlamentet is be kell vonni. Valójában a Lisszaboni Szerződés 182. cikke tartalmazza a megfelelő jogalapot az e területen végzendő jövőbeli fejlesztésekhez.

Patrizia Toia, az S&D képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a kezdeményezés, melyet éppen elindítani készülünk, két okból is nagyon fontos: egyrészt a kutatás tárgya miatt, mely a neurodegeneratív betegségek elleni küzdelemmel kapcsolatos, másrészt a kutatások közös programozási módszerei miatt.

Természetesen szeretnénk volna, ha a Parlamentet sokkal közvetlenebb módon vonták volna be a kísérleti projektbe – mint ahogy ez már elhangzott és kérdésünk is erre irányul. Mivel már gyorsítanunk kell az ügymeneten nem pedig akadályokat gördíteni elé, nem kérünk mást, csak garanciát arra, hogy a mi véleményünket is vegyék figyelembe a Versenyképességi Tanács tanácskozásán, és arra, hogy egy sokkal konkrétabb jogalapot fogalmazzanak meg a jövőben, hogy a Parlament is teljes mértékben bevonásra kerüljön, és hogy a kutatás e területét is jobban magunkénak érezzük.

Most megfelelő eszközökkel és erőforrásokkal kell közbeavatkoznunk, hogy megelőzzük és megfékezzük az Alzheimer-kór, a Parkinson-kór és más egyéb betegségek csapásait, melyek népességünk öregedésével egyre gyakoribbá válnak. Kiterjedt és nagyléptékű tanulmányokra koncentráló erőfeszítésekre van szükség, melyek a diagnózis felállítását és a kezelések kifejlesztését egyaránt célozzák. A biomarkerek és a multidiszciplináris megközelítésen alapuló korai diagnosztikai módszerek kutatása, a széleskörű adatbázisok összeállítása, a gyógyszerek és a megfelelő kezelési módok felkutatása, valamint a szolgáltatási modellek kulcsfontosságúnak tűnhetnek.

Csak egyetlen kérésem lenne ebben a Házban: ne hagyjuk figyelmen kívül se a betegek személyes körülményeit – mint az sok esetben kimarad az ilyen típusú betegségek esetén –, se pedig a betegek bevonásának és hozzátartozóik együttműködésének lehetőségét. Úgy gondoljuk, hogy a közös kutatási projektek nagyon fontosak módszertani szempontból, mert teljesítenek egy létfontosságú feltételt: összehozzák az erőfeszítéseket és az erőforrásokat, és megszüntetik ezt a megosztottságot, ezt a kettősséget, s így képesek elérni azt a kritikus tömeget, mely elégséges ahhoz, hogy ilyen típusú kutatásokkal kielégítő eredmények szülessenek.

Ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy a világ más részein a köz- és a magánszféra által tett közös erőfeszítések több millió eurónyi befektetést eredményeznek, akkor döbbenünk csak rá, mennyi mindent lehet és kell is tennünk; erőforrásainkat a közös projektek, a stratégiai cselekvési irányvonalak, Európa és a tagállamok közös programjai felé kell irányítanunk, valamint a köz- és magánüzemeltetők közös programjai felé, anélkül hogy figyelmen kívül hagynánk azt a nemzetközi hálózatot, mely egyéb jelentős nemzetközi szintű tudományos fejlesztésekkel köt össze minket.

Jorgo Chatzimarkakis, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, soros tanácsi elnök asszony, a mai napon a neurodegeneratív betegségekről szóló állásfoglalási indítványról vitázunk. A cél az, hogy irányelvet alkossunk, és hogy legközelebb már a szóban forgó témával kapcsolatos irányelvről vitatkozhassunk. A ma

tárgyalt betegségek – az Alzheimer-kór, noha a Parkinson-kórt is említi a szöveg – az agy megbetegedései, melyek nagy kihívást jelentenek Európa számára. A hosszú távú költségek már szárnyalnak, de még rengeteg kutatást kell elvégezni. Sajnálatos módon sok egymást átfedő kutatás és bürokratikus folyamat zajlik Európában. Így ezzel az állásfoglalási indítvánnyal kívánjuk megszüntetni az egymást átfedő kutatásokat, bürokratikus folyamatokat és a szétaprózódást.

Az Egységes Európai Baloldal/az Északi Zöld Baloldal Képviselőcsoportja indítványt nyújtott be a kutatások eredményeinek közzétételéről. Úgy vélem ez az indítvány hasznos. Sajnálatosan a megfogalmazása nem jó, ezért szeretném kérni annak újrafogalmazását, hogy az jobban illeszkedjen. Különösen az európai szabadalmakról szóló rész a problémás. Jó volna, ha a Bizottság és a Tanács is foglalkozna a gyógyszeripar és bio-kutatás európai szabadalmaival és nyilvánvalóvá tenné, hogy szükségünk van erre. Bárhogyan is, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoportja támogatja ezt az állásfoglalási indítványt.

Philippe Lamberts, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, ez a téma előadóként hozzám tartozott volna, ezért most egy kicsit csalódott vagyok. Bár annak örülök, hogy sikerült előrehaladnunk az ügyben. Itt most nincs helye intézményközi vitának. Örülök, hogy a Tanács kész továbblépni.

Számos észrevételem van. Valójában azt reméljük itt a Parlamentben, hogy a Tanács belefoglalja ezeket az elképzeléseket azokba az állásfoglalásokba, melyekről holnap szavazni fogunk.

Hangsúlyoznám a mérséklés és az alkalmazkodás közötti megfelelő egyensúly kialakításának szükségességét – mint az éghajlatváltozás esetében is. Itt a szóban forgó betegség megelőzéséről és kialakulási okainak megértéséről beszélek, milyen faktorokkal kell számolni, hogy a megelőzés hatékony legyen, mert mindíg ez a leghatékonyabb és legkevesbé költséges módja a betegségek elleni küzdelemnek.

Elégés-e a közös programozási kezdeményezés? Nos abban az érelemben nem, hogy ebből norma legyen, az ilyen lényeges vállalkozások esetén az együttműködésnek nem csak önkéntes vállalásnak, hanem alapvetőnek kell lennie, egy olyan dolognak, amely minden tagállamot kötelez a hatékony együttműködésre.

Másodszor pedig, a pénzügyi prioritások kapcsán az első kérdés: költünk-e eleget az ilyen típusú betegségekre? Úgy vélem, nem; ezért az elkövetkezendő keretprogramokban erősen támogatnunk kellene a pénz átcsoportosítását az olyan programokból mint az ITER (nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor), melyről a legjobb kutatók is azt állítják, hogy talán 60 éven belül megtérül, és ezt a pénzt inkább az Alzheimer-kór és más hasonló betegségek kutatásába kellene fektetni. Úgy gondolom, ez tényleg szükséges.

Marisa Matias, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (PT) Először is szeretném kifejezni, hogy teljes mértékben támogatom a Reul úr által feltett kérdést, és különösen azt a részt szeretném kiemelni, hogy az alapvető kérdés – az alapvető politikai kérdés – pontosan a kutatások közös programozásának függvénye.

Mi történt a neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelem közös programozásának témájában, talán megváltoztak a szabályok a folyamat kellős közepén? A jelentéskészítéstől eljutottunk az állásfoglalásig, és ezzel elsikkad együttdöntési szerepünk a témában. Megszűnünk európai parlamenti képviselőnek lenni és inkább tanácsadóvá válunk. Ezért legalább annyit szeretnék megtudni, hogy figyelembe veszik-e a javaslatainkat?

A kutatási tevékenységek programozása bármely területen politikai döntés, nem pedig technikai, ezért ebben a tekintetben meg kellene erősíteni és hangsúlyozni kellene a Parlament szerepét. Véleményem szerint a prioritások meghatározásának – melyek alapos átvizsgálása politikai eszköz – átláthatónak és demokratikusnak kell lennie. Ami az Alzheimer-kór kutatására vonatkozó közös határozattal és közös programozással kapcsolatban történt, az egy olyan folyamat, amelynek nem szabad megismétlődnie. Ha újra megismétlődne, kérem, legalább figyelmeztessenek bennünket. Ezért remélem, hogy az utolsó dolog ami megtörténhet az az, hogy a Parlament által e témában benyújtott döntéseket és javaslatokat nem veszik figyelembe.

ELNÖKÖL: KOCH-MEHRIN ASSZONY

alelnök

Diane Dodds (NI). – Elnök asszony, az én választókerületemben, Észak-Írországbán, jelenleg 16 000 ember szenved demenciában. Ők, családjaik és gondozóik üdvözölni fogják a betegség kezelésének megelőző megközelítését, mely elsőprő lehet mind a betegségben szenvedők, mind pedig családjaik számára.

Úgy vélem, hogy az ilyen területeken jó látni az európai államokon átfelölő együttműködést. Úgy gondolom, hogy a betegség kezelésének koordinált megközelítése segíthet új bizonyítékok feltárásában, új orvostudományi áttörésekben és remélhetőleg idővel a kezelések és gyógymódok fejlesztésében is.

Az Egyesült Királyságban jelenleg valamivel több mint 400 000 ember szenved Alzheimer-kórban. Úgy tűnik, hogy ez az adat 2025-re a 750 000-es tartományban lesz majd az Egyesült Királyságban. Ezért kötelességünk tenni valamit a diagnózis, a kezelések és a megelőzés javítására, valamint a társadalmi kutatásban a betegek és családtagjaik, különösen a gondozást végzők jólétének javítására. A koordinált megközelítés és a kutatások megosztása elengedhetetlen mindaddig, míg a kutatások tiszteletben tartják az emberi élet minden formájának szentségét.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Üdvözlöm a kezdeményezéseket és az európai szinten vállalt tevékenységeket a neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelem területén. A tagállamok már tettek erőfeszítéseket a kutatás e területén. Fontos a tagállamok közötti együttműködés ösztönzése, hogy a tudományos kutatás és a technológiai fejlődés még inkább összehangolt, a szétaprózódás pedig elkerülhető legyen.

A kutatás közös programozása – a tagállamok, az állami és magánszektor európai szintű bevonásával – értékes eszköz a kezünkben a szétaprózódás csökkentése ellen. Az Európai Kutatási Térség jövője szempontjából a közös programozás eszköze kulcsfontosságú lesz. Az Európai Kutatási Térség fejlődése a Lisszaboni Szerződés kutatási politikájában gyökerezik.

Jóllehet bürokratikus összetettsége és az adminisztrációs folyamatok késlekedései miatt tartok e közös programozási eszköz bevezetésétől. Ezért szeretném megkérdezni, hogyan tervezik a folyamat alapú, méretgazdaságos, egyszerre hatékony, egyszerű és könnyen nyomon követhető adminisztrációs folyamat kialakítását, hogy az úgy tökéletesítse és támogassa az európai szintű együttműködést, ahogy azt a téma fontossága megköveteli.

Nessa Childers (S&D). – Elnök asszony, számomra, a több mint harminc év tapasztalattal rendelkező egykori egészségügyi szakember számára aggasztó volt arról értesülni, hogy a Bizottság Alzheimer-korról szóló új javaslatáról nem egyeztetnének a Parlamenttel. De ezen túl kell lépniünk.

Ahogy öregszik az európai társadalom, úgy lesz az Alzheimer-kór hatása egyre súlyosabb. Becslések szerint a világszerte előforduló alzheimeres esetek száma 2050-re 107 millióra nő a mai 35 millióhoz képest.

Az Alzheimer-kór egyik legszomorúbb ténye, hogy a betegen kívül még rengeteg emberre hatással van. Írorszában például 50 000 gondozót tartanak nyilván Írország 44 000 betegére. Ezt a betegséget gyakran család-kórnak is nevezik, a szeretett ember hanyatlása okozta állandó stressz miatt.

Az Európai Parlament Alzheimer-kór elleni küzdelemben betöltött további szerepét nem szabad alulértékelni. A témában adódó bármely új uniós irányzat esetén figyelembe kell venni a Parlament kivételes véleményét és nem csak az Alzheimer-kórban szenvedőket kell segítenie, hanem az ő életminőségük javításáért küzdő gondozókat is.

Mairead McGuinness (PPE). – Elnök asszony, a kutatás összehangolása ezen a területen kétségkívül fontos, mely nem csak az Alzheimer-korról szól, mivel a „neurodegeneratív” kifejezés számos más betegséget is takar.

A Parlament nagyon fontos szerepet játszik e kutatás kivitelezésében. Felhívnám a figyelmet a Parlament és a Tanács között jelenleg zajló, a kutatási kísérletekben használt állatok jólétéről szóló párbeszédre. Aggódom – de reménykedem is, előadónk személye és a vita iránya miatt –, hogy az állatok alkalmazásával történő szükséges kutatásoknál a jövőben még talán a mostaninál is jobban vegyük figyelembe az állatok jólétét. Ez azért van így, mert a már említett megelőzés és a sajnálatos módon e betegségek miatt szenvedő emberek – akik között idővel mi is ott lehetünk – kezelése miatt e területen kutatásra van szükségünk.

Remélem, hogy erről a nagyon fontos irányelvről második olvasatra hamar egyezsége jutunk. Míg erre az ügyre nem lehettünk túl nagy hatással, a most folyó kutatásokra viszont már biztosan leszünk.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Elnök asszony, a betegség elleni küzdelem kérdése már a francia elnökség idején is felmerült – és elismeréssel kell adoznunk ezért. Akkor az hangzott el, hogy az EU-nak cselekednie kell a témában. Üdvözlendő lenne, ha a következő elnökség átvinné ezt az ügyet, és egyenlő súllyal kezelné. Már korábban elhangzott, hogy ez a probléma emberek millióit és azok családtagjait is érinti, akik mind szenvednek.

A választókkal történő találkozók során gyakran halljuk a következő kérdéseket: Mit tesz az EU az európai polgárokért? Miért ülnek önök ott? Miért felelnek önök? Mit csinálnak? Az ilyen típusú kérdések alapján kellene erőfeszítéseket tenni, hogy tekintélyt és jelentőséget szerezzünk az Európai Uniónak. Polgárainknak erre van szüksége. Az EU intézményeinek prioritásként kell kezelnie az ilyen betegségek elleni közös küzdelmet.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Elnök asszony, a neurodegeneratív betegségek – különösen az Alzheimer-kór – elleni küzdelem problémáját rendkívül komolynak tartom.

Ezért nagyon fontos, hogy az Európai Unió és a tagállamok között legyen összehangolt tevékenység az okok leküzdésére, és a problémák meghatározására a megelőzés, a kezelés és az ilyen betegségek a betegek, a társadalom egészére és az Európai Unió polgárainak közegészségére gyakorolt következményei területén.

Úgy vélem, hogy a problémát a megelőzés területe felől, nem pedig a gyógykezelés területe felől kellene megközelíteni. Az Európai Uniónak a tagállamokat arra kellene ösztönöznie, hogy a betegek és gondozóik részére állítsanak fel megfigyelő központokat, és biztosítania kellene, hogy a tagállamok vállaljanak egyenlő részt a kutatási erőfeszítésekből.

Végezetül, a Tanács és a tagállamok hozzájárulásával létrehozott adatbázist állami tulajdonban kellene tartani a nemzeti rendszerek szerkezetében, melynek eredményeit egy nyilvános világfórumon kellene közzétenni. Az ügy költségvetési vonzatának ellenőrzése végül is rajtunk múlik.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Természetesen egyet értek azzal, hogy az Alzheimer-kórban szenvedő emberek megsegítésére figyelmünket most különösen fontos a tudományos kutatásoknak szentelni, de mivel az Európai Unió 27 tagállamot egyesít, nem mindegyik képes egyenlő módon támogatást nyújtani az Alzheimer-kórban szenvedőknek. Az egészségügyi és szociális szolgáltató rendszerek különbözőek, és különbözőféleképpen támogatják az ilyen betegségben szenvedők családját. Ezért elengedhetetlenül fontos a tudományos kutatás, és ezért kell az összehangolt kutatásra és összehangolt tevékenységre összpontosítanunk, de mindenekelőtt ezek finanszírozására. Másodsorban pedig az is fontos, hogy a kutatás végrehajtásához a betegségben szenvedők és családjaik számára valós támogatást kínáló finanszírozás álljon rendelkezésre.

Herbert Reul (PPE). – (DE) Elnök asszony, nagyon rövid leszek. Az ügy fontosságát már számos felszólaló hangsúlyozta. Ez a betegség rengeteg embert érint és számuk egyre nő. Egyre nélkülözhetetlenebb tehát, hogy a hatékonyság növelése érdekében a tagállamok együttműködjenek, egyesítsék erőiket. Amíg ez működik, jó és ésszerű úton járunk.

Szégyen, hogy mikor az eljárások kidolgozására kerül sor, nehézén vonjuk be a Parlamentet. Sajnálatos, hogy ezt az állásfoglalást az utolsó pillanatban kell elkészíteni. Ha végül azonban jó eredményeket tudunk elérni, akkor csak ez számít.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök asszony, az Alzheimer-kór és más, demenciával összefüggő betegségek félelmetesek. Úgy gondolom, hogy sokan közülünk, akik már találkoztak olyan emberrel, akinek családtagja Alzheimer-kórban szenved, tudják, hogy ez a betegség hogyan tud egy korábban egészséges embert tönkretenni, hogy milyen fájdalmas ez a család és hozzátartozók számára, és erős meggyőződésem, hogy több erőforrást kell befektetnünk ennek a szörnyű betegségnek a kutatásába.

Világos, hogy új lépéseket kell tennünk az európai kutatások és tudás jobb összehangolása érdekében, és a Bizottság a legjobb kutatók mobilizálását célzó kísérleti kezdeményezésével próbálja megérteni az Alzheimer-kór és más, demenciával összefüggő betegségek gyógy módját és megelőzését.

A Franciaországot, a Cseh Köztársaságot és most már Svédországot tömörítő jelenlegi trojka keretében, a közegészségüggyel kapcsolatos munkákkal összefüggésben már a korai szakaszban beszéltünk az Alzheimer-kór kapcsolt prioritásként való kezelésének fontosságáról. A francia elnökség egy nagyon fontos konferenciát tartott, ahogy azt egy tisztelt képviselő is említette, és a svéd elnökség is rendezett egy konferenciát szeptemberben a méltóságban való megőregedés témakörében, melynek egyik napirendi pontja az Alzheimer-kór volt.

Mint említettem, a Tanács erre vonatkozóan december 3-án következtetéseket kíván elfogadni, és természetesen figyelembe vesszük ezt a remek, önök által megfogalmazott állásfoglalást is, melyről holnap fognak szavazni. Biztos vagyok benne, hogy az Alzheimer-kór kérdése a közeljövőben a kutatási program és más hasonló kezdeményezések keretében újra elő fog kerülni, tehát nagyon köszönöm hogy felhozták ezt a rendkívül fontos témát.

Elnök. – A vitát lezáró állásfoglalási indítvány az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján került benyújtásra.

A vitát lezárom.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), írásban. – (RO) Üdvözlöm a neurodegeneratív betegségek kutatásának közös programozásáról szóló ajánlásra irányuló bizottsági javaslatot. A társadalom mentális egészsége kulcsfontosságú kérdés az elfogadható életminőség biztosításához. Az ilyen típusú betegségek egyre több embert érintenek az EU-ban. Ezért szükséges az e betegségek kiváltásáért felelős faktorok elleni küzdelem. Habár ahhoz, hogy harcolni tudjunk ellenük, először kutatásokon keresztül kell azonosítanunk őket. Úgy gondolom, hogy a kutatási tevékenységek közös programozásának kísérleti projektje határozottan előnyös a kutatások finanszírozására tett erőfeszítések egyesítése szempontjából, ami a kutatási terület számára előirányzott támogatás hatékonyabb felhasználását fogja eredményezni. Sőt mi több, a nemzeti kutatási központok által együttműködés céljából létrehozott hálózatok és a szükséges infrastruktúra közös használata talán ennél is fontosabb, mivel nem mindegyik tagállam rendelkezik a kutatási tevékenységek önálló kivitelezéséhez szükséges erőforrásokkal, noha nagy számú neurodegeneratív betegséggel kapcsolatos esettel szembesülnek. A kutatási eredmények legkiemelkedőbb szerepe az lesz, hogy tájékoztassa a társadalmat a mentális egészség megőrzésének módszereiről, ezzel segítve a betegek számának csökkentését és a nemzeti közegészségügyi rendszerek életképességének fenntartását.

António Fernando Correia De Campos (S&D), írásban. – (PT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a Parlamentnek szóló bizottsági közlemény pozitív képet fest a tagállamok kutatási együttműködéséről, és a Bizottság koordinációjából származó várható előnyökről a hetedik keretprogrammal összefüggésben, tekintettel a neurodegeneratív betegségekre, különösen az Alzheimer-kórra. A közleményben javasolt intézkedések csak a meglévő források és programok jobb kihasználásának alapelvét érintik: az egészségügyi programot, a hetedik keretprogramot, az uniós cselekvési tervet a fogyatékosokról, a koordináció nyílt módszerét és a statisztikai programot. Az erőforrások felhasználásának optimalizálása valóban elegendő lesz a várt eredmények eléréséhez? Milyen koordinációs mechanizmusokat javasol a Bizottság, melyeket nem lehetett volna végrehajtani a közlemény előtt? Ez milyen hozzáadott értéket jelent? Milyen új gyakorlati intézkedéseket kíván a Bizottság elfogadni a kutatási együttműködések ösztönzésére egy olyan helyzetben, ahol az erőforrások és a csoportok, noha szétaprózva, de már léteznek? Az ügy jobb átláthatósága és a meglévő eszközök elegendőek lesznek-e a megoldáshoz?

Proinsias De Rossa (S&D), írásban. – Támogatom ezt az állásfoglalást és üdvözlöm a neurodegeneratív betegségek területén végzett kutatási tevékenységek közös programozásáról szóló, javasolt kísérleti projektet. A neurodegeneratív betegségek, például az Alzheimer-kór és a Parkinson-kór több mint hétmillió polgárt érintenek az Európai Unióban. A neurodegeneratív betegségek kezelésére jelenleg nem ismerünk gyógymódot, és megelőzéséről, kezeléséről és rizikófaktorainak azonosításáról is igen korlátozott ismeretekkel rendelkezünk. Valójában a neurodegeneratív betegségek területén végzett kutatások túlnyomó többségét a tagállamok végzik viszonylag kis mértékű nemzetközi együttműködés mellett, mely szétaprózódáshoz és a tudásanyag, valamint a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti korlátozott megosztásához vezet. A kutatási erőfeszítések közös programozása nagyon hasznos lenne a szétaprózódás csökkentéséhez, amely végre a kritikus tömegű szakértelem, tudás és pénzügyi erőforrások összegyűjtéséhez vezetne. Az Európai Kutatási Térség végrehajtásához szükséges intézkedéseket megállapító, az Európai Unió működéséről szóló szerződés Lisszaboni szerződés által kiegészített 182. cikkének (5) pontja azonban sokkal alkalmasabb jogalapot képezne a jövőbeli kutatások közös programozási kezdeményezéseihez. A jövőbeli kutatási tevékenységek közös programozásának kezdeményezéséskor a Bizottságnak fontolóra kellene vennie a 182. cikk (5) pontjának jogalként történő használatát.

Eija-Riitta Korhola (PPE), írásban. – (FI) Elnök asszony, az Alzheimer-kór zavarba ejtő betegség, mely a szenvedő világát ismeretlenné és félelmetessé teszi. Az élet veszélyessé válik „itt”, ahol nincsenek múltbéli emlékek és tanulságok melyek biztonságos hidat jelentenének a jelenhez. Sőt mi több, ezt a végzetes emberi tragédiát tovább súlyosbítja az a tény, hogy jelenleg nincs ismert gyógymód erre a betegségre. A betegség által okozott szenvedés a közeli hozzátartozókat sem kerüli el. Olykor család-betegségként is emlegetik, a családtagok krónikus stresszes állapota miatt. Társadalomra gyakorolt hatása hatalmas, és súlyos árat fizetünk érte. Mivel az európai társadalom öregszik, a neurodegeneratív betegségek, mint például az Alzheimer- és a Parkinson-kór, egyre inkább közegészségügyi kérdéssé válnak: A betegek száma mára már több mint hétmillió,

mely számadat a következő évtizedben várhatóan megduplázódik. Az orvostudomány azonban még mindig nincs tisztában a betegség okaival. Van néhány ígéretes kutatási eredmény, de összehangolt erőfeszítésre van szükség az áttörés eléréséhez. A magán- és állami szervezetektől, valamint a tagállamoktól származó kutatási adatok összegyűjtéséhez és innovációik összehangolásához közösségi szintű programozás szükséges: ily módon reménykedhetünk abban, hogy e betegségek hatékonyabb megelőzése, diagnózisa és kezelése minél hamarabb alkalmazhatóvá válik a gyakorlati gondozásban. Meggyőződésem, hogy a neurodegeneratív betegségek miatt szenvedők – a betegek, rokonok és gondozók – élénken támogatnak bármilyen együttműködési kísérletet, mely új utat nyithat a helyzet kezelésére. Ezek azok a projektek, melyek megmagyarázzák polgárainknak, hogy miért is vagyunk ma itt: ezek igazolják az Unió teljes létjogosultságát. Egyet értek kollégámmal, Reul úrral abban, hogy az eljárás és a kompetencia kérdése másodlagos akkor, amikor valami jó irányba tart.

Sirpa Pietikäinen (PPE), írásban. – – (FI) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a nyár folyamán a Bizottság elfogadta a Tanács ajánlását, amely a neurodegeneratív betegségekkel foglalkozó kutatások közös programozására ösztönzi az EU tagállamait. Ez nagyon fontos még akkor is, ha csak a korlátozottan rendelkezésre álló kutatási erőforrások jobb felhasználásáról van szó. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a kutatások mellett Európának egy sokkal kiterjedtebb demencia elleni cselekvési programra van szüksége. Az Európai Parlament ez évben már elfogadott egy írásbeli nyilatkozatot arról, hogy a Bizottság készítsen javaslatot az Alzheimer-kór elleni cselekvési programról. A Parlament nyilatkozata a következő négy kérdés fontosságát hangsúlyozta: a kutatások fejlesztése, a korai diagnózis, a betegek és gondozók életminőségének javítása és az Alzheimer-szövetségek helyzete. Szeretnék mindenkit emlékeztetni a program sürgősségére, és arra, hogy a Bizottságnak végre el kellene kezdenie azt a munkát, amire a Parlament felkérte.

Richard Seeber (PPE), írásban. – – (DE) Egyre inkább előregedő társadalmunkban a neurodegeneratív megbetegedések, például az Alzheimer-kór vagy az öregkori demencia, száma emelkedni fog. Azért, hogy a lehető legfelkészültebbek legyünk, jobb kutatási struktúrát kell kialakítanunk és jobban ki kell használnunk a rendelkezésre álló lehetőségeket. Az e területen tervezett kísérleti projekt megfelelő kiindulópontként szolgál a jelenlegi kutatási erőfeszítések jobb összekapcsolódásához. Ugyanakkor az érintettek lehető legjobb gondozása mellett a megelőzés is rendkívül fontos. A tagállamoknak az aktív életstílusról több tájékoztató kampányt kell szervezniük.

19. Egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben

Elnök. – A következő napirendi pont az egyperces felszólalások fontos politikai kérdésekben, az eljárási szabályzat 150. cikke szerint.

Monica Luisa Macovei (PPE). – (RO) A romániai politikai helyzetre szeretném felhívni a figyelmüket, valamint arra, hogy ez a helyzet kihat Romániának a Közösség intézményeivel fennálló kapcsolataira is.

2009 októberében a Szociáldemokrata Párt kilépett a kormányból. Az újonnan létrehozott ellenzék egy bizalmatlansági indítvánnyal megbuktatta a kormányt, majd elutasította az új kormányra vonatkozó első javaslatot, miközben nem volt hajlandó részt venni a kormányalakítási tárgyalásokon. Ennek eredményeképpen Románia nem tudja teljesíteni az Európai Bizottsággal, a Világbankkal és az IMF-fel szemben vállalt kötelezettségeit a felvett hitelek vonatkozásában. Ezért kerültünk abba a helyzetbe, hogy az állam reformjával kapcsolatban vállalt kötelezettségek egy részét nem tudjuk időben teljesíteni.

A Romániában fennálló politikai bizonytalanságot elsősorban a Szociáldemokrata Párt politikai manőverei idézték elő. Az okok azonban nem csak a választási harcban keresendők. Középtávú céljuk az államigazgatási reformok, a jogállamiság és az igazságszolgáltatás ellehetetlenítése, valamint a korrupció elleni harc akadályozása.

Luís Paulo Alves (S&D). – (PT) Az elmúlt hónapban az európai régiók álltak a reflektorfényben. Az Európai Régiók és Városok Hete konszolidálta a régiók helyzetét, ami alapvető részét képezi a globális kihívásokra adott európai válaszban megfogalmazott megoldásnak. Ezt a következtetést vonta le Barroso elnök úr, Samecki biztos úr, és minden kétséget kizáróan ez volt a végkicsengése annak a több száz vitának is, amelyet e tárgyban folytattak.

Még pontosabban arról van szó, hogy a legkülső európai régiók elnökeinek értekezlete, amely igen fontos értekezlet, és amelyen az Európai Parlament tagjai most első ízben vettek részt, mérföldkövet jelentett az európai integrációt elősegítő regionális politikában. A globális kihívások és az ezekre adott európai válaszok kiváló alkalmat nyújtanak a legkülső régiókra vonatkozó új stratégia kidolgozására. Ezek a régiók, például

az Azori-szigetek, a mindannyiunk előtt jól ismert állandó nehézségek mellett egy sor olyan lehetőséget is kínálnak, amelyek egyértelmű alkalmat nyújtanak az előrelépésre, és amelyekből előnyt kovácsolhatnánk Európa számára olyan új területeken, amelyek létfontosságúak a globális kihívások megválaszolásában.

Ennél fogva a Bizottság elnökének határozottan véget kell vetnie annak a palotaforradalomnak, amely a Bizottság nem hivatalos feljegyzése szerint szerveződött, miközben mi, parlamenti képviselők és európai polgárok támogattuk a Lisszaboni Szerződés ratifikálását és a területi kohézió védelmében játszott szerepének fontosságát..

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Marian Harkin (ALDE). – Elnök asszony, a 2007 és 2012 közötti időszakra 465 millió eurót utaltunk ki az írországi LEADER finanszírozási program számára. Az ötéves program első két évében azonban a támogatásnak még csak 18%-át költötték el, mert a projekteket vezető helyi fejlesztő vállalatok beleveszték a hihetetlen mértékű bürokrácia útvesztőibe.

A betartandó szabályokkal köteteket lehetne megtölteni, ráadásul kiterjedt felügyeleti eljárások is tartoznak hozzájuk. A problémák egy részét az okozza, hogy a tengernyi szabályt minden felügyelő másképpen értelmezi. Az is gondot jelent, hogy néhány szabály eleve értelmetlen. Egy projekt munkatárs azt mondta, hogy az idejének 50%-át azzal tölti, hogy dokumentálja, hogy mit csinált az idejének másik 50%-ában.

Természetes, hogy szükség van pontos elszámolásokra, de ezek már olyan mértéket öltenek, hogy valósággal visszarettenk a helyi csoportokat a pályázatoktól. Így aztán több millió euró marad elköltetlenül, ami azért is nagy bűn, mert a gazdaságaink beindításához minden fellelhető támogatásra szükségünk van. Dublin azt kéri tőlünk, hogy hallgassunk a józan eszünkre, és gondoskodjunk arról, hogy az Európai Bizottság is így tegyen.

Karima Delli (Verts/ALE). – (FR) Elnök asszony, Václav Havel elnök úrnak az Európai Parlamentben tartott beszéde rávilágított az Európai Unió egyik legfontosabb alapelve: az emberek közötti szolidaritásra.

A szégyenletes berlini fal leomlásának 20. évfordulóját ünnepeljük. 1989. november 9. után azt mondták nekünk, hogy az emberiség végre szabad lesz. Az egész földgolyón a demokrácia és az emberi jogok uralkodnak majd, minden fal leomlik, és eltűnnek a népeket elválasztó gátak.

Azt kérdezem azonban, hogy az egy leomlott fal helyett hány másikat emeltek a kontinensünkön?

Ott vannak például a Ceutában és Melillában emelt falak, melyek célja a háború, a szegénység és a globális felmelegedés elől menekülő férfiak és nők távoltartása, ott vannak a fogllyátörökből és a városaink kapuiból kinyúló falak, melyek egészen a líbiai sivatagig érnek, azon a Lampedusán keresztül, ahol még gyermekeket is bezárnak a visszatérési irányelv nevében.

Bontsuk hát le az Európa-erőd falait, és építsünk inkább hidakat, ne falakat ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Evžen Tošenovský (ECR). – (CS) A berlini fal leomlása után 20 évvel már árnyaltabban látjuk a világban manapság történő események némelyikét. Ma már reálisan fel tudjuk mérni az oroszországi eseményeket is. Korábban a Szovjetunióban történt minden eseményt ideológiai nyomásként éltünk meg, ma pedig már a teljes egyéni szabadság feltételei mellett tárgyalunk a kereskedelemről. A tél közeledtével természetesen egyre nő az izgalom azzal kapcsolatban, hogy mi történik majd az Ukrajnán keresztül szállított orosz gázzal. A januári válságról készített tanulmányok egyértelműen kimutatták, hogy mennyire eltérő volt a helyzet Európa nyugati és keleti részein. Ennek alapján a válságra vonatkozó forgatókönyveket is nagyobb gonddal kell elkészítenünk. Fontos, hogy megtaláljuk a lehető legjobb megoldást a szerződéses kapcsolatokban nemzetközi szinten, ugyanakkor több információt kell szolgáltatnunk az ilyen helyzetekről. A technikai intézkedések magas költségei is arra köteleznek minket, hogy alaposan fontoljuk meg, hogy közpénzekből vagy az európai irányelvek alapján finanszírozzuk-e ezeket. A kérdés az, hogy valójában mennyi gázt kell tárolnunk, és hogyan finanszírozzuk ezt. Fontos, hogy különbséget tegyünk egy igazi válság és egy üzleti kérdés között a gázzal kapcsolatban, és tudnunk kell, hogy a vezető politikusoknak mikor kell beavatkoznuk a tárgyalásokba, és mi az, amit a piacnak kell irányítania. El kell kerülnünk azt, hogy belerángassanak vég nélküli bürokratikus folyamatokba.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Elnök asszony, az EU Bizottsága ma azt követeli az ír kormánytól, hogy radikálisan kurtítsa meg Írország költségvetését, és ennek keretében nyirbálja meg a közszolgáltatásokat, és csökkentse a dolgozó emberek, sőt akár a nyugdíjasok és a munkanélküliek életszínvonalát is.

A Bizottságnak azonban tudnia kell, hogy egy hazugságot támogatva összejátszik az ír kormánnyal, ha úgy tesz, mintha a bankoknak mentőövként dobott pénz nem állami támogatás lenne, miközben az állami szektort hagyják tönkremenni.

Az ír munkások és közösségi aktivisták azonban felveszik a harcot. Múlt pénteken több tízezen tiltakoztak; ma több ezer munkás tüntetett Dublinban; november 24-én pedig az állami szektor dolgozói fognak sztrájkolni azért, hogy álljanak le ezek a támadások.

A helyzet súlyosságára való tekintettel a sztrájkot 24 órás általános sztrájkká kellene bővíteni, hogy megbuktassuk ezt a borzalmas kormányt, amely nem kapott mandátumot ilyen politika folytatásához, és hogy gátat vessünk a Bizottság és az ír kormány arra irányuló politikájának, hogy tönkretegyék a munkavállalók életszínvonalát és kiszolgáltatását.

Paul Nuttall (EFD). – Elnök asszony, szeretném felhívni a Tisztelt Ház figyelmét arra, hogy milyen katasztrofális hatásai vannak a biocidirányelvnek egész Nagy-Britanniában. Ez a büntető jellegű és értelmetlen irányelv betiltja a sztrichnin használatát, noha az elmúlt 70 évben ezzel szabályoztuk a vakondpopulációt Nagy-Britanniában. Egészen addig, amíg az EU bele nem szólt. Most a vakondirtók csak alumínium-foszfátot használhatnak, amely kétszer annyiba kerül, mint a sztrichnin, ezért sokan közülük fel is hagynak ezzel a vállalkozással.

Mégsem ez a legrosszabb az egészben. Míg a sztrichnin 15 perc alatt végez a vakonddal, az alumínium-foszfátnak erre három nap kell, vagyis minden vakond lassú és fájdalmas halállal pusztul el.

Ez az őrzött irányelv nem csak munkahelyek elvesztéséhez vezet Nagy-Britanniában, hanem kegyetlen és embertelen is, és egyben újabb apró ok arra, hogy Nagy-Britanniának miért lenne jobb az EU kapuin kívül.

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Az Atra Kadisha Világszervezet elnöke, David Schmidl főrabbi felkért, hogy - idézem - „legyek a szóvivőjük az Európai Unióban”, ahol szeretnék felállítani egy bizottságot a temetők meggyalázásával kapcsolatos panaszok kezelésére. A Genfi Egyezményt is aktualizálni és javítani kellene.

Nem akarok konkrét példákat felhozni, és senkit nem akarok vádolni, de saját szememmel láttam fényképeket olyan zsidó temetőkről, amelyekben lovak és marhák legelészték a sírokon. Olyan képeket is láttam, amelyek sírkövekből készített egyszerű illemhelyet ábrázoltak, és láttam olyan 2000 éves zsidó katakombákat, amelyekben a szent emberi maradványok borzalmas állapotban találhatók. A fennmaradt temetőket pedig sokszor bulldózerek és markolók lepik el, hogy kiforgassák a földből az elhunytak földi maradványait.

Ez nagy véték Isten ellen. A holokauszt tragikus sebhely az emberiség arcán, és soha nem szabad megismétlődnie, még kis léptékben sem. Jómagam a gyermekeimmel együtt elzarándokoltam Auschwitzba, és higgyék el, nagyon jól tudom, hogy miről beszélek.

Ez a szervezet tehát azt kéri tőlünk, az Európai Parlamenttől, hogy minden vallás minden emlékét védjük meg Európában, tehát nem csak a zsidó emlékeket, hanem a román emlékeket is.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

János Áder (PPE). – (HU) Elnök asszony! Az osztrákok, kedves szomszédaink, évek óta szennyezik Magyarország egyik legszebb folyóját, a Rábát. Két héttel ezelőtt fél méter vastagságú habot láthattunk a folyón, ami ezt világosan mutatja. De nem elég, hogy a vízünket szennyezik kedves szomszédaink, hanem a tervezett heiligenkreuzi szemétegetővel a levegőt is szennyezni akarják. Heiligenkreuzban egy olyan szemétegetőt akarnak megépíteni 300 méterre a magyar határtól, ami Burgenland éves szemetének közel tízszeresét tudná elégetni. Mindezt európai uniós támogatással. A tervezett beruházás sérti a 2008/98/EK irányelvet, ezért felszólítom az Európai Unió Bizottságát, hogy semmilyen uniós támogatást ne hagyjon jóvá a heiligenkreuzi szemétegető megépítéséhez.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Elnök asszony, az éghajlatváltozás vonatkozásában az emberiség előtt álló legnagyobb kihívás az, hogy hogyan tudnánk megállítani a szén felhalmozódását a légkörben, és hogyan tudnánk azt inkább a felszínen tárolni.

Tekintettel arra, hogy a következő 50 évben nem fogjuk tudni csökkenteni a széntartalmú gázok kibocsátását, az egyetlen reményünk a földfelszínen történő széntárolás bővítése, ezért a probléma megoldására kidolgozott politikákban erre kell a hangsúlyt helyeznünk. Ennek érdekében növelnünk kell a növénytakarót. Ebből a célból Kína 54 millió hektárnyi fát ültetett, ami látványosan javította az ivóvíz rendelkezésre állását és a mezőgazdaság termelékenységét. Ugyanígy, a ruandai fásítási programok eredményeképpen olyan mértékben megnőtt a főváros felé tartó folyók vízhozama, hogy a várost ma már egyetlen vízerőmű is el tudja látni árammal.

Ugyanebből a célból az amerikai képviselőház olyan törvényt fogadott el, amelynek értelmében az USA 5 milliárd dollárt fog az erdőirtás kezelésére fordítani.

Ezen okoknál fogva a Tanács által képviselt álláspont, mely nem csak nem ígért semmilyen konkrét összeget a fejlődő országoknak, de a világon található erdők fenntartásához szükséges finanszírozásról sem szólt, teljes mértékben elfogadhatatlan olyan időkben, amikor európai uniós szinten nem rendelkezünk egységes politikával vagy koordinációval a Dél-Európában veszélyben lévő erdők ökoszisztémájának védelmére.

Mindazonáltal bízom benne, hogy az Európai Unió koppenhágai tárgyalásai tevékenyen támogatják majd azokat a globális erőfeszítéseket, melyekkel gátat lehet vetni az erdők irtásának és növelni lehet a fásítást.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, a neurodegeneratív betegségekkel kapcsolatos vita alkalmat ad arra, hogy szóljak a szklerózis és az amiotrófiás laterális szklerózis (ALS) problémájáról, és a Parlament tudomására hozzam azt a tényt, hogy Olaszországban már 150 ember kezdett éhségstrájkba azért, hogy támogatásáról biztosítsa az ALS kórban szenvedő Salvatore Usalát, aki azért hagyta abba az evést, hogy tiltakozzon a közömbösség ellen, melyet az olasz kormány tanúsít a szörnyű betegséggel együtt élő betegek és családjaik problémái iránt. A kampányt az olasz parlament tagjai is támogatják, például Antonietta Farina, valamint a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoporthoz tartozó kollégánk, Rinaldi úr.

Ezt a harcot azonban mindenekfelett az ALS kórban szenvedőknek és családjaiknak kell nap mint nap megvívniuk, méltóságteljes és csendes módon, a tragikus és szörnyű betegség egyik velejárójaként. Az ALS fiatalokat támad meg, és nincs ellenszere; ennek ellenére az olasz kormány mindenre odafigyel, csak a betegek és a családjaikra nem. A kutatás Európa feladata, de a tagállamoknak kell emberhez méltó létet biztosítaniuk a betegeknek.

Michèle Rivasi (Verts/ALE). – (FR) Elnök asszony, a magam részéről az AH1N1 influenza vakcinájával kapcsolatban szeretnék néhány kérdést feltenni önnek.

Az európai parlamenti képviselőket és az asszisztenseiket felkérték, hogy oltassák be magukat, ezért szeretnék néhány aggályt megosztani önökkel.

Először is, milyen arányban állnak egymással a kockázatok és az előnyök? Jelenleg előnyből kevés van, mivel ez nem olyan influenza, amely sok halálesetet okozna – a halálesetek száma mindenesetre meg sem közelíti a szezonális influenzában előforduló halálesetek számát.

Ami viszont a kockázatokot illeti, lenne időnk átgondolni ezt a szempontot, és szeretnék most konkrétan a segédanyagok problémájára rámutatni. Egy meglehetősen furcsa dologra szeretném felhívni a figyelmüket: az Egyesült Államokban betiltották a székábrák használatát, az Európai Gyógyszerügynökség azonban engedélyezte, hiszen a legtöbb vakcina tartalmaz székábrát.

A második aggályom az, hogy az Európai Gyógyszerügynökség megerősítette nekünk, hogy gyerekeken és terhes nőknél nem végeztek klinikai kísérleteket, és nincs hozzáférésük a prototípus extrapolációjához. A fentiek alapján úgy gondolom, hogy nagyobb harmonizációra lenne szükség.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Elnök asszony, az Emberi Jogok Európai Bíróságának azon botrányos döntése, mely elrendeli a kereszt eltávolítását egy olasz iskola faláról, valamint 5000 eurós kártérítés fizetését írja elő az egyik tanulóknak úgynevezett erkölcsi sérelmekért, nem csak Olaszországban keltett aggodalmat, hanem az Európai Unió más országaiban is. A kereszt mind a keresztény vallás, mind az európai történelem és tradíciók szimbóluma. A kereszt állami tisztviselők által történő eltávolítása az első lépést jelenti Európa kulturális „harakirije” felé.

Sajnálatos módon az ilyesfajta pragmatizmus már az európai értékek elleni következetes harccá kezd válni. Elég arra gondolnunk, hogy az Európai Unió legfontosabb dokumentumaiból eltávolították a kereszténységre utaló hivatkozásokat. Ideje visszatérnünk az Európai Unió alapítóinak eredeti eszméihez és elképzeléseihez,

akik maguk kereszténydemokraták voltak. Azzal a kéréssel fordulok tehát az Európai Parlament elnökéhez, hogy szervezzon olyan vitát, melynek a végén határozat születik a vallásgyakorlás szabadságáról Európában, valamint azokról az alapvető értékekről, amelyekre az Európai Unió épül.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Portugáliában, különösen az ország északi részében, egyre súlyosabb a gazdasági és a társadalmi válság, és emelkedik a munkanélküliség, így ez a régió az Európai Unió egyik legszegényebb régiójává kezd válni, ahogyan azt a legújabb Eurostat dokumentumok is kimutatták. Egyre több nagyvállalat jelenti be, hogy csökkenti a tevékenységét, és munkahelyeket szüntet meg. Az egyik legsúlyosabb példa a Vila do Conde-ban található Qimonda, amely 600 munkavállalót készül elbocsátani, miután már tavaly is elbocsátott ezret. Ezzel lényegében tönkreteszik a stratégiai fontosságú technológiai fejlesztési ágazat egyik legnagyobb és legfontosabb vállalatát.

Ezt a helyzetet nem fogadhatjuk el. Elfogadhatatlan, hogy sem az Európai Bizottság, sem a Tanács nem talál más megoldást, mint hogy megszüntesse a mikrochipgyártó és nanotechnológiai ágazatot. Felháborító, hogy közömbösek maradnak az Európai Unió nagyterjedésű régióiban tapasztalható növekvő munkanélküliség és szenvedések láttán.

John Bufton (EFD). – Elnök asszony, eredetileg arról kellett volna beszélnem, hogy milyen nagy terheket ró az EU-n belüli korlátlan migráció Nagy-Britanniára. Bocssák meg nekem azonban, ha egy másik fontos ügyet vetek fel, amelyre a közelmúltban hívták fel a figyelmet. Mint a Regionális Fejlesztési Bizottság koordinátora és Wales egyik európai parlamenti képviselője, nagy aggodalommal kaptam kézhez az Európai Bizottság egyik közleménytervezetének kiszivárogtatott példányát, melynek a címe: *Reformprogram a globális Európa számára: a költségvetés reformja, Európa átalakítása*.

Ez a dokumentum azt javasolja, hogy alapjaiban rendezzük át az EU kiadásait, és helyezzünk nagyobb hangsúlyt – idézem – a globális Európára, és kisebbet a mezőgazdaságra és a gazdagabb régióknak adott juttatásokra. Ez jelentős hatást fog gyakorolni a brit mezőgazdaságra és a strukturális alapokkal kapcsolatos programokra a jelenlegi ciklusban. Mint nettó befizető, Nagy-Britannia kénytelen lesz még több visszatérítésről lemondani, és más országok lesznek a fő kedvezményezettek.

A kohéziós politika keretében Nagy-Britanniára kiosztott összeg 11,8%-át Wales legszegényebb régiói kapják. Nagyon aggasztó, hogy ez a kiszivárgott dokumentum a jelenlegi program végén, 2013-ban esedékes kifizetéseket is befolyásolhatja. Itt az ideje, hogy a britek népszavazást tartsanak az EU-val fennálló kapcsolatukról, hogy ők maguk dönthessék el a sorsukat, ne pedig azok a bürokraták, akiket nem is ők választottak.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Amikor olyan lelkesen ünnepeljük itt, az Európai Unióban a fal és vele a kommunizmus összeomlását, kérdezzük meg, mi lett az egykori kommunista fővezérekkel? Megmondom. Óbelőlük lettek a leglelkesebb nagytrókések, neoliberaisok, a globális világalpolítai rend éllovasai. Visszakerülve a hatalomba megszüntettek mindent, ami - lássuk be, néhány dolog - jó volt a kommunizmusban, a munka biztonságát és a szociális biztonságot, viszont visszahozták a legnagyobb szörnyűségeket, a brutalitást, terrort.

Az 50. évfordulóján annak az '56-os forradalomnak, amely lehetővé tette a fal lebomlását, szemeket lőttek ki, most is Magyarországon, ahogy mi itt beszélünk és ahogy ünnepeljük a kommunizmus összeomlását, ezek a kommunista elvtársak 16 politikai foglyot tartanak börtönben.

Én majd akkor fogok ünnepelni, amikor a politikai foglyok kiszabadultak, amikor a kilőtt szemű áldozatoknak igazságot tettek, és amikor ezek a kommunisták a vérengzéseiket befejezve eltűnnek a történelem süllyesztőjében.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Elnök asszony, az Európai Unió költségvetésének 2013 után végrehajtandó reformjára vonatkozó javaslatról szeretnék beszélni. Igaz-e az, hogy a javaslat jelentősen csökkentené a regionális alapokat? Tudatában van-e az Európai Bizottság annak, hogy ez nagymértékben gyengíteni fogja az EU regionális és mezőgazdasági politikáját?

Egy olyan javaslat, amely tovább gyengítené az EU legszegényebb régióit azért, hogy finanszírozza az éghajlatváltozás elleni harcot, aligha nevezhető racionálisnak vagy logikusnak. Ez a változás az EU 271 régiójának többségét érintené. Bizonyára lehet úgy segíteni az EU szegényebb régióit, hogy közben megfelelő projektekkal harcolunk az éghajlatváltozás ellen is, csökkentjük a gázok kibocsátását és megújítható energiaforrásokat és modern technológiai megoldásokat vezetünk be.

Amikor a Bizottság előterjeszti a költségvetés reformjára vonatkozó javaslatot, szándékában áll-e megkerülni a regionális és a helyi hatóságokat az összegek kiosztásában? Ezzel ugyanis megvonná a területi hatóságoktól a beleszólást olyan ügyekben, amelyek rendkívül fontosak számukra.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Az Európai Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy hatékony mechanizmust hoz létre a gyermekek szexuális zaklatásának megelőzése érdekében. Nyolc hónap telt el azóta, hogy az Európai Parlament plenáris ülése megvitatta ezt a rendkívül fontos kérdést. Üdvözlünk kell azt a tényt, hogy időközben a Tanács megkezdte egy irányelvjavaslat megvitatását, melynek a célja a jogalkotás javítása ezen a területen. Az idő azonban nem áll meg, és újabb és újabb fájdalmas események emlékeztetnek minket arra, hogy a gyermekeink még mindig nem élveznek megfelelő védelmet. Sajnos e bűntények pusztító és hosszú távú következményekkel járnak. A gyermekek szexuális zaklatása és a pornográfia terjesztése gyakran nemzeteken átívelő problémák, ezért csak nemzetközi együttműködéssel lehet hatékonyan megelőzni őket. Még kell határozoznunk a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és szexuális zaklatásának a jelenlegi törvények által még nem lefedett új formáihoz tartozó büntetőjogi felelősséget. Szeretném felhívni tehát a Parlament figyelmét erre a fontos problémára, és kérem a Tanácsot, hogy gyorsítsa fel a javaslattervezetek vitáját.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Elnök asszony, örömmel látom, hogy fejlődnek a horvát és a szlovén kormány közötti kapcsolatok, amelyek nagy politikai lépést tettek előre, és mindkét kormány nagyobb érettségről tett tanúbizonyságot. Az aláírt határmegállapodás pozitív üzenetet közvetít, és kiváló példát mutat a régió más országainak is.

Sajnálattal értesültem azonban arról, hogy mindössze néhány nappal a megállapodás aláírása után a horvát miniszterelnök aláírt egy egyoldalú nyilatkozatot, amely egyoldalúan értelmezi a közelmúltban aláírt megállapodást. Nem szabadna semmi olyat tennünk, ami a kétely magjait ülteti el, vagy bizonytalanságot terjeszt, mert ez nem visz minket előre. Az egyoldalú nyilatkozatok és egyoldalú intézkedések soha nem jó megoldások, és nem a megfelelő üzenetet közvetítik. Az ilyen lépések nem erősítik a szavahihetőséget, nem építik ki a szükséges kölcsönös bizalmat, és kételyeket támasztanak a szándékaink komolysága felől, valamint a megállapodás realitása és életképessége felől. Ha sikert akarunk elérni ezen a téren, nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk, és meg kell erősítenünk a bizalmat egymás között otthon, a szomszédjaink között és az egész régióban.

Felszólítom a horvát kormányt, hogy tartózkodjon újabb egyoldalú intézkedésektől, és kérem a miniszterelnököt, hogy inkább tanúsítson politikai bátorságot és határozottságot, hogy le tudjuk győzni a múltból ránk maradt nehézségeket.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Arra szeretném felhívni a figyelmüket, hogy múlt héten nagy riadalommal töltött el minket az a helyzet, illetve az az információ, hogy Putyin miniszterelnök felkérte az Európai Bizottságot, hogy fizesse ki Ukrajnának a Gazprom felé fennálló tartozását. Szeretném megkérdezni, hogy valóban érkezett-e ilyen kérés. Az Európai Bizottságnak valóban szándékában áll-e kifizettetni ezt az adósságot az Európai Unióval? Ha az első két kérdésre igen a válasz, milyen alapon tenné ezt a Bizottság?

Elnök asszony, azt is szeretném közölni önnel, hogy én vagyok az egyetlen képviselő, aki nem használta fel teljesen a rendelkezésére álló időt.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Elnök asszony, azért kértem ma szót, hogy tájékoztassam önöket egy meglehetősen nyugtalanító tényről, amely akkor jutott tudomásomra, amikor Washingtonban jártam az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság delegációjának tagjaként.

Az adatvédelemmel (a SWIFT-tel, a légiutasok adataival (PNR)) kapcsolatos jelenleg folyó transzatlanti tárgyalások margóján az Egyesült Államok bővíti a Nemzetbiztonsági Ügynökségének adatgyűjtési lehetőségeit, hogy az el tudjon fogni minden egyes elektronikus üzenetet a területén belül, valamint az országba bemenő és onnan kimenő üzeneteket is.

Hogyan állíthatja az USA, hogy tiszteletben tartja a magánélethez való jogot, ha közben hatalmas lehallgató ügynökséget épít ki – mi pedig hogyan nézhetjük ezt ölbe tett kézzel?

Az a feladatunk, hogy mindenkit tájékoztassunk a hatalommal való súlyos visszaélésről és az alapvető jogaink megsértéséről. Remélem, hogy csatlakoznak hozzám abban, hogy nyilatkozatokban és újságcikkekben tájékoztatjuk a szavazóinkat és a honfitársainkat erről az esetről.

Nick Griffin (NI). – Elnök asszony, az elmúlt két hónapban magam is szenvedő alanyává váltam a brit munkáspárti rendszernek, mivel bevonták a képviselői igazolványomat, nem engedtek be a sellafieldi

atomerőműbe – annak ellenére, hogy tagja vagyok a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság egyik albizottságának –, az Állampolgári Tanácsadó Iroda pedig nem adott el nekem egy olyan információs adatbázist, amelyet nyíltan hirdetnek eladásra minden más képviselőnek.

Elnök asszony, egyetért-e azzal, hogy a politikai diszkrimináció nem csak törvényellenes, de egyben támadás is nem csak ellenem, hanem e parlament működése ellen is, és legfőképpen a szavazók és a teljes demokratikus folyamat ellen?

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség által folytatott vizsgálat aggasztó következtetésekre jutott, amelyek szerint az általános munkanélküliség kedvezőtlen hatást gyakorol a munkavállalók biztonságára és egészségére. A tanulmány szerint – melyben 27 tagállam 27 000 válaszadója vett részt – 10 munkavállalóból 6 úgy érzi, hogy a gazdasági válság és a növekvő munkanélküliség miatt romlanak a munkafeltételek. A válaszadók 75%-a azt mondta, hogy az egészségük romlása az általuk végzett munkának tudható be. Ez az információ alátámasztja az Eurostat tanulmányát, amely kimutatja, hogy 27 millió munkavállaló szenved balesetet vagy szenved foglalkozási megbetegedésben, és 137 millió munkavállaló naponta veszélynek van kitéve. Csak ezen a héten egy újabb munkahelyi balesetben 5 portugál munkás veszítette életét Andorrában.

Az Európai Uniónak és a tagállamoknak mielőbb reagálniuk kell erre a helyzetre. Ennek keretében jogokat is biztosító munkahelyeket kell teremteni, oda kell figyelni a munkára és a munkavállalókra, és meg kell büntetni azokat a munkáltatókat, amelyek a nyereségük növelése érdekében megnyirbálják a munkavállalókat érintő megelőzési és -védelmi intézkedéseket.

Elnök. – Keveredés történt a mikrofon kiosztásában. Teixeira úrnak kellett volna szót adnom. Valószínűleg hibásan ejtettem ki az ön nevét, ez okozta a zavart.

Nuno Teixeira (PPE). – (PT) Az Európai Bizottság a közelmúltban benyújtott egy közleménytervezetet a költségvetés reformjáról, és ez olyan hivatkozásokat tartalmazott a kohéziós politikára, amelyek nyugtalanságot és zavart okoznak, különösen a legkülső régiók körében.

Sürgősen meg kell vitatnunk a Közösség költségvetését, de úgy gondoljuk, hogy a 2013 utáni pénzügyi keretrendszernek a szolidaritásra és a területi kohézióra kell épülnie, mivel ez létfontosságú az állandó nehézségekkel küzdő és folyamatos támogatásra szoruló régiók, például Madeira számára.

Elfogadhatatlan az a szándék, hogy a kohéziós politikát úgy módosítsuk, hogy a jelenlegi regionális alapú megközelítés helyett a hozzáadott értéket tartalmazó ágazatok kerüljenek a középpontba. Ez a változtatás a 2. célkitűzés eltörléséhez vezethet, amely jelenleg az európai régióknak körülbelül a felét támogatja.

Érthetetlen, hogy a Bizottság miért akarja a támogatások kiosztását regionális alapról nemzeti alapra, vagy akár európai szintre módosítani, elutasítva ezzel a közelség kritériumát, amely mindig is alátámasztotta a kohéziós politikát. Elfogadhatatlan, hogy egy tagállam sokéves EU-tagsága is egy változó lehet abban a képletben, amellyel kiszámítják a strukturális támogatások kiosztását, mivel ezzel régi és új tagállamokra osztjuk a tagokat, és így a legkülső régióknak a strukturális alapokhoz történő hozzáférése tekintetében értelmezhetetlenné válik az EK-Szerződés 299. cikkének (2) bekezdése.

Estelle Grelher (S&D). – (FR) Elnök asszony, mint normandiai európai parlamenti képviselő, szeretném felhívni a Bizottság és a Parlament figyelmét a partmenti Natura 2000 területekkel kapcsolatos javaslatokra, melyeket a francia kormány éppen most adott át az európai hatóságoknak. A javaslatokban nem szerepel az Etretat mellett található Antifer-fok, de kárpótlásul megnövelik a területet 12 tengeri mérföldre.

Ez a döntés megnyitja az utat a Poweo számára a metán terminál létrehozásához Antifernél, és nem engedi meg a partmenti szélerőmű megépítését Fécamp mellett, annak ellenére, hogy ezt a projektet a helyi képviselők, a lakosság, sőt még a halászok is támogatják. Tudományos és következetes javaslat született a régió számára, amely élvezzi a helyi vállalkozók támogatását is. A javaslat szerint hat mérföldes zónát alakítanak ki a teljes partvonal mentén, beleértve Antifert is.

Három kérdésem van: milyen előrehaladást ért el a Bizottság a zónára vonatkozó javaslatok vizsgálatában? Elfogadja-e őket annak ellenére, hogy ellentétben állnak a tudományos véleményekkel és a régió társadalmi, gazdasági és kulturális tevékenységeivel? Végül pedig, tekintettel a közeli koppenhágai csúcstalálkozóra, elfogadhat-e Európa olyan döntést, amely a gázt támogatja a megújítható energiaforrások ellenében?

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Elnök asszony, szeretném felhívni a figyelmet az ukrajnai egészségügyi helyzetre. A rendelkezésre álló adatok szerint már több mint egymillió influenzás esetet

jelentettek, melyen belül több tucatot az AH1N1 vírus okozott. Ukrajna nemzetközi segítséget kért, mégpedig elsősorban oltóanyagokat, gyógyszereket, fertőtlenítő szereket, maszkokat, kesztyűket és laboratóriumi kellékeket.

Tudjuk, hogy a Bizottság az EU országok által Ukrajnának nyújtott segítség koordinálására elindított egy speciális polgári segítségnyújtási mechanizmust, és felállított egy monitoring és információs központot. Milyen koordinációról van szó? Milyen segítséget nyújtunk? Hogyan működik ez a monitoring rendszer? Szerintem a közvélemény szeretne választ kapni ezekre a kérdésekre.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Tisztelt elnök asszony, képviselőtársaim! Két évtized telt el azóta, hogy a berlini fal leomlott, aminek ugye 20 éves évfordulóját ünnepelték, a vasfüggönyöket átvágták, és mégis kevésnek bizonyult ez a 20 év ahhoz, hogy lássuk, számos kommunizmus alól szabadult országban végleg nem tudtunk még megszabadulni az elmúlt rendszer beidegződéseitől.

2006 őszén rendőrök még semmibe vették Budapest utcáin a gyülekezési jogot, a tisztességes eljáráshoz való jogot, és a sértettek mai napig hiába keresik igazukat és jogaik érvényesülését. Az idén márciusban Budapesten a miniszterelnök leváltását követelő bekiabálásért még elvezetés, embertelen, megalázó bánásmód járt. Az Európai Unióban ma még előfordulhat, hogy valaki saját szülőföldjén, saját anyanyelven - mint például Szlovákiában - nem élheti meg, nem élheti ki a demokrácia által biztosított jogokat, ha éppen kisebbségi sorsba kényszerítette a történelem. Romániában pedig szobrot készülnék állítani annak az egykori vezérkari főnöknek, aki a tüntetők közé lövetett a megmozdulásokért.

José Manuel Fernandes (PPE). – (PT) A jelenlegi gazdasági válság miatt bizonytalanná váltak a munkahelyek. A gazdasági nehézségek miatt a munkavállalók néha vakon elfogadnak olyan állásajánlatokat, amelyek semmibe veszik a munkajogot, és kibújnak a jogszabályok végrehajtása és a kormányzati hatóságok felügyelete alól. Sajnos már többször is tanúi lehettünk az Európai Unióban súlyos munkahelyi kizsákmányolásnak, ami gyakran valóságos rabszolgatartásnak felelt meg, akár európai, akár nem európai állampolgárokkal szemben. Láttuk továbbá, hogy a migráns munkavállalók közül szokatlanul sokan életüket veszítették, köztük sok honfitársam is, portugál állampolgárok, még törvényes munkahelyeken is. Ezek a balesetek a munkahelyeken történtek, és főleg az építőipari ágazatban.

Ennél fogva kérjük az Európai Uniót és szerveit, valamint a tagállamokat, hogy határozottan és hatékonyan fogjanak össze az ilyen esetek megelőzése érdekében.

Sophie Briard Auconie (PPE). – (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, szeretném meghúzni a vészharangot azzal kapcsolatban, hogy milyen lassan halad az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap előirányzatainak a tervezése és a kifizetése.

Még attól is messze vagyunk, hogy a rendelkezésre álló összeg felének a felhasználását megtervezzük. Ami a kifizetéseket illeti, a regionális politikára szánt 347 milliárd euróból csak 9,62%-ot fizettek ki a projektvezetőknek. Ez minden országot érint, néhányat jobban, mint másokat. Spanyolországnak, Luxemburnak és Svédországnak meg kell próbálnia felzárkózni azokhoz az országokhoz, amelyek élen járnak az európai támogatások kifizetésében, mint például a balti országok, Írország és Szlovénia.

Az Európai Unió regionális politikája az egyik leghasznosabb politika a polgártársaink számára. Garantálja ugyanis a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót a praktikus és gyakran létfontosságú projektekhez.

Azt kérem tehát, hogy a nemzeti irányító hatóságok is vegyenek részt ebben a folyamatban. Ugyanakkor azt is gondolom, hogy gazdasági válság idején az európai szabályokat hozzá kell igazítani a főbb problémákhoz.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Elnök asszony, ma ünnepeltük a közép- és kelet-európai demokratikus változások 20. évfordulóját. Tartottunk egy nagyon helyénvaló és szép ünnepséget, melyen Havel úr és Buzek úr is részt vettek, az Európai Parlamentben pedig kiállítások láthatók. Ez így helyes, de az lenne a jó, ha az európai intézmények nem csak sok évente egyszer tartanának ilyen megemlékezéseket.

Képezze ez részét a történelmünknek – a változásokkal kapcsolatos igazságot az oktatásban is el kell mondanunk, és ezt az európai intézményeknek kell kezdeményezniük. Közös történelemkönyvet kellene írunk azokról az időről, amely bemutatná, hogy hogyan ment végbe Európa egyesítése, hogy az iskolás gyermekek is hozzáférjenek az igazsághoz és a tudáshoz.

Ugyanakkor számos példát említhetnénk fölöslegesen elköltött pénzekre is. A brit Open Europe nevű szervezet állítása szerint 7 millió eurót költöttünk egy olyan blog finanszírozására, amely arról szólt, hogy

egy számár körbeutazza Hollandiát. Ideje lenne, hogy hatékonyabban költsük el az Európa számára rendelkezésre álló pénzeket.

Elnök. – Hölgyeim és uraim, az eljárási szabályzat 150. cikke szerint sajnos most be kell fejeznünk az egyperces felszólalásokat. A 150. cikk szerint ezt a fajta vitát maximum 30 percig folytathatjuk. A felszólalások most már majdnem 40 perce tartanak, mert sajnos sok felszólaló nem tartotta be az egy percet.

Próbáltam azoknak elsőbbséget adni, akiknek nem állt módjukban felszólalni a legutóbbi két vita egyikében sem, és remélem, hogy ez az önök számára is megfelelő volt így. Ma este még négy vita vár ránk, és mint tudják, legkésőbb éjfélkor be kell zárunk az ülést.

20. A tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolása (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Tajna Fajon jelentése (A7-0042/2009) az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)).

Tanja Fajon előadó. – (SL) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, Barrot úr és minden tisztelt jelenlévő, az Európai Parlament szilárdan támogatja a nyugat-balkáni országokkal szembeni vízumkényszer eltörlését. A jelentés elkészítése során is ez a gondolat vezérelt bennünket. Különösképpen az árnyékelőadóknek és a Parlament képviselőinek szeretnék köszönetet mondani, hiszen az ő támogatásuk nélkül nem lettem volna képes elérni ezt az eredményt. Hasonlóképpen szeretnék köszönetet mondani a Tanácsnak és a Bizottságnak az együttműködésre tett erőfeszítéseikért, amely az e területen való, jövőbeli együttműködés szilárd alapját fogja képezni – különösen akkor, ha a Lisszaboni Szerződés ratifikálásra kerül, mivel ez lehetővé fogja tenni a Parlament számára, hogy az együttdöntési eljárás során bármely szükséges intézkedést elfogadjon.

A nyugat-balkáni polgárok a vízumkényszer következtében túlságosan is régóta élnek elszigeteltségben. A kötetlen utazást illetően kevesebb joguk van ma, mint a volt Jugoszlávia idején. Ami azt illeti, a Nyugat-Balkán országainak fiataljai ma csak annyit tudnak Európáról vagy Amerikáról, amit az interneten vagy a televízióban látnak és hallanak. Mivel Szlovéniából jövök, jól emlékszem, hogy éppen a szlovén elnökség kezdeményezte a vízumliberalizációs folyamatot 2008 elején, azaz öt évvel a thesszalóniki cselekvési program aláírását követően, amely program világosan garantálja a Nyugat-Balkán lakossága számára az európai perspektívát.

Örömmel üdvözlöm a Bizottságnak Macedónia, Szerbia és Montenegró vízumkötelezettségének eltörlésére irányuló javaslatát, és külön örömmel üdvözlöm Szlovénia kezdeményezését, amelyet a tagállamok is erőteljesen támogatnak, és amely arra irányul, hogy a fent említett országok polgárai december 19-től szabadon utazhassanak a schengeni térség országaiba. A változás 2010. január 1-jei bevezetése logisztikai nehézségeket okozott volna, hiszen a karácsony és az újév éppen az az időszak, amikor ezen országok sok-sok polgára el akar utazni, hogy meglátogassa a tagállamokban élő rokonait.

A vízum eltörlése hatalmas előrelépést fog jelenteni a regionális együttműködési folyamatban, illetve az etnikai megosztottság elleni küzdelemben, valamint elő fogja mozdítani a kulturális, társadalmi, gazdasági és politikai hidak kiépülését.

Hölgyeim és uraim, az említett három ország számára a vízum eltörlése egy nagyon pozitív lépést jelent a helyes irányba. Szeretném azonban hangsúlyozni, hogy a vízummentesség bevezetéséből kihagyott országoknak is lehetővé kell tenni, hogy amilyen hamar csak lehet, vagyis inkább amint erre készen állnak, csatlakozzanak a vízummentes térséghez. Természetesen Bosznia-Hercegovináról és Albániáról beszélek. Nem hagyhatjuk, hogy ez a két ország még elszigeteltebbé váljék, miközben szomszédaik élvezhetik az Európai Unióba való korlátlan utazás lehetőségét.

Természetesen fel kell készülniük a vízum eltörlésére, tehát nem azt akarom mondani, hogy enyhíteniünk kellene a kritériumokat. Amit tenni akarunk, az az, hogy világos üzenetet akarunk közvetíteni Bosznia-Hercegovina és Albánia polgárai felé: várunk rájuk, sürgetnetek kell a kormányaitokat, hogy teljesítsék kötelezettségeiket. Másfelől mi minden tőlünk telhetőt meg fogunk tenni annak biztosítására, hogy az Európai Unió részéről ne legyen késlekedés a döntéshozatalban. Nyugodtan állíthatom, hogy ez a megközelítés széles

körű támogatásra talált mind a Külügyi Bizottságban, mind az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban, amelynek tagja vagyok.

Szeretném hozzátenni azt is, hogy a holnap szavazás után fel fogom hívni a Parlamentet egy speciális politikai nyilatkozat, a Parlament és a Tanács közös nyilatkozatának létrehozására, amely határozottan támogatja valamennyi nyugat-balkáni ország vízumkötelezettségének eltörlését. Ebben a nyilatkozatban, amelyről holnap külön fogunk szavazni, egyrészt üdvözölni fogjuk december 19-ét, amikor Macedónia, Szerbia és Montenegró vízumkötelezettsége megszűnik, másrészt fel fogjuk szólítani az Európai Bizottságot, hogy minél hamarabb készítsen el egy javaslatot Bosznia-Hercegovina és Albánia vízumkötelezettségének eltörlésére, amennyiben az előírt kritériumokat teljesítették. Másrészt vállalkozunk, hogy gyorsított eljárás keretében fogunk foglalkozni ezzel a javaslattal. Jó lenne pontos határidőt kitűznünk Bosznia-Hercegovina és Albánia vízumkötelezettségének eltörlésére, de tartok tőle, hogy az ehhez szükséges eljárások túlságosan bonyolultak. Remélem, hogy 2010 nyara reális időpont lehet e két ország vízumkötelezettségének eltörlésére.

Befejezésül: nem szabad megfélemlenünk Koszovóról sem, ha nem akarjuk, hogy "fekete lyukká" váljon a térképén..

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Hadd mondjam el befejezésül: az Európai Parlament politikai felelősséggel bír a vízumliberalizációs folyamat véghezvitelében, és holnap a Parlament széles körű támogatására számítok ebben a tekintetben.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Elnök asszony, sajnálatos, hogy a svéd elnökség egy miniszter személyében ma este nem képviselteti magát, ahogy az egyébként igen kívánatos lenne.

Úgy tudom, hogy a Tanács elnökségét nem hívták meg, mivel állítólag nincs szükség rá, hogy itt legyen. Szeretném emlékeztetni a Tisztelt Házat arra, hogy a svéd elnökség kezdettől fogva előmozdította és támogatta a nyugat-balkáni vízumliberalizációs folyamatot.

Köszönetet kell mondanunk – és tudom, hogy Tanja Fajon, az előadó egyetért velem – a Tanács elnökségének a Parlament és a Tanács közös nyilatkozatáért, amely a Bizottság támogatását is élvezzi, ami egyedülálló ezen intézmény történelmében.

Szeretnék magyarázatot kapni arra, ha nem is itt és most, hogy miért nem lehet jelen a Tanács elnöksége, és szeretném, ha jegyzőkönyvbe vennék, hogy a Tanácsot képviselő miniszter nem lehet itt, mert nem kapott meghívást.

Elnök – Azt az információt kaptam, hogy a Tanács elnöksége meghívást kapott, de ütemezési problémák adódtak, így nem lehet itt. Foglalkozni fogok azonban az ügygel.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök asszony, Corazza Bildt asszony kérdésére válaszolva szeretném elmondani, hogy a svéd elnökség valóban nagyon aktív volt ebben a folyamatban, amely - ahogy Fajon asszony is mondta - lehetővé teszi számunkra, hogy az érintett tagállamok polgárainak, és különösen a fiataloknak, lehetőséget teremtsünk arra, hogy jobban megismerkedjenek, és párbeszédet folytassanak azzal az Európával, amelyet olykor nagyon kevésbé ismernek.

Igaz, hogy ez a javaslat a nyugat-balkáni országokkal való kapcsolatainkkal összefüggésben, az európai rövid távú tartózkodásra jogosító vízum fejlődésében történelmi lépést jelent. Ráadásul a Bizottság is üdvözli az Európai Parlament és a Tanács jogalkotási javaslatának elfogadását. Mindenki tisztában van a javaslat fontos politikai hatásaival és az ügy érzékeny jellegével, amely az érintett országok minden polgárának életére hatással lesz.

Értem a Parlament álláspontját. Ebben az összefüggésben szeretném megerősíteni a Bizottság határozott kötelezettségvállalását a kritériumok teljesítésének szigorú megfigyelésére nézve – minden érintett ország és az ütemtervben szereplő valamennyi kritérium tekintetében. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság már korábban pozitív elbírálást kapott, ezért ezzel az országgal be is fejeződött a párbeszéd. Októberben Szerbia és Montenegró fogadta a Bizottság által vezetett és a tagállamok szakértőivel együttműködésben létrejött missziókat, amelyek megállapították, hogy a megfelelő ütemtervek valamennyi kritériuma pontosan megvalósult.

Albánia és Bosznia-Hercegovina esetében is ugyanezt a módszert fogjuk követni. Az utóbbi hónapok jelentős előrelépései ellenére Bosznia és Albánia még mindig nem teljesítette az ütemterv által megkövetelt, a vízumkötelezettség eltörléséhez szükséges reformokat. Ahogy azonban Ön is mondta, Fajon asszony, már

az is nagyon ösztönző számukra, hogy szomszédaiik számára lehetővé vált a vízummentesség, és ígérem Önöknek, hogy én személyesen minden tőlem telhetőt megteszek annak biztosítására, hogy Albánia és Bosznia-Hercegovina mihamarabb vízummentességet kaphasson, ahogy azt Önök is szeretnék.

Felhívom a Parlamentet – amely a Lisszaboni Szerződés hatályba lépésével vízumügyekben együttes törvényhozóvá válik – hogy támogassa a vízumliberalizációról folytatott párbeszéd Bizottság által követett, strukturált módszerét, mivel egy másféle megközelítés zavart okozna, ugyanakkor nem változtatna a vízumrendszeren. Egy másféle megközelítés hamis reményeket ébresztene, és lelassíthatná az országoknak az ütemterv által megkövetelt reformok végrehajtására irányuló erőfeszítéseit.

Jelenleg Albánia és Bosznia a rendelet I. mellékletében marad, ugyanakkor megerősítjük az Európai Unió kötelezettségvállalását arra nézve, hogy a folyamatban lévő eljárásokkal összhangban segíteni fog ennek a két országnak az ütemterv által megkövetelt kritériumok teljesítésében és így a vízumkötelezettség eltörlésében.

Ebben az összefüggésben a Bizottság támogatja a közös politikai nyilatkozat szövegét, amely megerősíti az Európai Uniónak a vízumliberalizációs folyamat második szakaszának (Albánia és Bosznia-Hercegovina) mielőbbi végrehajtására tett határozott kötelezettségvállalását, Fajon asszony.

Íme, elnök asszony. Hiszem, hogy ez nagyon fontos kérdés, amely bizonyítja a balkáni államok számára, hogy Európa szem előtt tartja elképzeléseiket és vágyaikat.

Sarah Ludford, a Külügyi Bizottság véleményének előadója. – Elnök asszony, a Fajon-jelentés és a tervezett tanácsi és parlamenti nyilatkozat által támogatott kötelezettségvállalás hosszú távú megközelítést tükröz. Hiszen arról van szó, hogy a Nyugat-Balkánon élők vízummentesen utazhassanak. Ez nem pusztán valamiféle nagylelkű és emberbaráti gesztus, hanem józan és okos lépés is, mivel a szó legtagabb értelmében a biztonságot mozdítja elő. A szabad és szabadon utazó emberek jobban hajlanak a békés megoldásokra, és kevésbé esnek áldozatul a befelé forduló nacionalizmusnak, amely fenyegetést jelent a biztonság számára.

Kit nem rendítenek meg az üléstermen kívüli képernyőkön látható képsorok és az e héten zajló ünnepek, melyekkel a berlini fal leomlásának 20. évfordulójáról emlékezünk meg? Bár a jelenlegi akadályokat nem lehet összehasonlítani a berlini fállal, azért ezek is akadályozzák a szabad kommunikációt és annak a szélesebb látóköri kialakulását, amely előmozdítja a megértést és a toleranciát. Az egész térséget magában foglaló megközelítéshez való ragaszkodásunk a daytoni békeszerződés 15. évfordulóján tisztességes eredményhez kell, hogy vezessen.

Szeretnék gratulálni és köszönetet mondani az előadónak, Fajon asszonynak, mert kemény munkát végzett, és azért is, mert a jelentésbe belefoglalta annak minden apró részletét, amit az elmúlt két hónapban végiggondolt.

Köszönetet szeretnék mondani a Tanácsnak is, és különösen a svéd elnökségnek, mivel közreműködtek abban, hogy megállapodásra jussunk arról a nyilatkozatról, amely határozott célként rögzíti a Nyugat-Balkán mielőbbi vízumliberalizációját – reméljük, hogy ez 2010-ben megtörténik, mivel a szabad utazás bevezetési határidejeinek egymáshoz ésszerű közelségben kell lenniük, hiszen ha ez nem így van, az vitához és instabilitáshoz vezet.

A Fajon-jelentésben kötelezettséget vállaltunk arra nézve, hogy Koszovó számára is kidolgozunk egy, a többi nyugat-balkáni országhoz hasonló, vízumkönnyítési és vízumliberalizációs ütemtervet.

Szeretném hozzátenni, hogy remélem, hogy hamarosan az Egyesült Királyság kormánya is ezt az utat választja – hiszen az Egyesült Királyság nem tagja a schengeni térségnek, és így természetesen nem szerepel az EU schengeni térségéről szóló jelenlegi határozatban. Mindig kicsit skizofrén állapot, amikor a schengeni projekten dolgozom, hiszen brit európai parlamenti képviselő vagyok, de nyilvánvalóan mind az Európai Uniónak, mind a nyugat-balkáni régióknak jó lenne, ha az Egyesült Királyság mihamarabb hasonlóan cselekedne.

Zárásképpen szeretnék köszönetet mondani Fajon asszonynak, az előadónak.

Anna Maria Corazza Bildt, a PPE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, a PPE képviselőcsoport támogatja a Nyugat-Balkán valamennyi országa vízumliberalizációjának meggyorsítását, azaz azt, hogy ez 2010 júliusáig történjen meg. Üdvözljük és támogatjuk azt a javaslatot, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró és Szerbia ez év karácsonyáig kapja meg a vízumliberalizációt.

Megértjük Bosznia-Hercegovina és Albánia népének kérését – a fiatal generáció kérése ez, amely bezárva, mellőzve és bebörtönözve érzi magát. Nekik azt üzenjük: 'A ti oldalatokon állunk, készen állunk, ha ti is készen álltok.' Sajnálatos, hogy Albánia és Bosznia-Hercegovina kormányai lassan cselekszenek, mintha elfeledkeztek volna erről a generációról. Bármiféle késedelemért őket terheli a felelősség. Mi figyelmeztettük őket, hogy mihamarabb meg kell felelniük a követelményeknek. Tudjuk, hogy a Bizottság segít ebben a folyamatban.

Sajnos azt kell mondanom, hogy elszomorított, hogy a PPE képviselőcsoportnak három hónap tárgyalásba került, hogy meggyőzze az Európai Parlament baloldali képviselőit, hogy a szerződéseknak megfelelően kell eljárni. Ez annyira bonyolult lenne? Végül azt is megértették, hogy az Európai Parlament nem törvény fölött álló.

Tisztelettel tekintek kiváló kollégáimra, de kifogásolom nem éppen konstruktív hozzáállásukat. Nincs rövidebb út. Nincs abrakadabra. Nem azért vagyunk itt, hogy pontokat gyűjtsünk. Azért vagyunk itt, hogy eredményeket érjünk el a Balkán lakossága számára. Hadd fogalmazzak világosan: valamiféle átmeneti, vegyes, köztes státusz nem gyorsítja meg a folyamatot, és nem gyakorol nyomást a Bizottságra és a Tanácsra. És az is biztos, hogy nem közvetít erőteljes politikai üzenetet.

Zárásképpen szeretném elmondani, hogy másfél éven keresztül megtapasztaltam Szarajevó ostromát és a bombázásokat. Az ottani barátainak üzenem, hogy kiállok e mellett az ügy mellett.

Claude Moraes, az S&D képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, 2008-ig, azaz a szlovén elnökség előtt nem történt elegendő előrelépés abban az ügyben, amelyet a biztos úr joggal nevezett a Nyugat-Balkán vízumliberalizációja irányába tett, történelmi lépésnek.

Ahogy Ludford asszony nagyon helyesen mondta, komoly gyakorlati okai vannak annak, hogy ez az ügy számunkra is fontos, nem pedig csak valamiféle válaszingérek. A Szocialisták és Demokraták Képviselőcsoportjának nevében szeretnék köszönetet mondani az előadónak, Fajon asszonynak azért a gondos és alapos munkáért, amelyet annak érdekében végzett el, hogy az Európai Unió előrelépést tehessen a végső cél, a Nyugat-Balkán országainak vízummentessége érdekében. A munkát közösen végezte az árnyékelőadók, a Bizottság és a Tanács, és ez dicséretes.

Egyrészt világos, hogy sokan úgy látják a vízumliberalizációt, hogy az nagy előnyöket fog jelenteni mindkét oldal számára, ugyanakkor az is igaz, hogy az egész Parlamentnek részt kell vennie az ütemterv kérdésének megvitatásában, valamint annak biztosításában, hogy mindezen országokban végrehajtsák azokat az alapvető reformokat, amelyek megerősítik a bizalmat egy igazán megfelelő vízumliberalizációs rendszer bevezetéséhez.

Az előadó feladata az volt, hogy áttörést eredményezzen a vízumliberalizáció terén, és meggyőzze a Parlamentet is. Ezt egy nyilatkozat formájában valósította meg, amelyet megtárgyalt a Tanáccsal. A nyilatkozat tartalmazza Macedónia, Szerbia és Montenegró vízumliberalizációját, Albánia és Bosznia-Hercegovina vízumliberalizációjának meggyorsítását, valamint érzékeny kompromisszumot Koszovó kérdésében.

Képviselőcsoportom mindezen okokból támogatja a jelentést, és reméljük, hogy a jelentés a Parlament általános támogatását fogja élvezni.

Ulrike Lunacek, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, először is az előző felszólalóhoz csatlakozva szeretnék őszintén köszönetet mondani a két előadónak, Fajon asszonynak az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságból, valamint Ludford asszonynak a Külügyi Bizottságból, illetve az árnyékelőadóknak is. Sikertől benyújtunk egy javaslatot, amely azt célozza, hogy a Bizottság és a Tanács olyan átfogó csomagot hozzon létre, amely az egész Nyugat-Balkán valamennyi népére kiterjed, és egyiket sem hagyja ki. Nagyon remélem – és ezzel Barrot biztos úrhoz fordulnék –, hogy meg tudják győzni a Tanácsot arról, hogy a vízumliberalizációt Koszovóra is ki kell terjeszteni, és így el fog kezdődni a párbeszéd, és hogy a vízumliberalizációt legkésőbb a jövő év közepéig Boszniára és Albániára nézve is végre kell hajtani. Részemről amellet vagyok, hogy ez még előbb megtörténjen.

Szeretnék tisztázni egy dolgot. Természetesen a követelmények teljesítéséről van szó, de úgy hallottam, hogy Szerbiában ez még nem történt meg teljes mértékben. Szeretném tudni, mit gondolnak erről. Fontos az összes követelmény teljesítése. Szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki részt vesz ebben a munkában, és remélem, hogy mindenki.

Doris Pack (PPE). – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, húsz évvel ezelőtt kelet-németországi honfitársaim megkapták az utazás szabadságát. Néhány évvel később Slobodan Milošević önkényesen veszélyeztette, aztán pedig elvette a szerbektől, majd a régió összes többi országától is a szabad utazás jogát.

2000 óta már hányszor akartuk itt, a Parlamentben, nyilatkozatok és nyilvános viták révén megteremteni Délkelet-Európa országai számára az utazás szabadságát – a vízummentes utazást. Tudjuk, hogy az EU egyedül nem valósíthatja meg ezt a célt, hiszen a nemzeti kormányoknak azt el kell fogadniuk. Le kell győznünk honfitársaink aggályait. Bűnözők mindenhol vannak – nekik nincs szükségük vízumra! Ők vízum nélkül lépnek át a határokon. Tehát emiatt nem kell aggódnunk.

Itt a fiatal generációról van szó, akik a vízummentes utazás révén végre oda utazhatnak, ahova csak akarnak. Ezért nagyon örülünk annak, hogy Macedónia, Montenegró és Szerbia polgárai most végre ismét szabadon utazhatnak. Ez csodálatos! Az örömben egy kis szomorúság is vegyül, mert Albánia, Bosznia-Hercegovina és Koszovó még nem csatlakozhatnak hozzájuk, de reméljük, hogy decemberben a Bizottság megerősíti, hogy Albánia hatalmas fejlődésen ment át, és reméljük, hogy Bosznia-Hercegovina részéről is bizonyos fejlődést fogunk látni. Sajnálatos módon vannak olyan politikusok Bosznia-Hercegovinában, akik kevésbé aggódnak az ország polgárainak érdekei miatt, hiszen biztonságban érzik magukat annak tudatában, hogy ők maguk természetesen vízummentesen utazhatnak. Ezért úgy gondolom, hogy biztosítanunk kell, hogy ez jövő nyárra lehetővé váljék. Remélem, hogy Barrot úr segíteni fog nekünk ebben. Koszovóról sem szabad azonban megfelekednünk. Nem maradhat utolsó fekete foltként. Kötelesek vagyunk segíteni Koszovónak a követelmények teljesítésében. Koszovó egyedül nem képes erre. A vízummentes utazás ügye mélyen humanitárius ügy. Örülök, hogy mindannyian segíthetünk benne. Köszönöm a lehetőséget, Barrot úr.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Európa, az Európai Unió békeprojektként indult és történelmének leghosszabb békeidőszakát éli. Tudjuk tehát, hogy az integráció milyen erőteljes eszköz ebből a szempontból, és most a mi kezünkben van a Nyugat-Balkán esetében.

A Nyugat-Balkán nemrég ment keresztül egy nagyon traumatikus időszakon, nagyon sok emberi fájdalmat okozó háborún. Ennek meghaladásához az európai integrációs folyamat előrehaladására van szükség. Ebben fontos lépés a vízummentesség. Többen említették a fiatalok számára a közvetlen kapcsolat, közvetlen tapasztalatszerzés lehetőségét, a demokratikus erők megerősödésének lehetőségét. Mindenképpen a bizalom üzenete és a vízummentesség, de európai érdek is a Nyugat-Balkán közeledése az Európai Unióhoz biztonságpolitikai, gazdaságpolitikai szempontból is. Fontos azonban, hogy ne képezzünk újabb megosztottságot a térségben, de mihamarabb mindegyik ország csatlakozhasson a vízummentességhez.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Holnap az Európai Parlament szavazni fog a rövid távú tartózkodásra jogosító vízum eltörléséről a balkáni országok tekintetében. Az ütemtervvel rendelkező országok közül nem mindegyik készült fel arra, hogy január 1-jével megkapja a mentességet.

Nagyon szerencsétlen dolog, hogy az egyik ország, nevezetesen Bosznia-Hercegovina esetében a Bizottság javaslata megkülönböztetést tesz lehetővé a lakosság különböző csoportjai között: azok között, akik horvát vagy szerb útlevél birtokában élvezhetik az európai vízummentes utazás előnyeit, illetve azok között, akik nincsenek ilyen útlevél birtokában - ezek a bosnyák muszlimok. Ez a megkülönböztetés kínos, tekintettel az ország közelmúltbeli történelmére.

Az Európai Parlament holnap üzenetet fog küldeni Bosznia-Hercegovinának és Albániának. A kritériumok kritériumok, és ezeket a követelményeket teljesíteni kell a vízummentesség elnyeréséhez. Amint azonban a követelmények teljesülnek, a vízummentességet mihamarabb meg kell adni.

Láthattuk, hogy sok minden történt a követelmények teljesítése érdekében, és felszólítjuk a Bizottságot, hogy segítsen Bosznia-Hercegovinának és Albániának, hogy mihamarabb teljesíteni tudják az összes követelményt.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) A Nyugat-Balkán polgárai számára az Európai Unióba való vízummentes utazásnak nemcsak gyakorlati dimenziója van, hanem kivételes politikai töltéssel és jelentőséggel is bír. Ma a Parlamentben megemlékeztünk a berlini fal leomlásának 20. évfordulójáról és a dicsőséges szocializmus bukásáról. Skopje, Podgorica és Belgrád azonban idén karácsonykor és újévkor végre a vízum jelentette fal leomlását ünnepelheti, amely fal majdnem 20 éve választja el őket tőlünk, az Európai Uniótól.

A volt Jugoszlávia lakosságának nagy része majdnem 20 éven át nem utazhatott szabadon Európába, pedig ehhez korábban hozzá voltak szokva, amikor még az azóta összeomlott szocialista államszövetség polgárai voltak. Most kezdjük tapasztalni az efféle, egy teljes generáción át tartó elszigeteltség negatív következményeit, és legfőbb ideje, hogy véget vessünk az elszigeteltségnek.

2010-ben azonban mihamarabb Bosznia-Hercegovinának, Albániának és Koszovónak is csatlakoznia kell Macedóniához, Montenegróhoz és Szerbiához. Egyedül ez teheti lehetővé ezen országok fiatal generációi számára, hogy végre meglássák és megtapasztalják a kinti világot, hogy kapcsolatokat építsenek ki más

európaiakkal, hogy elkötelezzék magukat az európai értékeknek hazájukban való terjesztése mellett, és felkészítsék népeiket arra, hogy teljes jogú tagként vegyenek részt a mi közös európai történetünkben - az Európai Unióban.

Macedónia parlamenti előadójaként az elmúlt napokban sok-sok telefonhívást kaptam különböző balkáni államok polgáraitól. Szeretném biztosítani őket arról, szeretném határozottan és világosan elmondani, hogy az EU területére való vízummentes utazással nem az EU-hoz való csatlakozásukat akarjuk helyettesíteni. Az EU területére való szabad utazás csak egy lépést jelent a teljes jogú uniós tagság felé.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Szeretném üdvözölni ezt a jelentést, gratulálni a jelentéstevőknek és az árnyékjelentés-tevőknek, és elmondani, hogy én úgy látom a berlini falleomlás huszadik évfordulóján, hogy a határok átjárhatóságának biztosítása a nyugat-balkáni országok esetében egy újabb falleomlásként illeszkedik a 20 évvel ezelőtt elkezdődött események sorába.

Éppen ezért üdvözlendő az indítvány, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a vízummentesség biztosításának kérdése csak részben technikai kérdés és egyben egy nagyon világos politikai ügy. Ezért fontos és támogatom a közös nyilatkozat elfogadását, mert ezzel az európai intézmények jelzik, megértették ezt a felelősséget. A felelősség egyben cselekvést is jelent, cselekvést elsősorban az érintett államok részéről, amelyek a vízummentesség feltételeit még nem tudták teljesíteni, minél hamarabb teljesítsék ezeket a feltételeket, és cselekvést az Európai Bizottság részéről, hiszen segítsége nélkül ez a folyamat elhúzódna.

Axel Voss (PPE). – (DE) Elnök asszony, úgy gondolom, hogy helyes úton járunk a balkáni államok ügyében. A vízumkönnyítés közeledést jelent, és segíteni fogja a stabilitás megteremtését, ugyanakkor a megtett erőfeszítések elismerését is jelenti részünkről. Ugyanakkor azt gondolom, hogy jó lesz továbbra is fenntartani a világos szabályozást, és betartani az ehhez szükséges követelményeket. Ebben a tekintetben külön köszönetet szeretnék mondani erőfeszítéseikért Corazza Bildt asszonynak.

Véleményem szerint bármi más egy tisztán brüsszeli döntés lenne, amelyben nem lenne világos rendszer, és amely éppoly kevésbé lenne tisztességes az érintettekkel, a balkáni államok lakosaival szemben, mint saját polgárainkkal szemben. A politikai üzenetek nem lehetnek egy európai irányelv vagy rendelet lábjegyzetei vagy mellékletei, a politikai üzeneteket megfelelően ki kell dolgozni.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Elnök asszony, örülök, hogy a nyugat-balkáni országok polgárai szabadon fognak tudni utazni az Európai Unióba. Ez elő fogja mozdítani a személyek közötti kapcsolatokat, ki fogja terjeszteni az üzleti lehetőségeket, és meg fogja teremteni a feltételeket ahhoz, hogy a régió lakosai jobban megismerjék az Európai Uniót.

Nem hagyhatjuk azonban azt sem, hogy keleti szomszédaink elszigeteltségben éljenek. Nem tagadhatjuk meg tőlük azt a lehetőséget, amelyet más európai országoknak megadunk. Számukra is világos kritériumokat és vízumliberalizációs cselekvési tervet kell kidolgoznunk. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a vízum költségei jelentős kiadást jelentenek ezen országok lakosai számára, és a kérelmezési eljárások sok időt vesznek igénybe, ami korlátozza az együttműködés különböző formáit.

Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy 2012-ben a labdarúgó Európa-bajnokság Lengyelországban és Ukrajnában kerül megrendezésre, azaz a szabad mozgás lehetősége különösen fontos lesz.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Én is szeretném hangsúlyozni a mozgás szabadságának mint alapvető jognak a fontosságát, és tudom, hogy a nyugat-balkáni országok számos polgára fog élni ezzel a joggal. Természetesen üdvözlöm ezt a nyitást.

Ugyanakkor azonban helytelenítem, hogy a jelentés egyáltalán nem tesz említést egy országról, amely a keleti partnerség tagja. Úgy gondolom, hogy a jelentésnek említést kellene tennie Moldováról, még ha csak szimbolikusan is. Moldováról beszélünk, egy olyan országról, amely politikai szempontból jelentős fejlődésen ment át. Véleményem szerint Európa legmasszívabb fala a keleti határon van, Románia és Moldova között. Szerintem ez sajnálatos tény.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök asszony, köszönöm az összes felszólalónak, akik nagymértékben támogatták a három vezető balkáni állam vízumliberalizációs folyamatát. Világosan kimondták, hogy a mozgás szabadságát valóban kívánatos dolognak tartják. Ahogy Moraes úr mondta, ez mindkét fél számára előnyökkel jár – Európa és a balkáni államok számára is.

Szeretnék köszönetet mondani a felszólalóknak, és különösen az előadónak, Fajon asszonynak. Ugyanakkor, elnök asszony, szeretném elmondani, hogy amióta döntések születtek Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság,

Montenegró és Szerbia ügyében, azóta folyamatos segítséget ajánlottunk fel Albániának is, ahova személyesen is ellátogattam, valamint Bosznia-Hercegovinának is, éppen a célból, hogy segítsük fejlődésüket – és ezt a továbbiakban is folytatni fogjuk.

Úgy gondolom, hogy ezen állásfoglalás gyors elfogadása jól jelzi azt az utat, amelyen gyorsan fogunk tudni továbblépni a többi állam ügyére, különös tekintettel Bosznia-Hercegovinára és Albániára, természetesen anélkül, hogy megfélemlítsük Koszovóról.

ELNÖKÖL: VIDAL-QUADRAS ÚR

alelnök

Tanja Fajon *előadó.* – Elnök úr, még egyszer köszönöm mindenkinek a hozzászólásokat, amelyek azt bizonyítják, hogy az Európai Unió határozottan támogatja a Nyugat-Balkán valamennyi országának vízumliberalizációját.

Sajnálatos, hogy a svéd miniszter nem volt itt, mivel nagyon jó együttműködés volt közöttünk. Üdvözlöm a Bizottság kötelezettségvállalását arra nézve, hogy minden lehetőséget meg fog tenni Bosznia-Hercegovina és Albánia vízumliberalizációs folyamatának gyorsítására, és remélem, hogy mindkét országban bevezetik a vízummentességet, amint megfelelnek a kritériumoknak – minél hamarabb, talán jövő év nyarán.

Szeretném elmondani, hogy mindenkit bevontam ebbe az ügybe, és teljes mértékben tisztában vagyok azzal, mit írnak elő a szerződések. De ez egy politikai Parlament, és mindannyian komolyan és a lehető legjobban politizálunk.

Még egyszer üdvözlöm, hogy december 19-étől Macedónia, Szerbia és Montenegró vízummentességet kap, és őszintén remélem, hogy Bosznia-Hercegovina és Albánia is mihamarabb követheti őket. A fiatal generáció sorsáról van szó. A mi politikai felelősségünk, hogy végigcsináljuk a vízumliberalizációs folyamatot, és Koszovó polgárai számára is megoldást kell találnunk.

Nagyon köszönöm az együttműködésüket.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazásra holnap 11.00-kor kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Kinga Gál (PPE), *írásban.* – (HU) Tisztelt Elnök Asszony, Biztos Úr! Először is gratuláció illeti a jelentéstevőt és árnyék-jelentéstevőt, hogy elfogadható kompromisszumot készítettek az ügyben. A vízummentesség biztosításának kérdése csak részben technikai kérdés, ez nagyon világos politikai ügy. A vízummentesség kölcsönös bizalmon, kölcsönös kötelezettségvállalásokon alapul. Ezért a jelentés mellett támogatom a közös nyilatkozat elfogadását is, mert ezzel az európai intézmények jelzik, megértették ezt a felelősséget.

Természetesen a felelősség cselekvést is jelent. Cselekvést elsősorban az érintett államok részéről, amelyek a vízummentesség feltételeit még nem tudták teljesíteni, meg kell tenniük mindent, hogy azok minél gyorsabban teljesülhessenek. Cselekvést az Európai Bizottság részéről, hiszen hathatós segítsége nélkül ez a folyamat csak elhúzódna, ami nem lehet érdekünk; egyaránt vonatkozik ez Bosznia-Hercegovina, Albánia és Koszovó esetére.

Magyar képviselőként szeretném ismételtelen kifejezni, hogy a Szerbiát érintő vízummentesség révén a vajdasági magyarok kapcsolata is közvetlenebbé válik az anyaországgal, Európával. Azon polgárok esetében, akik a határok egyik vagy másik oldalán élnek, azonos nyelvet beszélnek, szoros családi, kulturális kapcsolatokat ápolnak - esetükben nem lehet eléggé nyomatékosan kifejezni azt, milyen értéket jelent az akadálymentes, vízummentes határátkelés. A berlini falleomlás, a szögesdrót átvágásának huszadik évfordulóját éljük ma meg. A határok átjárhatóságának biztosítása a nyugat-balkáni országok esetében egy újabb falleomlasként illeszkedik a húsz évvel ezelőtt elkezdődött események sorába.

21. Középtávú pénzügyi támogatás a tagállamok fizetési mérlegéhez és szociális feltételeihez (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tatjana Ždanoka és Jean Lambert által a Verts/ALE képviselőcsoport nevében, Alejandro Cercas által az S&D képviselőcsoport nevében, valamint Marian Harkin és Elizabeth

Lynne által az ALDE képviselőcsoport nevében a Bizottságnak feltett, szóbeli választ igénylő kérdés a tagállamok fizetési mérlegéhez és szociális feltételeihez nyújtott középtávú pénzügyi támogatásról (O-0102/2009 – B7-0215/2009).

Tatjana Ždanoka, szerző. – Elnök úr, Lettországból jöttem, egy olyan országból, amelyet keményen sújtott a pénzügyi válság. Lettországot a csőd fenyegette, ha nem kapott volna külső pénzügyi támogatást. Az EU és az IMF biztosította számunkra ezt a segítséget. Előfeltételül szabták azonban, hogy a lett kormánynak csökkennie kell a költségvetési kiadásait. Lettország ezt meg is tette: 10%-kal csökkentette a nyugdíjakat (a dolgozó nyugdíjasokét 70%-kal), a dolgozó szülők esetében 10%-kal csökkentette a családi ellátásokat és az anyasági ellátásokat, és leszállította a személyi jövedelemadó alól mentes jövedelem határát.

Amint látják, egységes megközelítést alkalmaztak. 10%-ot vettek el minden nyugdíjból, a 100 euróból csakúgy, mint az 1 000 euróból. A Bizottság üdvözölte ezeket a botrányos módon végrehajtott megszorításokat, és egyetértési nyilatkozatot írt alá Lettországgal. Rögtön az elejétől fogva nyilvánvaló volt, hogy az ilyen válogatás nélküli csökkentések a társadalom legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő rétegét sújtják majd a leginkább. A Bizottság nem tudja, hogy küszöbön áll a szegénység elleni küzdelem európai éve?

A lettországi helyzet nem egyedülálló az Unióban. Magyarország és Románia is kapott közösségi kölcsönt. Egy napon más országok is kénytelenek lehetnek ilyen kölcsönért folyamodni. Ezért nem szabad precedenst teremtenünk azáltal, hogy elfogadjuk az antiszociális intézkedéseket.

Biztos úr, természetesen mondhatja, hogy ön csak a pénzt adja, és a tagállamok kormányai felelősek a szociálpolitikáért, de a szociális jogok kötelező érvényűek az Európai Unió intézményeire is. Ez azt jelenti, hogy az intézmények minden egyes fellépését a szociális jogok szempontjából is mérlegelni kell. Ha nem így teszünk, hiába is hangoztatjuk, hogy az EU felvállalja a magas szintű szociális védelem feladatát – csak egy ironikus mosoly lesz a válasz.

Elizabeth Lynne, szerző. – Elnök úr, itt nem arról van szó, hogy pontosan meg kellene szabni a tagállamoknak, mire szabad vagy nem szabad költeniük a pénzüket. Minden országnak megvannak a maga elsődleges prioritásai a pénzügyi problémák megoldása terén.

Amikor azonban a tagállamok e rendelkezés értelmében kapnak támogatást az Európai Uniótól, azokat arra kell ösztönözni, hogy az összeget az Unió elveinek tiszteletben tartásával használják fel – azaz ne hagyják figyelmen kívül a szociális védelem és a társadalmi integráció szükségességét.

Ez a pénzügyi válság az egész Európai Unióban súlyosan érintette az embereket, ezért helyes ennek az alapnak a létezése. Emberek milliói veszítették el állásukat. Ezekben a tagállamokban az állásukat elvesztettek közül sokan éppen a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők közül kerültek ki, akik esetében a legkevésbé valószínű, hogy hamarosan új munkát találnának. Ezért fontos, hogy ezekben a tagállamokban ne hagyják figyelmen kívül a szociális biztonsági háló kérdését.

Szóbeli választ igénylő kérdésünkben különösen rákérdeztünk, kötelesek-e a tagállamok a Bizottsághoz benyújtott jelentéseikbe belefoglalni a szociális hatások értékelését. Örömmel fogadnám, ha tájékoztatna bennünket, ez így van-e.

Fontos, hogy a megfelelő üzenetet juttassuk el a középtávú pénzügyi támogatás keretében európai finanszírozásban részesülő tagállamokhoz. Én személy szerint úgy vélem, világossá kell tennünk, hogy a Bizottság a további támogatás megítélése előtt figyelembe veheti, milyen módon segítettek a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőkön.

Tudom, hogy amikor a tagállamok pénzügyi nehézségekkel küzdenek, gyakran nem könnyű szem előtt tartani a szociális kötelezettségeiket – ezért is tettük fel ezt a kérdést. Nagyon fontos, hogy ne felejtjük el: ennek a pénzügyi válságnak emberi vetülete is van, és azt igen gyakran a társadalom peremére szorult emberek szenvedik meg leginkább.

Alejandro Cercas, szerző. – (ES) Elnök úr, biztos úr, a kérdés feltevése előtt alaposan elolvastam az előző kérdéseket és a Parlament e kérdésben közzétett eddigi állásfoglalásait. Tény, nem vélemény, hogy ez év április 24-én a Parlament jogalkotási állásfoglalást fogadott el a 332/2002/EK rendelet módosításáról, amely a Szerződés 100. cikke értelmében e pénzügyi eszközöket szabályozza.

Biztos úr, ebben az állásfoglalásban a Parlament támogatta ezt a pénzügyi válság által leginkább sújtott tagállamok sajátos pénzügyi problémáinak megoldásához nyújtandó támogatást, hangot adott szolidaritásának

– mindenkifelett az Európai Unióhoz legutoljára csatlakozott országok tekintetében –, ugyanakkor azonban, biztos úr, a Parlament világosan kijelentette, hogy ezt a támogatást feltételekhez kell kötni, és meghatározott négy kritériumot, azaz közösségi célkitűzést.

Ezek a következők: először, a költségvetési kiadásnak minőséginek kell lennie, azaz a pénzt nem szabad elpazarolni; másodszor, figyelemmel kell lenni a szociális biztonsági rendszerekre és a fenntartható növekedésre; harmadszor, nem szabad eltérni a tisztességes minőségű, teljes körű foglalkoztatás politikájától; és negyedszer, küzdeni kell az éghajlatváltozás ellen. A logika azt diktálja, hogy ha számunkra ezek jó célkitűzések, azokat a tagállamoknak is szem előtt kell tartaniuk.

Eltelt néhány hónap, és jó néhány jelentést kaptunk különféle nem kormányzati szervezetektől, szakszervezetektől és polgároktól az államháztartásukhoz igen jelentős (6,5 milliárd, 3,1 milliárd, 2,2 milliárd és 5 milliárd euró) összegű támogatásban részesült négy állam egyikével kapcsolatban. Olyan számadatokat idéznek, amilyeneket képviselőtársam az imént: 40%-os megszorítás az oktatási ágazatban; 10%-os megszorítás a nyugdíjprogramban; a betegségek juttatásai felére csökkentése és így tovább.

Biztos úr, ezzel a helyzettel szembesülve a Parlament legalább azt kívánja, hogy hallgatásunkat ne értelmezzék úgy – ahogyan egyébként teszik –, mintha mi írtuk volna elő ezeket az intézkedéseket; legalább ne legyünk cinkosok ebben az értelmezésben, amely szerint Európa támadást intézett a lakosság legnépesebb rétegei ellen. Biztos úr, ha csak lehetséges, el kell kerülnünk az olyan helyzeteket, ahol a leggyengébbek fizetik meg a kiigazítás árát.

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – (ES) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a Lettországot, Magyarországot és Romániát érintő problémákat – mert ez az a három európai uniós tagállam, amely jelenleg kölcsönt kap a fizetési mérleget segítő mechanizmuson keresztül – nem ez a Parlament idézte elő; nem is az Európai Bizottság; nem is az Európai Unió. A problémák oka a gazdasági válság, de azokat tovább mélyítette a rossz gazdálkodás és az érintett országok politikai vezetői által hozott helytelen intézkedések. Ezt azért mondom, mert léteznek olyan országok az Európai Unióban azokban a régiókban is, ahol Lettország vagy Magyarország vagy Románia található, amelyek nem küzdenek hasonló nehézségekkel, és amelyek jobban kezelik a válságot – az európai költségvetésből a strukturális alapokon és a kohéziós alapon keresztül nyújtott támogatással, az európai uniós tagság és az euróövezethez történő csatlakozással kapcsolatos kilátások biztosította védelemmel, de anélkül, hogy támogatást kellett volna kérniük a fizetési mérleget segítő mechanizmusból.

Miért kellett ennek a három országnak támogatást kérnie? Miért kellett nekünk kölcsönt adnunk számukra? Nem a Bizottság vagy a Parlament vagy általában az Európai Unió hibájából: hanem azért, mert ezek az országok rosszul gazdálkodtak.

Hogyan segítünk nekik? Úgy, hogy pénzt adunk kölcsön; és senki nem ad hitelt feltételek nélkül; ez a Parlament vagy a Tanács nem hatalmazott fel bennünket arra, hogy feltételek nélkül nyújtsunk kölcsönöket. Bizonyos feltételek mellett biztosítjuk ezt a kölcsönt, és valóban kemény feltételeket is előírunk ezeknek az országoknak, mert helyzetük rendkívül nehéz, de ezt mondjuk nekik: „ne foganatosítsatok megszorításokat annak érdekében, hogy részt tudjatok venni a strukturális alapok és a kohéziós alap társfinanszírozásában; ne fogadjatok el a már megszerzett jogokat korlátozó intézkedéseket; ne válasszatok olyan megszorításokat, amelyek a leggyengébbeket sújtják.” Néha sikerül ezt elérnünk, de néha sajnos nem sikerül, mert a döntés nem a mi kezünkben van, hanem az övékben.

Ezért osztom az aggályaimat, sőt nemcsak osztom, de azokat mindnyájuk nevében továbbítom is az érintett kormányoknak ugyanakkor, amikor az Európai Unió nevében pénzt juttatunk nekik. Lettország esetében a kölcsön összege 3,1 milliárd euró, és Románia és Magyarország esetében is igen nagy összegekről van szó.

Kérem azonban, hogy egy valamit vegyenek figyelembe: senki nem nyújt hitelt feltételek nélkül, és engem önök, a tagállamok képviselői nem jogosítottak fel arra, hogy így tegyek. Mindamellet – ha tetszik, ha nem – nem hozhatunk olyan döntéseket, amelyek az adott országok kormányainak vagy parlamentjeinek hatáskörébe tartoznak.

Annyit tehetünk, és ezt meg is tesszük, hogy emlékeztetjük ezeket az országokat a kormányait és parlamentjeit egyrészt arra, mekkora felelősség terheli őket a téren, hogy kivezessék országukat a válságból, amelyet más országok nem szenvednek meg ilyen mértékben; másrészt pedig arra, hogy bizonyos intézkedéseket nem lehet megtenni, és nem fogunk kölcsönt nyújtani akkor, ha olyan intézkedéseket fogadnak el, amelyek túlmutatnak az államháztartás kiigazításához és az ahhoz feltétlenül szükséges mértéken, hogy ezeket az országokat olyan helyzetbe hozzák, hogy kezükbe vehessék jövőjüket és többé ne kelljen kölcsönt kérniük az Európai Uniótól.

Jean-Paul Gauzès, a PPE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, úgy vélem, hogy a biztos úr imént tett észrevételei érdemben válaszoltak a feltett kérdésre.

Az Európai Unió nem bocsát rendelkezésre finanszírozást feltételek nélkül. Ezekről a feltételekről szó esett: ilyen a költségvetési kiadások minősége, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos célkitűzések, a foglalkoztatáspolitikai, az éghajlatváltozás, de ezenkívül természetesen az is, hogy a lehető leggyorsabban ki kell igazítani az előző kormányok által képzett hiányokat, hogy az általunk segített országok elérhessenek a kívánt szintre.

Úgy gondolom azonban, hogy egy olyan válságban, amelyen most keresztülmegyünk, nem szabad túlzásba vinni a feltételeket. Meg kell bízunk az európai támogatásban részesülő tagállamok kormányaiban és abban, hogy meghozzák a szükséges rendelkezéseket és elkerülik – ahogy a biztos úr mondta – a visszalépést jelentő vagy visszafelé mutató intézkedéseket.

Természetesen fontosak a szociális kiadások, fenn kell tartani őket, de ezen a téren is meg kell bízunk abban, hogy a tagállamok elfogadják a helyzet kiigazításához szükséges intézkedéseket, ahelyett, hogy szőrszálhasogató ellenőrzésekbe kezdenénk, amelyek amúgy sem lennének hatékonyak.

Akkor jön majd el az idő annak az ellenőrzésére, hogy hogyan használták fel a tagállamok az európai támogatásokat, amikor ismét támogatás nyújtására kerül a sor, és talán akkor már képesek leszünk következtetéseket levonni a nem megfelelőnek bizonyuló intézkedésekből, különösen a szociális ágazat tekintetében.

Pervenche Berès, az S&D képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, biztos úr, bizonyára nagyon jól emlékeznek rá, hogy – amint arra kollégám, Cercas úr rámutatott – amikor április 24-én támogattuk, érvényesítettük és ratifikáltuk a fizetési mérleget segítő mechanizmus megnövelését, azt két feltétellel tettük: először, hogy a támogatás feltételek mellett nyújtható, különösen a szociális támogatások tekintetében; másodszor, hogy biztosítani kell az átláthatóságot, hogy e Ház tisztán lássa, milyen feltételek mellett kötötték meg ezeket a megállapodásokat a szóban forgó tagállamokkal. Ezért úgy vélem, hogy a ma esti vita igazságos, hasznos és demokratikus vita, és annak során konkrét bizonyítékot kell szolgáltatnunk a tényleges cselekvésről.

Teljességgel kritikus helyzetben vagyunk, amely aggasztja az Európai Uniót, és világosan látjuk, hogy ez a válság alapjaiban rendíti meg a tagállamok közötti, és különösen bizonyos tagállamokkal való szolidaritást. A helyzetet csak tovább rontják a Romániából érkező hírek, ahol különösen a válság következményei okozta politikai bizonytalanság eredményeképpen igen nehéz helyzetbe kerültünk.

Mindamellet nem szeretném, hogy megismételjük a múltban elkövetett hibákat, különösen az IMF-nek tulajdoníthatókat, amely úgy tíz évvel ezelőtt olyan szabályokat alkalmazott, amelyek végső soron csak tovább rontották a helyzetet. Ezen túlmenően egyáltalán nem értek egyet Gauzès képviselőtársammal, aki azt ajánlja, hogy ne végezzünk szőrszálhasogató ellenőrzéseket, hanem várjuk meg a következő igénylést a támogatás elköltségi módjának vizsgálatával. Nem! A feltételeket a kölcsön nyújtásakor lehet megszabni, és úgy érzem, hogy Európa már számos területen elég magas árat fizetett azért, hogy nem vizsgálta meg a támogatások feltételeit, ahhoz, hogy ebben az esetben szemet hunyjon.

Ma az Európai Unióban nem fogadhatjuk el, hogy a kiigazítási politikák árát a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőkkel fiztessék meg. Nem hiszem, hogy itt arról lenne szó, hogy a Bizottságot a lettországi politika rossz irányításával vádolnák. Ebben a Házban senki nem mondott olyat önnek, biztos úr, hogy ebbe az irányba szeretnénk elmenni.

Nem engedhetjük meg azonban, hogy a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőknek kelljen megfizetniük az Európai Unió költségvetési kötelezettségvállalásának és Lettországgal való szolidaritásának árát, mert nem hiszük, hogy ez lenne a megfelelő módja a szolidaritás és a lett gazdasági egyensúly helyreállításának.

Marian Harkin, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az EU szociális védelmi és társadalmi integrációs folyamata kulcsfontosságú annak biztosításában, hogy az Európai Unió elérje a fenntartható gazdasági növekedéssel, a foglalkoztatás arányának és minőségének javításával és a társadalmi kohézió fokozásával kapcsolatos stratégiai célját.

Gazdasági válság idején sok állampolgárt fokozottan fenyeget a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata; különösen azokat, akik a társadalom peremére szorultak, akik elveszítik munkahelyüket és akik a különböző tagállamokban működő különféle szociális biztonsági hálókra támaszkodnak.

E kérdésfeltevés keretében arra várunk választ a Bizottságtól, hogy a tagállamok fizetési mérlegét segítő középtávú pénzügyi támogatásnak a 332/2002/EK tanácsi rendelet értelmében történő nyújtása során kísérletet tesz-e a szociális védelmi és társadalmi integrációs folyamat érvényre juttatására.

Mindig érzékenyen viszonyulok ahhoz, ha túl sok feltételt szabnak és túlzott bürokratikus terhet írnak elő a támogatások kedvezményezettjei számára, akár tagállamokról, akár kis- és középvállalkozásokról vagy magánszemélyekről van szó. Ha azonban az ilyen feltételek hozzájárulnának egy alapvető európai elv, például a társadalmi integráció megvalósításához, akkor azokra valóban szükség van. Hiába törekszünk társadalmi integrációs folyamat megvalósítására, hiába termelünk hatalmas mennyiségű dokumentumot arról, hogyan tudjuk elérni ezt a célunkat, ha ugyanakkor nem biztosítjuk, hogy ez a folyamat a saját kezdeményezéseinkben is érvényre jusson.

A biztos úr azt állítja, hogy kemény feltételeket szabtunk ezeknek a kölcsönöknek, de számomra nem teljesen világos, melyek ezek a feltételek, illetve van-e egyáltalán közöttük bármiféle szociális feltétel.

Bármelyek legyenek is az uniós finanszírozások nyújtásának körülményei, nem tehetjük meg, hogy mossuk kezeinket és reméljük a legjobbakat. Arra kértek bennünket, hogy bízzunk meg a tagállamokban. Ez nagyon szép dolog, de a bizalmat ki kell érdemelni, és ha aggályok merülnek fel, véleményem szerint azokkal foglalkozni kell.

Patrick Le Hyaric, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, a legtöbb közgazdász most egyetért abban, hogy a válság nagy részben annak tulajdonítható, hogy a munkával megtermelt javak tőkévé, nyereséggé alakultak. Ezenkívül általánosságban abban is egy véleményen vannak, hogy a lakosság azokban az országokban szenvedte meg viszonylag kevésbé a válságot, amelyek fenntartották szociális jóléti rendszereiket és közszolgáltatásaikat.

Ma este azonban azoknak a feltételeknek a természetéről vitázunk, amelyeket önök az európai támogatás vagy IMF-segély nyújtása során a lakosság számára megszabnak. Ezt a támogatást többé nem szabad olyan feltételekhez kötni, amelyek a szociális és képzési kiadások csökkentését, valamint az állami szféra – így többek között az általános érdekű szociális szolgáltatások – privatizációját előíró strukturális alkalmazkodási tervek alkalmazását vonják maguk után. Ez az, ami mára tarthatatlanná vált, és ezt fel kell ismerni. Mindez csak tovább súlyosbítja a válságot, a munkanélküliséget és a szegénységet.

Ezért kell nézetünk szerint megfordítani az e feltételekkel kapcsolatos kritériumokat, és úgy határozni, hogy az európai állami támogatásokat vagy az IMF-segélyeket új feltételekhez lehessen kötni, új előirányzati rendszerrel lehessen kombinálni, és hogy a támogatásokat azokkal az új kritériumokkal összhangban nyújtsák, amelyek célja egy új vagyoneelosztási rendszer elősegítése, azaz a fizetések, a nyugdíjak és az alapvető szociális normák növelése, valamint magas szintű szociális védelem fenntartása, a teljes körű foglalkoztatás garantálása. Végso soron a szociális téren elért haladás növeli a gazdasági hatékonyságot, nem pedig fordítva.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Elnök úr, biztos úr, nyilvánvaló, hogy az Európai Bizottság együttműködően és megértően viszonyult a válság miatt pénzügyi nehézségekkel szembesülő tagállamokhoz. Nem lehet úgy szilárd és erős szociális támogató rendszereket fenntartani, ha ehhez a tagállamok nem rendelkeznek kellőképpen erős gazdasággal. Képviselőtársaim azt javasolják, hogy szigorítsunk a pénzügyi támogatás nyújtásának feltételein, de én úgy vélem, hogy ez elvi síkon nem volna kívánatos. Inkább komolyan meg kellene fontolnunk annak a lehetőségét, hogy kiterjesszük azokat a feltételeket, amelyek mellett pénzügyi támogatás nyújtható, lehetővé téve, hogy az ne csak az államok költségvetésének és pénzügyi rendszereinek konszolidálására legyen felhasználható, hanem a gazdaság fejlesztésére is.

Ahhoz, hogy hosszú távon biztosítani lehessen a stabil szociális támogatási rendszert, be kell fektetni a gazdaságba. Ha ilyen módon is fel lehetne használni a pénzügyi támogatási forrásokat, azáltal lehetne a legjobban biztosítani a lehető leggyorsabb segítségnyújtást a pénzügyi nehézségekkel küzdő tagállamoknak. Az országok válságból való kilábalása és további stabilizációja szorosan összefügg az Európai Unió velük kapcsolatos politikájával. Csak összehangolt és hatékony fellépésekkel lehet európai szintű eredményeket elérni. A pénzügyi támogatás nem az egyetlen módja az európai államok közötti kölcsönös támogatásnak, és nem is szabad, hogy az legyen. Átfogó megoldásokat kell találni, amelyek elősegítik az Európai Unió összes tagállamának gazdasági fejlődését.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Ezek az országok, amelyekről itt szó van az Európai Unió új tagországai, amelyeknek a rendszerváltozások után egyszerre kellett a rendszerváltások veszteségeiről gondoskodni, egy gazdasági szerkezetátalakítás után versenyképessé válni egy nyílt piacon, kiegyensúlyozott szerkezetű gazdaságokat kialakítani, építeni, és itt van a legkevesebb tartaléka, ezekben az országokban az embereknek.

A lakáshitelek törlesztése nehézségekbe ütközik a magas deviza alapú hitelarány miatt, növekszik a munkanélküliség az egyoldalúan fejlődő gazdaság nehézségei miatt és csökkennek a szociális kiadások is.

Azt látjuk, hogy a szociális feszültségek következtében instabilitás alakul ki, politikai instabilitás, több országban növekszik a szélsőséges nézetek támogatottsága, és a populizmus teret nyer. Azt gondolom, hogy mindezek figyelembevételével kell értékelnünk a helyzetet és kialakítani a további tennivalókat az európai szolidaritás értelmében és ennek az alapján.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Elnök úr, a ma esti vitatémánk már sokszor szerepelt az Európai Parlament napirendjén. Köztudott, hogy a Bizottság a támogatás odaítélése során a Nemzetközi Valutaalap feltételeit tartja szem előtt. Ez már többször elhangzott.

Ebben a helyzetben az Európai Parlament ismételtén kérdéseket intézett a Bizottsághoz. 2008 novemberében az Európai Parlament felszólította a Bizottságot, hogy tegyen közzé elemzést azoknak a bankoknak a magatartásáról, amelyek akkoriban kivonták vagyonukat a közelmúltban az EU-hoz csatlakozott tagállamokból. Ez év április 24-én az Európai Parlament megismételte ezt a kérését. Naprakész információkat kért továbbá a Bizottság és a támogatásban részesülő tagállamok közötti szándéknyilatkozatokról, amelyek részletesen előírják a támogatás feltételeit. Tudomásom szerint egyelőre nem kaptunk választ ezekre a kérésekre.

Ezért az első kérdésem: helyes eljárás az, hogy ezekre a kérésekre mostanáig nem reagáltak? Ha igen, második kérdésem: miért nem reagáltak még ezekre a kérésekre? Harmadik kérdésem pedig: mikor várhatunk választ ezekre a kérésekre?

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Románia, egy olyan ország képviselőjeként, amely fizetési mérlegéhez pénzügyi támogatásban részesült az Európai Bizottságtól, meg szeretném köszönni a Bizottságnak, hogy ilyen gyorsan járt el a fizetési mérleghez nyújtott pénzügyi támogatással kapcsolatban, amely nélkül Románia gazdasági és szociális problémái még sokkal súlyosabbak lettek volna.

A pénzügyi támogatásban részesült országokban bizonyára igen sok a szociális probléma, és lehet arról vitázni, milyen típusú szociális feltételt lehetne belefoglalni ezekbe a pénzügyi támogatási megállapodásokba. Ha így vizsgáljuk a kérdést, figyelembe kell vennünk, hogy ezeknek az országoknak a biztosítási és szociális támogatási rendszerei hozzájárultak a fizetési mérleghez nyújtott pénzügyi támogatást szükségessé tevő egyensúlytalanságokhoz. Ezért ha szociális feltételekről beszélünk, meg kell vitatnunk az ezekben a szociális ágazatokban – és elsősorban a nyugdíjrendszerben – végrehajtandó reformokat is, hiszen csak így valósíthatjuk meg a középtávú és hosszú távú pénzügyi fenntarthatóságot, amely segítségével a gyökereikig hatolva oldhatjuk meg a problémákat ezekben az országokban.

Proinsias De Rossa (S&D). – Elnök úr, az ILO a közelmúltban – júniusban, amikor elindította globális foglalkoztatási paktumát – azt mondta, hogy a világnak a válságot követően meg kell változnia.

Attól félek, hogy nem ez történik. A válság végére fenntarthatóbb gazdaságot kellene megteremtünk, tisztességes munkalehetőséggel, minőségi közszolgáltatásokkal és méltányos globalizációval, így haladva a millenniumi célkitűzések megvalósítása felé. De most nem ebbe az irányba haladunk. Abba az irányba haladunk, hogy a bankok Európában és világszerte igyekeznek megszorításokat elérni egyszerűen azért, hogy megtarthassák előjogaikat.

Miközben a Bizottság szankcionálja, hogy az ír bankok megmentésébe eurómilliárdokat pumpálnak, az ír kormány jelenleg is azt tervezi, hogy tönkretegy a helyi fejlesztést, az Európai Unió által támogatott közösségi fejlesztési programokat. Tönkre akarják tenni az oktatási rendszerünket is.

Az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért ma adta ki a *Szerkezetátalakítás a recesszió idején* című jelentését. Szeretnék csak két sort idézni belőle: „Ideális esetben kedvező lenne biztosítani azt, hogy a recesszió által okozott azonnali problémák megoldását célzó intézkedések összhangban álljanak a hosszú távú célokkal.” A Bizottságnak nyilvánvalóan ragaszkodnia kellene ahhoz, hogy minden tagállam legalább törekedni próbáljon erre.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Gazdasági válság idején, amikor még mindannyian érezzük annak fájdalmas hatásait, számos ország úgy döntött, hogy különféle pénzügyi intézményekhez fordul pénzügyi támogatásért. Érdemes azonban feltenni a kérdést, hogy ezeknek a nem jelentéktelen összegeknek mekkora százaléka jutott el a válságot leginkább megszenvedőkhöz és a jelenlegi nehéz helyzetben a leginkább nélkülözőkhöz.

Európában emberek ezrei veszítik el egyik napról a másikra saját és családjuk megélhetési forrását. A tagállamok kormányai figyelembe veszik-e bármilyen módon a szociális tényezőt, amikor pénzügyi támogatást kérnek? Sok ember egyre romló életkörülményeit és a számos európai országban egyre növekvő munkanélküliséget tekintve ez kétségesnek tűnik. Ezért felszólítom önöket arra, hogy ne maradjunk közömbösek a hétköznapi emberek szükségletei iránt, akik – mint mindig – a leginkább szenvednek a kormányok hibáinak káros hatásaitól.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) A gazdasági és társadalmi kohézió elvének alkalmazása válsághelyzetben különösen fontosá válik. Nemcsak a közösségi költségvetés jelentős megnövelését teszi szükségessé, de a javak méltányos megosztást is, ezenkívül más olyan politikákat, amelyek a védelmet és a társadalmi integrációt, mindenki számára elérhető munkahelyek megteremtését, az egyetemes és minőségi szolgáltatások hozzáférhetőségét, azaz az alapvető jogok minden polgár számára történő biztosítását tekintik prioritásuknak.

A közösségi finanszírozást és minden javasolt gazdasági és pénzügyi intézkedést ezért azok társadalmi hatásértékelésének kellene kísérnie, hogy elkerülhető legyen az egyenlőtlenségek és a szegénység további súlyosbítása. Reméljük, biztos úr, hogy e vitát követően az Európai Bizottság kezdeményezéseket fog tenni e cél elérése érdekében.

Seán Kelly (PPE). – Elnök úr, érdekes – bár kissé nyomasztó – a ma esti vita, különösen mivel az Európai Unió jó hiszemben jár el, amikor megpróbál segíteni a bajba jutott országokon.

Az én hazám, Írország is részesült bizonyos mértékű támogatásban; ennek egyik példája különösen a hamarosan hozzáférhetővé váló globalizációs alapok. Ugyanakkor – az ember nem is érti, ez hogyan lehetséges – amikor ezek az országok úgymond kemény feltételek mellett kölcsönhöz jutnak, azt rosszul használják fel. Az ember azt gondolná, hogy e kemény feltételek egy része annak biztosítására szolgál, hogy az összeget megfelelő módon használják fel, vagy ha ez nem így történik, lehetőség van a kiigazításra.

Tudja a Bizottság biztosítani azt, hogy leállítsák ezeknek az összegeknek a folyósítását, vagy visszavonják azokat, vagy valamiféle bírságot kilátásba helyezni? Mert az nem elfogadható, hogy – amint képviselőtársam, Harkin asszony mondta – ha valamit bizalmi alapon adunk valakinek, az ezt a bizalmat nem szolgálja meg.

Másrészt és végezetül, így soha nem jutunk el abba a helyzetbe, amelyről Proinsias De Rossa beszélt, azaz a recesszió után nem lesz jobb a helyzetünk, mint most.

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – (ES) Elnök úr, először is szeretném elmondani, hogy teljes mértékben egyetértek az Európai Parlament által jóváhagyott feltételekkel; a Bizottság éppen így tesz: amikor a fizetési mérleget segítő mechanizmuson keresztül pénzt ad kölcsön a három érintett tagállamnak, a Bizottság éppen azt teszi, hogy fogja a piac által hitelezett pénzt, és azt pontosan ugyanolyan feltételek mellett adja kölcsön (ezek a feltételek pedig jóval kedvezőbbek az országok számára, mint amelyek mellett közvetlenül a piacról vehetnék fel ezeket a hiteleket), valamint kiköt néhány feltételt annak biztosítására, hogy visszafizetik nekünk a pénzt, de figyelembe vesszük az önök által említett és e Parlament által elfogadott négy feltételt is. Teljes mértékben egyetértünk ezekkel.

A fizetési mérleget segítő mechanizmus alkalmazásakor azonban nem szabad egyenlőségjelet tenni a költségvetési források (a strukturális alapok, a kohéziós alap, más típusú programok vagy segélyek) felhasználása és az adott országok pénzügyi nehézségeinek megoldására nyújtott kölcsön közé – márpedig nekem úgy tűnt, hogy néhány felszólalásban önök éppen ezt tették.

Lettországnak az a problémája – és Magyarország és Románia is ugyanezzel a nehézséggel szembesült –, hogy azért kellett ezt a fizetési mérleget segítő mechanizmust igénybe vennie, mert a piacról nem kap kölcsönt pénzügyi kötelezettségeinek finanszírozására. Ez a probléma. Nem egy bizonyos tevékenységet vagy különös projekteket célzó programról beszélünk: országokról beszélünk, amelyek pénzügyi nehézségekkel küzdenek. Ennek oka természetesen részben a válság, de a múltbeli rossz gazdálkodás miatt ezek a nehézségek itt jóval nagyobb méreteket öltenek, mint más olyan államokban, ahol a feltételek objektív szempontból hasonlóak.

Kérem, ne okolják a Bizottságot vagy az Európai Parlamentet vagy a Miniszterek Tanácsát azért, ha egyes tagállamok kormányai helytelenül gazdálkodnak. Ez nem a mi felelősségünk; a mi dolgunk az, hogy segítsünk a pénzügyi problémák megoldásában. Ez a fizetési mérleget érintő pénzügyi probléma részben a magánszféra eladósodásával függ össze, amelynek bizonyos összegeket újra kell finanszíroznia vagy adósságokat kell visszafizetnie, ezért nem képes már arra, hogy maga végezze el ezt a tranzakciót; részben pedig időnként az állami szféra hiányáról van szó.

Az állami szektor adósságainak finanszírozása tekintetében több lehetőségünk van arra, hogy különös feltételeket szabjunk, és ezt meg is tesszük, higgyék el nekem. Tegnapelőtt itt Brüsszelben még azon munkálkodtam, hogy meggyőzzem a lett kormány egyik képviselőjét arról, hogy progresszívebb intézkedéseket tervezzenek a 2010. évi költségvetésbe. Kérem azonban, ne várják el a Bizottságtól, hogy egy országot rákényszerítsen egy olyan adóreform elfogadására, amelyet az nem akar elfogadni; ha tetszik, ha nem, ez így van, és ezt önök ugyanolyan jól tudják, mint én. Erre nincsen hatáskörünk.

Mit tehetünk akkor mégis az európai polgárok képviseletében? Hagyjuk összeomolni az országot, hogy fizetéseképtelenné váljon? Engedjük, hogy ne tegyen eleget külső kötelezettségvállalásainak, akár állami, akár magánadósságokról legyen szó? Engedjük, hogy a pénzügyi gondok miatt ezek az országok kénytelenek legyenek 25 vagy 30%-kal leértékelni valutájukat, ami azonnal tönkretenné a külföldi valutában eladósodott családokat, vállalkozásokat és közszeztort? Biztos vagyok benne, hogy önök ezt nem szeretnék, és én sem szeretném. Márpedig ilyen feltételek mellett dolgozunk.

Egyetértek mindannyiuk helyzetelemzésével: De Rossa úréval, Cercas úréval, Bercs asszonyéval, mindannyiukéval; de még mennyire, hogy egyetértek. Ma azonban a gyakorlati helyzet sokkal bonyolultabb ennél az olyan országokban, mint Lettország vagy Románia. Kérem, képzeljék magukat annak a helyébe, akinek mindannyiuk nevében eljárva arról kell döntenie, ad-e kölcsönt egy olyan országnak, amelynek a piac nem hajlandó, noha a legtöbb tagállamnak, a legiparosodottabb országoknak igen. Ez a helyzet. Ezt próbáljuk megoldani, és közben teljesíteni azt a négy feltételt is, amelyeket önök szabtak nekünk, és amelyeket én is támogatok.

Elnök. – A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

José Manuel Fernandes (PPE), írásban. – (PT) A pénzügyi világválság mély és globális hatást gyakorolt az emberek életére világszerte. Ebben a helyzetben nagyobb fokú politikai és társadalmi integrációra, erősebb és egységesebb Európára lenne szükség. Az Európai Uniónak saját illetékességi területén belül garantálnia kell minden alapvető jog védelmét, máskülönben nem prédikálhat egy olyan politikáról, amelyet saját maga nem gyakorol. Ezért támogatom az Európai Unióban egy újfajta szolidaritás megeremtését, amely képes biztosítani a minimális társadalmi jogokat minden egyes európai polgár számára. Példának okáért európai szinten garantált minimumszabványokra van szükség az egészségügy, az oktatás, valamint az állami nyugdíjak és juttatások terén. Úgy gondolom, létfontosságú a minimumszabványok megalkotása, mivel azok elősegítik a munkakörülmények egységesebbé válását, ami egyben szabályozó hatást gyakorol a vállalkozások tevékenységére és a foglalkoztatásra is. Nyilvánvaló, hogy egyfelől az európai uniós pénzügyi támogatás feltételül nem szabhatók a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozó szakpolitikai intézkedések, másfelől ugyanezeket a politikákat az EU nem kötheti feltételekhez. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nincs szükség jobb szakpolitikai és társadalmi koordinációra. Ellenkezőleg, ez a koordináció létfontosságú.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), írásban. – (RO) A pénzügyi válság miatt néhány tagállam az EU támogatására (a 2002. február 18-i 332/2002/EK tanácsi rendelet (1) preambulumbekzdése) és a nemzetközi közösség segítségére (Nemzetközi Valutaalap) szorult. Ezeket a támogatásokat annak biztosítása mellett kell felhasználni, hogy megfelelő feltételek állnak rendelkezésre a szociális védelem nyújtására és a társadalmi integráció megvalósítására, és olyan keretrendszerre alapozva, amely hozzájárul a gazdasági fejlődés megerősítéséhez és munkahelyek teremtéséhez. A 2008 márciusa és 2009 májusa közötti időszakban a 27 tagú Unióban a munkanélküliség szintje elérte a 8,9%-ot, a munkanélküliek száma 5,4 millióról 21,5 millióra nőtt. Az európai polgárokat legjobban a munkahelyük elvesztése aggasztja. Az Európai Uniónak és tagállamainak képesnek kell lenniük a meglévő munkahelyek megtartására és új munkahelyek teremtésére. Ezt úgy lehet elérni, ha ténylegesen beruházunk a mezőgazdaságba, az oktatásba és az egészségügybe, valamint a közlekedési és energia-infrastruktúrákba. Mert valahányszor egy európai polgár elveszíti állását, egy európai családnak csökken a jövedelme, és ennek kapcsán romlik az életminősége. Minden létrehozott munkahely egy-egy családnak biztosít tisztességes megélhetést és minőségi oktatást a fiatalabb nemzedéknek. Márpedig az európai modell sikere az ötszázmillió európai polgár életminőségével mérhető.

22. A hondurasi politikai helyzet a 2009. november 29-i választások fényében (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Bizottság nyilatkozata a hondurasi politikai helyzetről a 2009. november 29-i választások fényében.

Catherine Ashton, *a Bizottság tagja*. – Elnök úr, azért vagyunk ma itt, hogy megvitassuk a hondurasi politikai válság legújabb, fontos fejleményeit.

Sajnálatos módon a hondurasi politikai válság hónapokkal Zelaya elnök eltávolítása után még mindig megoldatlan – azon megállapodás ellenére, amelyet az elnököt képviselő bizottságok és a *de facto* kormány október 30-án írtak alá.

Az úgynevezett San José-i megállapodás – amely a hondurasi demokrácia és alkotmányos rend helyreállításának szükséges keretét és feltételeit hivatott biztosítani – végrehajtásában nem történt előrelépés, miután a november 5-én kinevezett nemzeti egységkormányt Zelaya elnök elutasította. Ráadásul a kongresszus még mindig nem döntött elnöki pozícióba való visszahelyezéséről, ami veszélyezteti a november 29-i általános választások törvényességének elismerését – holott ez a választás a válságból kivezető út legfontosabb eleme.

Ezért az elnökséggel közösen valamennyi érintett felet felszólítottuk az említett megállapodás valamennyi rendelkezésének további késlekedés nélküli végrehajtására – mint a kapcsolatok normalizálódásának előfeltételére, beleértve a fejlesztési együttműködést is.

Az Európai Bizottság mind a mai napig teljes mértékben támogatta Oscar Arias Costa Rica-i elnök, ill. az Amerikai Államok Szervezete mediátori és facilitátori erőfeszítéseit, valamint a nemzetközi közösség intézkedéseit, melyekkel a békés megoldás érdekében nyomást kíván gyakorolni az érintett felekre. Az EU elnökségének nagykövét visszahívták konzultálni, és az EU valamennyi nagykövete elhagyta az országot. A költségvetési támogatási kifizetéseket és a fejlesztési együttműködést – a civil társadalommal való együttműködés és a humanitárius jellegű együttműködés kivételével – felfüggesztették. Ezenkívül törölték a november 29-i általános választásokra küldendő választási megfigyelő missziót.

Nagyon komolyan vesszük ezt a válságot, mivel a demokrácia szempontjából visszalépést jelent nemcsak Honduras, hanem Közép-Amerika többi országa és egész Latin-Amerika számára is.

Szeretném ma újra elmondani, hogy a Bizottság támogatni fogja a hondurasi politikai helyzet normalizálódását, és ehhez szükség van arra, hogy az érintett felek tartsák magukat a megállapodáshoz. A rendelkezésre álló idő rövidsége miatt már nincs lehetőség választási megfigyelő misszió küldésére, azonban a Bizottság az EK-küldöttség támogatására november 9-i kezdettel, öthetes időtartamra mégis küldött két választási szakértőt azzal a megbízatással, hogy jelentést tegyenek a választási folyamatról, valamint tanácsot adjanak a választás utáni lehetséges intézkedésekre vonatkozóan is. Arra az esetre, ha a politikai helyzet megengedi a választási folyamat aktívabb támogatását, a Bizottság előirányozta a választási bíróság pénzügyi támogatását az ENSZ Fejlesztési Programmal kötött szerződés keretei között. A Bizottság készen áll arra is, hogy pénzügyi támogatást nyújtson az Amerikai Államok Szervezete számára is, ha a választások megfigyelésének feltételei teljesülnek.

Továbbra is figyelemmel kísérjük a helyzetet, és támogatunk minden olyan erőfeszítést, amely segíti a hondurasi demokrácia helyreállítását.

Alojz Peterle, *a PPE képviselőcsoport nevében*. – (SL) Elnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, az Európai Néppárt speciális küldöttségének tagjaként több mint egy hónappal ezelőtt lehetőségem volt alaposan megismerni a hondurasi politikai helyzetet. Küldöttségünk először Arias úrral, a Costa Rica-i elnökkel találkozott, aki ebben a válságban nemzetközileg elismert mediátor, és aki ismertette velünk a San José-i megállapodást.

Hondurasban találkoztunk a jelenlegi elnökkel, Micheletti elnökkel, az elnöki címétől megfosztott Zelaya elnökkel, a külügyminiszterrel, a legfelsőbb bíróság bíróival, a legfelsőbb választási bírósággal, a Nemzeti Kongresszus elnökével, az államügyésszel, valamint négy elnökjelölttel és más fontos személyiségekkel. Mindkét fél üdvözölte missziónkat, és hangot adtak annak, hogy készen állnak a kölcsönös párbeszédben való részvételre.

A június végi események eltérő értelmezéseitől függetlenül szeretném hangsúlyozni, hogy Zelaya elnök eltávolítása óta – amely egyébként a legfelsőbb bíróság határozata alapján történt – az erőszak nem eszkalálódott. Tárgyalásaink során Arias elnök javaslatának szellemében hangsúlyoztuk a politikai párbeszéd fontosságát. Később belső párbeszédre is sor került, de sajnálatos módon ez még nem hozott végső eredményt. Még mindig úgy gondolom azonban, hogy továbbra is sürgetnünk kell, hogy az országban politikai megállapodás jöjjön létre.

A politikai élet legfontosabb szereplőivel való tárgyalásaink során megtudtuk, hogy a november 29-i választásokat nem a politikai változás miatt rendezik meg, hanem éppen ellenkezőleg, a legfelsőbb választási bíróság egy korábbi - még Zelaya elnök hatalmának idejéből származó - autonóm döntésének következtében. A júniusi események óta egyetlen új jelölt sem fejezte ki azon kívánságát, hogy indulni akar az elnökválasztáson. Az elnökjelöltek maguk hangsúlyozták, hogy nem aggódnak amiatt, hogy a politikai válság veszélyeztetheti az elnökválasztás törvényességét, mivel a választási előkészületek demokratikus döntések alapján kezdődtek meg.

Honduras azon közép-amerikai országok egyike, amelyekkel az Európai Unió társulási megállapodást kíván kötni. A tárgyalási folyamat azonban a politikai válság miatt megszakadt. Mivel Honduras demokratikus fejlődésének fennmaradása az Európa Unió érdeke is, fontosnak gondolom, hogy az Európai Parlament megfigyelőket küldjön az elnökválasztás megfigyelésére.

Luis Yáñez-Barnuevo García, az S&D képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr, a biztos asszonyt hallgatva arra gondoltam, hogy elég lenne "áment" mondanom, de már felkészültem egy felszólalásra a Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége Európai Parlamenti Képviselőcsoportja nevében.

A hondurasi alkotmányos rend bukása véget vet két, államcsínyek nélküli évtizednek Latin-Amerikában, és rossz példát teremt más országok számára, különös tekintettel a leggyengébbekre, mint amilyen például jelenleg Paraguay.

A jogállamiság ilyen megsértése láttán az Európai Parlament nem maradhat süket és néma. Mind a Tanács, mind a Bizottság egyértelmű nyilatkozatokban ítélte el az államcsínyt, és kifejezte, hogy támogatja Arias elnök közvetítő tevékenységét – az ENSZ támogatásával és összhangban az Amerikai Államok Szervezete egyhangúlag elfogadott álláspontjával.

Az önmagát elnöknek kinevező, *de facto* elnök, Micheletti úr, gúnyt űzve a nemzetközi közösséggel nem tartja magát a közelmúltban elért megállapodásokhoz, és egyik megmozdulása arra irányult, hogy megakadályozza, hogy az eltávolított volt elnököt, Zelaya urat visszahelyezzék pozíciójába.

A jelenlegi körülmények között a november 29-re tervezett elnökválasztás alapjaiban nem tekinthető törvényesnek, és a választás eredményét a nemzetközi közösség nem fogadhatja el.

Az Európai Parlament súlyos hibát követne le, ha küldöttséget küldene a választások megfigyelésére, hiszen ezt úgy lehetne értelmezni, hogy a Parlament támogatja az államcsínyt; az Amerikai Államok Szervezete már elzárkózott attól, hogy megfigyelő missziót küldjön a választásokra.

Ez a Parlament a szabadság, a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok védelmezőjének tartja magát. Ahogy Václav Havel mondta ma délelőtt, nem alkalmazhatunk kettős mércét. Mi itt mindannyian demokraták vagyunk, azaz a szabadságért küzdünk. Tehát legyen szó akár Kubáról, Kínáról, Észak-Koreáról vagy Hondurasról, elszántnak kell lennünk a szabadság meggyalázóival szemben. Ne hagyjuk, hogy ideológiai beállítottságunk elvakítson! Nincsenek jobboldali és baloldali puccsisták és diktátorok, csak olyanok, akik elnyomják a népet, és eltiporják a szabadságot.

Nagyon tartunk attól, hogy Hondurasban nem fognak megváltozni a dolgok, és hogy ezek az események nagyon veszélyes precedenst fognak teremteni, és győzedelmeskedni fog a jó, időszerű és nem túlságosan véres puccs doktrínája.

Izaskun Bilbao Barandica, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr, október 30-án a konfliktusban érintett felek aláírtak egy megállapodást, a San José-i megállapodást, majd eldöntötték, hogy november 5-ig létrehoznak egy egyeztető nemzeti egységkormányt, valamint hogy a kongresszus a jelenlegi kormányciklus végéig, azaz 2010. január 27-ig visszahelyezi pozíciójába Zelaya urat.

De mi történt? Micheletti úr megpróbált Zelaya úr részvétele nélkül egységkormányt alakítani, és a kongresszus elhalasztotta a Zelaya úr visszahelyezéséről tartandó szavazást. Micheletti úr nem tartotta magát a megállapodáshoz, és a helyzet csak egyre rosszabb lesz. Ahogy a médiában mindenütt láthatjuk, választásokat írtak ki, a jelöltek pedig visszalépnek, mivel látják, hogy nincsenek meg a választások megtartásához szükséges demokratikus feltételek. Erőszakos esetek is történnek: ma arról tájékoztattak minket, hogy az ellenzéki párt egyik polgármesterét és egy őrt agyonlőtték.

Továbbra is szükséges a nemzetközi beavatkozás; támogatjuk az Amerikai Államok Szervezete főtitkárának, Lula elnöknek a tevékenységét, az Egyesült Államok közvetítő misszióját és Arias úr közvetítő tevékenységét.

E fellépések révén követeljük a megállapodások betartását és Zelaya úr visszahelyezését annak érdekében, hogy Hondurasban helyreállhasson a demokrácia az intézményes rend és a békés együttélés.

Felszólítjuk a feleket, hogy térjenek vissza a párbeszédhez, így megmutatva, hogy milyen nagyvonalúak – még akkor is, ha az Amerikai Államok Szervezete azt mondta, hogy ez egyre nehezebb lesz. Elnök úr, a megállapodás elősegítése érdekében a puccsistákra gyakorolt nemzetközi nyomáshoz Európának is minden lehetséges diplomáciai és politikai eszközzel hozzá kell járulnia.

Catherine Greze, *a Verts/ALE képviselőcsoport nevében.* – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a katonai puccs és a törvényes elnök elűzése után a San José-i megállapodás jó hírnek tűnhetett. Ez a remény mára meghalt. A puccsista Roberto Micheletti saját nemzeti egységkormányát alakította meg, azaz tovább folytatja törvényellenes és önkényes tevékenységét. Az Európai Uniónak határozottan el kell ítélnie ezt a hozzáállást, és fel kell szólítania Zelaya elnök haladéktalan visszahelyezésére.

A jelenlegi helyzetben, azaz egy törvénytelen diktatúrában nem lehet választásokat rendezni. A november 29-én tartandó választásokat nem fogadhatjuk el törvényesnek. Az Amerikai Államok Szervezete már elzárkózott attól, hogy megfigyelőket küldjön – nekünk is így kell tennünk. Még ha az ellenzék vissza is vonult, akkor sem fogjuk elismerni a választások eredményét, hiszen ez csak kirakatválasztás lesz.

Aggályosnak találjuk az emberi jogok számos megsértését, melyeket jelentettek nekünk. Most Európának minden eddigénél határozottabban ki kell állnia a demokrácia mellett. Elzárkózunk attól, hogy bármilyen megállapodást kössünk egy törvénytelen kormánnyal. A GSP+ megállapodásokat fel kell függeszteni. Ha a konfliktus folytatódik, eljön az az idő, amikor szankciókra lesz szükség. A mi felelősségünk is, hogy Hondurasban milliók a demokráciát választhassák, és hogy Latin-Amerika ne süllyedjen vissza a katonai puccsok korába.

Edvard Kožušník, *az ECR képviselőcsoport nevében.* – (CS) Elnök úr, biztos asszony, olyannyira nagyra becsülöm Yañeze urat, hogy figyelemmel követem pályafutását, de nem tudok egyetérteni azzal a móddal, ahogyan a Parlament minden tagja által tisztelt Václav Havel szavait idézte. Ott voltam a több milliós tömegben az utcán, amikor Václav Havel a pódiumon állva beszélt, mi pedig lent álltunk – 18 éves voltam akkor –, ez a több millió ember politikai nézetektől függetlenül ugyanazt az egy dolgot akarta: szabad választásokat. Ez volt a kor jelszava, és úgy gondolom, hogy ezzel a jelszóval mindannyian bizonyára egyetértünk. Választásokról beszélünk, mivel a választások demokráciát jelentenek. Véleményem szerint a hondurasi helyzet nem egyszerű, és pusztán uniós szemszögből szemlélve bizonyára nem fogjuk tudni megoldani: globális szemszögből kell néznünk. Véleményem szerint a választások kiindulópontot jelenthetnek, és az EU-nak el kell küldenie a megfigyelőit, mert választások lesznek, és remélnünk kell, hogy demokratikus választások lesznek.

Ilda Figueiredo, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (PT) Elítéljük a június 28-i, hondurasi katonai puccsot, valamint az október 30-án létrejött tegucigalpai/San José-i megállapodás sorozatos megsértését a puccsisták részéről. Elfogadhatatlan, hogy a puccsisták nyilvánvalóan a szisztematikusan halogatás és kifogáskeresés stratégiáját folytatják, hogy elhalaszthassák a törvényesen megválasztott Zelaya elnök visszahelyezését a hatalomba.

Az Európai Uniónak követelnie kell Zelaya elnök azonnali és feltétel nélküli visszahelyezését a hatalomba. Enélkül lehetetlen folytatni a választási folyamatot, hiszen az kivitelezhetetlenné és törvénytellenné válik, mivel a minimális feltételei sincsenek meg annak, hogy a polgároknak garantálják a közvetlen, titkos és mindenféle erőszaktól és fenyegetéstől mentes választás általános jogát. Az Európai Uniónak és a Parlamentnek egyértelműen el kell ítélniük és el kell utasítaniuk a puccsisták álláspontját. Ezenkívül követelniük kell a demokrácia haladéktalan helyreállítását Hondurasban, és nem szabad uniós megfigyelőket küldeniük, vagy az ilyen körülmények között megtartott választások eredményeit elfogadniuk.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Elnök úr, biztos asszony, a választások kiutat jelenthetnek a politikai válságból vagy patthelyzetből. Erre Európában is voltak példák a múltban.

Az egyik ilyen példa az 1989-es lengyelországi választások. Nem demokratikus választások voltak. Olyan választások voltak, amelyek politikai kompromisszum alapján jöttek létre, de nem voltak demokratikus választások. Döntő, sajtóságos és nagyon fontos választások voltak. Ahhoz, hogy a választások ilyen sajtóságos, pozitív szerepet töltsenek be, bizonyos feltételeknek teljesülniük kell. Alapvető feltétel azon politikai megállapodások tiszteletben tartása, amelyeknek köszönhetően egyáltalán meg lehet tartani a választásokat. A megállapodások betartásának legáltalánosabb akadályja az, ha különbségek vannak a megállapodások értelmezésében.

A konfliktushoz vezető értelmezési különbségek elkerüléséhez valami különlegesre van szükség, valamire, ami alig észlelhető és nehezen meghatározható. Ha meg akarunk vitatni valamit, szükség van mindkét fél jóakarátára, és ez igaz Honduras esetében is. A két fél jóakarata nélkül a választások egyáltalán nem kerülnek megrendezésre, vagy nem fogják beváltani a hozzájuk fűzött reményeket. Ezért jóakarátú, a jövőt figyelembe vevő és felelősségteljes magatartásra szólítok fel. Ez annál is fontosabb, mivel a múltban mind Zelaya úr, mind Micheletti úr elkövettek politikai és jogi hibákat. A választások lehetőséget és reményt adnak e hibák orvoslására. Biztos vagyok benne, hogy azt akarjuk, hogy ez megtörténjen.

A választások döntő és pozitív szerepet játszhatnak egy demokratikus Honduras létrejöttében. Az Európai Unió támogatja és örömmel fogadja ezt a folyamatot. Mindannyian támogatjuk ezt a folyamatot, mivel hisszük, hogy a demokrácia és a demokratizálás olyan értékek, amelyekért érdemes küzdeni. Ma a Parlamentben Václav Havel azt mondta, hogy nem szabad megfutamodnunk a gonosz elől, mert a gonosznak az a természete, hogy előnyt kovácsol minden engedményből. A jelenlegi hondurasi helyzet átmeneti, és nem tarthat sokáig. A választások lehetőséget jelentenek a változásra.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Elnök úr, június 28-án Honduras törvényesen megválasztott elnökét, Zelaya elnököt a hadsereg megfosztotta elnöki pozíciójától. A leghatározottabban elítélem ezt a katonai puccsot. Hondurasban helyre kell állítani a demokratikus jogállamiságot, és ezt békésen, párbeszéd útján kell megtenni.

Majdnem két héttel ezelőtt – éppen akkor, amikor a közép-amerikai országokkal való kapcsolatokért felelős küldöttségünk a régióban tartózkodott – úgy tűnt, hogy hónapok intenzív tárgyalásait követően, párbeszéd útján történelmi megállapodást sikerült elérni Hondurasban, ami a demokrácia és jogállamiság helyreállítását, a törvényesen megválasztott elnök visszatérését, egy nemzeti egységkormány, valamint egy, a helyzetet felülvizsgáló bizottság létrehozását jelentheti. Végrehajtása esetén ez a megállapodás biztosítaná a közelgő választások törvényességét, de a megállapodást jelenleg levették a napirendről.

Szeretnék hangot adni annak a határozott kérésnek, hogy a hondurasi érintett felek az elért megállapodás végrehajtása és a katonai puccs párbeszéd útján történő felszámolása érdekében térjenek vissza a tárgyalóasztalhoz. Ez kötelességük Honduras népével szemben, hiszen őket érinti a leginkább a politikai válság. Ha nem tudnak demokratikus megoldásra jutni, akkor jelenleg úgy tűnik, hogy a választásokat széles körben nem fogják törvényesnek elfogadni. Ennek messzire ható következményei lehetnek a közép-amerikai integrációs folyamatra és a társulási megállapodásra nézve, ezek a következmények sokéves stagnálást jelenthetnek, és ezt az ott élő emberek szenvednék meg.

A következőt akarom elmondani azoknak a képviselőknek, akik azt javasolják, hogy ismerjük el a közelgő választásokat: nem szabad azt üzennünk Hondurasnak, Közép-Amerikának és a világ többi részének sem, hogy toleráljuk az államcsínyeket. Az érintett feleknek most minden energiájukat a demokrácia helyreállítására kell fordítaniuk. Ha az európai parlamenti képviselők előre kijelentik, hogy támogatják a választásokat, az sem Manuel Zelayát, sem Roberto Michelettit nem fogja arra ösztönözni, hogy ismét leüljenek a tárgyalóasztalhoz. Ily módon inkább a probléma, nem pedig a megoldás részévé válunk, antidemokratikus erők malmára hajítjuk a vizet, és vizsályt szítunk.

Willy Meyer (GUE/NGL). – (ES) Elnök úr, biztos asszony, szeretnék gratulálni az Európai Bizottságnak és az Európai Tanácsnak ahhoz, hogy a nemzetközi közösséggel együtt sikerült egyhangú és nagyon határozott álláspontot kialakítani az államcsíny, a katonai puccs elítéléséről, és hogy minden nemzetközi intézkedést Zelaya elnök feltétel nélküli visszahelyezéséről tettek függővé.

Mélységesen sajnálatos, hogy a Parlament még nem ítélte el a katonai puccsot. Szeretnék rámutatni az Európai Parlament legnagyobb képviselőcsoportjának, az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) Képviselőcsoportjának felelősségére, amely a mai vitában továbbra is úgy állítja be, hogy puccsisták és törvényes kormány: a két dolog egy és ugyanaz. Elfogadhatatlan, hogy a Parlament még nem ítélte el az államcsínyt. Ezért egyetértek azzal, hogy nem szabad megfigyelőket küldeni, és nem szabad a novemberi választások eredményét elfogadni, mivel a választásokat olyan körülmények között tartják meg, amikor hiányzik a szabadság és az ország törvényes elnöke a brazil nagykövetségre volt kénytelen menekülni.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Elnök úr, örülnék, ha a Parlament bizonyos baloldali képviselői, akik határozottan elítélik Hondurast, ugyanilyen határozottan elítélnék azt, ami Kubában történik, vagy amit Chávez úr művel Venezuelában és Latin-Amerikában, mivel sajnálatos módon bizonyos emberek még mindig jobban vágnak a berlini falra, a sztálini tisztogatásokra és Lenin múmiájára, mint a demokratikus választásokra, amelyeket most például Hondurasban is tartani fognak. Most hogy ezt elmondtam, a közelgő választások miatt néhány komoly gondolatot kell szentelni annak, ami ebben a közép-amerikai országban történik.

Elnök úr, a hondurasi elnökválasztás megtartását 16 hónappal ezelőtt hirdették ki. A választások lebonyolításáért felelős szerv, a választási bíróság tagjait június 28-a előtt nevezték ki – tehát még Zelaya úr elnöksége idején. A hat elnökjelölt végigcsinálta az előválasztási eljárást, és a jelöltek többsége azt akarja, hogy Hondurasban tartsák meg a választásokat.

Akkor egyesek miért nem akarják elfogadni a választási folyamatot? Hiszen függetlenül attól, hogy Zelaya úr van-e hatalmon Hondurasban vagy sem, ez lett volna a dolgok természetes menete.

Igaz, október 30-án a két fél közvetítői aláírtak egy megállapodást, melyben elkötelezik magukat amellest, hogy megoldást keresnek a válságra. A megállapodás számos kulcsfontosságú elemet tartalmazott, melyet mindkét fél támogatott. Az előzőtt Zelaya elnök közvetítői azonban nem határozták meg, hogy ki vezesse az egységkormányt.

Ezért világos, hogy az Európai Néppárt a választások megtartása mellett van, az átláthatóság, a demokrácia és a szabadság feltételeinek teljesülése mellett, és képviselőcsoportunk megfigyelőket fog küldeni a választások elősegítése érdekében. Ne felejtjük el, hogy a konfliktus mediátora, Óscar Arias Costa Rica-i elnök kérte, hogy menjenek oda a megfigyelők. A Közép-Amerikáért felelős küldöttség kérdésre válaszolva, Arias azt mondta, hogy azért kell megfigyelőket küldeni, mert maga az Óscar Arias Alapítvány is megfigyelőket fog küldeni Hondurasba. Ezért ezt is fogjuk tenni, hiszen a nemzetközi mediátor, Óscar Arias is ezt kéri.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Elnök úr, úgy gondolom, hogy a november 29-i választások lehetőséget jelentenek Honduras számára, és az Európai Parlamentnek kötelessége, hogy megfigyelőket küldjön a választásokra. Ez nem arra szolgál, hogy igazolja a választások törvényességét, ahogy a baloldal állítja – ez nem lenne jogszerű –, hanem arra, hogy megfigyeljük, hogyan zajlanak le a választások.

Ugyanakkor szeretném elmondani, hogy Honduras csupán egyórányi repülőút Kubából, Havannából. Kubában 50 éve nem voltak választások. Kubában egy kommunista zsarnok uralkodik, aki ellenfeleit egytől egyig bebörtönzi. Az Európai Parlament számtalanszor felszólított arra, hogy bocsássák őket szabadon, valamint a "Damas de Blanco" (Nők fehérben) csoportnak ítélte a Szaharov-díjat, de Fidel Castro nem engedte meg nekik, hogy eljőjenek az Európai Parlamentbe átvenni. Szeretném, ha a Bizottság, a Tanács és a Parlament baloldala ugyanilyen határozottan kiállna a kubai polgárok jogai és szabadságai mellett.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném kifejezni, milyen mérhetetlenül aggályosnak tartom a San José-i megállapodás felfüggesztését. Az Euro-Latin-amerikai Parlamenti Közgyűlés október végén, Panamában tartott ülésén ismételten hangot adtunk annak, hogy elítéljük a katonai puccsot, és támogatjuk az Amerikai Államok Szervezetének a közvetítés érdekében tett erőfeszítéseit.

Ismételten sürgetnünk kell a békét és a párbeszédet. A hondurasi helyzet kritikus, nemcsak politikai, hanem társadalmi és gazdasági szempontból is. Nem szabad hagyni, hogy a szegénység, a gazdasági válság és a külső adósságok problémájának megoldását tovább halogassák a politikai konfliktus megoldási folyamata miatt.

Az Európai Parlamentnek most minden eddiginél jobban meg kell mutatnia, hogy feltételek nélkül támogatja a demokráciát, a jogállamiságot és az emberi jogok tiszteletben tartását, valamint Zelaya úr visszahelyezését, ami a választási folyamat törvényességének elengedhetetlen előfeltétele.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Elnök úr, a mai napon, amikor Václav Havel beszélt itt a Parlamentben a szabadságról, amelyért Kelet-Európában 20 évvel ezelőtt harcoltak, szeretném megkérdezni az Európai Néppárt képviselőit, akik kiállnak amellest, hogy az Európai Unió választási megfigyelőket küldjön Hondurasba, hogy mit tettek volna, ha akkor, több mint 20 éve, az Európai Unió kijelentette volna, hogy választási megfigyelőket küld a hazájukba – amelyről mindenki tudta, hogy nem szabad, nem biztonságos, és az erőszak légköre uralja – a törvénytelen választások megfigyelésére. Mit szölkáltak volna hozzá, ha akkor, több mint 20 éve, az EU kijelentette volna, hogy „igen, választási megfigyelőket küldünk oda, mert a jelenleg hatalmon lévő kormány azt mondja, hogy rendben van”?

Mindannyian azt mondták volna, hogy nem jogszerű, hogy az Európai Unió választási megfigyelőket küld oda. Ezért arra kérem az Európai Néppárt képviselőit, hogy ma is ugyanezt a kritériumot alkalmazzák a jelenlegi hondurasi eseményekkel kapcsolatban. Azaz ne küldjenek választási megfigyelőket egy törvénytelen választásra.

Köszönöm a Bizottságnak is, hogy pontosan ezt az álláspontot képviseli.

Catherine Ashton, a Bizottság tagja. – Elnök úr, viszonylag rövid leszek – nem azért, mert nem tartom fontosnak a témát, hanem a kései óra miatt.

Nagy érdeklődéssel hallgattam, hogy a tisztelt képviselők milyen szenvedélyesen beszéltek, és milyen aggályokat fejeztek ki azon kapcsolattal összefüggésben, amelyet rövidesen ki kell építenünk ezzel a rendkívül szegény országgal, ahol az életnek valóban mihamarabb vissza kellene térnie a normális kerékvágásába.

A különböző meggyőződésű, tisztelt képviselők aggályaikat fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy helyese-e az Európai Unió által felvállalt szerep a közelgő választásokon és az azt megelőző hetekben. Ezeket az aggályokat továbbítani fogom, és kollégáimmal közösen át fogom gondolni.

Véleményem szerint nagyon fontos, hogy továbbra is nagyon alaposan megfigyeljük a hondurasi helyzetet, így biztosítandó, hogy valóban megismerjük azt, és hogy megtegyük a szükséges intézkedéseket annak támogatására, hogy a válságra mihamarabb békés megoldást találjanak.

Mint ahogy mondtam, egy szegény országról van szó. A válság megoldása régóta időszerű, és üdvözlöm, hogy a tisztelt képviselők támogatják a Bizottság munkáját, amelynek során megpróbáljuk megtalálni a megoldást, és megpróbáljuk kivenni a részünket abból, hogy Hondurasban mihamarabb ismét stabilizálódjék a helyzet.

Elnök. – A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Daciana Octavia Sârbu (S&D), írásban. – A Hondurasról szóló vita nagy részében érhető módon a politikai válságra összpontosítottunk – de a válság hatásai messze túlmutatnak a politikán. Honduras Latin-Amerika második legszegényebb országa, és a politikai válság gazdasági és társadalmi hatásai a már amúgy is szegénységben élő lakosság 70%-át érintik. A turizmus gyakorlatilag megszűnt, a külföldi támogatások felfüggesztése közvetlen hatással van a közberuházásokra, a túlterhelt és rosszul felszerelt kórházak küszködve próbálnak megbirkózni a helyzettel, és most nemcsak a rossz higiénia, az alultápláltság és a betegségek jelentette szokásos problémákkal, hanem a fokozott utcai erőszak – a kormányerők az utcán embereket vernek, sőt ölnek – jelentette problémákkal is. Az emberjogi és fejlesztési szervezetek nem tudják kifejtetni értékes tevékenységüket, mivel munkatársaikat nem védik a normális alkotmányos jogok. Ehelyett kijárási tilalom, ok nélküli letartóztatás és a személyi szabadságjogok egyéb megsértése vár rájuk. A válság már messze nem csak a politikai patthelyzetről és a politikai kulcsfigurák csatározásairól szól. A hétköznapi emberekre is kihat, akiknek az elmúlt hónapokban még keményebbé váltak mindennapi küzdelmeik. Minden erőfeszítését meg kell tenni a szabad és tisztességes választások biztosítására, az alkotmányos jogok és a külföldi támogatások azonnali visszaállítására a hétköznapi emberek szenvedéseinek enyhítése érdekében.

23. "made in" (eredetmegjelölés) (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Bizottság nyilatkozata a „made in”-ről (eredetmegjelölés).

Catherine Ashton, a Bizottság tagja. – Elnök úr, örülök, hogy lehetőségem van ma a plenáris ülésen megszólítani önöket az eredetmegjelölésről szóló rendeletjavaslat témájában. A tisztelt képviselők bizonyára emlékeznek, hogy a Parlament elkötelezett támogatója ennek a javaslatnak, amióta a testület 2005 decemberében elfogadta azt. Különösen jól emlékszem a Parlament 2006. júliusi állásfoglalására és 2007. szeptemberi írásbeli nyilatkozatára. Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy a múlt hónapban Strasbourgban volt alkalmam megvitatni ezt a témát az európai parlamenti képviselők egy csoportjával, akik hangsúlyozták, hogy a rendeletet sürgősen el kell fogadni.

Úgy gondolom, hogy a tisztelt képviselők egyetértenek velem abban, hogy alapvető fontosságú, hogy a kereskedelempolitika ne csak lehetővé tegye a nyitott piacok működését, de foglalkozzék a globalizáció teremtette problémákkal is, amelyek nemcsak a fogyasztókat, hanem a kisvállalkozásokat is érintik, sőt, őket talán fokozottan.

Tehát az eredetmegjelölésről is ebben a szellemben kell gondolkodni. 2007-es nyilatkozatában a Parlament hangsúlyozta az európai fogyasztók azon jogát, hogy az árukról világos és közvetlen információkhoz juthassanak. Ez a rendelet pontosan erről szól. Azt célozza, hogy az uniós fogyasztók teljes mértékben tisztában lehessenek az általuk megvásárolt termékek származási országával.

A Bizottság javaslatot tett arra, hogy bizonyos, harmadik országokból az Európai Unióba importált termékek esetében kötelező legyen a származási országot feltüntetni. Ez nem érint minden terméket – széles körű konzultációt folytattunk a fogyasztókkal és az iparral, és a legfontosabbnak talált termékekre fókuszáltunk.

Szeretném hozzátenni, hogy az eredetmegjelölés egyrészt teljes mértékben összhangban van a WTO jelenleg érvényes szabályaival és elveivel, másrészt olyasvalami, ami szinte mindenhol létezik a világon. Az Egyesült Államokban, Kanadában, Kínában és Japánban érkező importárúkon is fel kell tüntetni eredetmegjelölést. Tulajdonképpen az Európai Unióban az üzletekben jelenleg kapható termékek többségén már most is szerepel az eredetmegjelölés, mivel ezt jelenleg a legtöbb jogrendszer megköveteli. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a vállalkozások túlnyomó többségének nem fog többletköltséget jelenteni, ha az Európai Unióba exportált termékeket kötelező lesz eredetmegjelöléssel ellátni.

A Tanács 2006 óta folytat vitákat annak érdekében, hogy megállapodás szülessen a Bizottság javaslatáról. Még számos tagállamot meg kell győzni. Ezek a tagállamok attól tartanak, hogy az adminisztratív terhek és az eredet-megjelölési rendszer költségei jelentette negatívumok többet nyomnak a latban, mint az eredetmegjelölés pozitívumai.

Tudomást vettünk ezekről az aggályokról, és nemrég olyan konkrét lehetőségeket mutattunk be, amelyek reményeink szerint megoldják ezeket a problémákat. Nem egy újabb formális javaslatról van szó, hanem egy kísérletről, amely arra irányul, hogy közös alapot találjunk, és sikerüljön kompromisszumot kötnünk. A lehetőségekről szóló bizottsági dokumentum 2009. október 23-án a 133. cikk alapján létrehozott bizottságban került megvitatásra a tagállamokkal.

Először is a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra az érintett termékek skálájának szűkítését – úgy, hogy az csak a végső fogyasztónak szánt termékeket tartalmazza. Az eredeti lista tartalmazott néhány félkész terméket is – például nyers bőr, bizonyos textíliák –, ezek azonban nem bírnak közvetlen jelentőséggel a fogyasztók számára. A Bizottság most azt javasolja, hogy csak olyan termékek szerepeljenek a listán, amelyekhez a fogyasztók hozzájuthatnak a kiskereskedelemben.

Másodszor pedig a Bizottság azt javasolta, hogy a rendszer bevezetése kísérleti projekt keretében történjék. A kísérleti projekt meghosszabbítása a javasolt rendszer hatásvizsgálatának eredményétől függne. Ez lehetővé tenné a hatások kiértékelését a költség és az ár szempontjából – és természetesen arra nézve is szolgálhatna tanulságokkal, hogy hogyan módosíthatnánk a rendelet hatálya alá tartozó termékek skáláját.

Örömmel mondhatom, hogy a tagállamok érdeklődéssel fogadták az ezekről a lehetőségekről szóló dokumentumot. Habár nem sikerült minden kétélyt eloszlatni, és számos tagállam elvben továbbra is ellenzi e javaslatot, de készen áll tovább tanulmányozni a témát, és a munka tovább folyik a következő hetekben – mind szakértői szinten, mind a 133. cikk alapján létrehozott bizottságban. Őszintén remélem, hogy ez elvezet a kompromisszumos megoldáshoz.

Mint azt a tisztelt képviselők tudják, a Lisszaboni Szerződés új 207. cikke új és kiterjesztett jogkört biztosít a Parlament számára a kereskedelempolitikai törvényhozás terén – és a „made in” rendelet lehet az egyik első törvény, amely a tisztelt képviselők asztalára kerül.

Ezért nagyon érdekelt vagyok abban, hogy önök továbbra is részt vegyenek e fontos téma további megvitatásában, és várakozással tekintek mostani rövid vitánk elé.

Cristiana Muscardini, a PPE képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, bizonyos problémák bennünket is érintenek, nemcsak a tolmácsokat és azokat, akik követni akarják a vitát, és remélhetőleg konkrét válaszokat kapnak egy olyan probléma ügyében, amely már 2005 óta húzódik.

Ahogy a biztos asszony helyesen hangsúlyozta, legfontosabb versenytársaink és gazdasági partnereink már sok éve csak eredetmegjelöléssel rendelkező termékeket engednek be országaik területére. Ezzel szemben az Európai Unióban még mindig nincs döntés, bár a rendeletjavaslat már 2005-ben megszületett, és mind a fogyasztók, mind a civil társadalom különféle rétegeinek széles körű támogatására talált, és a Parlament is számos alkalommal hangot adott kedvező véleményének. Az áruk eredetmegjelöléséről szóló rendelet hiánya sérti a polgárok és fogyasztók jogát, és akadályozza a piac normális működését, mert a szabad piacnak közös szabályok alapján kell működnie.

A 133. cikk alapján létrehozott bizottság az elmúlt néhány napban megvizsgálta a rendelet hatálya alá eső áruk kategóriának csökkentésére irányuló elképzeléseket, és a rendelet próbaidőre történő alkalmazására tett javaslat indoklását. Azt kérdezzük a biztos asszonytól: legalább néhány tagállam támogatta ezeket a kompromisszumos javaslatokat? További megfontolás tárgyát fogják képezni? Továbbra is szándékában áll a Parlamenttel együtt támogatni a 2005-ös rendeletjavaslatot mint az együttdöntési eljárás részét? Milyen biztosítékokat és menetrendeket javasol a Bizottság e nehéz és elhúzódó vita végén? Végezetül pedig, biztos asszony, egyrészt mindenképpen szeretném megköszönni, hogy ilyen energikusan és határozottan dolgozik, másrészt szeretném megkérdezni, hogy meg tudja-e erősíteni, amit 2009. november 5-i kérdésemre írt

válaszként, nevezetesen azt, hogy a Bizottság továbbra is határozottan támogatni fogja a 2005-ben beterjesztett javaslat elfogadását, és hogy továbbra is tartja magát kötelezettségvállalásához.

Gianluca Susta, az S&D képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, ez alkalommal semmiképpen nem szándékozom – még ha erre lenne is időm – visszatérni a Parlament ismételt kérelmének minden okára. Szeretném elmondani – és ezt már a biztos asszony is elmondta –, hogy Muscardini asszony és én vagyunk az a két 2006-os veterán, azon állásfoglalás aláírásának veteránjai, amelyben a Parlament 2006 decemberében támogatását adta Mandelson biztos kezdeményezéséhez.

Azt vártuk, hogy az önök által néhány hete, kis változtatások és kompromisszum elérése céljából indított kezdeményezés határozottabb támogatást kap, többek között a 133. cikk alapján létrehozott bizottságban is. Többek között sajnálattal tölt el az is, hogy e bizottságon belül számos ország – köztük az Egyesült Királyság – képviselője fenntartotta szembenállását vagy aggályait. Mindössze arra akarjuk emlékeztetni ma önöket, hogy ez a kérelem nem a protekcionizmusról szól; nem a nemzetközi piacon versenyképtelenné vált iparokat akarjuk védeni, hanem a fogyasztókat: fel akarjuk hívni a figyelmet az egészségvédelemre, a környezetvédelemre és a valódi viszonyosságra a világpiacra, amely ma hiányzik. És nemcsak a leggyengébbekre nézve hiányzik ez a szabályozás: nem, Japánra, az Egyesült Államokra, Ausztráliára, Kanadára, Brazíliára, Indiára, az Európai Unió számos versenytársára nézve is hiányzik, és az Uniónak ezekben a gazdaságilag nehéz időkben kötelessége, hogy megvédje a közösségi érdeket, és ez a kérelem is ezt célozza.

Ezért reméljük, hogy a Parlament teljes mértékben kiáll a Bizottság kezdeményezései mellett, és hogy teljes mértékben be fogják tartani a néhány hete tett kötelezettségvállalásokat, még akkor is, ha ezt az eljárást nem lehet karácsonyig lezárni, hanem majd csak a Lisszaboni Szerződésben bevezetett, új eljárás keretében.

Niccolò Rinaldi, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, biztos asszony, támogatva az előttem felszólaló képviselők megjegyzéseit és Muscardini asszony kérelmeit, szeretném felidézni Italo Calvino *Kozmikumédia* című könyvének egy részét, amelyben az ősrobbanást úgy írja le, mint bizonytalan körvonalú anyagömeget, amelyben semmit nem lehet tudni semmiről és semminek az eredetéről. Aztán egy bizonyos ponton egy asszony azt mondja, hogy ha lenne elég tér, csinálna egy kis tésztát és pizzát a jelenlévőknek. Ez nagy lelkesedést vált ki az anyagömegekben: robbanást idéz elő, és a kívánt tér egy különbözőségekből álló világban materializálódik, és ez a mai univerzum.

Úgy gondolom, hogy a globális piacon visszafelé haladunk, visszatérünk a bizonytalan körvonalú árutömeghez, melynek eredetéről és tulajdonságairól a fogyasztók mit sem tudnak. Mint liberálisok és demokraták mélyen el vagyunk kötelezve a szabadkereskedelem rendszere és elve mellett, de az áruk átláthatósága és nyomon követhetősége elve mellett éppúgy. Mint az már elhangzott, most nem annyira a nemzetközi kereskedelemről van szó, mint inkább a fogyasztóvédelemről. Most is támogatjuk a 2005-ös javaslatot, és szeretném megismételni, hogy támogatom Muscardini asszony kérelmeit.

Carl Schlyter, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, szeretném megköszönni a biztos asszonynak, hogy végre előterjesztett egy javaslatot. Véleményem szerint a Barroso vezette Bizottság túlságosan is gyakran nem mert ellentmondani a Tanácsnak, amikor a Tanács előrelépés helyett inkább a visszalépést választotta, de most a Bizottság mégis ellent mert mondani. Köszönöm. Adam Smith szerint egy piacgazdaság működése képtelen, ha a fogyasztók nem kapnak elegendő információt ahhoz, hogy választani tudjanak az áruk közül, és éppen ezért teljes mértékben szükséges az eredetmegjelölés bevezetése.

Nem képezhetnek kivételt azon országok sem, amelyek szabadkereskedelmi megállapodást vagy egyéb egyezményt kötöttek az EU-val; ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni mindenkire. Egyesek azt állítják, hogy az eredetmegjelölés költséges, de sok termékben már amúgy is van eredetmegjelölés, így a többletköltség minimális lenne. Láttuk ezt már az európai marhahús részletesebb eredetmegjelölése esetében is – egyáltalán nem költséges. Mindemellett úgy gondolom, hogy a lista lehetne hosszabb is. Nekem úgy tűnik, hogy főleg azokra a termékekre fókuszáltak, amelyeket gyakran hamisítanak, és amelyek esetén az iparban mindenkinek érdeke az eredetmegjelölés. Ugyanakkor sok fontos fogyasztási cikk hiányzik a listáról, ezért úgy gondolom, hogy a listát ki kellene bővíteni.

Helmut Scholz, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, képviselőcsoportom, a GUE/NGL képviselőcsoport úgy gondolja, hogy az Európai Unióban sürgősen szükség van a „made in” eredetmegjelölés bevezetésére azon termékek esetében, amelyek az EU-n kívülről érkeznek. Egy nagymértékben globalizált és liberalizált világban óriási szükség van rá, hogy a fogyasztóknak információjuk legyen arról, honnan jön egy termék, és hogy tulajdonképpen mit vásárolnak.

Úgy gondolom, hogy ez egy olyan terület, ahol a polgárok és a fogyasztók valóban megérthetik, hogy mit jelent Európa, és hogy Európa hogyan járulhat hozzá a nemzetközi kereskedelemhez és a külvilághoz. Egyetértek kollégáimmal abban, hogy az eredetmegjelölés 2005-ös megközelítését el kell fogadnunk. Véleményünk szerint ez az abszolút minimum, amit biztosítani kell az európai fogyasztók és polgárok számára. Ugyanakkor ez az európai kis- és középipar javát is szolgálhatja.

Felhívjuk a Bizottságot és a Tanácsot, hogy sürgősen terjessze a témát az Európai Parlament elé. Ez a téma egyebek között a politika kialakításának következetes megközelítésén is múlik, és úgy gondolom, hogy ezen a területen a nemzetközi kereskedelem a nemzetközi békéhez is hozzájárulhat.

Lara Comi (PPE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, európai szinten egy olyan ipari rendszer részei vagyunk, amelyben az áruk jó hírneve nagymértékben függ a termelési rendszer integritásától. Azáltal, hogy a gyártás legalább egy részét Európában tartjuk, valóban ellenőrzött, kiváló minőségű árukat kínálhatunk a fogyasztóknak. Mindannyiunk érdeke, hogy ez továbbra is így maradjon, és így lehetővé tegyük a fogyasztóknak, hogy teljes mértékben tájékozódhassanak a gyártott áruk eredetéről, illetve arról, hogy mit gyártunk. E célkitűzés megvalósításához szükség van egy nagyon egyszerű, de döntő fontosságú dologra: az átláthatóságra, arra az elvre, amely megerősíti az eredetmegjelölés szabályait, amelyeket a Parlament már 2006-ban elfogadott, és amelyeket – ahogy azt az előzőekben a biztos asszony is említette – a világ fő piacain, például az Egyesült Államokban, Mexikóban és Kínában már nagyrészt alkalmaznak is.

Ennek ellenére a „made in” eredetmegjelölést az EU bizonyos tagállamai még mindig nem fogadták el. Úgy gondoljuk, hogy ha egy terméket Kínában vagy más, Európán kívüli országban gyártottak, akkor az európai fogyasztókat – függetlenül a termék minőségétől, amely gyakran igen kiváló – tájékoztatni kell arról, hogy hol gyártották a terméket, hogy az információk birtokában dönthessenek. Néhányan talán úgy értelmezik az átláthatóság igényét, mint túlzott protekcionizmust, és úgy gondolják, hogy az az ipar számára megnövekedett költségeket eredményez: nos, ez egyáltalán nem így van.

Az eredetmegjelölés nélkül Európába importált áruk nehezebbé teszik a versenyt az európai áruk számára egy globalizált, nemzetközi piacon, hiszen Kínába, az Egyesült Államokba és Ausztráliába nem lehet eredetmegjelölés nélkül exportálni. Mindezen okokból az első fontos lépés, amelyet tagállami szinten meg kell tenni, hogy Európának minden erejével védenie kell saját áruit.

Kader Arif (S&D). – (FR) Elnök úr, biztos asszony, hölgyeim és uraim, nem ez az első vitánk az eredetmegjelölésről, de mivel biztos vagyok benne, hogy az ismétlés hasznos, csatlakozni szeretnék képviselőtársaimhoz, és szeretném hangsúlyozni a „made in” eredetmegjelölésre vonatkozó európai szabályozás szükségességét.

A Parlament 2005-ben és 2007-ben, Barón Crespo képviselőtársunk állásfoglalásának szavazásán kinyilvánított véleménye ellenére a Tanácson belüli többség hiánya mindig megakadályozta e rendelet elfogadását.

Egy ilyen szöveg azonban döntő előrelépést jelentene nemcsak az európai fogyasztók, hanem iparaink számára is. A harmadik országokból behozott, egyes termékek esetében a származási ország feltüntetése révén a fogyasztók valóban teljes mértékben tájékozódhatnak a megvásárolni kívánt termék tulajdonságairól. Az olyan érzékeny ágazatokban, mint a ruhagyártás, bőrgyártás és bútorgyártás, azon vállalatok számára, amelyek úgy döntöttek, hogy az európai tudást és az európai munkahelyeket védve Európában hagyják a termelést, alapvető fontosságú megteremteni annak a feltételeit, hogy a fogyasztók az információk birtokában dönthessenek.

Ezért üdvözlöm az ön által tett javaslatot, biztos asszony, de igyekszem hangsúlyozni, hogy a javaslatnak ambiciózusnak kell maradnia. A tagállamok többségétől érkező támogatás elnyerése nem történhet a végső cél rovására. Például elfogadhatatlan lenne, ha az eredetmegjelölés csak a késztermékekre vonatkozna, mert ez lehetővé tenné, hogy az egyes összetevőket külön importálják, majd azokból Európában összeállítsák a terméket, és „made in Europe” eredetmegjelöléssel lássák el.

Ezenkívül szeretném kifejezni, hogy támogatom a Bizottság azon erőfeszítéseit, hogy maximálisan a javunkra fordítson egy ilyen megállapodást. Ezért – anélkül, hogy visszatérnénk egy, az eredetmegjelölés szabályainak fejlesztésére és egyszerűsítésére irányuló, ismételt kérelemhez – egy páneurópai-mediterrán eredetmegjelölés megteremtésének lehetősége jelentős előrelépés lenne a mediterrán térség és a Dél-Dél közötti kereskedelem köré épült ágazatok megerősítésében.

Végezetül szeretném hangsúlyozni, hogy a Lisszaboni Szerződés végrehajtása következtében a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság hatásköre lényegesen nagyobb lesz. Ezért a Bizottság számíthat arra – erről biztosíthatom, biztos asszony –, hogy az európai parlamenti képviselők teljes elkötelezettséggel fogják figyelemmel követni az erről az európai fogyasztók és munkavállalók számára oly fontos rendeletről szóló tanácskozásokat.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a „made in” koncepció nem szólhat pusztán az eredetmegjelölésről. Hamarosan egy olyan erőteljes koncepcióvá kell válnia, amely figyelembe veszi a tudással, a munkavállalók jogaival, a fenntartható fejlődéssel és a környezetvédelemmel kapcsolatos, legkorszerűbb szabályokat, és amely egyben egy felelősségteljes gazdasági attitűd kifejeződése.

Bár a globalizáció mindenki számára megteremti a termelés feltételeit, a pusztán a nyereségért folytatott örült küzdelem egyben azt is jelenti, hogy a munkavállalók és a lakosság jogai folyamatosan sérülnek, a környezet állapota pedig egyre romlik. A hamisítás régebben csak a luxusmárkákat érintette, de most már olyan különböző ágazatokat is érint, mint a gyógyszeripar, az autóipar vagy a légi szektor; a hamisítás hátterében mindig a nyereségvágy áll, és a hamisítás révén a fogyasztók biztonsága komoly mértékben sérül. Ugyanakkor több tízezer munkahely szűnik meg.

Egy „made in Europe” koncepció bevezetésével lehetővé tennénk a fogyasztók számára, hogy az információk birtokában dönthessenek, hogy cselekedhessenek új jogok elnyerése érdekében. Igent mondok a munkavállalói jogok, a környezetvédelmi szabályozások, a felelősségteljes gazdálkodás betartására és tudásunk tiszteletben tartására. És ami a legfontosabb: igent mondok az európai ipari munkahelyek megőrzésére és védelmezésére.

Christofer Fjellner (PPE). – (SV) Elnök úr, a protekcionisták ritkán vallják be, hogy javaslaik protekcionisták, céljaikat inkább más érvekkel leplezik. Azt kell mondanom, hogy a kötelező eredetmegjelölés remek példa erre. 2006 júniusában ebben az ülésteremben számos mítoszt leromboltam ugyanezen javaslattal kapcsolatban, és akkor a javaslat ott végezte, ahova való: a kukában.

A Koreával kötendő szabadkereskedelmi megállapodásról való döntést megelőző alkudozás azonban oda vezetett, hogy megint elkezdjük megvitatni ezt a javaslatot – holott az ilyesfajta javaslatokkal nem így kell bánni. Három év elteltével néhány mítosz még mindig él, tehát le kell őket rombolni.

Ezért kezdjük az első mítosszal, amelyet újra és újra hangsúlyoznak: nevezetesen, hogy a fogyasztók kérik az eredetmegjelölést, és itt az eredetmegjelölés védelmezői azt állítják, hogy a Bizottság internetes konzultációja alátámasztja ezt. Elfelejtik azonban megemlíteni, hogy a konzultáció során begyűjtött válaszok 96,7%-a egy és ugyanazon országból, nevezetesen Olaszországból érkezett, ahol az eredetmegjelölést az ipar és bizonyos szervezett érdekcsoportok támogatják. Ma mindenkinek, aki ezt szeretné, lehetősége van arra, hogy eredetmegjelöléssel lássa el áruát, és – higgyék el nekem – bármely versenyképes vállalat, amely úgy látja, hogy ezzel fogyasztókat szerez meg magának, így fog tenni, tehát nem kell kötelezővé tenni az eredetmegjelölést.

A második mítosz az, hogy az eredetmegjelölés releváns információkat szolgáltat a fogyasztóknak, biztosítja a fogyasztók védelmét és a környezetvédelem szempontjából is előnyös – mintha ez földrajzi kérdés lenne. Nem, itt nem az emberek védelméről van szó, csak arról, hogy kihasználják az emberek előítéleteit. A harmadik mítosz az, hogy az eredetmegjelölés növeli Európa versenyképességét. A kereskedelmet gátló, újabb technikai akadályok azonban egyáltalán nem védik az európai ipart. Az egésznek semmi köze a versenyképességhez – azt csak a nyitott piacok és a jó üzleti környezet növelik.

Ha protekcionizmusra hivatkozva megtiltjuk a tagállamoknak, hogy az EU-n belül ezt a típusú szabályozást engedélyezzék, akkor miért akarjuk ugyanezeket a szabályokat a világ többi részével szemben alkalmazni anélkül, hogy elismernénk, hogy ez protekcionizmus? Elvetettük a „made in the EU” eredetmegjelölés kötelező bevezetésének ötletét, így most ésszerűtlen lenne bevezetni a kötelező eredetmegjelölést a világ többi részével szemben.

Mairead McGuinness (PPE). – Elnök úr, sok esetben már most is szerepel az élelmiszereken és más termékeken a származási ország megjelölése, tehát ez nem újdonság. Az élelmiszereken szereplő címkézéssel néha az a baj, hogy sokszor nem pontos, ezért bármit is teszünk ezzel a javaslattal, lehetővé kell tenni, hogy ellenőrizzük a címkék megbízhatóságát, azaz azt, hogy a címkén szereplő információ pontos-e, és a fogyasztók megtalálják-e azt az információt, amelyet keresnek.

Egy konkrét kérdés: felhívott egy gyártó, aki az Európai Unión belül fejti ki tevékenységét, és megkérdezte, hogy a Bizottság, a Tanács és a Parlament gondolkodik-e a „made in the European Union” címkén, amely

lehetővé tenné a gyártók számára, hogy felhívják a figyelmet arra a tényre, hogy az Európai Unióban készült termékről van szó. Szeretném megkérni a biztos asszonyt, hogy ha lehetséges, térjen ki erre a kérdésre.

Seán Kelly (PPE). – Elnök úr, ez az egész kérdéskör számos problémát okozott Írországbán, különösen az agrárszektorban. Amikor a "Farmers' Union" (gazdálkodók szövetsége) vezetőjét, Padraig Walshe-t beszélni hallok, majdnem minden alkalommal megemlíti a megfelelő, pontos címkézés nehézségeit, ahogy McGuinness asszony mondta.

Úgy tűnik, hogy lehetséges az, hogy termékeket importálnak Írországba, azokat feldolgozzák, például fűszereket vagy más egyebet adnak hozzá, és aztán ír eredetmegjelöléssel adják őket tovább. Ez a fogyasztó durva megtévesztése, és véleményem szerint mindenkinek inkább van joga tudni a termékek származási országát, mint azt, hogy melyik országban dolgozták fel.

Feltételezhetem, hogy ennek a gyakorlatnak vége szakad, és egyértelmű és pontos címkézés lesz, és így pontosan tudhatjuk majd, hogy melyik termék honnan származik?

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Elnök úr, biztos asszony, átláthatóság, átláthatóság, átláthatóság: erre van szükség ma a piacon, kötelező szabályokra, amelyek a fogyasztók védelmére biztosítják az átláthatóságot. A piac szabadsága egyértelmű szabályokat is jelent, amelyek – ha átlátható mechanizmusok révén alkalmazzák őket – olyan helyzetet teremtenek, amely biztosítja a fogyasztók számára a választás lehetőségét. Erre akarunk itt ma felszólítani; azért vagyunk itt, hogy ezt követeljük.

Az olasz közszolgálati televíziócsatornákon gyakran sugároznak olyan tényfeltáró dokumentumfilmeket, amelyek azt mutatják be, hogy bizonyos, Európától – kulturális értelemben is – távoli országokban a gyártási technológiák nagymértékben szennyező áruk, szennyező technológiák, mérgező oldószerek használatán alapulnak, és hogy a munkaerőt, köztük gyermekeket is, kizsákmányolják, és hihetetlen mértékben túlhajtják. A fogyasztók számára olyan helyzetet kell teremteni, hogy az adott termékek származására vonatkozó, egyértelmű információ birtokában dönthessenek. Ezt követeljük. Úgy vélem, eljött az ideje, hogy világosan és azonnal olyan szabályokat vezessünk be, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy átlátható és egyértelmű mechanizmusok révén választhassanak, és ezeket a szabályokat nagyobb eltéréssel és jóval gyorsabban kell megvalósítanunk, mint ezidáig bármikor.

Catherine Ashton, a Bizottság tagja. – Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki hozzászólott e téma fontos vitájához.

Hadd kezdjem Muscardini asszony megjegyzésével – azzal az érzéssel, hogy ez az ügy egy jó ideig elhúzódott. Biztosi tisztségem során nagyon tudatosan próbáltam párbeszédet folytatni a tagállamokkal azokról a témákról, amelyek a leginkább foglalkoztatják őket, és megpróbáltam reagálni, ha láttam, hogy valóban fontos témáról van szó. De ahogy más képviselők is említették, a politikai élet realitása az, hogy minden javaslatnak át kell mennie a Tanácson. Ez azt jelenti – ha egy bizonyos elképzelés mellett nem áll egyértelmű többség –, hogy ilyenkor újra át kell gondolni, hogy mit lehetne változtatni annak érdekében, hogy ami először nem megy át, mert nyilvánvalóan nagyon élesen különböző vélemények vannak róla, azt sikeressé tegyük.

Nekem úgy tűnt, hogy – azáltal, hogy a tagállamok aggályaira reagálva finomítottunk azon, amit leírtunk – lehetőségünk nyílt arra, hogy még egyszer felkaroljuk ezt az ügyet, amely még mindig a Bizottságnál várakozott. Amikor egy Bizottság "élete végéhez" közeledik – és most természetesen, mondhatjuk így, már túl is van az élete végén –, fontos visszamenőleg reflektálni arra, ami nem fejeződött be.

Az időre nézve nem tudok biztosítékokat adni, szeretnék ugyan, de ez ügyben elkerülhetetlenül a Tanács kezében vagyok. De el vagyok kötelezve amellel, hogy továbbvigyem ezt az ügyet, mivel erőteljes elképzelésről van szó. Elmondom, mit gondolok, és miért gondolom annyira fontosnak.

Számos tisztelt képviselő felhozta a fogyasztókra vonatkozó különleges kérdéseket, valamint azt a lehetőséget, hogy ez átláthatóságot és egyértelműséget teremtené – a fogyasztók tájékoztatására. Azt hiszem, Adam Smith-t is idézték ennek kapcsán. Fontos, hogy ha szabadkereskedelmet akarunk a világon, akkor a fogyasztók számára az átláthatóságot és az egyértelműséget is meg kell teremteni, hogy a szabadkereskedelemmel együtt járó döntéseket meg tudják hozni. Ezek a koncepciók kéz a kézben járnak, ezzel egyetértek. Ezért úgy gondolom, hogy azok a tisztelt képviselők, akik felhozták ezt a témát, rátapintottak a dolog lényegére.

Ez az ügy nem a protekcionizmusról szól. A világon mindenhol ez történik. A listán szereplő termékeket a legtöbb ország már amúgy is eredetmegjelöléssel látja el. Nekem mint fogyasztónak fontos, hogy tudjam, hol gyártották az adott terméket. Úgy gondolom, hogy sok fogyasztó számára piaci kapcsolataik fontos

részét képezi ez az információ. Egyetértek azzal, hogy nagyon fontos, hogy lehetőségünk legyen azt mondani, hogy biztosítani fogjuk az átláthatóságot. Nem szabad félnünk ettől, mert ha félünk, akkor valami nincs rendben. A nyitottság, a szabadkereskedelem és az átláthatóság lényege, hogy szembenézőnk ezzel a kérdéssel, és megfelelően kezeljük.

Schlyter úr kifejezetten a lista bővítéséről kérdezett. Nos, ez még további vita tárgyát képezi: a lista még egyáltalán nem végleges. Egyszerűen megpróbáltunk előterjeszteni egy általunk realizistikusan gondolt listát, de nagyon szívesen tárgyalunk erről tovább.

Azt hiszem, helyénvaló, ha azokra az aggályokra is reagálok, amelyek arra vonatkoznak, hogy vajon elég ambíciózusak vagyunk-e. Arif úr azt mondta, hogy nem szabad "felvizezni" a javaslatot. Ez igaz – de én nem felvizezni akarom, hanem csak a realitások talaján próbálok maradni. Ha végül egy olyan javaslatom van, hogy egyszerűen nem lehet elfogadtatni a Tanáccsal, akkor kötelességem még egyszer megnézni, és feltenni a kérdést, hogy lehet-e tenni valamit, nem felvizezni, hanem elismerni a jogi aggályokat, és megpróbálni valahogy mégis elfogadtatni, esetleg kísérleti vagy szűkebb körű projektként, hogy ellenőrizhessük, hogy amit állítok, igaz-e, és hogy később remélhetőleg szélesíthessük a projektet, mivel addigra már megállapodás jön létre arról, hogy mit próbálunk csinálni.

Az egész Euromed-kérdéskörrel is foglalkozunk. Ez a vita része, ahogy önök is tudják, amelyről mostanában sok szó esik. Elhangzott olyan kérdés is, hogy mit szándékozunk tenni a munkahelyek védelme érdekében. A tisztelt képviselők tudják, hogy mindig is próbáltam különbséget tenni a protekcionizmus, valamint az ipar, a munkahelyek és a fogyasztók védelme között. Tisztán kell látnunk, hogy a kereskedelem nem jelenti azt, hogy mindezeket az egyéb dolgokat figyelmen kívül hagyjuk. Hiszen kéz a kézben járnak.

Fjellner úr, foglalkoznom kell az ön álláspontjával is, hiszen helytelennek írta le, amit teszek. Nem vagyok biztos benne, hogy mennyire illik az Európai Parlament szelleméhez az, hogy valakinek a viselkedését helytelennek tituláljuk, de hadd biztosítsam róla, hogy nem áll szándékomban helytelenül cselekedni. Itt nincs szó semmiféle összefonódásokról. Amit a kereskedelem ezen aspektusairól a tagállamokkal folytatott párbeszédem során és a már elvégzett munka alapján – gondolok itt különösen az európai kisvállalkozásokra, amelyek kapcsán erős az aggályom, hogy valódi lehetőségek kellenek nekik, hogy több mint 3%-uk kezdjen el az Európai Unión kívül kereskedni – próbáltam tenni, az az volt, hogy próbáltam olyan témákat megvitatni, amelyek korábban kimaradtak, amelyeket korábban nem oldottunk meg, vagy amelyekkel kapcsolatban a tagállamok különösen érzékenyek.

Ez semmi esetre sem az egyetlen fontos téma, de nekem ez most jó alkalomnak tűnt, hogy visszatérjünk rá. Az egyenlő versenyfeltételekről van itt szó. A fogyasztók számára biztosított egyértelműségről és átláthatóságról van szó. Arról van szó, hogy kimondjuk, hogy előre kell lépniünk. Remélem, hogy a Parlament elkötelezetten fog foglalkozni a kérdéssel, és segíteni fog a további finomításban, hogy valami igazán pozitív eredményre jussunk.

És végezetül, elhangzott egy kérdés a „made in the European Union” címkével kapcsolatban. Erről a kérdésről konzultáltunk az iparral és a fogyasztókkal. Nem nyerte el a tetszésüket. Aggódtak, hogy költséges lenne. Nem erre törekedtek, ezért nem erőltettük.

Elnök. – A vitát lezárom.

A szavazás a következő ülés alkalmával történik.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

João Ferreira (GUE/NGL), írásban. – (PT) A világkereskedelem liberalizációjának egyik következménye az, hogy nagy számban szűnnek meg a munkahelyek, és romlik a szociális helyzet számos olyan régióban és országban, többek között Portugáliában is, amelyek erősen függenek bizonyos termelő ágazatoktól, például a textil- és ruházati ágazattól. A súlyos gazdasági és szociális válság teremtette jelenlegi környezetben ez a helyzet másféle megközelítést igényel. Az eredetmegjelölésre vonatkozó szabályok elfogadása számos tagállamban hozzájárulhat a termelési profil szélesítéséhez. Ennél azonban sokkal többre van szükség. Szélesebb körű és sokkal hatékonyabb intézkedéscsomagokkal kell megvédenünk a termelő ágazatokat, köztük a következőkkel: védelmi mechanizmusok alkalmazása a káros hatású export ellen, a helyi termelés előnyben részesítése; az alacsony fizetésen, alacsony szakképzettségen és a munkahely bizonytalanságán alapuló modell felszámolása; a termelés ellenőrzése és a piacok szabályozása kormányzati eszközökkel, ennek révén az élelmiszer-önellátás és az élelmiszerellátás biztonsága elvének fenntartása; a cégek áttelepülésének hatékony kezelése. Az országok fenntartható termeléshez való jogának védelme pedig egy

későbbi követelmény. Ezt kell tennünk egy új gazdasági, társadalmi, energiaügyi és környezetvédelmi ésszerűség nevében, mivel ezeket a neoliberális modell nemhogy nem garantálja, hanem inkább ellehetleníti.

24. Egyes dokumentumokra vonatkozó határozatok: lásd a jegyzőkönyvet

25. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

26. Az ülés berekesztése

(Az ülést 00.15-kor berekesztik)